

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ – ANALÝZA VÝSLEDKŮ OLOMOUCKÝ KRAJ

2021

Sčítání lidu, domů a bytů

Olomouc, 31. 10. 2023

Kód publikace: 170352-22

Č. j.: CSU-013416/2023

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Olomouci

Ředitel odboru: Kamila Vepřková

Kontaktní osoba: Jarmila Benešová, e-mail: jarmila.benesova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 052 507
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440, 386 718 450
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 525, 353 114 529
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200, 542 528 172
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936, 577 004 963
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 223, 595 131 230
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-3406-4 (brožováno)

ISBN 978-80-250-3407-1 (pdf)

© Český statistický úřad, Olomouc, 2023

Obsah

Předmluva.....	5
Administrativní členění České republiky.....	6
Geografická mapa Olomouckého kraje.....	7
Administrativní členění Olomouckého kraje.....	7
Osídlení v Olomouckém kraji.....	8
Města v Olomouckém kraji podle velikosti.....	8
1. Shrnutí.....	9
2. Sídlní struktura.....	12
3. Obyvatelstvo.....	16
3.1 Věková struktura.....	16
3.2 Rodinný stav.....	19
3.3 Plodnost žen.....	22
3.4 Státní občanství.....	24
3.5 Národnost, mateřský jazyk.....	25
3.6 Vztah k náboženské víře.....	27
3.7 Místo bydliště v době narození.....	29
3.8 Vzdělanostní struktura.....	31
3.9 Způsob bydlení.....	35
4. Ekonomická aktivita obyvatelstva.....	36
4.1 Zaměstnaní, nezaměstnaní, obyvatelstvo mimo pracovní sílu.....	36
4.2 Zaměstnaní podle věku a vzdělání.....	40
4.3 Zaměstnaní podle odvětví.....	44
4.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání a postavení v zaměstnání.....	48
4.5 Ekonomická aktivita žen.....	52
5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do školy.....	55
5.1 Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání.....	55
5.2 Vyjíždka a dojíždka do školy.....	60
5.3 Úhrnná bilance dojíždky do zaměstnání a do školy.....	62
6. Domácnosti.....	65
6.1 Struktura domácností.....	65
6.2 Rodinné domácnosti.....	67
6.3 Domácnosti jednotlivců.....	71
6.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti.....	73
7. Domy a byty.....	75
7.1 Charakteristika domovního fondu.....	75
7.2 Charakteristika bytového fondu.....	79
8. Dlouhodobý vývoj.....	89
Metodické vysvětlivky.....	97

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

1. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle krajů.....	106
2. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle okresů Olomouckého kraje.....	116
3. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje.....	126
4. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle měst (sídelských správních obvodů ORP) Olomouckého kraje.....	136
5. Vývoj vybraných ukazatelů Olomouckého kraje podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v letech 1980–2021.....	140

Předmluva

Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) se uskutečnilo od 27. března do 11. května 2021 na celém území České republiky podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 26. na 27. března 2021. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad (ČSÚ), který zajišťoval přípravu a provedení sčítání a také zpracování jeho výsledků. Při přípravě a provedení sčítání ČSÚ úzce spolupracoval s ústředními správními úřady (mj. Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním), obcemi a zejména se smluvně zajištěnými dodavateli služeb.

Sčítání splnilo požadavky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008, o sčítání lidu, domů a bytů, které ukládalo členským státům EU povinnost provést sčítání v jednotném referenčním roce a poskytnout údaje ze sčítání ve stanoveném rozsahu, metodickém vymezení, termínu a předepsané formě.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 332/2020 Sb. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Více než čtyři pětiny občanů využily možnost poskytnout údaje prostřednictvím elektronického formuláře přes internet. Zbývajících část obyvatelstva využila listinnou formu sčítání, a to buď prostřednictvím sčítacích komisařů, nebo občané předávali ČSÚ vyplněné formuláře sami přes tzv. kontaktní místa či poštou. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel.

Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím elektronických či listinných sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání v roce 2021 využity ve větší míře i administrativní zdroje dat (zejména Registr obyvatel, pojištěnců, informační systémy ČSSZ a MPSV a další). Údaje o domech byly poprvé čerpány výhradně z administrativních zdrojů, a to z Informačního systému katastru nemovitostí (ISKN) a z Registru sčítacích obvodů a budov, který vede ČSÚ.

Všechny takto získané informace byly zpracovány podle územního a správního členění státu platného v České republice k 26. březnu 2021, a to podle místa obvyklého pobytu sčítané osoby. Základní výsledky sčítání jsou zveřejněny na internetových stránkách www.scitani.cz, ve Veřejné databázi Českého statistického úřadu, v sadě tištěných publikací a také ve formátu otevřených dat. Úplnou novinkou jsou data v podrobném územním členění zobrazená v mapách ve Statistickém geoportálu dostupném na internetu.

Snahou autorů tohoto speciálního výstupu je předložit uživatelům podrobnější analytický pohled na výsledky sčítání v kraji s přihlédnutím k rozdílnostem ve vývoji jednotlivých regionů. Samotný obsah publikace je členěn do osmi tematických kapitol, kde vedle textové části najdete řadu grafů a kartogramů. Tabulková příloha přináší nejen srovnání okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností v samotném kraji, ale také mezikrajské srovnání. Dlouhodobý vývoj kraje ve vybraných ukazatelích je možno posoudit v tabulce se srovnatelnou časovou řadou, zpracovanou z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů od roku 1980.

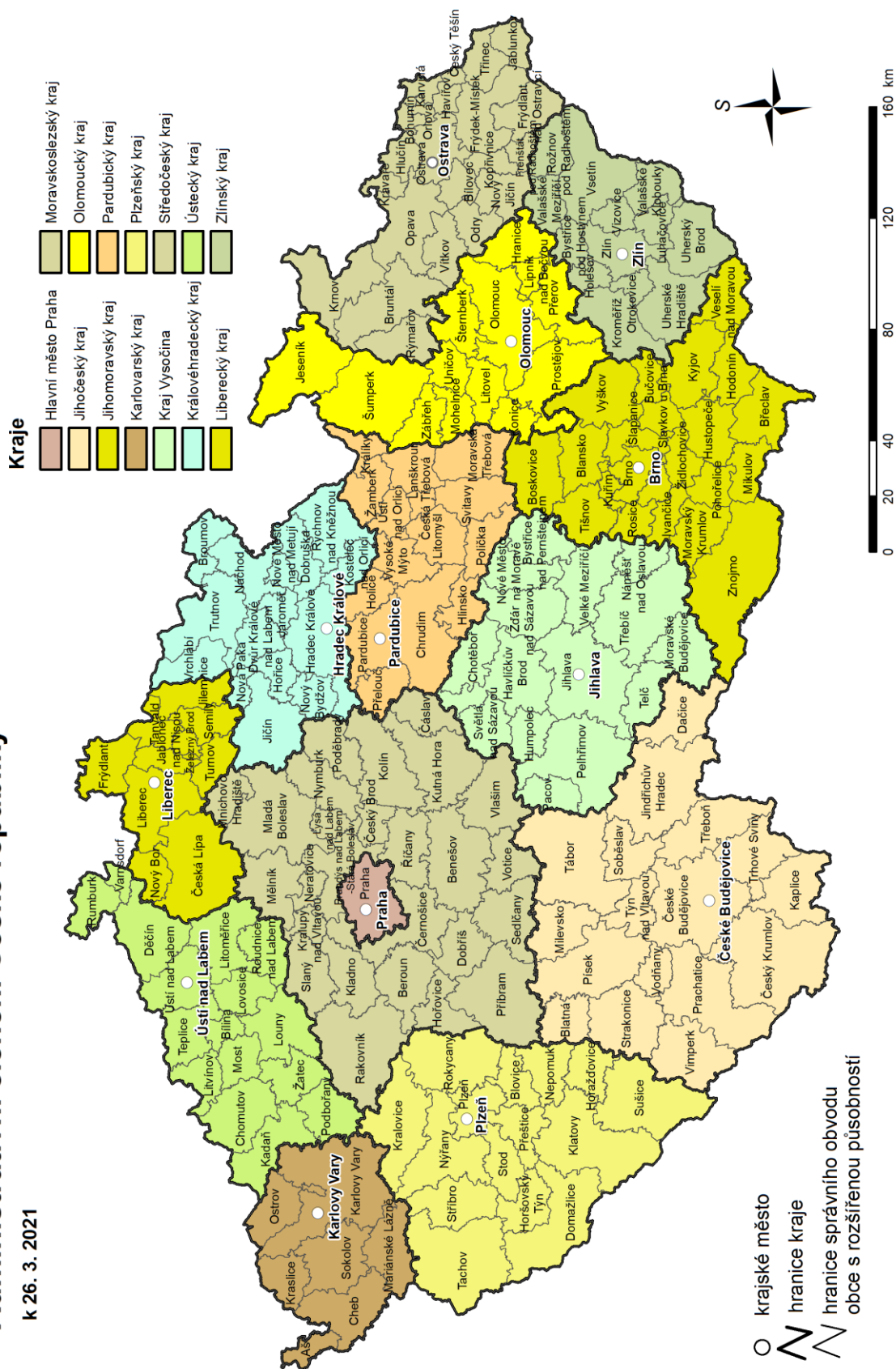
Vzhledem k rozsahu publikace nebylo možné do ní vložit celé bohatství dat i v nejmenších územních detailech. V případě potřeby speciálního datového výstupu jsou k dispozici v každém kraji pracoviště informačních služeb, kde mohou být poskytnuty individuálně připravené výběry dat, samozřejmě při přísném zachování principů ochrany individuálních a důvěrných údajů. Obdobné publikace s obsahově sjednocenou analytickou i tabulkovou částí jsou vydávány ve všech krajích České republiky.

Věříme, že tyto publikace přispějí k uspokojení poptávky po regionálních datech a zároveň budou pro odbornou i laickou veřejnost podnětem k větší míře využívání statistických údajů ve své činnosti.

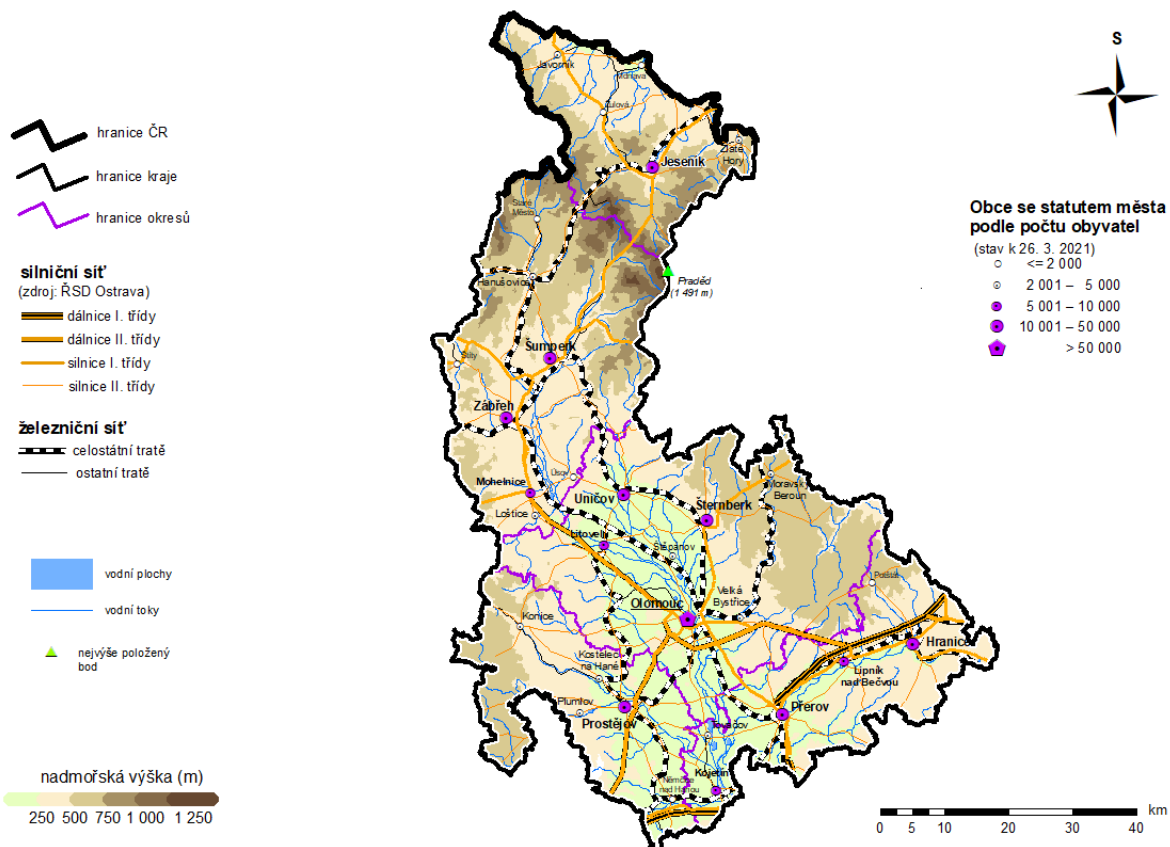
Administrativní členění České republiky

Administrativní členění České republiky

k 26. 3. 2021

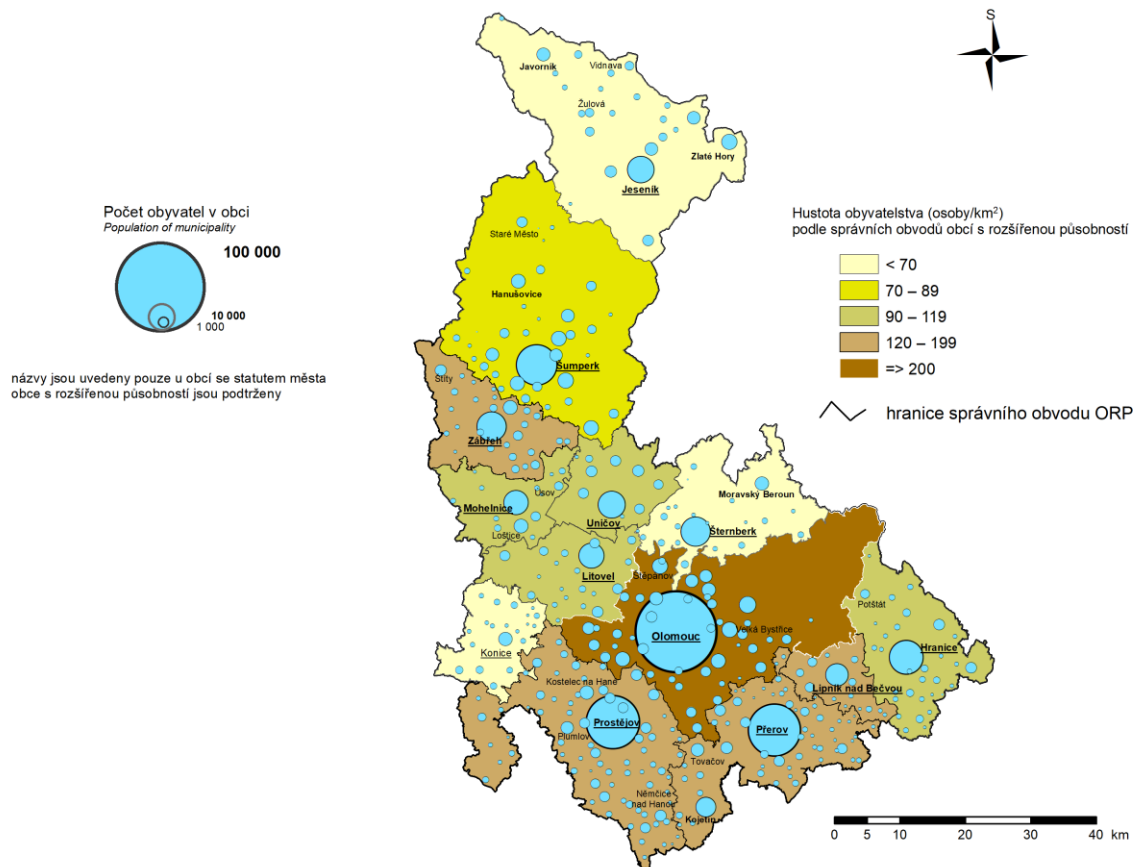
Geografická mapa Olomouckého kraje

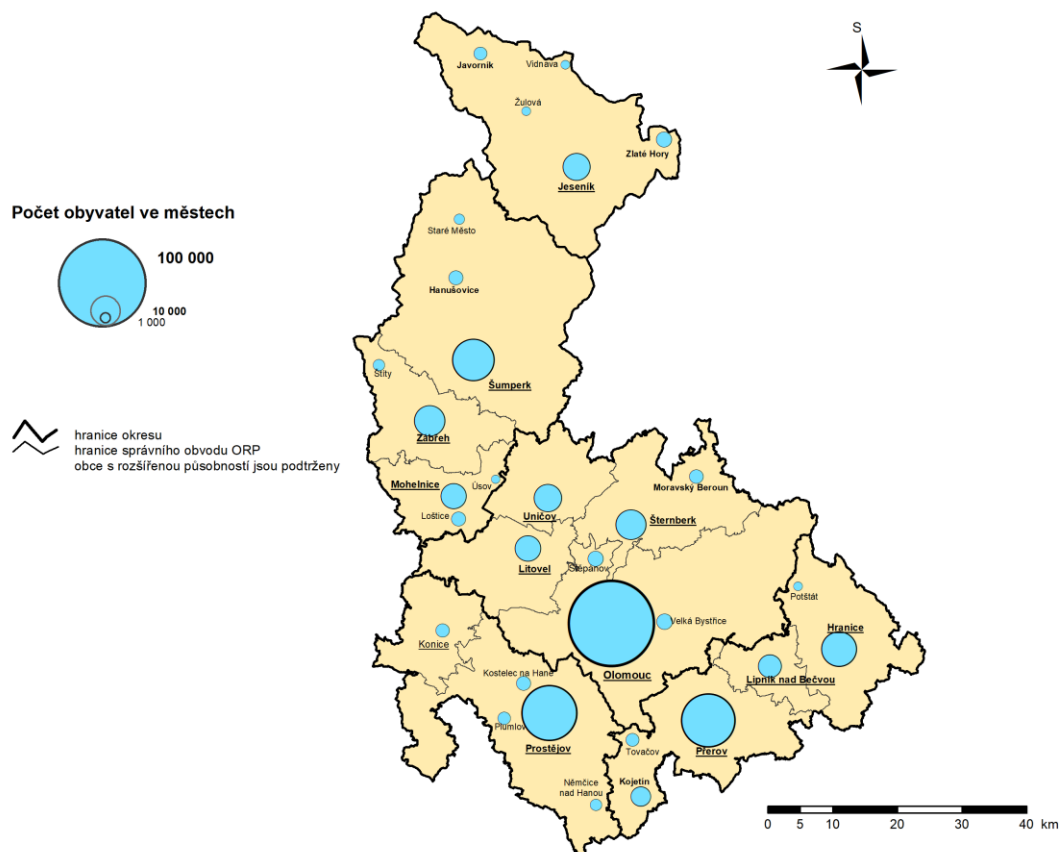
Administrativní členění Olomouckého kraje

Osídlení v Olomouckém kraji

Města v Olomouckém kraji podle velikosti

1. Shrnutí

Sídelní struktura

Ke dni Sčítání 2021 byl Olomoucký kraj vymezen územím 402 obcí. Oproti Sčítání 2011 se jejich počet zvýšil o tři obce, které vznikly k 1. lednu 2016 v souvislosti s optimalizací území Vojenského újezdu Libavá. Jednalo se o obce Kozlov, Luboměř pod Strážnou a Město Libavá. Průměrná obec Olomouckého kraje byla v době Sčítání 2021 charakterizována rozlohou 13,1 km² a počtem 1 542 obyvatel.

Administrativně zahrnoval Olomoucký kraj 5 okresů, 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 20 správních obvodů s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ). Z celkového počtu 402 obcí jich 31 mělo statut města. Oproti předchozímu sčítání se počet měst zvýšil o město Štěpánov, které získalo statut města v roce 2020.

Obyvatelstvo

V Olomouckém kraji mělo k 26. 3. 2021 obvyklý pobyt 619,8 tis. osob, tj. 5,9 % z populace České republiky. Oproti předchozímu censu v roce 2011 jejich počet klesl o 8,6 tis. osob. Nejvíce obyvatel žilo ve statutárních městech Olomouc (106,1 tis. osob), Prostějov (43,7 tis. osob) a Přerov (41,0 tis. osob). Z obvykle bydlícího obyvatelstva v kraji bylo 303,9 tis. mužů (tj. 49,0 %) a 315,9 tis. žen (tj. 51,0 %).

Podle věkového složení obyvatel žilo v Olomouckém kraji 98,2 tis. dětí ve věku do 14 let (tj. 15,8 %), 388,9 tis. osob ve věku 15 až 64 let (tj. 62,7 %) a 132,7 tis. seniorů ve věku 65 a více let (tj. 21,4 %). Zatímco velikost produktivní populace ve věku 15 až 64 let se mezi posledními dvěma sčítáními v letech 2011 a 2021 zmenšila, počet dětí do 14 let a seniorů starších 65 let se naopak zvýšil. Na 100 dětí ve věku 0 až 14 let připadalo 135,2 seniorů ve věku 65 a více let. Takto definovaný index stárání byl v Olomouckém kraji 4. nejvyšší mezi 14 kraji. Průměrný věk obyvatel Olomouckého kraje se zvýšil na 43,3 let.

Ke dni Sčítání 2021 žilo v dospělé populaci Olomouckého kraje 161,5 tis. svobodných mužů a žen, 240,2 tis. ženatých a vdaných, 72,4 tis. rozvedených a 45,5 tis. ovdovělých. Celkovému počtu 267,8 tis. žen starších 15 let se v průběhu života doposud narodilo 433,9 tis. dětí. Na 1 000 žen tak v průměru připadalo 1 648 živě narozených dětí, což bylo o 11 dětí méně než při sčítání v roce 2011.

Se státním občanstvím České republiky bydlelo v Olomouckém kraji 608,3 tis. osob, tj. 98,2 % krajské populace. S cizím státním občanstvím žilo v kraji pouze 10,5 tis. osob, tj. 1,7 %. Jednalo se o nejnižší podíl v mezikrajském srovnání. K české národnosti se v dobrovolné otázce přihlásilo 358,0 tis. obyvatel. Dalších 84,2 tis. obyvatel uvedlo moravskou národnost a 7,4 tis. obyvatel národnost slovenskou. Češtinu si za svůj mateřský jazyk vybralo 561,0 tis. osob, dalších 10,9 tis. osob zvolilo slovenštinu.

Z celkem 434,1 tis. obyvatel Olomouckého kraje, kteří deklarovali svůj vztah k náboženské víře, bylo 64,8 % osob nevěřících a 35,2 % osob věřících. Nejvyšší podíl věřících žil na Konicku. Téměř dvě třetiny osob věřících a hlásících se k církvi se v Olomouckém kraji přihlásilo k Církvi římskokatolické.

V obci, ve které mělo bydliště jak v době sčítání, tak v době svého narození, žilo ke dni Sčítání 2021 celkem 317,8 tis. obyvatel (tzv. rodáků). Jejich vyšší podíl charakterizoval zejména větší sídla. Mezi rodáky mírně převažovali muži (51,8 %) nad ženami (48,2 %).

K 26. 3. 2021 žilo v Olomouckém kraji 521,6 tis. osob starších 15 let, z toho 174,4 tis. osob se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity), 167,7 tis. osob s úplným středním vzděláním (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního, a osob se vzděláním vyšším odborným (vč. konzervatoří) a 81,8 tis. osob s vysokoškolským vzděláním. Zatímco mezi šedesátníky bylo při sčítání 13,2 % vysokoškoláků, mezi třicátníky jich bylo 30,0 %.

Ekonomická aktivita obyvatelstva

Z celkového počtu 619,8 tis. obvykle bydlícího obyvatelstva v Olomouckém kraji tvořilo 317,9 tis. osob pracovní sílu. Její největší část představovali zaměstnaní (301,8 tis. osob). Mimo pracovní sílu bylo 295,9 tis. osob. Téměř polovinu z nich tvořili nepracující důchodci (146,1 tis. osob) a necelou třetinu žáci a studenti (87,4 tis. osob).

V pracovní síle Olomouckého kraje bylo 173,1 tis. mužů (tj. 54,4 %) a 144,9 tis. žen (tj. 45,6 %). Zřetelně nejvíce osob tvořících pracovní sílu bylo v populačně silných pětiletých věkových skupinách 45 až 49 let (15,3 %) a 40 až 44 let (14,3 %). Pracovní síla zahrnovala 34,8 % osob se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity), 33,0 % osob s úplným středním vzděláním (s maturitou) a 21,2 % vysokoškoláků. Oproti předchozímu sčítání v roce 2011 ubylo středoškoláků s vyučením a naopak přibýlo vysokoškoláků.

Podle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE působilo nejvíce zaměstnaných osob s bydlištěm v kraji v průmyslu (90,9 tis. osob, tj. 30,3 %). Ve správním obvodu ORP Mohelnice působilo v tomto odvětví 51,0 % zaměstnaných, což odpovídalo nejvyšší hodnotě mezi všemi správními obvody ORP v České republice. S odstupem následovalo v Olomouckém kraji odvětví velkoobchodu a maloobchodu, opravy a údržby motorových vozidel (33,2 tis. osob, tj. 11,1 %).

V primárním sektoru bylo zaměstnáno 11,9 tis. osob s obvyklým pobytem v kraji. Jejich relativní zastoupení (4,0 %) převyšovalo republikový průměr (3,2 %). V sekundárním sektoru pracovalo 112,4 tis. osob a v terciárním a kvartérním sektoru 175,4 tis. osob. Zatímco podíl zaměstnaných v sekundéru (37,5 %) byl republikově nadprůměrný (34,4 %), podíl zaměstnaných v terciéru a kvartéru (58,5 %) zůstal pod republikovým průměrem (62,4 %).

Z celkového počtu 275,1 tis. zaměstnaných osob s bydlištěm v Olomouckém kraji a zjištěným postavením v zaměstnání bylo 236,9 tis. zaměstnanců (tj. 86,1 %), 34,8 tis. osob pracujících na vlastní účet (tj. 12,7 %) a 3,5 tis. zaměstnavatelů (tj. 1,3 %).

Vyjížd'ka a dojížd'ka do zaměstnání a do školy

Z 301,8 tis. zaměstnaných osob z Olomouckého kraje vyjížděla za práci mimo obec svého obvyklého pobytu necelá polovina z nich (45,6 %). Čtvrtina měla pracoviště v místě (25,1 %), téměř pětina pracovala z domu (18,9 %) a necelá desetina neměla stálé pracoviště (9,0 %). Dojížd'ku do zahraničí uvedlo 2,0 tis. obyvatel kraje a do jiných krajů vyjíždělo 17,4 tis. pracujících z Olomouckého kraje. Do krajských obcí naopak za práci dojíždělo 13,5 tis. osob z jiných krajů.

Více než polovina z 87,4 tis. žáků a nepracujících studentů měla školu v místě svého pobytu (55,5 %). Ostatní vyjížděli do školy v jiné obci (42,4 %). Školu mimo hranice České republiky uvedlo 293 studentů. Mimo krajské obce vyjíždělo 6,4 tis. studujících a naopak do škol v Olomouckém kraji dojíždělo 8,6 tis. dětí a dospívajících z jiných krajů.

Domácnosti

Celkový počet hospodařících domácností v kraji zaznamenal oproti předchozímu sčítání nárůst o 8,6 %. Významný podíl na tomto zvýšení měly domácnosti jednotlivců, jejichž počet od Sčítání 2011 vzrostl o jednu třetinu. Domácnosti jednotlivců se na celkovém počtu hospodařících domácností v kraji podílely 37,5 %.

Počet domácností tvořených jednou rodinou vzrostl mezi censy pouze o 1,1 %. Počet úplných rodin se zvýšil, oproti tomu neúplných rodin ubylo. Na změny ve struktuře domácností zapůsobil zejména trend odkládání mateřství do pozdějšího věku v souvislosti se snahou vytvořit ekonomické zázemí, najít odpovídající bydlení i s možnostmi vzdělávání a cestování.

Domy a byty

Domovní fond Olomouckého kraje podle výsledků Sčítání 2021 tvořilo 145,7 tis. domů, z nichž 19,5 tis. bylo neobydlených. Od roku 2001 byla postavena či nově rekonstruována více než pětina obydlí domů. Mezi obydlími domy převažovaly z téměř 90 % rodinné domy, většinou ve vlastnictví fyzických osob.

V Olomouckém kraji bylo sečteno 259,9 tis. obydlí bytů, z nichž polovina byla situována v rodinných domech. Počet obydlí bytů se oproti Sčítání 2011 zvýšil o 16,3 tis. U bytů v rodinných domech převažovalo bydlení ve vlastním domě (82,6 %). U bytů v bytových domech bylo nejvíce bytů v osobním vlastnictví (56,3 %) a v pronájmu (29,4 %). Na 1 byt připadaly v průměru 4 místnosti a průměrná plocha činila necelých 90 m².

2. Sídlní struktura

Vznik Olomouckého kraje je ukotven v ústavním zákoně č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Ke dni 1. ledna 2000 bylo na území České republiky ustanoveno 14 krajů. Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci se člení na 5 okresů, 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ).

K rozhodnému okamžiku Sčítání 2021 byl Olomoucký kraj vymezen územím 402 obcí. Oproti Sčítání 2011 se jejich počet zvýšil o tři obce, které vznikly k 1. lednu 2016 v souvislosti s optimalizací území Vojenského újezdu Libavá. Jednalo se o obce Kozlov, Luboměř pod Strážnou a Město Libavá.

Tab. 2.1 Základní ukazatele sídelní struktury podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kraj, SO ORP	Počet			Hustota zalidnění (osoby/km ²)	Na 1 obec připadá			Podíl obyvatel žijících (%)	
	obyvatel	obcí			rozloha (km ²)	obyvatel	částí obcí	ve městech	v obci s rozšířenou působností
		celkem	z toho měst						
Olomoucký kraj	619 788	402	31	117,6	13,1	1 541,8	1,9	57,2	50,1
Hranice	32 975	32	2	98,4	10,5	1 030,5	1,6	56,4	53,0
Jeseník	35 471	24	5	49,3	30,0	1 478,0	2,6	52,7	29,7
Konice	10 142	21	1	56,9	8,5	483,0	2,1	25,7	25,7
Lipník nad Bečvou	14 544	14	1	122,6	8,5	1 038,9	1,5	53,0	53,0
Litovel	23 020	20	1	93,0	12,4	1 151,0	3,0	41,1	41,1
Mohelnice	18 313	14	3	97,2	13,5	1 308,1	2,2	71,5	49,9
Olomouc	169 377	46	3	207,3	17,8	3 682,1	2,3	66,7	62,6
Prostějov	96 216	76	4	160,6	7,9	1 266,0	1,5	52,6	45,4
Přerov	76 610	59	3	191,2	6,8	1 298,5	1,4	64,1	53,5
Šternberk	23 295	22	2	69,3	15,3	1 058,9	1,6	67,8	55,8
Šumperk	66 016	36	3	77,0	23,8	1 833,8	2,4	44,8	38,1
Uničov	21 599	10	1	104,1	20,7	2 159,9	3,1	50,8	50,8
Zábřeh	32 210	28	2	120,5	9,5	1 150,4	1,6	47,8	41,8

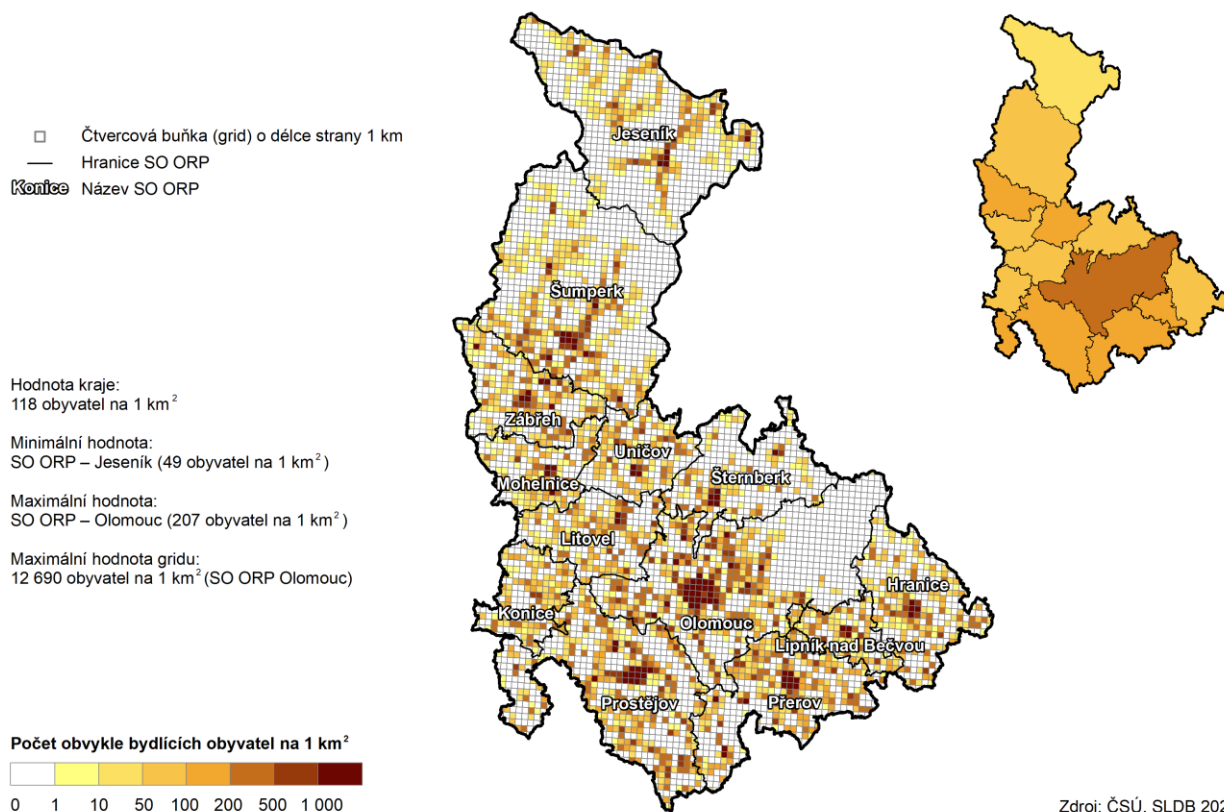
Populačně největší obcí v Olomouckém kraji je krajské a statutární město Olomouc. Podle výsledků Sčítání 2021 v ní obvykle bydlelo 106,1 tis. obyvatel, tedy každý šestý obyvatel kraje. Populačně nejmenší obcí byl v době sčítání Šléglov na Šumpersku s 26 obyvateli. Sídlní struktura je v rámci kraje rozdílná. Řidší hustota zalidnění charakterizuje severní část kraje, tj. okresy Jeseník (49,3 osob/km²) a Šumperk (88,8 osob/km²). Naopak v jižní části kraje je zalidněnost vyšší, tj. v okresech Olomouc (147,6 osob/km²), Prostějov (136,9 osob/km²) a Přerov (145,3 osob/km²).

Průměrná obec Olomouckého kraje byla v době Sčítání 2021 charakterizována rozlohou 13,1 km² a počtem 1 542 obyvatel. Pro srovnání v České republice připadalo na 1 obec v průměru 12,6 km² a 1 682 obyvatel. V rámci kraje je rozdílná sídelní struktura patrná také z pohledu SO ORP. Nejvíce obcí mezi správními obvody připadalo na SO ORP Prostějov (76 obcí) a Přerov (59 obcí). Největší hustota zalidnění byla v největším správním obvodu s krajským městem Olomouc (207,3 osob/km²), kde na 1 obec průměrně připadalo 3 682 obyvatel.

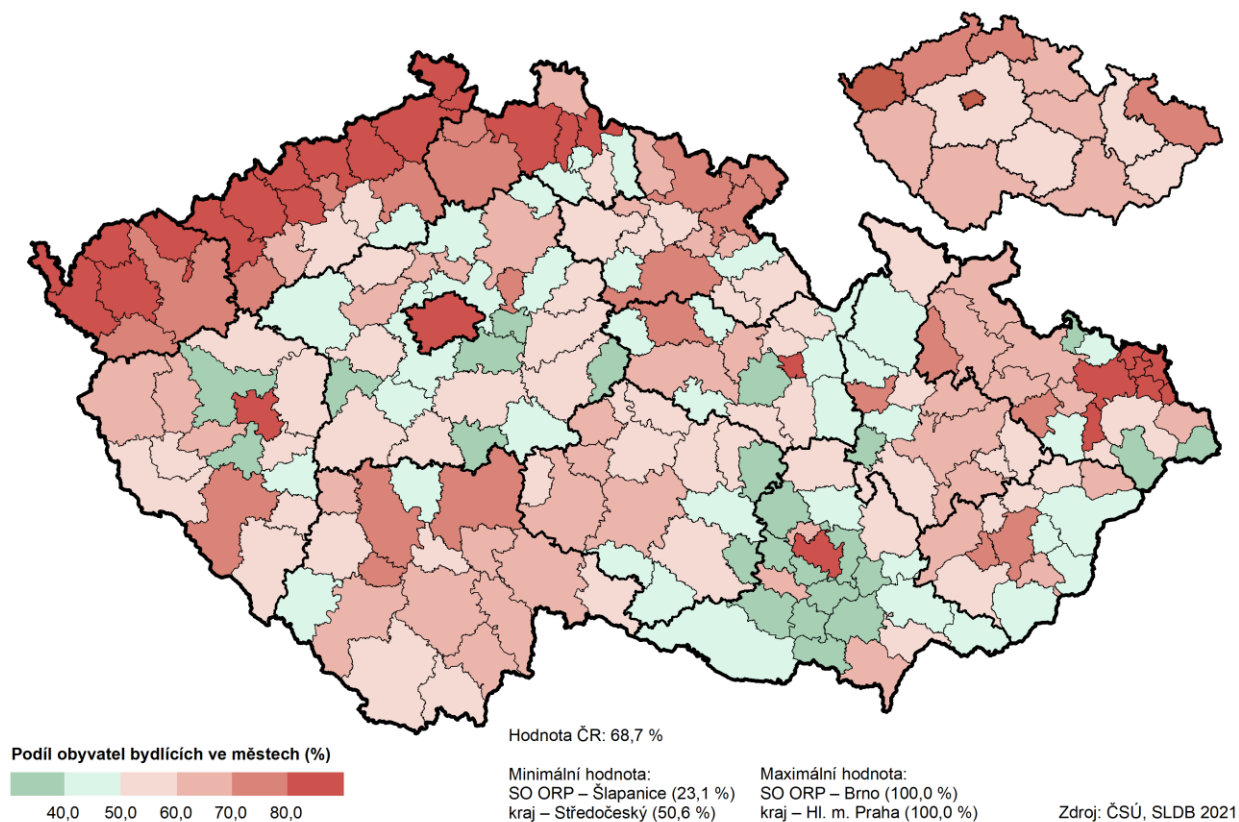
Nižší územní jednotkou než obec je část obce, v rámci které je samostatné číslování budov. Celkem 402 obcí v Olomouckém kraji se dělily na 768 částí obcí. Na 1 obec průměrně připadalo 1,9 částí. Dvě třetiny obcí v kraji se skládaly pouze z jedné části obce, jejíž název odpovídal názvu obce. Nejvíce částí mělo krajské město Olomouc (26). Mezi správními obvody ORP bylo nejvíce částí obcí na Prostějovsku (113) a Olomoucku (105), avšak v přepočtu na 1 obec měly nejvíce částí obce SO ORP Uničov (3,1) a Litovel (3,0).

Rozmístění obyvatel a hustota zalidnění v Olomouckém kraji

Městské obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích

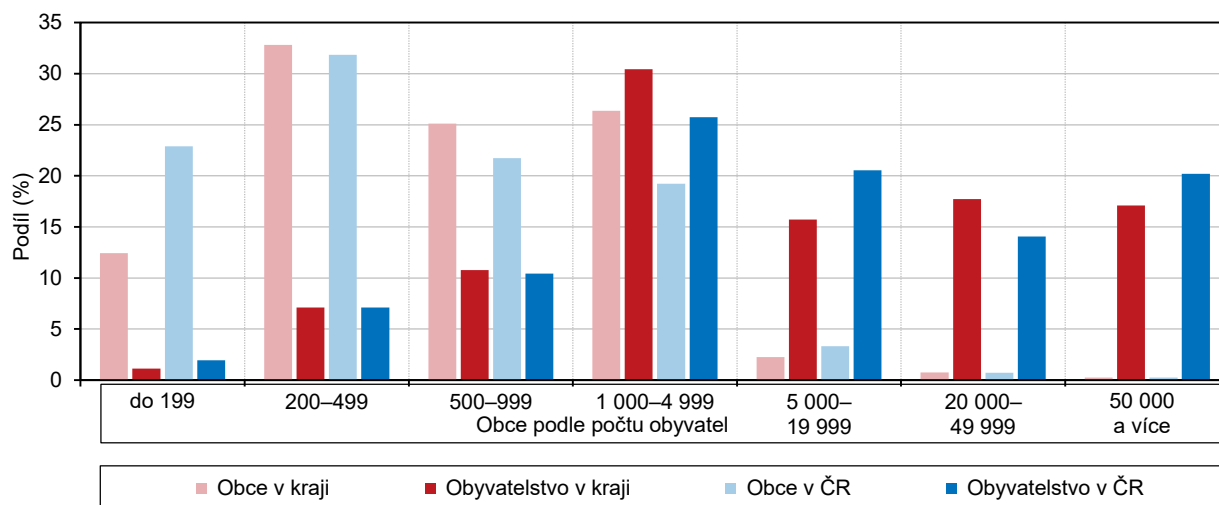
Z celkového počtu 402 obcí jich 31 mělo statut města. Oproti předchozímu sčítání se počet měst zvýšil o město Štěpánov, které získalo statut města na základě rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny č. 62 ze dne 22. července 2020. V České republice bylo v době sčítání 608 měst. Nejvíce měst v kraji se podle správních obvodů ORP nachází na Jesenicku (5 měst). Ve městech na území Olomouckého kraje žilo 57,2 % obyvatel, tj. stejný podíl jako při předchozím sčítání. Pro srovnání v celé republice dosáhl tento podíl úrovně 68,7 %. V mezikrajském pohledu se Olomoucký kraj umístil na třetím místě vzestupného pořadí, a to po Středočeském kraji (50,6 %) a Kraji Vysočina (56,2). Nejvíce obyvatel žijících ve městech bylo v rámci kraje sečteno ve správním obvodu ORP Mohelnice (71,5 %). Na opačném pólu pořadí se umístil správní obvod ORP Konice, ve kterém pouze čtvrtina obyvatel žila ve městě Konici. Také v dalších třech správních obvodech ORP (Litovel, Šumperk a Zábřeh) žilo více obyvatel mimo města.

Tab. 2.2 Sídlní struktura podle velikostních skupin obcí

	Počet obcí	Podíl (%)	Rozloha obcí (km ²)	Podíl (%)	Počet obyvatel	Podíl (%)	Hustota zalidnění (osoby/km ²)
Olomoucký kraj	402	100,0	5 272	100,0	619 788	100,0	117,6
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	50	12,4	485	9,2	6 944	1,1	14,3
200–499	132	32,8	928	17,6	43 999	7,1	47,4
500–999	101	25,1	1 071	20,3	66 752	10,8	62,3
1 000–1 999	77	19,2	1 441	27,3	107 838	17,4	74,8
2 000–4 999	29	7,2	743	14,1	80 862	13,0	108,9
5 000–9 999	4	1,0	154	2,9	32 001	5,2	207,4
10 000–19 999	5	1,2	220	4,2	65 462	10,6	298,0
20 000–49 999	3	0,7	125	2,4	109 867	17,7	876,3
50 000 a více	1	0,2	103	0,9	106 063	17,1	1 026,4

Cenné porovnávací možnosti nabízí členění obcí do velikostních skupin podle počtu obyvatel. V Olomouckém kraji lze obce rozdělit do 9 kategorií s tím, že populačně největší velikostní skupinu (50 tis. a více obyvatel) reprezentovalo pouze krajské město Olomouc. Další bývalá okresní města, s výjimkou Jeseníku, se začlenila do kategorie 20 až 50 tis. obyvatel. Město Jeseník se zařadilo do skupiny 10 až 20 tis. obyvatel, a to společně s dalšími čtyřmi městy (Uničov, Šternberk, Zábřeh a Hranice). Nejvíce obcí spadalo do kategorie menších obcí od 200 do 500 obyvatel (132 obcí, tj. 32,8 %). Další čtvrtinu tvořily obce s 500 až 1 000 obyvateli. Absolutně nejvíce obyvatel žilo ve velikostní skupině obcí s 20 až 50 tis. obyvateli, kterou v kraji zastupovala města Prostějov, Přerov a Šumperk (109,9 tis. obyvatel, tj. 17,7 % z celkové krajské populace).

Graf 2.1 Sídlní struktura obcí Olomouckého kraje a České republiky (bez Hl. m. Prahy)

Údaje o počtu obyvatel byly zpracovány podle **místa obvyklého pobytu**. Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti. Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium délky pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Místo a druh registrovaného pobytu byly pro účely sčítání převzaty ze systémů Ministerstva vnitra. Týká se občanů ČR a také cizinců s registrovaným pobytem v Česku. Místo registrovaného pobytu nebylo vždy totožné s místem obvyklého pobytu osoby zjišťovaným ve sčítání.

Obvyklý pobyt na území Olomouckého kraje uvedlo při Sčítání lidu, domů a bytů 2021 celkem 619 788 osob. Naprostá většina obyvatel kraje měla v obcích kraje obvyklý i registrovaný pobyt (97,7 %). Stejná obec obvyklého i registrovaného pobytu byla zjištěna u 92,7 % obyvatel kraje. Dalších 5,0 % obyvatel mělo registrovaný pobyt v jiné obci Olomouckého kraje. Pouze obvyklý pobyt v některé obci kraje uvedlo 2,3 % obyvatel. Jednalo se o 14 222 osob, které měly registrovaný pobyt v obci jiného kraje nebo byly bez registrovaného pobytu. Počet osob s registrovaným pobytem v obcích na území kraje převýšil počet osob s obvyklým pobytem a dosáhl hodnoty 623 891 osob.

Podle velikostních skupin obcí v kraji, kromě krajského města Olomouce, se ve všech skupinách pohyboval podíl osob s pobytem obvyklým i registrovaným v rozmezí od 93,1 % ve městech s počtem 10 až 20 tis. obyvatel do 94,8 % v obcích s počtem 1 až 2 tis. obyvatel. Ve městě Olomouci byl podíl osob s jen obvyklým pobytem dvojnásobně vyšší než ve všech velikostních skupinách obcí. Pouze v krajském sídle byl rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a registrovaným pobytem kladný, což znamenalo, že v Olomouci obvykle bydlelo více obyvatel, než kolik jich tam mělo registrovaný pobyt. Ve všech ostatních velikostních skupinách obcí žilo méně obyvatel, než kolik jich tam bylo úředně zapsáno.

V České republice žilo k rozhodnému okamžiku Sčítání 2021 přesně 10 524 167 obyvatel. Pobyt obvyklý i registrovaný z nich mělo 99,7 %. Registrovaný pobyt mělo v České republice 10 487 748 obyvatel. Mezi všemi kraji měl nejvyšší podíl osob s obvyklým i registrovaným pobytem v dané obci kraj Moravskoslezský (99,1 %). V hlavním městě Praze byl tento podíl nejnižší (90,8 %). V krajích Hl. m. Praha, Středočeském, Plzeňském a Jihomoravském byl rozdíl mezi počtem osob s obvyklým pobytem v daném kraji a počtem osob s registrovaným pobytem v daném kraji kladný. V ostatních krajích byl tento rozdíl záporný.

Tab. 2.3 Obyvatelstvo podle druhu pobytu a velikostních skupin obcí

	Osoby s obvyklým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Osoby s registrovaným pobytem celkem	Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a registrovaným pobytem	
		obvyklým i registrovaným	jen obvyklým		celkem	%
Olomoucký kraj	619 788	97,7	2,3	623 891	-4 103	-0,7
v tom obce s počtem obyvatel:						
do 199	6 944	94,0	6,0	7 249	-305	-4,2
200–499	43 999	94,1	5,9	45 517	-1 518	-3,3
500–999	66 752	93,9	6,1	68 724	-1 972	-2,9
1 000–1 999	107 838	94,8	5,2	111 016	-3 178	-2,9
2 000–4 999	80 862	94,6	5,4	83 287	-2 425	-2,9
5 000–9 999	32 001	93,8	6,2	32 394	-393	-1,2
10 000–19 999	65 462	93,1	6,9	66 071	-609	-0,9
20 000–49 999	109 867	93,4	6,6	110 001	-134	-0,1
50 000 a více	106 063	88,1	11,9	99 632	6 431	6,5

3. Obyvatelstvo

V Olomouckém kraji mělo k 26. 3. 2021 obvyklý pobyt 619 788 osob, tj. 5,9 % z populace České republiky. Tímto počtem se kraj zařadil na pozici 7. nejlidnatějšího mezi 14 krajů. Rozmístění obvykle bydlícího obyvatelstva odráželo územní specifika Olomouckého kraje. V souladu s Českou republikou (bez vlivu Prahy) žilo nejvíce osob ve městech s 20 až 50 tis. obyvateli. Nejméně osob naopak bydlelo v nejmenších obcích do 199 obyvatel. V další analogii s republikou bylo v Olomouckém kraji možné sledovat obdobnou soustředěnost populace do obcí s 1 až 5 tis. obyvateli a měst nad 20 tis. obyvatel. V těchto velikostních skupinách obcí a měst žily jak v Olomouckém kraji, tak v České republice necelé dvě třetiny obvykle bydlícího obyvatelstva. Nejzásadnější odchylky mezi krajem a republikou způsobila odlišnost v sídelní struktuře. Nulový podíl populace ve městech s 50 až 100 tis. obyvateli souvisel s absencí měst této velikosti na území kraje. A naopak pod relativně vyšší zastoupení obyvatel v obcích s 1 až 2 tis. obyvateli se podepsala vyšší četnost těchto obcí v Olomouckém kraji. Oproti předchozímu censu v roce 2011 klesl počet obvykle bydlícího obyvatelstva v kraji o 8,6 tis. osob.

Celkem 38,3 % obyvatel Olomouckého kraje žilo ke dni Sčítání 2021 v okrese Olomouc (237,3 tis. osob). S výrazným odstupem následovala trojice okresů Přerov (124,1 tis. osob, tj. 20,0 %), Šumperk (116,5 tis. osob, tj. 18,8 %) a Prostějov (106,4 tis. osob, tj. 17,2 %). Nejméně obvykle bydlícího obyvatelstva měl okres Jeseník (35,5 tis. osob, tj. 5,7 %). V detailnějším pohledu žilo nejvíce obyvatel ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Olomouc (169,4 tis. osob), který byl 5. nejlidnatějším mezi 206 správními obvody ORP v České republice. V dalším pořadí se umístily správní obvody ORP Prostějov (96,2 tis. osob) a Přerov (76,6 tis. osob). Na opačném pólu pořadí se seřadily správní obvody ORP Konice (10,1 tis. osob), Lipník nad Bečvou (14,5 tis. osob) a Mohelnice (18,3 tis. osob). Z pohledu 402 obcí Olomouckého kraje bydlelo nejvíce obyvatel ve statutárních městech Olomouc (106 063 osob), Prostějov (43 666 osob) a Přerov (41 019 osob). Nejméně obyvatel měla trojice obcí Šléglov (26 osob), Janoušov (37 osob) a Mutkov (48 osob).

Podle obvyklého pobytu žilo v Olomouckém kraji 303 895 mužů (tj. 49,0 %) **a 315 893 žen** (tj. 51,0 %). Navzdory nízkým rozdílům mezi jednotlivými krajů byl podíl žen v Olomouckém kraji třetí nejvyšší v České republice. Společným rysem genderového složení populace bylo, že s rostoucí velikostí sídel zastoupení žen spíše mírně rostlo. Početní převaha mužů tak charakterizovala pouze kategorii obcí do 1 tis. obyvatel. Naopak v populaci větších obcí již převládaly ženy. Zcela nejvyšší podíl žen, a to 52,3 %, byl ve městech nad 20 tis. obyvatel, tj. v Olomouci, Prostějově, Přerově a Šumperku. Jestliže rozdíly mezi 5 okresy byly téměř zanedbatelné a mezi 13 správními obvody ORP velmi malé, na úrovni obcí byla rozmanitost značná. V populaci 205 obcí početně převládali muži, naopak pro 185 obcí platila převaha žen. Genderová rovnováha nastala v 11 obcích a ve vojenském újezdu Libavá neměl obvyklý pobyt nikdo. Nejvyšší podíl mužů v Olomouckém kraji měla obec Mírov (77,0 %), ve které sídlí věznice. Naopak nejvyšší zastoupení žen bylo charakteristické pro obec Radkova Lhota (65,5 %), kde má sídlo domov pro seniory a domov se zvláštním režimem s početní převahou žen.

3.1 Věková struktura

Podle věkového složení obyvatel žilo v Olomouckém kraji 98 164 dětí ve věku do 14 let (tj. 15,8 %), **388 906 osob ve věku 15 až 64 let** (tj. 62,7 %) **a 132 718 seniorů ve věku 65 a více let** (tj. 21,4 %). Ačkoliv počet i podíl dětí ve věku do 14 let se oproti Sčítání 2011 zvýšil (o 7,8 tis., resp. o 1,5 p. b.), jejich zastoupení kleslo pod republikový průměr (16,1 %). Nejvyšší podíl dětí charakterizoval v kraji kategorii obcí s 500 až 2 tis. obyvateli (16,7 %). V územním detailu jich žilo relativně nejvíce v okrese Olomouc (16,4 %) a ve správních obvodech ORP Olomouc (16,5 %), Zábřeh (16,4 %) a Litovel (16,3 %). Relativně nejméně dětí charakterizovalo populaci okresu Jeseník (14,6 %) a správních obvodů ORP Konice (14,6 %), Jeseník (14,6 %) a Přerov (14,9 %). Mezi obcemi Olomouckého kraje náležely mezní hodnoty obcím Dubčany (25,7 %) a Radkova Lhota (4,3 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel žilo relativně nejvíce dětí v Hlušovicích (25,5 %), Velkém Týnci (20,9 %), Olšanech u Prostějova (20,5 %) a Vrbátkách (20,5 %). V porovnání měst s 10 tis. a více obyvateli příslušela nejvyšší hodnota krajskému městu Olomouci (15,8 %).

Děti v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

Vojenský újezd Libavá

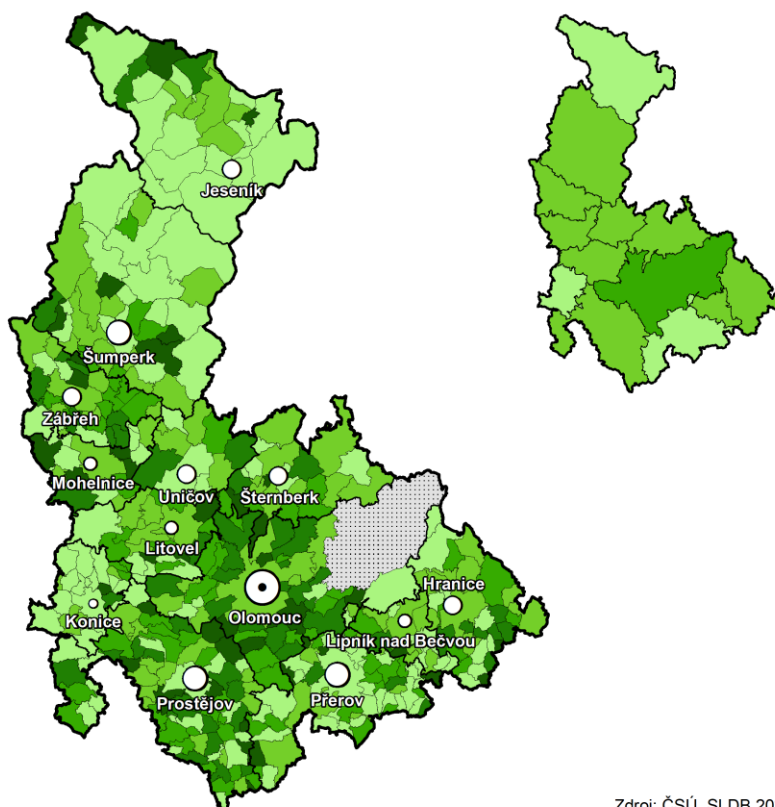
Hodnota kraje: 15,8 %

Minimální hodnota:
obec – Radkova Lhota, SO ORP Přerov (4,3 %)
SO ORP – Konice (14,6 %)

Maximální hodnota:
obec – Dubčany, SO ORP Litovel (25,7 %)
SO ORP – Olomouc (16,5 %)

Podíl obyvatel ve věku 0–14 let
na celkovém počtu obyvatel (%)

15,0 16,5 18,0 19,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Zatímco počet a podíl dětí v krajské populaci se mezi posledními dvěma sčítáními v letech 2011 a 2021 zvýšil, v případě produktivní populace osob ve věku 15 až 64 let zaznamenal pokles (o 45,7 tis., resp. o 6,4 p. b.). Průměrné zastoupení produktivní populace v České republice (63,5 %) bylo podle velikostních skupin obcí Olomouckého kraje překonáno pouze v krajském městě Olomouci (64,5 %) a v nejmenší kategorii obcí do 200 obyvatel (64,0 %). Z pohledu menších územních jednotek náležely nejvyšší hodnoty okresu Olomouc (63,6 %) a správním obvodům ORP Mohelnice (64,3 %), Olomouc (64,0 %) a Lipník nad Bečvou (63,7 %). Na opačném pólu pořadí se umístil okres Jeseník (61,6 %) a správní obvody ORP Konice (61,1 %), Šumperk (61,3 %) a Zábřeh (61,3 %). Porovnáním 402 obcí příslušel nejvyšší podíl produktivní populace obci Mírov (86,2 %). Nejnižší podíl náležel obci Radkova Lhota (27,4 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel bylo relativně nejvyšší zastoupení produktivní populace v Úsově (66,7 %), Bělotině (65,9 %) a Hněvotině (65,4 %). Srovnáním měst s 10 tis. a více obyvateli náležela nejvyšší hodnota krajskému městu Olomouci (64,5 %).

Tab. 3.1.1 Obyvatelstvo podle věku a okresů

Kraj, okresy	Obyvatelstvo celkem	v tom ve věku (%)								
		0–4	5–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75 a více
Olomoucký kraj	619 788	5,2	10,6	9,2	11,5	14,3	14,9	12,7	12,8	8,6
Jeseník	35 471	4,7	9,9	9,3	10,2	13,0	15,1	14,0	15,5	8,4
Olomouc	237 291	5,5	10,8	9,3	12,6	15,1	14,5	12,1	11,9	8,1
Prostějov	106 358	5,1	10,9	9,2	10,9	14,8	14,9	12,7	12,7	8,8
Přerov	124 129	5,0	10,2	9,2	10,9	13,6	15,6	13,4	12,8	9,4
Šumperk	116 539	5,1	10,6	9,2	10,9	13,6	15,2	12,9	13,9	8,7

Mezi censy v letech 2011 a 2021 se výrazně zvýšil počet a podíl seniorů ve věku 65 a více let (o 31,1 tis., resp. o 5,2 p. b.). Republikový podíl seniorů v populaci (20,4 %) nebyl podle velikostních skupin obcí Olomouckého kraje překonán pouze v Olomouci (19,7 %) a v kategorii obcí s 500 až 1 tis. obyvatel (19,8 %). Průměrně nejvyšší byl ve skupině měst s 10 tis. až 50 tis. obyvateli (23,5 %). V Olomouckém kraji jich žilo

relativně nejvíce v okrese Jeseník (23,8 %) a ve správních obvodech ORP Konice (24,4 %), Jeseník (23,8 %) a Šumperk (23,3 %). Relativně nejméně seniorů bylo v populaci okresu Olomouc (20,0 %) a správních obvodů ORP Olomouc (19,5 %), Lipník nad Bečvou (20,2 %) a Mohelnice (20,4 %). Z pohledu obcí náležely mezní hodnoty obcím Radkova Lhota (68,3 %) a Mírov (8,4 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel žilo relativně nejvíce seniorů v Loučné nad Desnou (31,0 %), Sobotíně (27,9 %) a Velkých Losinách (27,4 %). V porovnání měst s 10 tis. a více obyvateli příslušela nejvyšší hodnota městu Jeseníku (25,6 %).

Tab. 3.1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kraj, SO ORP	Obyvatelstvo celkem	z toho ženy (%)	Z celku podle věku (%)			Index stáří ¹⁾	Průměrný věk (roky)	
			0–14	15–64	65 a více		muži	ženy
Olomoucký kraj	619 788	51,0	15,8	62,7	21,4	135,2	41,7	44,8
Hranice	32 975	50,7	15,6	63,5	20,9	134,2	41,7	44,8
Jeseník	35 471	50,7	14,6	61,6	23,8	163,2	43,3	46,3
Konice	10 142	49,9	14,6	61,1	24,4	167,2	43,6	46,8
Lipník nad Bečvou	14 544	50,4	16,1	63,7	20,2	125,7	41,6	44,6
Litovel	23 020	50,5	16,3	62,2	21,5	132,1	42,0	44,6
Mohelnice	18 313	49,1	15,3	64,3	20,4	133,0	41,3	44,8
Olomouc	169 377	51,4	16,5	64,0	19,5	118,0	40,5	43,4
Prostějov	96 216	51,1	16,2	62,6	21,2	131,3	41,6	44,7
Přerov	76 610	51,1	14,9	62,1	23,1	155,1	42,9	46,4
Šternberk	23 295	50,7	16,1	62,5	21,4	132,5	41,7	44,6
Šumperk	66 016	50,9	15,4	61,3	23,3	151,7	42,6	45,9
Uničov	21 599	50,6	15,4	63,2	21,3	138,3	41,9	45,2
Zábřeh	32 210	51,0	16,4	61,3	22,3	135,6	42,1	44,9

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let

Na 100 dětí ve věku 0 až 14 let připadalo ke dni Sčítání 2021 celkem 135,2 seniorů ve věku 65 a více let. Takto definovaný index stáří byl v Olomouckém kraji 4. nejvyšší mezi 14 kraji. Republikový průměr (127,0) překonaly čtyři z pěti okresů v kraji, tj. okresy Jeseník (163,2), Přerov (145,8), Šumperk (144,1) a Prostějov (134,4). Nejnižší index stáří charakterizoval okres Olomouc (122,5). Z pohledu správních obvodů ORP byla disparita ve věkové skladbě ještě výraznější. Nejvyšší index stáří byl na Konicku (167,2), Jesenícku (163,2) a Přerovsku (155,1). Nejnižší index stáří byl zjištěn v populaci správních obvodů ORP Olomouc (118,0), Lipník nad Bečvou (125,7) a Prostějov (131,3). V případě 19 obcí Olomouckého kraje byla početní převaha seniorů nad dětmi více než dvojnásobná. Z těchto obcí byly populačně největšími Velké Losiny (s indexem stáří 206,4) a Loučná nad Desnou (263,0). Naopak v 73 obcích žilo více dětí než seniorů. Populačně největšími byly z těchto obcí Nový Malín (s indexem stáří 77,1), Velký Týnec (74,4), Dolany (91,4) a Bělkovice-Lašťany (95,6). V šesti obcích byl počet dětí a seniorů vyrovnán (Lipina, Podolí, Srbce, Špičky, Turovice a Vernířovice). Minimální a maximální hodnota indexu stáří náležela obcím Hlušovice (49,6) a Radkova Lhota (1 600,0).

Tab. 3.1.3 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a okresů

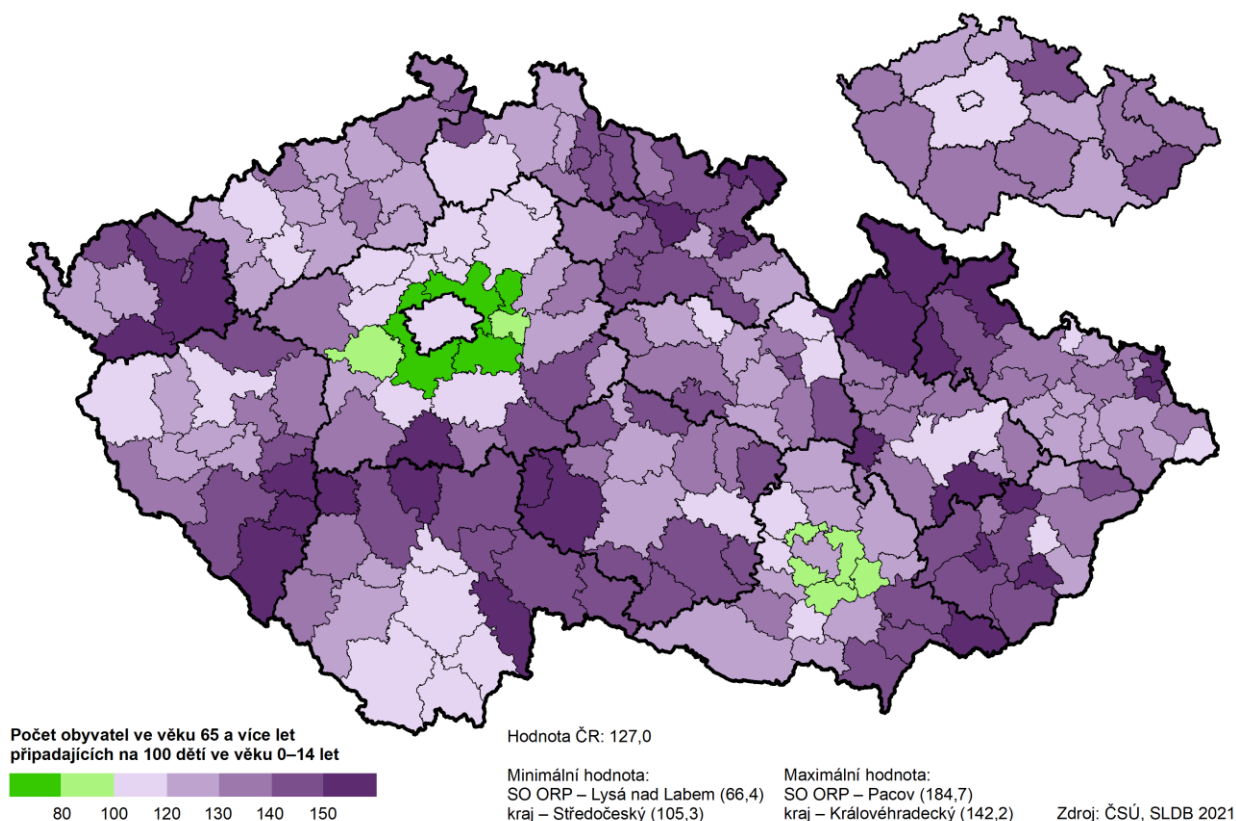
Kraj, okresy	Muži	v tom podle věku (%)			Ženy	v tom podle věku (%)		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Olomoucký kraj	303 895	16,5	65,3	18,2	315 893	15,2	60,3	24,5
Jeseník	17 494	15,0	64,7	20,3	17 977	14,2	58,5	27,3
Olomouc	115 846	17,1	65,9	17,0	121 445	15,7	61,4	22,9
Prostějov	52 153	16,6	65,2	18,2	54 205	15,4	59,9	24,7
Přerov	60 897	16,0	65,2	18,8	63 232	14,4	60,1	25,4
Šumperk	57 505	16,2	64,6	19,2	59 034	15,2	59,0	25,8

Ke dni Sčítání 2021 dosáhl průměrný věk obyvatel Olomouckého kraje 43,3 let. V případě mužů (41,7 let) byl o 3,1 let nižší než v případě žen (44,8 let). Průměrně nejstarší byla populace okresu Jeseník (44,8 let)

a správních obvodů ORP Konice (45,2 let), Jeseník (44,8 let) a Přerov (44,7 let). Nejnižší průměrný věk příslušel lidem z okresu Olomouc (42,4 let) a správních obvodů ORP Olomouc (42,0 let), Mohelnice (43,0 let) a Lipník nad Bečvou (43,1 let). Z pohledu menších územních jednotek náležely nejvyšší hodnoty obcím Radkova Lhota (69,3 let), Komárov (52,8 let) a Kobylá nad Vidnavkou (52,0 let). Nejnižší průměrný věk obyvatel charakterizovaly obce Hlušovice (36,3 let), Dubčany (36,6 let) a Bílá Voda (37,4 let). Mezi městy s alespoň 10 tis. obyvateli příslušely mezní hodnoty městům Jeseník (45,6 let) a Olomouc (42,0 let). Muži byli v průměru mladší ve všech okresech i ve všech správních obvodech ORP Olomouckého kraje. Opačný jev nastal ve 47 obcích.

Index stáří ve správních obvodech ORP a krajích

3.2 Rodinný stav

Ve struktuře dospělé populace starší 15 let převládali podle výsledků Sčítání 2021 ženatí muži a vdané ženy. Jejich počet a podíl se však v porovnání s předchozím censem snížil, a to zejména na úkor rozvedených a částečně i svobodných. **Ke dni Sčítání 2021 žilo v Olomouckém kraji 253 777 mužů ve věku 15 a více let, mezi kterými bylo 120,2 tis. ženatých, 92,6 tis. svobodných, 32,1 tis. rozvedených a 7,8 tis. ovdovělých.** Podíl ženatých v dospělé mužské populaci (ze zjištěných hodnot) se mezi roky 2011 a 2021 snížil z 52,1 % na 47,5 %. Podle pětiletých věkových skupin se jejich zastoupení postupně zvyšovalo od kategorie 15–19letých, ve které byli pouze 3 ženatí muži s podílem 0,02 %, po generaci 75–79 letých, ve které podíl ženatých mužů dosáhl 74,9 %. Nadpoloviční převaha ženatých charakterizovala pětileté věkové skupiny mužů od kategorie 45–49 let do kategorie 85–89 let.

Podíl svobodných mužů v dospělé populaci Olomouckého kraje se mezi roky 2011 a 2021 naopak zvýšil, a to z 34,6 % na 36,6 %. Jejich zastoupení se snižovalo od věkové skupiny 15–19 letých, ve které byli téměř všichni muži svobodní (99,98 %), až po generaci 85–89 letých, ve které činil podíl svobodných mužů 1,0 %. Nadpoloviční převaha svobodných charakterizovala pětileté věkové skupiny mužů od kategorie 15–19 let do kategorie 35–39 let.

Třetí nejčetnější skupinu tvořili podle rodinného stavu muži rozvedení. Jejich podíl se mezi sčítáními v letech 2011 a 2021 zvýšil z 10,3 % na 12,7 %. Relativně nejvíce rozvedených mužů bylo v generaci padesátníků (25,9 %), šedesátníků (19,5 %) a čtyřicátníků (16,9 %). Ve věku 40 až 69 let bylo v Olomouckém kraji 26,8 tis. rozvedených mužů, tj. 83,4 % ze všech rozvedených mužů.

Ženatí, svobodní a rozvedení zaujímali 96,9 % mužů se zjištěným rodinným stavem. Podíl ovdovělých mužů činil 3,1 % a v porovnání s předchozím Sčítáním 2011 (3,0 %) se prakticky nezměnil. Relativně nejvíce vdovců charakterizovalo nejvyšší věkové skupiny. V generaci mužů ve věku 85 a více let bylo 40,1 % ovdovělých. Absolutně nejvíce vdovců bylo ve věku 65 až 89 let (6,0 tis., tj. 76,8 % ze všech ovdovělých mužů). Celkem 137 mužů s obvyklým bydlištěm v Olomouckém kraji žilo v registrovaném partnerství.

Tab. 3.2.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, rodinného stavu a věku

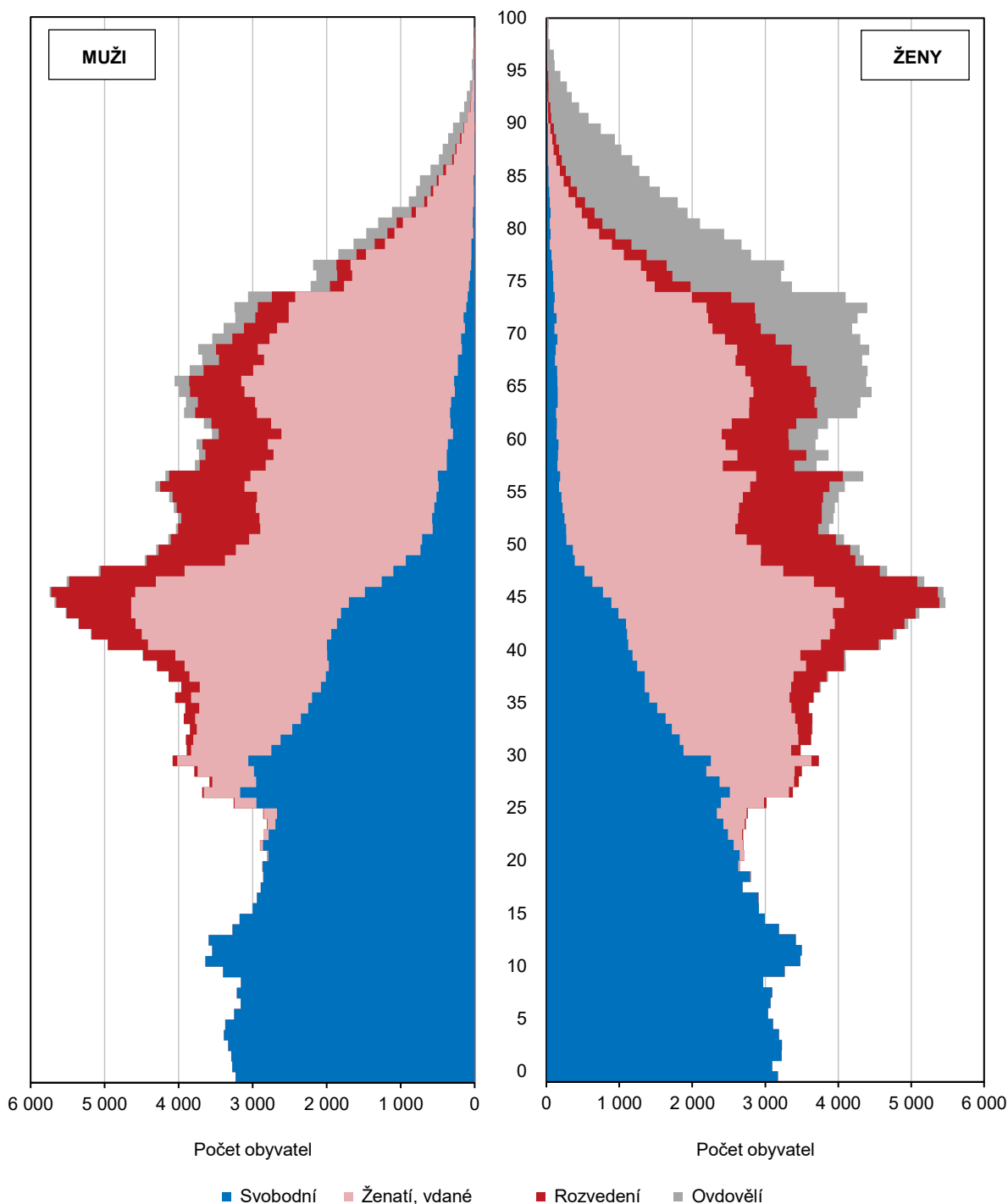
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)										
	Muži	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem ve věku 15 let a více	253 777	36,6	47,5	12,7	3,1	267 847	25,8	45,0	15,1	14,1
v tom ve věku:										
15–19 let	14 872	100,0	0,0	-	-	14 326	99,9	0,1	-	-
20–24 let	14 360	98,3	1,6	0,1	-	13 675	94,5	5,2	0,2	0,0
25–29 let	17 280	85,7	13,5	0,7	-	16 218	73,2	25,0	1,6	0,1
30–34 let	19 766	67,3	30,2	2,4	0,0	18 216	51,3	43,9	4,6	0,1
35–39 let	20 434	51,5	41,9	6,4	0,1	19 070	36,1	53,2	10,1	0,5
40–49 let	52 196	30,8	51,8	16,9	0,3	48 780	17,8	57,9	22,8	1,4
50–59 let	40 796	13,2	59,6	25,9	1,2	40 210	5,6	61,5	27,8	5,1
60–69 let	38 224	7,3	69,0	19,5	4,2	41 908	3,4	60,0	20,4	16,2
70 let a více	35 849	3,0	72,0	9,6	15,3	55 444	2,6	34,7	11,6	51,0

Z celkového počtu 267 847 žen ve věku 15 a více let v Olomouckém kraji bylo 120,0 tis. vdaných, 68,9 tis. svobodných, 40,3 tis. rozvedených a 37,7 tis. ovdovělých. Zastoupení vdaných v dospělé ženské populaci (ze zjištěných hodnot) se mezi roky 2011 a 2021 snížilo ze 48,5 % na 45,0 %. Podle pětiletých věkových skupin se jejich podíl postupně zvyšoval od kategorie 15–19letých, ve které bylo 14 vdaných žen s podílem 0,1 %, po generaci 55–59 letých, ve které zastoupení vdaných žen dosáhlo 62,6 %. Nadpoloviční převaha vdaných charakterizovala pětileté věkové skupiny žen od kategorie 35–39 let do kategorie 65–69 let.

Podíl svobodných žen v dospělé populaci Olomouckého kraje se mezi censy v letech 2011 a 2021 naopak zvýšil, a to z 24,7 % na 25,8 %. Ve věkové struktuře se jejich zastoupení snižovalo od skupiny 15–19 letých, ve které byly téměř všichni ženy svobodné (99,9 %), až po generaci 75–79 letých, ve které činil podíl svobodných žen 2,5 %. Nadpoloviční převaha svobodných charakterizovala pětileté věkové skupiny žen od kategorie 15–19 let do kategorie 30–34 let.

Zastoupení rozvedených žen se mezi roky 2011 a 2021 zvýšilo z 12,6 % na 15,1 %. V úzké analogii s muži jich bylo relativně nejvíce v generaci žen padesátiletých (27,8 %), čtyřicetiletých (22,8 %) a šedesátiletých (20,4 %). Ve věku 40 až 69 let bylo v Olomouckém kraji 30,8 tis. rozvedených žen, tj. 76,5 % ze všech rozvedených žen.

Zatímco ženatí, svobodní a rozvedení tvořili 96,9 % mužů, vdané, svobodné a rozvedené zaujímaly pouze 85,8 % žen. Genderový rozdíl spočívá ve výrazných odlišnostech v počtu a podílu ovdovělých mužů a žen. Podíl ovdovělých žen dosáhl 14,1 %. Ačkoliv se ve srovnání s předchozím Sčítáním 2011 (14,2 %) prakticky nezměnil, byl o 11,1 p. b. vyšší než v případě ovdovělých mužů. V generaci žen ve věku 70 a více let bylo ovdovělých 50,1 % žen. Absolutně nejvíce vdov bylo ve věku 65 až 89 let (30,0 tis., tj. 79,4 % z celku). V registrovaném partnerství žilo 96 žen s obvyklým bydlištěm v Olomouckém kraji.

Graf 3.2.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a rodinného stavu v Olomouckém kraji

V územním detailu žilo relativně nejvíce svobodných mužů a žen ve správních obvodech ORP Olomouc (32,9 %), Šternberk (32,0 %) a Jeseník (32,0 %). Jejich nejnižší podíl byl na Konicku (28,7 %), Zábřežsku (29,4 %) a Přerovsku (29,6 %). V manželství bydlelo relativně nejvíce obyvatel ve správních obvodech ORP Konice (50,5 %), Zábřeh (49,0 %) a Lipník nad Bečvou (48,9 %). Nejnižší zastoupení ženatých mužů a vdaných žen charakterizovalo Jesenícko (42,8 %), Šternbersko (44,5 %) a Olomoucko (45,1 %). V případě rozvedených mužů a žen náležely mezní hodnoty správním obvodům ORP Jeseník (15,6 %) a Konice (10,3 %). Nejvyšší podíl ovdovělých mužů a žen žil na Konicku (10,4 %), naopak jejich nejnižší podíl bydlel na Olomoucku (7,6 %).

3.3 Plodnost žen

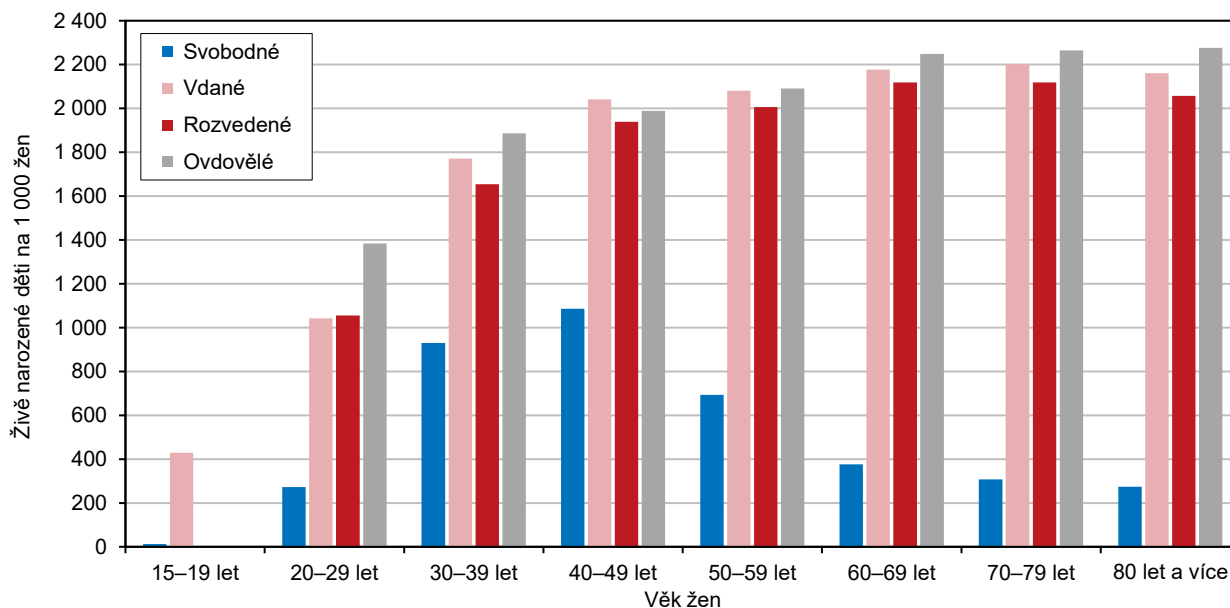
Početní a věková struktura žen, dlouhodobě nižší porodnost a setrvalý odklad mateřství do pozdějšího věku byli určující pro základní charakteristiku plodnosti žen v Olomouckém kraji. Navzdory oživené úhrnné plodnosti, která růstem v uplynulém desetiletí zabránila ještě výraznějšímu úbytku v počtu živě narozených dětí, byla potvrzena řada vývojových trendů zjištěná při předchozím censu v roce 2011.

Tab. 3.3.1 Ženy podle počtu živě narozených dětí a věku

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)								
	Celkem	v tom s počtem živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4	5 a více	
Ženy ve věku 15 let a více	267 847	21,1	16,6	44,4	14,0	2,8	1,1	1 648
v tom ve věku:								
15–19 let	14 326	98,8	1,1	0,1	0,0	-	-	14
20–24 let	13 675	87,8	8,9	2,6	0,6	0,2	0,0	167
25–29 let	16 218	59,3	25,8	12,1	2,0	0,5	0,3	598
30–34 let	18 216	31,4	30,4	31,4	5,1	1,1	0,6	1 164
35–39 let	19 070	16,3	23,6	47,0	10,3	1,9	0,9	1 613
40–44 let	23 618	10,5	20,6	52,4	12,8	2,6	1,1	1 803
45–49 let	25 162	8,0	19,3	54,8	13,9	2,8	1,2	1 884
50–59 let	40 210	5,7	17,1	57,1	15,8	3,1	1,3	1 982
60–69 let	41 908	4,7	11,7	57,7	20,9	3,9	1,1	2 116
70 let a více	55 444	4,5	13,0	52,5	23,4	4,9	1,8	2 176

Podle výsledků Sčítání 2021 žilo v Olomouckém kraji 267,8 tis. žen starších 15 let, kterým se v jejich dosavadním průběhu života narodilo 433,9 tis. dětí. Na 1 000 žen tak v průměru připadlo 1 648 živě narozených dětí, což bylo o 11 dětí méně než při sčítání v roce 2011. Relativní počet narozených dětí se zvyšoval s rostoucím věkem žen. Velmi nízký zůstal v případě žen ve věku 20 až 24 let, ačkoliv v porovnání s předchozím sčítáním se mírně zvýšil. Zatímco před 40 lety se jednalo o nejpłodnější roky, kdy většina žen byla vdaná s dítětem, v roce 2021 připadlo na 1 000 žen ve věku 20 až 24 let pouze 167 narozených dětí. Mírně vyšší než o desetiletí dříve byl počet narozených dětí ženám ve věku 25 až 29 let, v ostatních věkových skupinách však již byly zjištěné počty nižší. Více než jedno dítě na jednu ženu připadlo na ženy od věkové kategorie 30 až 34 let, více než dvě děti na jednu ženu charakterizovalo ženy od věkové kategorie 55 až 59 let.

Graf 3.3.1 Počet dětí na 1 000 žen podle rodinného stavu a věku žen v Olomouckém kraji

Žádné dítě se dosud nenarodilo více než pětina žen. Jednalo se především o mladou generaci, u nichž je předpoklad, že do mateřství teprve vstoupí. Nejčastěji se ženám v Olomouckém kraji narodily dvě děti (44,4 % žen). S odstupem následovaly ženy s jedním dítětem (16,6 % žen) a třemi dětmi (14,0 % žen). Mezigeneračně se dlouhodobě projevuje úbytek žen s vyšším počtem narozených dětí. Zatímco v generaci 70letých a starších činil podíl žen se třemi a více dětmi 30,0 %, v případě žen ve věku 60 až 69 let již tvořil 25,9 % a v případě žen ve věku 50 až 59 let pouze 20,1 %. Sestupný trend je patrný i v případě mladších žen, u kterých však reprodukce nemusí být definitivně ukončena. Ve věku 45 až 49 let mělo 3 a více dětí 17,9 % žen a naopak 8,0 % žen bylo v tomto věku bezdětných.

Tab. 3.3.2 Ženy podle počtu živě narozených dětí a nejvyššího dosaženého vzdělání

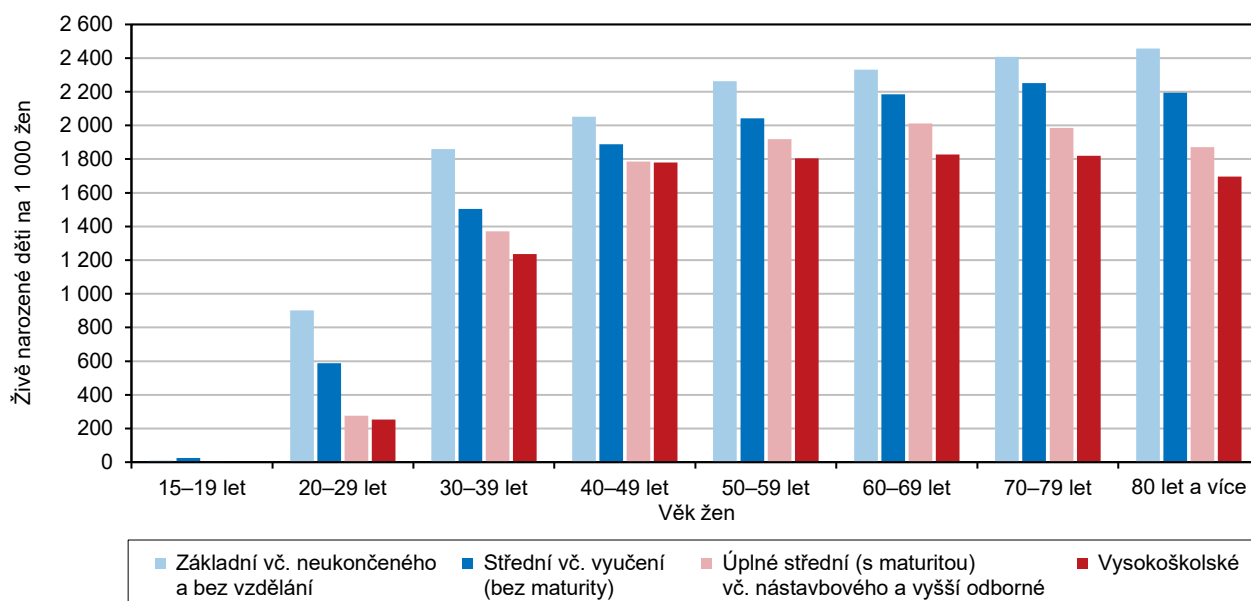
(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Ženy ve věku 15 let a více	v tom s počtem živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4	5 a více	
Celkem¹⁾	267 847	21,1	16,6	44,4	14,0	2,8	1,1	1 648
z toho vzdělání:								
bez vzdělání	1 751	41,8	9,6	19,1	15,8	7,5	6,2	1 639
základní vč. neukončeného	41 181	35,9	8,5	29,4	18,3	5,4	2,5	1 580
střední vč. vyučení (bez maturity)	75 399	10,0	15,7	51,0	18,7	3,6	1,0	1 935
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	89 613	20,5	18,3	48,2	11,1	1,5	0,4	1 562
vyšší odborné, konzervatoř	4 764	27,3	23,5	41,2	6,5	1,1	0,4	1 322
vysokoškolské	43 815	26,4	21,3	42,4	8,3	1,2	0,3	1 377
nezjištěno	11 324	x	x	x	x	x	x	1 963

¹⁾ podíly vypočteny z hodnot včetně žen s nezjištěným vzděláním

Ke dni Sčítání 2021 žilo v Olomouckém kraji 68,4 tis. svobodných žen starších 15 let, které měly 33,7 tis. dětí. Na 1 000 svobodných žen tak připadalo 492 dětí, přičemž relativně nejvíce dětí měly svobodné ženy ve věku 35 až 44 let. Celkem 118,3 tis. vdáných žen starších 15 let mělo 238,9 tis. dětí, což odpovídalo průměru 2 020 dětí na 1 000 vdáných žen. Na vdanou ženu v Olomouckém kraji tak v průměru připadaly 2 narozené děti. V kraji současně bydlelo 39,5 tis. rozvedených žen s počtem 78,7 tis. narozených dětí (tj. 1 994 dětí na 1 000 žen) a 36,4 tis. ovdovělých žen s počtem 81,8 tis. narozených dětí (tj. 2 250 dětí na 1 000 žen).

Graf 3.3.2 Počet dětí na 1 000 žen podle nejvyššího dosaženého vzdělání a věku žen v Olomouckém kraji

Z vzdělanostní skladby vyplývá, že ženy s nejvyšším vzděláním rodí nejméně dětí. Ke dni Sčítání 2021 žilo v kraji 43,7 tis. žen s vysokoškolským vzděláním, které měly 60,2 tis. dětí. Na 1 000 vysokoškolských žen tak připadalo 1 377 dětí. Relativně nejvíce dětí rodí ženy se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity). Při sčítání jich v kraji bydlelo 75,1 tis. s počtem 145,3 tis. dětí, což odpovídalo průměru 1 935 narozených dětí na 1 000 žen.

3.4 Státní občanství

Se státním občanstvím České republiky bydlelo v Olomouckém kraji 608 348 osob, tj. 98,2 % krajské populace. **S cizím státním občanstvím žilo v kraji pouze 10 499 osob, tj. 1,7 %.** Jednalo se o nejnižší podíl v mezikrajském srovnání, který výrazně zaostal za republikovým průměrem (4,7 %). Polovinu cizích státních příslušníků bydlících v kraji tvořili téměř rovným dílem Slováci (2 666 osob) a Ukrajinci (2 517 osob). Na třetí pozici se s odstupem umístili Vietnamci (1 598 osob). Třetina cizinců s bydlištěm v kraji žila v krajském městě Olomouci (3 432 osob), naopak v 50 obcích kraje nežil žádný cizinec.

Tab. 3.4.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a státního občanství^{*)}

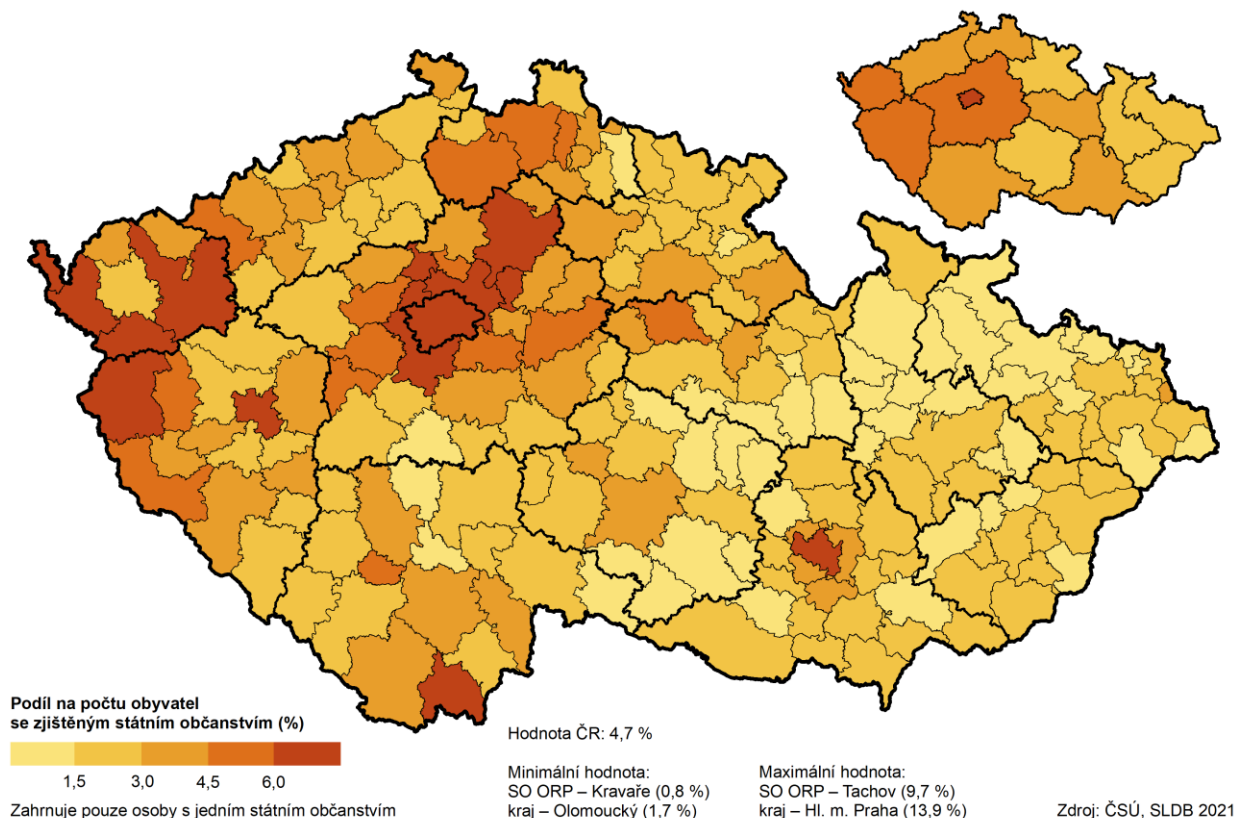
	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0–14	15–64	65 a více
Obyvatelstvo	619 788	49,0	51,0	15,8	62,7	21,4
z toho podle státního občanství:						
Česká republika	608 348	48,9	51,1	16,0	62,3	21,7
cizí státní občanství	10 499	56,7	43,3	10,1	83,7	6,2
země EU mimo ČR	4 186	55,2	44,8	6,0	83,4	10,6
z toho:						
Bulharsko	160	73,8	26,3	3,1	90,0	6,9
Maďarsko	128	60,9	39,1	13,3	78,1	8,6
Německo	126	73,0	27,0	1,6	57,9	40,5
Polsko	461	36,4	63,6	2,2	62,9	34,9
Rumunsko	242	69,8	30,2	7,9	90,9	1,2
Slovensko	2 666	51,9	48,1	6,8	88,4	4,7
ostatní evropské země	3 646	58,5	41,5	8,0	88,1	3,9
z toho:						
Bělorusko	135	42,2	57,8	7,4	86,7	5,9
Moldavsko	131	60,3	39,7	15,3	82,4	2,3
Rusko	313	45,0	55,0	10,2	84,0	5,8
Srbsko	119	82,4	17,6	2,5	94,1	3,4
Ukrajina	2 517	57,7	42,3	8,3	88,6	3,1
Velká Británie a Severní Irsko	213	69,5	30,5	0,9	87,8	11,3
země mimo Evropu	2 667	56,6	43,4	19,3	78,2	2,5
z toho:						
Čína	105	51,4	48,6	7,6	88,6	3,8
Vietnam	1 598	55,6	44,4	27,0	70,8	2,1
nezjištěno	932	x	x	x	x	x

^{*)} Osoby s dvojitým nebo vícenásobným státním občanstvím se zařazují do jednoho státního občanství podle pořadí Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

Zatímco mezi osobami se státním občanstvím České republiky převažovaly ženy (51,1 %) nad muži (48,9 %), v případě cizích státních příslušníků převládali muži (56,7 %) nad ženami (43,3 %). Převaha mužů charakterizovala všechny tři nejčastěji zastoupené skupiny cizinců, tj. Slováci (51,9 %), Ukrajinci (57,7 %) i Vietnamci (55,6 %). Zřetelné odlišnosti byly zjištěny také ve věkové struktuře. Pro cizince bylo typické výrazně vyšší zastoupení osob v produktivním věku 15 až 64 let (83,7 %) a naopak nižší podíl dětí do 14 let (10,1 %) i seniorů starších 65 let (6,2 %). Dominantní zastoupení osob v produktivním věku charakterizovalo Slováci (88,4 %) i Ukrajinci (88,6 %). Naopak nižší bylo v případě Vietnamců (70,8 %), kteří vynikali vysokým podílem dětí (27,0 %).

V územním detailu žilo nejvíce cizinců v okrese Olomouc (2,1 %) a ve správních obvodech ORP Olomouc (2,5 %) a Přerov (1,7 %). Nejméně jich bydlelo v okrese Šumperk (1,1 %) a ve správních obvodech ORP Konice (0,9 %) a Zábřeh (0,9 %). Relativně nejvíce cizinců v Olomouckém kraji žilo v obcích Bílá Voda (7,6 %), Stříbrnice (6,4 %) a Milotice nad Bečvou (6,0 %). V případě obcí a měst s alespoň 1 tis. obyvatel bylo relativně nejvyšší zastoupení cizinců v Hněvotíně (3,9 %), Němčicích nad Hanou (3,7 %) a Velké Bystřici (3,7 %). Porovnáním měst s 10 tis. a více obyvateli náležela nejvyšší hodnota krajskému městu Olomouci (3,2 %).

Obyvatelstvo s cizím státním občanstvím ve správních obvodech ORP a krajích

3.5 Národnost, mateřský jazyk

K české národnosti se v dobrovolné otázce přihlásilo 358 007 obyvatel Olomouckého kraje. Z tohoto počtu uvedlo 320 710 osob (tj. 89,6 %) pouze českou národnost. Zbývajících 37 297 osob (tj. 10,4 %) se kromě národnosti české přihlásilo ještě k jiné národnosti. Národností rozumíme příslušnost k určitému národu, národnostní nebo etnické menšině, tj. společenství, na jehož utváření mají vliv dějiny, kultura nebo území.

Tab. 3.5.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a národnosti

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0–14	15–64	65 a více
Obyvatelstvo	619 788	49,0	51,0	15,8	62,7	21,4
z toho národnost ¹⁾ :						
česká	358 007	47,3	52,7	14,6	61,9	23,4
moravská	84 235	52,2	47,8	12,3	63,5	24,2
slovenská	7 474	46,1	53,9	5,6	61,5	32,8
ukrajinská	1 601	47,7	52,3	9,1	85,2	5,7
romská	1 333	51,5	48,5	27,2	68,6	4,2
slezská	1 161	59,0	41,0	10,2	76,5	13,3

¹⁾ Osoby, které uvedly dvě národnosti, jsou započteny v obou národnostech.

Moravskou národnost uvedlo 84 235 obyvatel s obvyklým pobytem v kraji (z toho 62,7 % ji uvedlo jako svou jedinou národnost). Jednalo se o 3. nejvyšší počet v mezikrajském srovnání. Ke slezské národnosti se přihlásilo 1 161 obyvatel (z toho 38,1 % se k ní přihlásilo jako ke své jediné národnosti). Celkem 7 474 obyvatel uvedlo národnost slovenskou, 1 601 obyvatel národnost ukrajinskou, 1 333 obyvatel národnost romskou a 1 068 obyvatel národnost vietnamskou. Na nepovinnou otázku o národnosti se rozhodlo neodpovědět 194 420 obyvatel, tj. 31,4 % krajské populace.

Zatímco k české národnosti se hlásilo více žen (52,7 %), v případě národnosti moravské (47,8 %), romské (48,5 %) a zejména slezské (41,0 %) již byly ženy v početní menšině. Rozmanitost nabídlo také složení národnostních skupin podle základních věkových skupin. Vyšší podíl dětí do 14 let charakterizoval romskou národnost, zvýšený podíl produktivní populace ve věku 15 až 64 let byl typický pro ukrajinskou národnost a vyšší podíl seniorů starších 65 let charakterizoval národnost slovenskou.

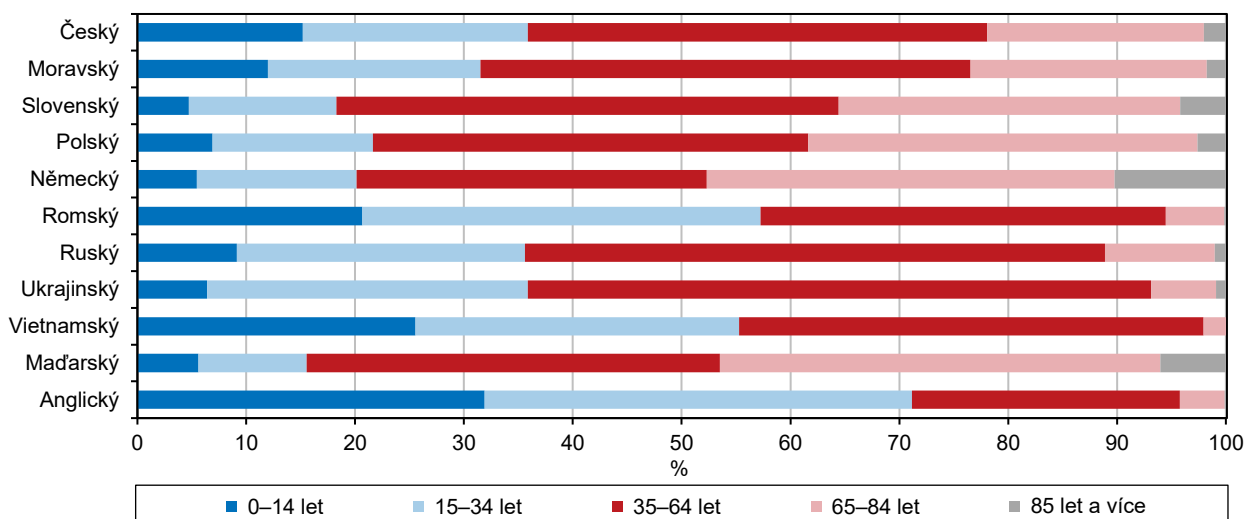
Tab. 3.5.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a mateřského jazyka

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0–14	15–64	65 a více
Obyvatelstvo	619 788	49,0	51,0	15,8	62,7	21,4
z toho mateřský jazyk ¹⁾ :						
český	561 022	48,4	51,6	15,2	62,9	21,9
slovenský	10 948	46,0	54,0	4,7	59,7	35,6
moravský	4 522	54,1	45,9	12,0	64,6	23,5
romský	2 086	51,6	48,4	20,7	73,8	5,5
ukrajinský	2 082	46,1	53,9	6,4	86,7	6,9
ruský	1 665	45,8	54,2	9,1	79,8	11,1
vietnamský	1 664	55,9	44,1	25,5	72,4	2,0
německý	1 262	52,2	47,8	5,5	46,8	47,7
polský	1 118	40,2	59,8	6,9	54,7	38,4
anglický	947	60,0	40,0	31,9	63,9	4,2

¹⁾ Osoby, které uvedly dva mateřské jazyky, jsou započteny v obou mateřských jazycích.

Mateřský jazyk představuje jazyk, kterým se sčítanou osobou v dětství hovořila jeho matka nebo osoby, které ji vychovaly. Obdobně jako v případě národnosti bylo u této otázky přípustné uvést více než jednu odpověď. I přes tuto možnost uvedla většina obyvatel jeden mateřský jazyk. **Češtinu si za svůj mateřský jazyk vybralo 561 022 obyvatel Olomouckého kraje.** Z tohoto počtu uvedlo 549 346 osob (tj. 97,9 %) pouze češtinu. Zbývajících 11 676 osob (tj. 2,1 %) vybralo k češtině ještě jiný mateřský jazyk.

Graf 3.5.1 Obyvatelstvo podle vybraného mateřského jazyka a věku v Olomouckém kraji^{*)}

^{*)} zahrnuje osoby s jedním nebo dvěma mateřskými jazyky

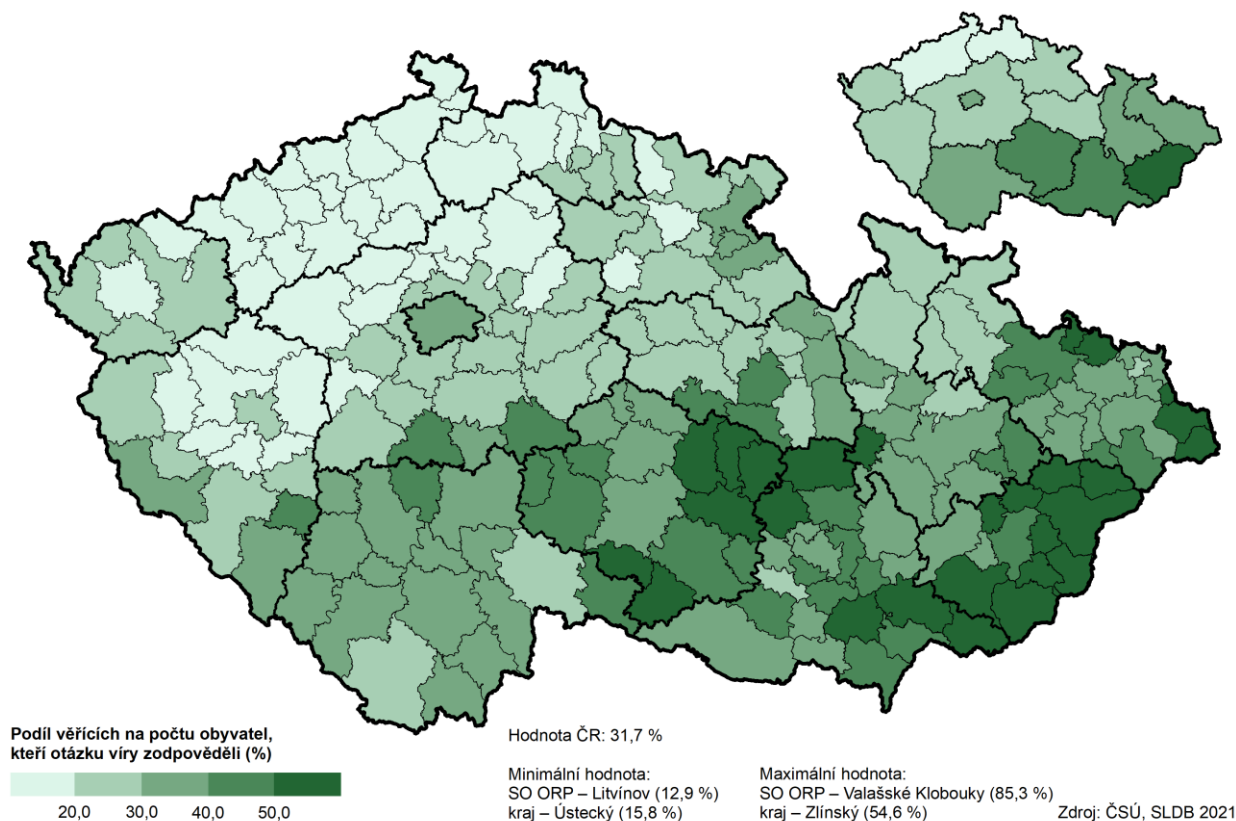
Slovenštinu uvedlo 10 948 obyvatel s obvyklým pobytem v kraji (z toho 60,5 % ji uvedlo jako svůj jediný mateřský jazyk). K moravskému jazyku se přihlásilo 4 522 obyvatel (z toho 59,4 % se k němu přihlásilo jako ke svému jedinému mateřskému jazyku). Pro 2 086 obyvatel byla mateřským jazykem romština, pro 2 082 obyvatel ukrajinština, pro 1 665 obyvatel ruština a pro 1 664 obyvatel vietnamština. Otázku o mateřském jazyce nezodpovědělo 40 752 obyvatel, tj. 6,6 % krajské populace.

Jestliže k češtině se jakožto ke své mateřštině přihlásilo více žen (51,6 %), v případě moravštiny (45,9 %), romštiny (48,4 %), vietnamštiny (44,1 %), němčiny (47,8 %) anebo angličtiny (40,0 %) byly ženy v početní menšině. Z nejčastěji zastoupených mateřských jazyků obyvatel Olomouckého kraje byla převaha žen jako v případě češtiny zjištěna také u slovenštiny (54,0 %), ukrajinštiny (53,9 %), ruštiny (54,2 %) a polštiny (59,8 %). Z pohledu věkové struktury charakterizoval vyšší podíl dětí do 14 let osoby hovořící mateřským jazykem anglickým, vietnamským nebo romským. Zvýšený podíl populace ve věku 15 až 64 let byl typický pro obyvatele s jazykem ukrajinským a ruským a vyšší podíl seniorů starších 65 let charakterizoval mateřský jazyk německý, polský a slovenský.

3.6 Vztah k náboženské víře

Další dobrovolnou otázkou byl zjišťován vztah k náboženské víře. **Z celkem 434 116 obyvatel Olomouckého kraje, kteří deklarovali svůj vztah, bylo 64,8 % osob bez náboženské víry a 35,2 % osob věřících.** Podíl osob bez víry byl pod republikovým průměrem (68,3 %) a 5. nejnižší v mezikrajském srovnání. Mezi 281,5 tis. osob bez náboženské víry převažovali muži (51,2 %) nad ženami (48,8 %). Pro nevěřící osoby byl typický vyšší podíl dětí do 14 let (16,8 %) i osob ve věku 15 až 64 let (66,9 %) a relativně nízké zastoupení seniorů starších 65 let (16,3 %). Mezi 152,7 tis. osob věřících bylo 89,6 tis. osob věřících a hlásících se k církvi, náboženské společnosti nebo směru (tj. 20,6 % ze všech osob, které uvedly svůj vztah k víře) a 63,1 tis. osob věřících a nehlásících se k církvi, náboženské společnosti nebo směru (tj. 14,5 % ze všech osob, které uvedly svůj vztah k víře). Otázku o víře se rozhodlo nevyplnit 185 672 obyvatel, tj. 30,0 % krajské populace.

Věřící obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích

Zastoupení osob věřících a hlásících se k církvi bylo vyšší než průměr republiky (18,7 %) a 5. nejvyšší v mezikrajském srovnání. Jejich nejvyšší podíl byl na území Olomouckého kraje v obcích do 500 obyvatel (30,2 %). V územním detailu byl nejvyšší v okrese Přerov (24,5 %) a ve správních obvodech ORP Konice (39,5 %), Hranice (29,6 %) a Lipník nad Bečvou (24,9 %). Z pohledu obcí byla relativně nejvyšší religiozita v obcích Stínava (67,8 %) a Zámrský (66,9 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel byla nejvyšší v městsech Protivanov (62,6 %) a Hustopeče nad Bečvou (49,3 %). Porovnáním měst s 10 tis. a více obyvateli příslušela nejvyšší hodnota městu Hranice (22,0 %). Relativně nejméně osob věřících a hlásících se k církvi charakterizovalo okres Jeseník (15,3 %) a správní obvody ORP Šternberk (14,8 %), Jeseník (15,3 %) a Mohelnice (15,8 %). Téměř dvě třetiny věřících se přihlásily k Církvi římskokatolické (58,2 tis. osob, tj. 64,9 % osob věřících a hlásících se k církvi).

Tab. 3.6.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0–14	15–64	65 a více
Obyvatelstvo	619 788	49,0	51,0	15,8	62,7	21,4
z toho podle náboženské víry:						
bez náboženské víry	281 458	51,2	48,8	16,8	66,9	16,3
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	89 593	43,2	56,8	10,3	51,0	38,6
věřící - nehlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	63 065	44,2	55,8	8,1	66,8	25,1
neuvedeno	185 672	50,3	49,7	19,7	60,7	19,6

Zatímco mezi lidmi bez náboženské víry převažovali muži (51,2 %), v případě osob věřících a hlásících se k církvi byla zřetelná převaha žen (56,8 %). Obrácené bylo také věkové složení obou skupin obyvatelstva, neboť pro věřící osoby hlásící se k církvi bylo typické nižší zastoupení dětí do 14 let (10,3 %) i osob ve věku 15 až 64 let (51,0 %) a naopak relativně vysoký podíl seniorů starších 65 let (38,6 %). V generaci do 64 let se k církvi přihlásil přibližně každý šestý obyvatel Olomouckého kraje (16,3 %), v generaci 80letých a starších to byl každý druhý (50,7 %).

Tab. 3.6.2 Obyvatelstvo podle náboženské víry, pohlaví a velikostních skupin obcí

	Věřící						Bez náboženské víry		Neuvedeno	
	celkem		muži		ženy		počet	%	počet	%
	počet	%	počet	%	počet	%				
Olomoucký kraj	152 658	24,6	66 523	43,6	86 135	56,4	281 458	45,4	185 672	30,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	2 093	30,1	930	44,4	1 163	55,6	2 645	38,1	2 206	31,8
200–499	13 864	31,5	6 310	45,5	7 554	54,5	16 485	37,5	13 650	31,0
500–999	19 233	28,8	8 792	45,7	10 441	54,3	27 023	40,5	20 496	30,7
1 000–1 999	27 697	25,7	12 292	44,4	15 405	55,6	47 096	43,7	33 045	30,6
2 000–4 999	17 997	22,3	7 769	43,2	10 228	56,8	38 727	47,9	24 138	29,9
5 000–9 999	7 202	22,5	3 087	42,9	4 115	57,1	14 915	46,6	9 884	30,9
10 000–19 999	14 740	22,5	6 170	41,9	8 570	58,1	30 926	47,2	19 796	30,2
20 000–49 999	24 557	22,4	10 202	41,5	14 355	58,5	52 282	47,6	33 028	30,1
50 000 a více	25 275	23,8	10 971	43,4	14 304	56,6	51 359	48,4	29 429	27,7

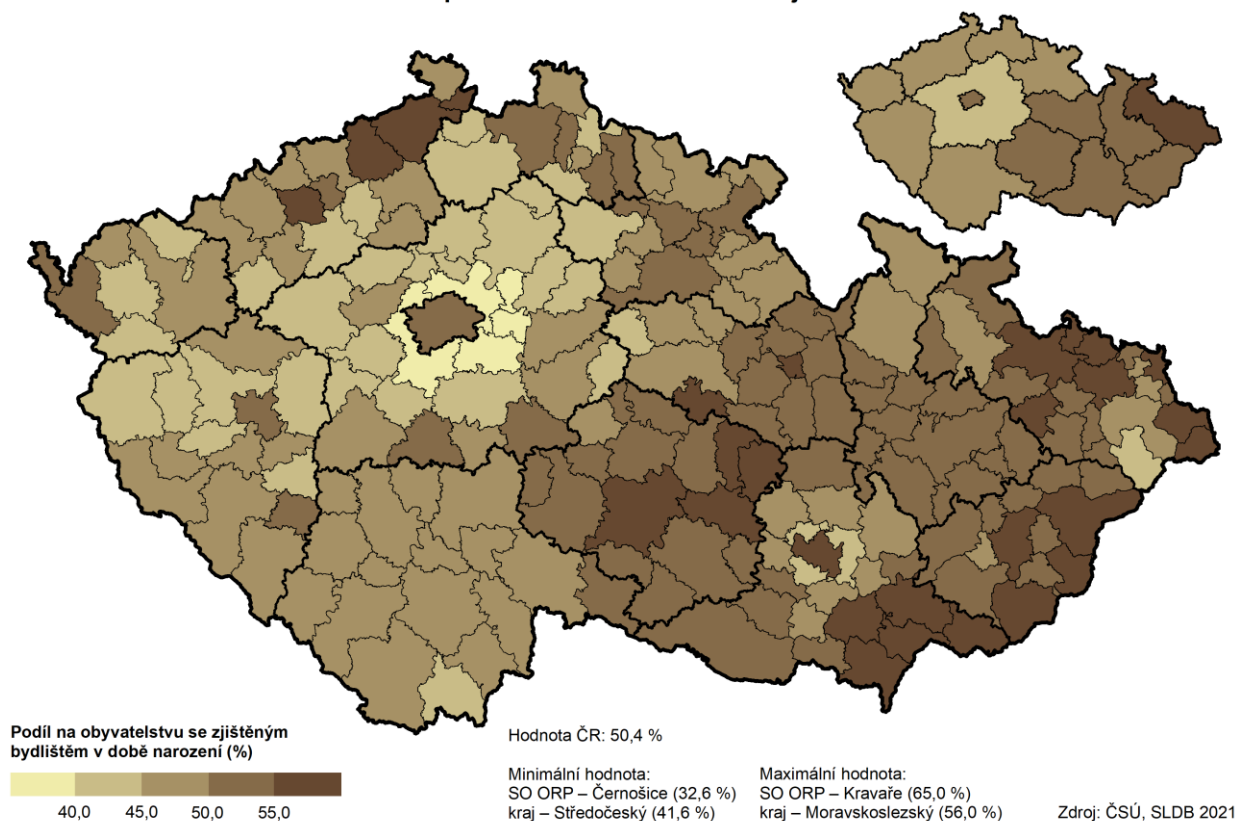
Základní rysy populace věřících a nehlásících se k církvi byly s populací věřících a hlásících se k církvi v mnoha ohledech společné. Zastoupení osob věřících a nehlásících se k církvi bylo rovněž nad republikovým průměrem (13,0 %) a taktéž 5. nejvyšší mezi kraji. V souladu s předchozí věřící částí populace byla v případě osob věřících a nehlásících se k církvi zjevná převaha žen (55,8 %). Typické bylo také nižší zastoupení dětí do 14 let (8,1 %) a vyšší podíl seniorů starších 65 let (25,1 %).

Ačkoliv nejvyšší podíl osob věřících a nehlásících se k církvi byl rovněž v obcích do 500 obyvatel (15,3 %), rozdíly mezi velikostními skupinami obcí již nebyly tak výrazné jako v případě věřících osob hlásících se k církvi. Relativně malé byly také regionální disparity. Zcela nejvyšší zastoupení věřících osob nehlásících se k církvi bylo v okrese Přerov (16,0 %). Z pohledu správních obvodů ORP náležely mezní hodnoty Lipníku nad Bečvou (16,8 %) a Mohelnici (12,3 %).

3.7 Místo bydliště v době narození

V obci, ve které mělo bydliště jak v době sčítání, tak v době svého narození, žilo ke dni Sčítání 2021 celkem 317 785 obyvatel Olomouckého kraje (tzv. rodáků). Jejich podíl v kraji (51,3 %) byl vyšší než hodnota republikového průměru (50,4 %) a 6. nejvyšší v mezikrajském srovnání. Obdobně jako pro zastoupení žen v populaci platilo, že vyšší podíl rodáků byl charakteristický zejména pro větší sídla. V Olomouckém kraji platila nadpoloviční převaha rodáků v kategorii měst nad 5 tis. obyvatel.

Obyvatelstvo s bydlištěm v době narození v obci obvyklého pobytu
ve správních obvodech ORP a krajích

V rámci Olomouckého kraje žil nejvyšší podíl rodáků v okrese Přerov (53,8 %) a ve správních obvodech ORP Přerov (54,5 %), Uničov (53,1 %) a Hranice (53,0 %). Z pohledu obcí bylo jejich nejvyšší zastoupení v Partutovicích (66,9 %) a Horním Štěpánově (66,0 %). Mezi obcemi s alespoň 1 tis. obyvatel byl více než 60% podíl rodáků v Protivanově (64,1 %), Troubkách (60,5 %) a Šumvaldě (60,1 %). Srovnáním měst s 10 tis. a více obyvateli příslušela nejvyšší hodnota městu Přerov (58,9 %).

Nejnižší podíl rodáků charakterizoval populaci okresu Jeseník (46,7 %) a správních obvodů ORP Jeseník (46,7 %), Šumperk (49,6 %) a Olomouc (50,2 %). Z menších územních jednotek vynikalo postavení obcí Radkova Lhota (14,9 %), ve které má sídlo domov pro seniory a domov se zvláštním režimem, a Mírov (20,5 %), kde sídlí věznice. V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel bylo relativně nejnižší zastoupení rodáků v Hlušovicích (31,5 %), Hněvotíně (36,1 %) a Petrově nad Desnou (36,2 %). Mezi městy s 10 tis. a více obyvateli příslušel nejnižší podíl městu Jeseník (47,3 %).

Obyvatelstvo s bydlištěm v době narození v obci obvyklého pobytu v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

Vojenský újezd Libavá

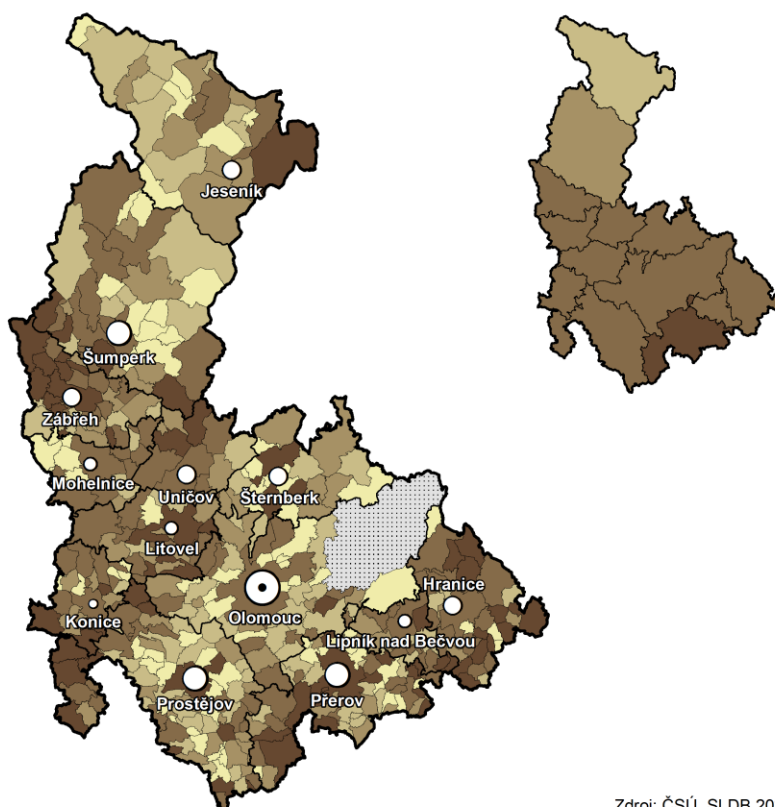
Hodnota kraje: 51,3 %

Minimální hodnota:
obec – Radkova Lhota, SO ORP Přerov (14,9 %)
SO ORP – Jeseník (46,7 %)

Maximální hodnota:
obec – Partutovice, SO ORP Hranice (66,9 %)
SO ORP – Přerov (54,5 %)

Podíl na obyvatelstvu se zjištěným bydlištěm v době narození (%)

43,0 47,0 50,0 54,0

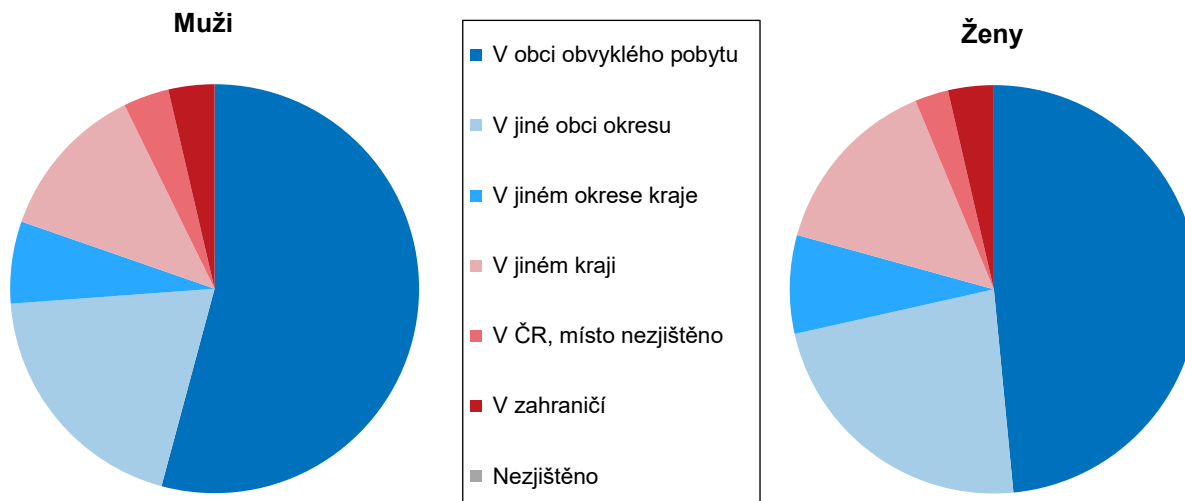

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Mezi rodáky v Olomouckém kraji mírně převažovali muži (51,8 %) nad ženami (48,2 %). Čtvrtinu rodáků tvořili děti do 14 let, což odráží fakt, že většina dětí bydlí v místě svého narození. S rostoucím věkem roste mobilita obyvatelstva. Zatímco v generaci 0 až 29 let zaujímal rodáci 71,3 % populace, v generaci 30 až 59 let tvořili 45,1 % populace a v generaci 60 a více let již pouze 38,5 %. Vedle 317 785 rodáků žilo v kraji 132 424 osob (tj. 21,4 %), které se narodily v jiné obci stejného okresu, a 44 350 osob (tj. 7,2 %), které se narodily v jiném okrese Olomouckého kraje. Pro obě tyto skupiny byla typická převaha žen (54,9 %, resp. 55,5 %), což mimo jiné potvrzuje skutečnost, že ženy častěji následují svého partnera/manžela než naopak. Další 83 353 obyvatel Olomouckého kraje (tj. 13,4 %) pocházelo z jiného kraje České republiky a také pro tuto skupinu platila převaha žen (54,7 %). Celkem 22 481 obyvatel (tj. 3,6 %), kteří měli při Sčítání 2021 obvyklý pobyt v Olomouckém kraji, se narodilo v zahraničí. Nadpoloviční část z nich (52,2 %) pocházela ze Slovenska.

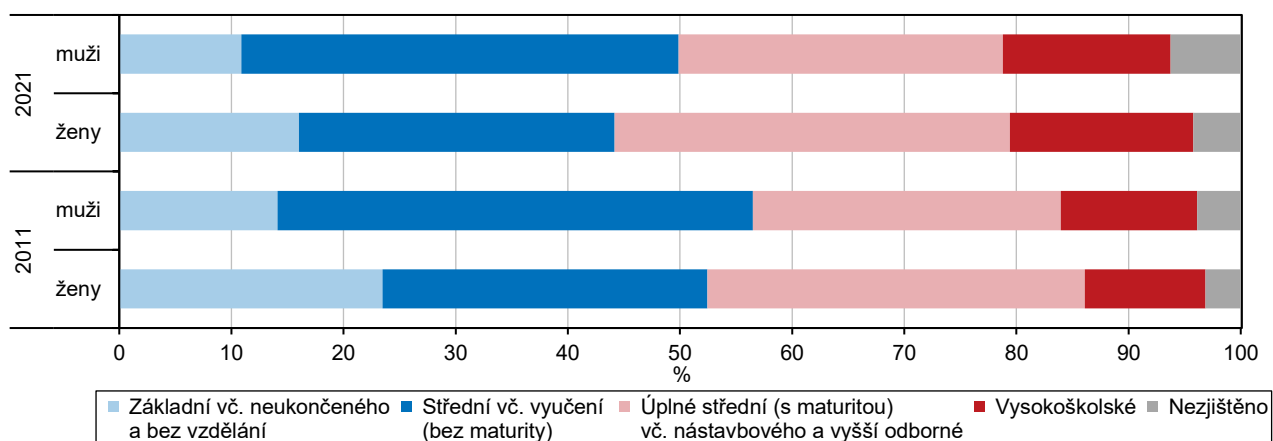
Tab. 3.7.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a místa bydliště v době narození

	Celkem	z toho (%)						
		narození v České republice	v tom					narození v zahraničí
			v obci obvyklého pobytu	v jiné obci okresu	v jiném okrese kraje	v jiném kraji	v ČR, místo nezjištěno	
Obyvatelstvo	619 788	96,4	51,3	21,4	7,2	13,4	3,1	3,6
v tom ve věku:								
0–9 let	63 857	99,0	83,0	8,9	2,7	4,3	0,2	1,0
10–19 let	63 505	98,7	74,2	15,0	3,8	5,6	0,1	1,3
20–29 let	61 533	96,4	56,2	20,4	6,6	12,9	0,4	3,6
30–39 let	77 486	95,6	46,0	23,4	8,0	15,1	3,2	4,4
40–49 let	100 976	96,4	46,0	25,0	7,4	13,3	4,8	3,6
50–59 let	81 006	95,6	43,2	24,7	7,7	15,1	4,8	4,4
60–69 let	80 132	95,9	41,5	25,2	8,7	16,2	4,4	4,1
70 let a více	91 293	94,5	35,9	23,1	10,3	20,6	4,6	5,5

Graf 3.7.1 Obyvatelstvo podle místa bydliště v době narození a pohlaví v Olomouckém kraji

3.8 Vzdelanostní struktura

K cenným výstupům sčítání patří struktura obyvatelstva podle nejvyššího dosaženého vzdělání v územním detailu. **K 26. 3. 2021 žilo v Olomouckém kraji 521 624 osob starších 15 let, z toho 174 363 osob se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity).** Jejich podíl na obyvatelstvu starším 15 let se zjištěným vzděláním činil 35,3 % a byl vyšší než republikový průměr (32,9 %). S rostoucí velikostí obcí zastoupení obyvatel s tímto vzděláním spíše klesal. Relativně nejvíce osob se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity), a to 42,7 %, žilo v nejmenší kategorii obcí do 500 obyvatel, kterou v Olomouckém kraji reprezentovalo 182 obcí. Zcela nejméně jich naopak bydlelo v největší kategorii obcí nad 50 tis. obyvatel, kterou zastupovalo město Olomouc (24,2 %). Tato skutečnost se promítla do územních disparit v Olomouckém kraji. Nejvyšší podíl středoškoláků s vyučením (bez maturity) náležel okresu Jeseník (40,6 %) a správním obvodům ORP Konice (44,9 %) a Jeseník (40,6 %). Z pohledu obcí byl jejich nejvyšší podíl v obcích Srbce (55,6 %), Huzová (55,2 %) a Maletín (54,7 %). Nejnížší podíl obyvatel s tímto vzděláním naopak příslušel okresu Olomouc (31,2 %) a správním obvodům ORP Olomouc (28,3 %), Hranice a Přerov (shodně 36,1 %). Relativně nejnižší podíl byl v obcích Lhotka (17,5 %), Oldřichov (18,4 %), Hlušovice (21,0 %) a Samotičky (21,2 %), po kterých již následovalo krajské město Olomouc (24,2 %).

Graf 3.8.1 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání a pohlaví v Olomouckém kraji

Tab. 3.8.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání

	Celkem	z toho ženy (%)	Z celku podle věku (%)						
			15–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70 a více
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více	521 624	51,3	5,6	11,8	14,9	19,4	15,5	15,4	17,5
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:									
bez vzdělání	3 633	48,2	15,5	9,9	14,2	17,8	12,9	16,0	13,6
základní vč. neukončeného	66 923	61,5	36,3	7,6	6,0	6,2	5,9	13,2	24,8
střední vč. vyučení (bez maturity)	174 363	43,2	1,1	7,4	10,5	21,3	18,7	20,0	21,0
úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	160 512	55,8	1,2	16,9	15,8	20,8	16,5	13,4	15,4
vyšší odborné, konzervatoř	7 209	66,1	0,0	19,8	36,6	26,8	5,8	4,4	6,6
vysokoškolské	81 795	53,6	-	13,9	26,7	21,7	15,3	12,3	10,0
bakalářské	16 723	61,8	-	34,7	34,5	20,7	7,2	1,9	1,0
magisterské	61 079	52,1	-	9,0	24,6	21,5	17,7	15,0	12,1
doktorské	3 993	41,3	-	1,5	26,8	28,8	13,5	13,1	16,2
nezjištěno	27 189	x	x	x	x	x	x	x	x

Druhou nejčetnější skupinu obyvatel v kraji tvořilo 167 721 osob s úplným středním vzděláním (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního, a osob se vzděláním vyšším odborným, vč. konzervatoří. Jejich podíl na obyvatelstvu 15+ se zjištěným vzděláním představoval 33,9 %, což se blížilo republikovému průměru (34,5 %). V porovnání s předchozí vzdělanostní kategorií bylo rozložení osob s úplným středním vzděláním (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního, a osob se vzděláním vyšším odborným, vč. konzervatoří, v populaci mnohem rovnoměrnější. Výrazně nižší rozdíly byly zjištěny jak mezi kraji a okresy, tak mezi správními obvody nebo velikostními skupinami obcí v Olomouckém kraji.

Obyvatelstvo se středním vzděláním s maturitou včetně nástavbového, pomaturitního a vyššího odborného studia v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

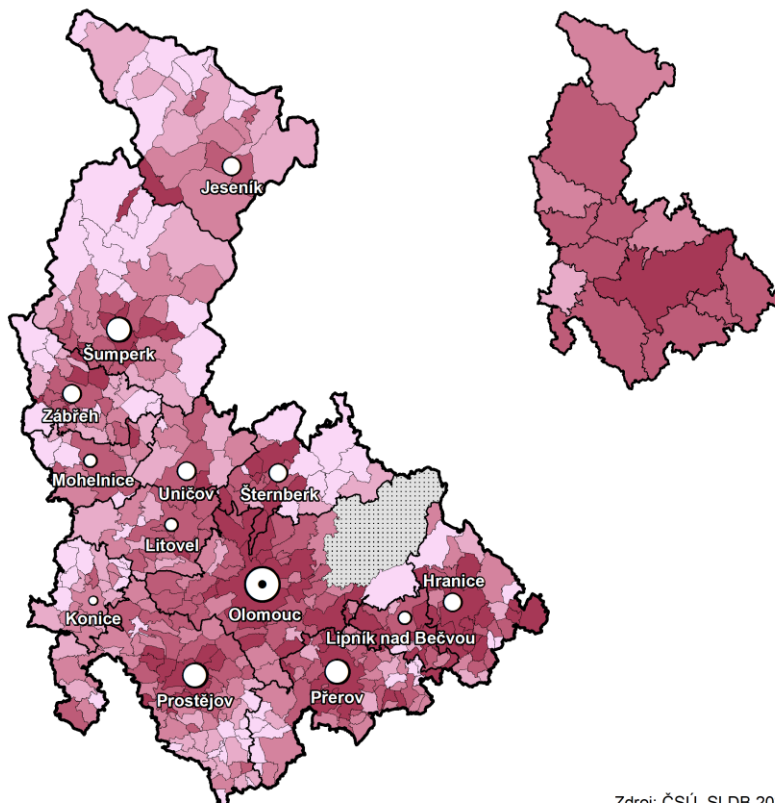
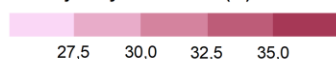
▨ Vojenský újezd Libavá

Hodnota kraje: 33,9 %

Minimální hodnota:
obec – Obědkovice, SO ORP Prostějov (17,4 %)
SO ORP – Konice (29,5 %)

Maximální hodnota:
obec – Lhotka, SO ORP Přerov (54,4 %)
SO ORP – Olomouc (35,5 %)

Podíl na počtu obyvatel ve věku 15 a více
let se zjištěným vzděláním (%)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Z pohledu okresů podíl osciloval mezi hodnotami 30,1 % v okrese Jeseník a 34,7 % v okresech Olomouc a Přerov. Z hlediska správních obvodů ORP byly nejnižší podíly na Konicku (29,5 %) a Jesenicku (30,1 %) a nejvyšší na Olomoucku (35,5 %) a Hranicku (34,8 %). Zvýšené zastoupení osob s úplným středním vzděláním (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního, a osob se vzděláním vyšším odborným, vč. konzervatoří, vykázala města nad 20 tis. obyvatel (36,7 %). Mezní hodnoty náležely obcím Obědkovice (17,4 %), Hynčina (17,9 %) a Kopřivná (17,9 %) na straně jedné a obcím Lhotka (54,4 %), Oldřichov (51,7 %) a Ostružná (44,8 %) na straně druhé.

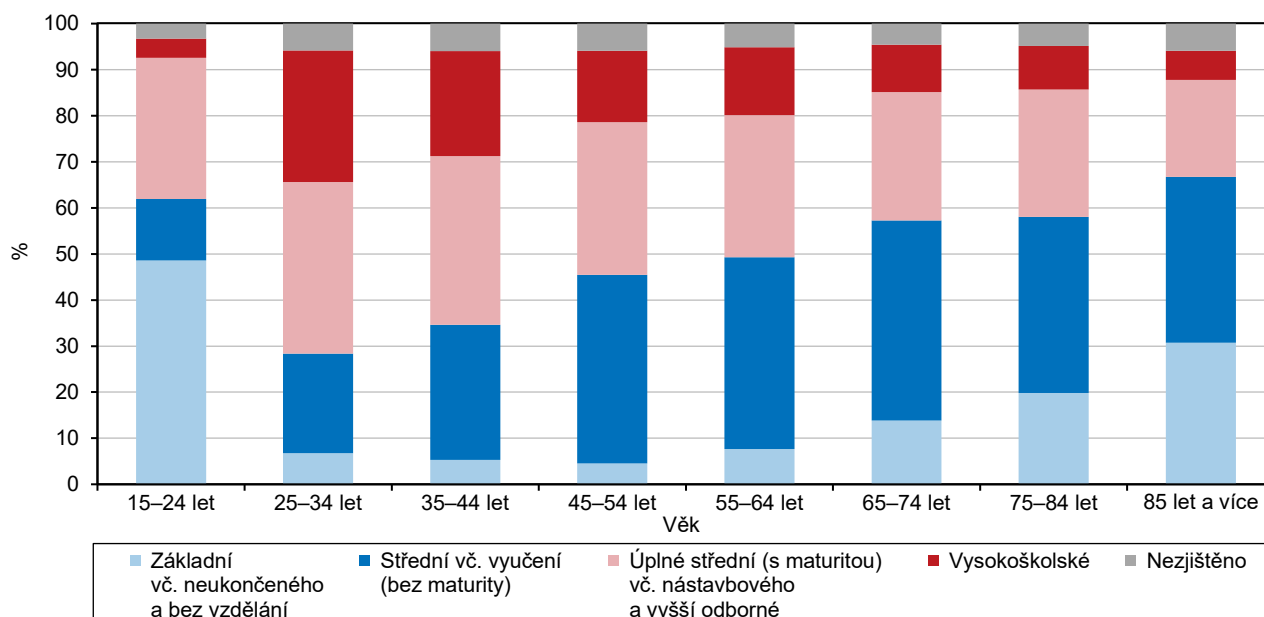
Tab. 3.8.2 Obyvatelstvo podle nejvyššího dosaženého vzdělání a velikostních skupin obcí

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Obyvatelstvo ve věku 15 let a více	v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání (%)					
		bez vzdělání	základní vč. neukonče- ného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	vyšší odborné, konzervatoř	vysoko- školské
Olomoucký kraj	521 624	0,7	13,5	35,3	32,5	1,5	16,5
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	5 877	0,5	15,1	41,8	29,3	1,1	12,1
200–499	36 895	0,7	15,3	42,9	28,7	1,2	11,2
500–999	55 557	1,1	14,8	40,7	30,0	1,3	12,1
1 000–1 999	89 940	0,8	14,6	39,3	30,8	1,4	13,1
2 000–4 999	67 612	0,7	14,7	38,4	31,3	1,4	13,6
5 000–9 999	26 964	0,8	14,5	37,3	32,6	1,3	13,5
10 000–19 999	55 662	0,9	14,1	34,8	33,4	1,5	15,4
20 000–49 999	93 789	0,6	12,3	32,8	35,3	1,6	17,3
50 000 a více	89 328	0,5	10,6	24,2	34,7	1,8	28,3

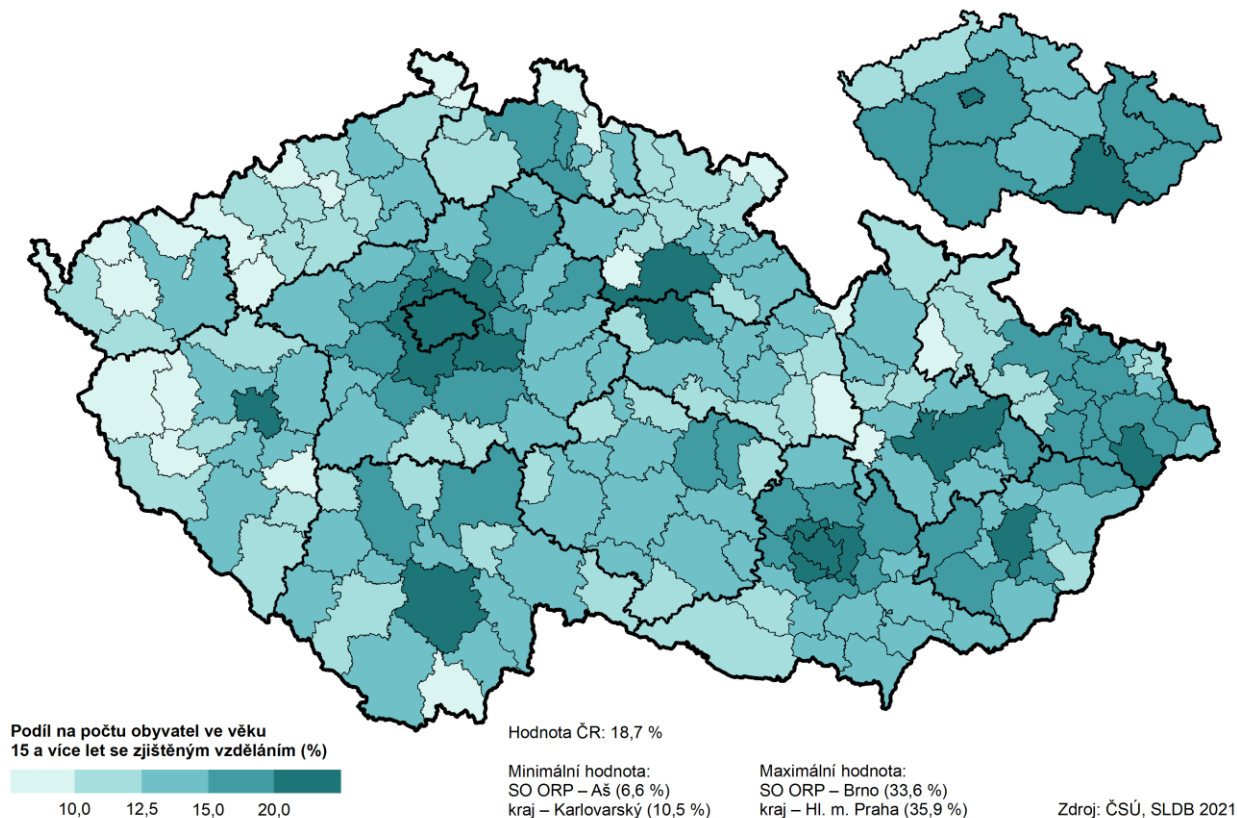
V Olomouckém kraji žilo 81 795 osob s vysokoškolským vzděláním, tj. 16,5 % z krajské populace starší 15 let se zjištěným vzděláním. Ačkoliv podíl vysokoškoláků nedosahoval republikového průměru (18,7 %), byl 4. nejvyšší v mezikrajském srovnání. V rámci kraje bylo nejvyšší zastoupení vysokoškoláků v okrese Olomouc (20,9 %) a ve správních obvodech ORP Olomouc (24,2 %) a Hranice (15,2 %). Na opačném pólu pořadí se umístil okres Jeseník (11,5 %) a správní obvody ORP Konice (9,9 %) a Uničov (10,8 %).

Graf 3.8.2 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání a věku v Olomouckém kraji

Mezi obcemi Olomouckého kraje byl nejvyšší podíl vysokoškoláků v Samotiškách (32,4 %), Hlušovicích (29,6 %), Tovéři (29,3 %), Teplicích nad Bečvou (28,7 %) a v krajském sídle Olomouci (28,3 %), ve kterém dvě vysoké školy sídlí. Pořadí uzavřely obce Janoušov (3,1 %), Mírov (4,1 %) a Velké Kuněticko (4,3 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel byl nejnižší podíl vysokoškoláků v Jindřichově na Šumpersku (5,2 %), Hanušovicích (6,9 %) a Moravském Berouně (7,1 %). Mezi městy s 10 tis. a více obyvateli náležela nejnižší hodnota Uničovu (12,0 %).

Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ve správních obvodech ORP a krajích

Ze vzdělanostního složení populace podle pohlaví byla nejzřetelnější převaha žen v případě absolventů vyšších odborných škol a konzervatoří (66,1 %). Z celkového počtu mužů a žen tohoto vzdělání jich 72,5 % bylo ve věku 25 až 44 let. Výrazná převaha žen byla také v případě osob se základním vzděláním vč. neukončeného (61,5 %). Toto vzdělání většinou charakterizovalo především generaci starší 70 let (24,8 %) a také nejmladší generaci do 19 let (36,3 %), u které je však s ohledem na věk předpoklad dalšího vzdělávání. Více mužů bylo naopak mezi lidmi se středním vzděláním vč. vyučením, bez maturity (56,8 %).

Z mezigeneračního vývoje byl u populace narozené od 60. let minulého století patrný relativní úbytek osob se základním vzděláním (vč. neukončeného). Zatímco ještě mezi šedesátníky zaujímaly osoby tohoto vzdělání 11,6 %, v případě padesátníků, čtyřicátníků a třicátníků činil jejich podíl pouze 5,0 %. Výrazný pokles zájmu se promítl také do mezigeneračního úbytku osob se středním vzděláním vč. vyučením (bez maturity). Jestliže mezi pětiletými věkovými kategoriemi od 45 do 79 let jejich zastoupení kolísalo od 40,6 do 46,7 %, v případě osob ve věku 35 až 39 let byl jejich podíl 27,4 %, u osob ve věku 30 až 34 let 23,1 % a v případě osob ve věku 25 až 29 let již pouze 22,8 %. Zrcadlový trend byl zjištěn v případě vysokoškoláků. Mezi šedesátníky bylo při sčítání 13,2 % vysokoškoláků, mezi padesátníky jich bylo 16,4 %, v případě čtyřicátníků bylo 18,7 % vysokoškoláků a mezi třicátníky jich bylo 30,0 %.

3.9 Způsob bydlení

Ke dni Sčítání 2021 bydlelo 595 703 obyvatel Olomouckého kraje v bytech (96,1 %). V zařízeních, jako jsou např. ubytovny, domovy pro seniory, studentské koleje, věznice aj., žilo 10 131 osob (1,6 %) a mimo byty a zařízení bydlelo 13 642 osob (tj. 2,2 %). Na území kraje bylo sečteno 312 osob bez domova (0,1 %).

Tab. 3.9.1 Obyvatelstvo podle způsobu bydlení

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0–14	15–64	65 a více
Bydlící osoby celkem	619 476	49,0	51,0	15,8	62,7	21,4
v tom:						
v bytech	595 703	48,6	51,4	16,1	62,6	21,3
v zařízeních	10 131	48,0	52,0	6,3	49,0	44,8
mimo byty a zařízení	13 642	68,5	31,5	10,7	78,9	10,4
Osoby bez domova	312	76,0	24,0	1,3	87,2	11,5

Zatímco v krajské populaci bydlící v bytech převažovaly ženy (51,4 %), v případě osob bydlících mimo byty a zařízení, jako jsou např. rekreační objekty, nebytové prostory, nezkolaudované domy, mobilní obydlí, ohlašovny pobytu apod., byly ženy ve výrazné menšině (31,5 %). Ještě nižší zastoupení žen charakterizovalo osoby bez domova (24,0 %). Z pohledu věkové skladby vynikal mezi osobami bydlícími ve všech typech ubytovacích zařízení sloužících k ubytování většího počtu osob vysoký podíl seniorů starších 65 let (44,8 %). Převážná část osob bydlících mimo byty a zařízení a převážná část osob bez domova byla ve věku 15 až 64 let (78,9 %, resp. 87,2 %).

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

Významnou charakteristikou populace je její ekonomická aktivita. **Pracovní sílu** (tj. osoby ekonomicky aktivní) **představují osoby zaměstnané a nezaměstnané**. Mezi zaměstnané patří všechny osoby ve věku 15 a více let, které ke dni Sčítání 2021 měly formální vazbu k zaměstnání nebo pracovaly alespoň 1 h týdně za mzdu, plat, nebo jiný druh odměny. Zahrnuti jsou rovněž pracující důchodci, pracující žáci a studenti a osoby na mateřské dovolené. Nezaměstnané jsou všechny osoby ve věku 15 a více let, které byly v rozhodný okamžik sčítání bez práce a zároveň si práci hledaly (prostřednictvím Úřadu práce nebo jiným způsobem).

Osoby mimo pracovní sílu (tj. osoby ekonomicky neaktivní) jsou osoby, které nepatří mezi zaměstnané ani nezaměstnané. Jedná se o nepracující důchodce, ostatní nepracující osoby s vlastním zdrojem obživy, osoby na rodičovské dovolené, nepracující žáky a studenty, osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby.

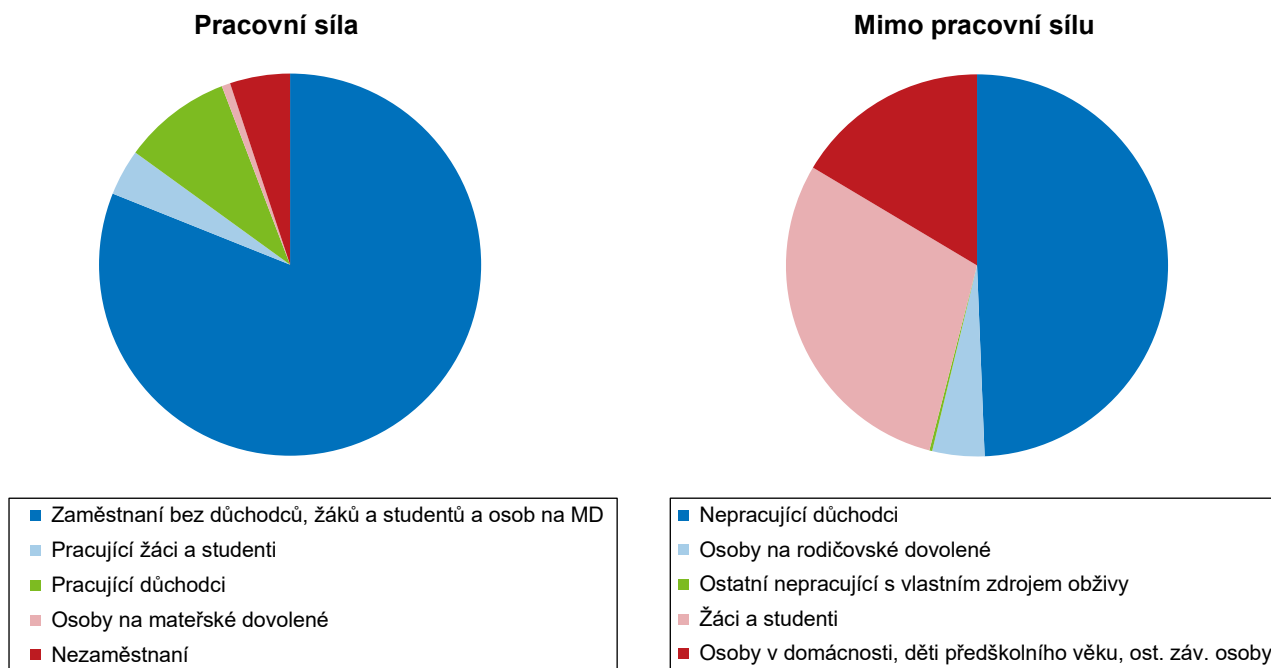
4.1 Zaměstnaní, nezaměstnaní, obyvatelstvo mimo pracovní sílu

Z celkového počtu 619 788 obvykle bydlícího obyvatelstva v Olomouckém kraji tvořilo 317 949 osob pracovní sílu. Její největší část představovali zaměstnaní (301 779 osob). Podíl pracovní síly na populaci se zjištěnou ekonomickou aktivitou činil 51,8 % a byl 3. nejnižší v mezikrajském srovnání. S výjimkou Prahy (59,9 %) však nebyly rozdíly mezi kraji příliš významné. **Mimo pracovní sílu bylo v Olomouckém kraji 295 909 osob,** tj. 48,2 % krajské populace se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Téměř polovinu z nich tvořili nepracující důchodci (146 073 osob) a necelou třetinu žáci a studenti (87 418 osob).

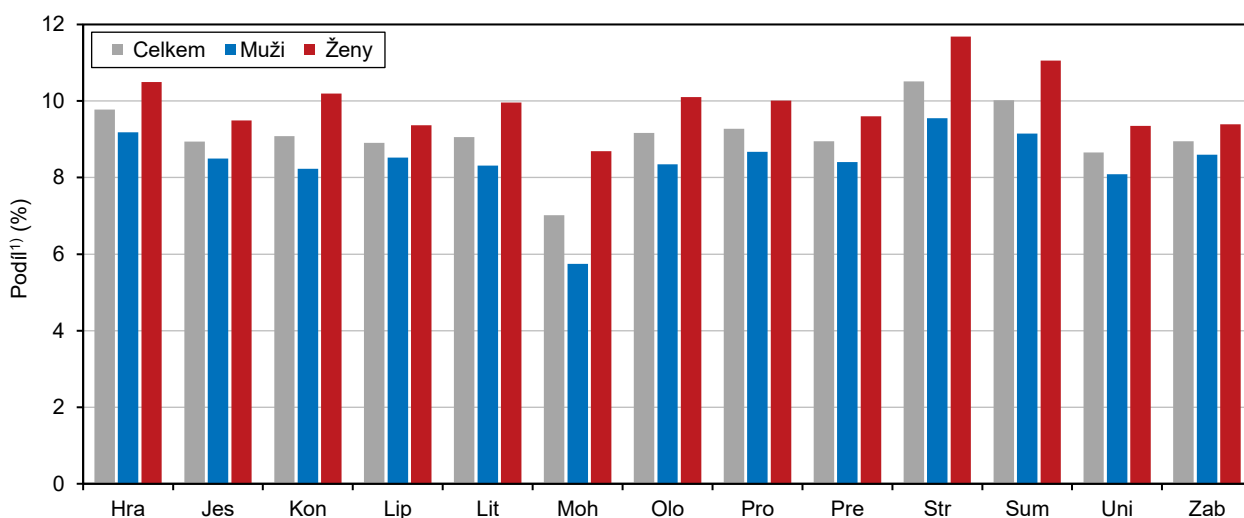
Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15–64		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	317 949	173 072	144 877	304 762	165 314	139 448
v tom:						
zaměstnaní	301 779	164 752	137 027	288 743	157 094	131 649
v tom:						
pracující důchodci	29 284	14 726	14 558	16 515	7 287	9 228
pracující žáci a studenti	12 446	5 535	6 911	12 445	5 534	6 911
osoby na mateřské dovolené	2 312	16	2 296	2 312	16	2 296
ostatní zaměstnaní	257 737	144 475	113 262	257 471	144 257	113 214
nezaměstnaní	16 170	8 320	7 850	16 019	8 220	7 799
Osoby mimo pracovní sílu	295 909	127 204	168 705	78 364	29 699	48 665
v tom:						
nepracující důchodci	146 073	58 376	87 697	26 791	11 042	15 749
ostatní s vlastním zdrojem obživy	702	456	246	687	443	244
žáci, studenti	87 418	43 800	43 618	33 297	16 433	16 864
osoby na rodičovské dovolené	13 059	88	12 971	13 058	88	12 970
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	48 657	24 484	24 173	4 531	1 693	2 838
Nezjištěno	5 930	3 619	2 311	5 780	3 530	2 250

V porovnání s předchozím sčítáním v roce 2011 došlo k rozšíření pracovní síly o téměř 14,0 tis. osob, a to navzdory tomu, že počet nezaměstnaných se snížil z 36,0 tis. na 16,2 tis. osob, tj. o více než polovinu. K nárůstu pracovní síly o 4,6 % přispělo zvýšení počtu zaměstnaných o 12,6 % (tj. o 33,8 tis. osob). Oproti předchozímu sčítání se téměř ztrojnásobil počet pracujících důchodců (z 10,2 tis. na 29,3 tis. osob) a více než ztrojnásobil počet pracujících žáků a studentů (z 3,8 tis. na 12,4 tis. osob). Počet osob mimo pracovní sílu se naopak snížil, a to z 300,7 tis. na 295,9 tis. osob (tj. o 1,6 %). Výrazně nižší byl také počet a podíl osob s nezjištěnou ekonomickou aktivitou. Zatímco v roce 2011 jich bylo 23,7 tis. (tj. 3,8 % obyvatelstva), o 10 let později jich bylo pouze 5,9 tis. (tj. 1,0 % obyvatelstva).

Graf 4.1.1 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v Olomouckém kraji

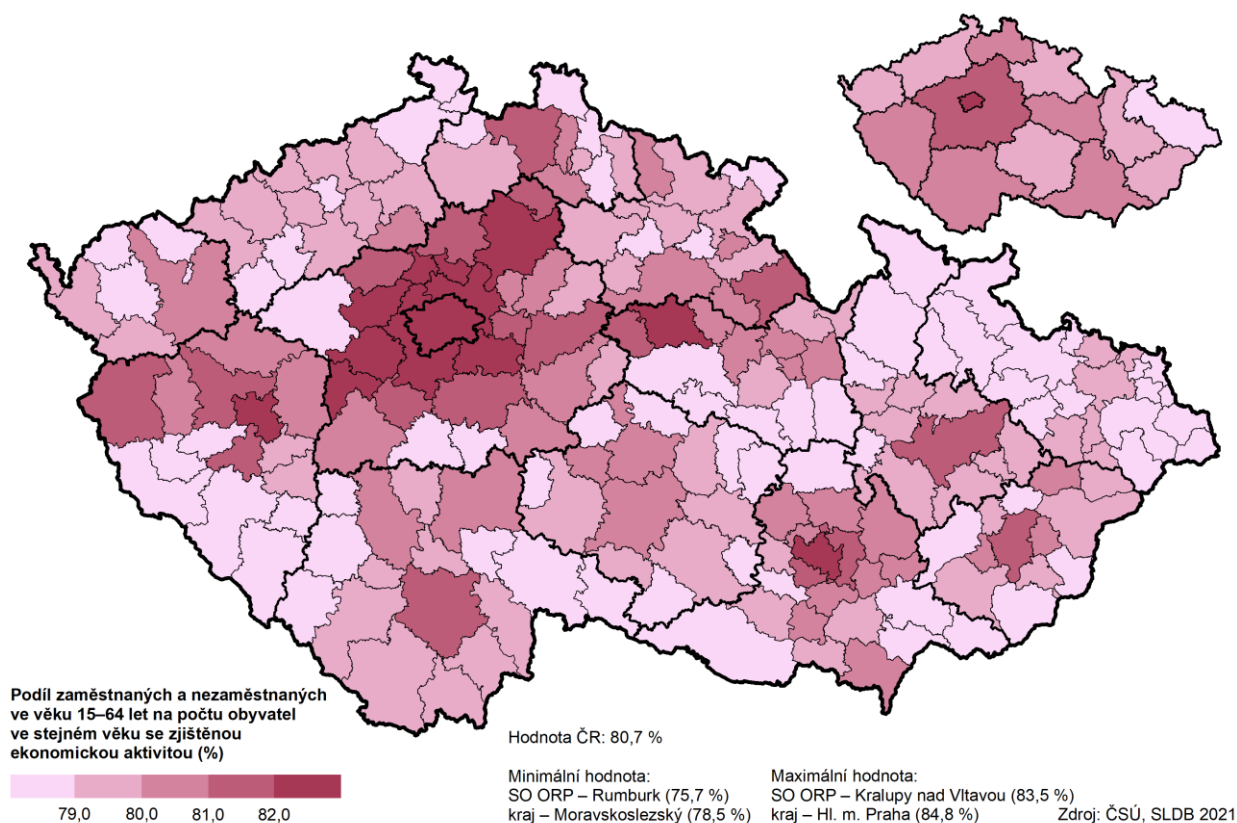
V územním detailu náležel nejvyšší podíl pracovní síly okresu Olomouc (53,4 %) a správním obvodům ORP Olomouc (54,2 %), Mohelnice a Lipník nad Bečvou (shodně 52,4 %). Na opačném pólu pořadí se umístil okres Jeseník (49,9 %) a správní obvody ORP Konice (48,8 %), Šumperk (49,6 %), Jeseník a Zábřeh (shodně 49,9 %). Větší rozmanitost byla z pohledu jednotlivých obcí. Nejvyšší podíl pracovní síly náležel obcím Ostružná (65,7 %), Turovice (65,7 %) a Janoušov (63,9 %). Z obcí s počtem obyvatel přesahujícím 1 tis. příslušely nejvyšší hodnoty Přáslavicím (57,0 %), Olomouci (55,2 %) a Oseku nad Bečvou (54,9 %). Nejnížší podíl pracovní síly příslušel obcím Radkova Lhota (18,2 %), Komárov (33,9 %) a Víceměřice (36,6 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel byly nejnižší hodnoty v Žulové (44,7 %), Rokytnici (44,8 %) a Nezamyslicích (45,6 %). Téměř desetinu zaměstnaných tvořili pracující důchodci (9,7 %). Relativně nejvyšší zastoupení pracujících důchodců charakterizovalo populaci správních obvodů ORP Šternberk (11,1 %), Šumperk (10,6 %) a Hranice (10,2 %). Relativně nejméně jich bylo mezi zaměstnanými bydlícími na Mohelnicku (7,3 %) a Uničovsku (9,1 %).

Graf 4.1.2 Pracující důchodci podle pohlaví a správních obvodů ORP

¹) podíl pracujících důchodců z pracovní síly

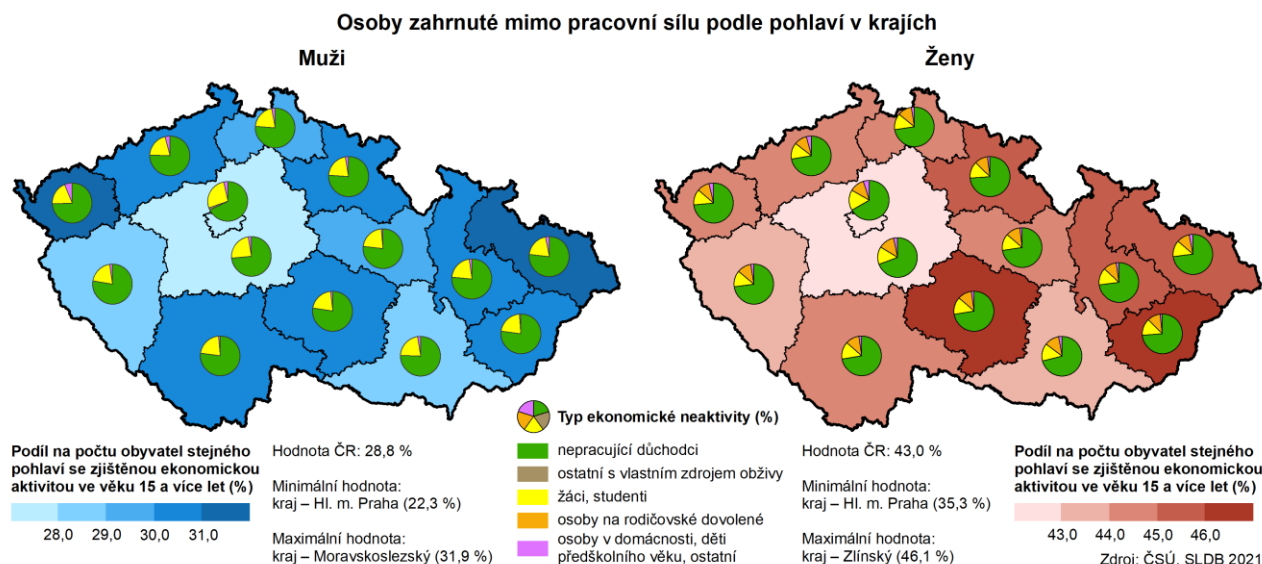
Výše uvedené územní rozdíly v podílech pracovní síly v Olomouckém kraji se částečně propsaly do základních regionálních disparit intenzity ekonomické aktivity s tím, že intenzita ekonomické aktivity v kraji (79,5 %) byla pod republikovým průměrem (80,7 %). Nejvyšší podíl zaměstnaných a nezaměstnaných ve věku 15 až 64 let na počtu obyvatel stejného věku a se zjištěnou ekonomickou aktivitou, který současně souhlasil s republikovým průměrem, příslušel okresu Olomouc (80,7 %). Nejnižší podíl naopak náležel okresu Jeseník (77,9 %). Z pohledu menších územních jednotek příslušely mezní hodnoty správním obvodům ORP Olomouc (81,1 %), Uničov (79,9 %) a Hranice (79,7 %) na straně jedné a správním obvodům ORP Konice (77,8 %), Šumperk (77,9 %) a Jeseník (77,9 %) na straně druhé.

Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích

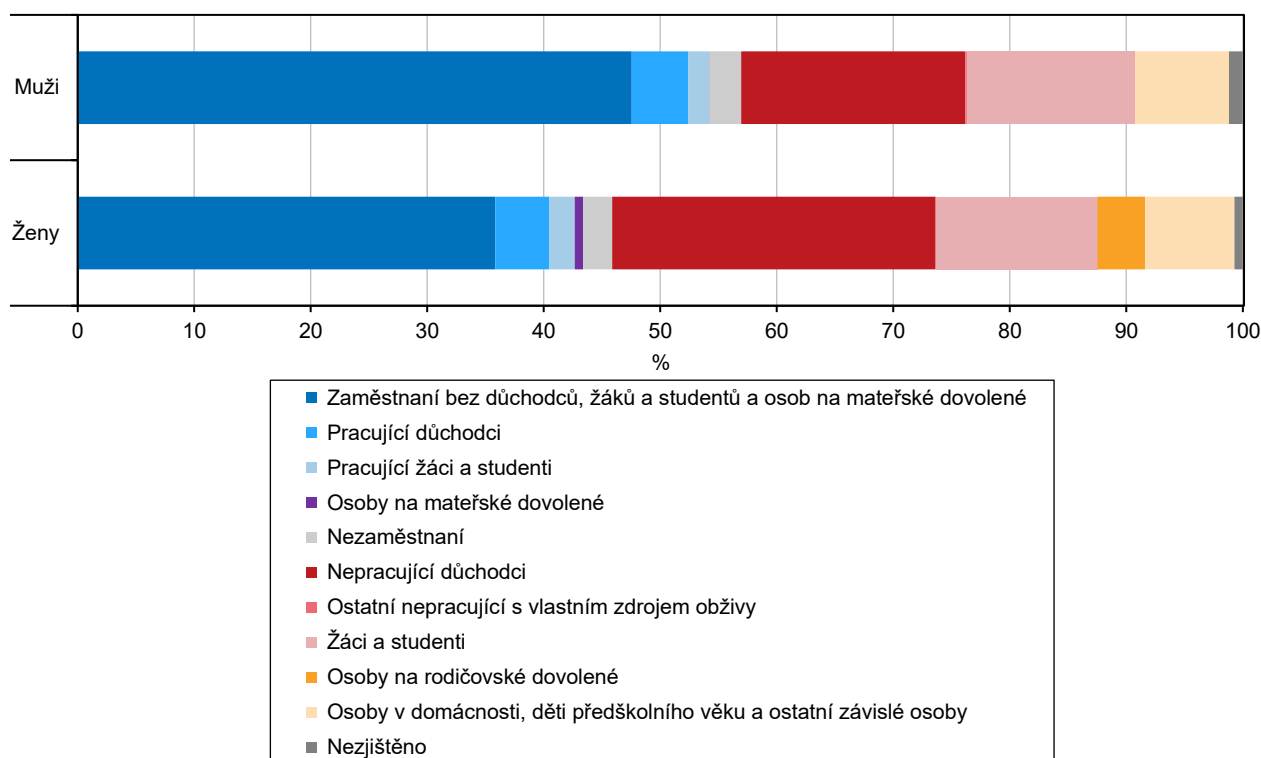
Vzhledem k nízkému počtu osob, u kterých nebyla zjištěna ekonomická aktivita, byly podíly osob mimo pracovní sílu v územním detailu zrcadlově obrácené k uvedeným podílům osob tvořících pracovní sílu. Nejvyšší zastoupení osob mimo pracovní sílu tak charakterizovalo okresy, správní obvody ORP i obce s nejnižším podílem pracovní síly a naopak.

Celkem 146,1 tis. nepracujících důchodců tvořilo 23,8 % obyvatelstva se zjištěnou ekonomickou aktivitou v Olomouckém kraji. Jejich nejvyšší podíl příslušel okresu Jeseník (26,8 %) a správním obvodům ORP Konice (28,7 %), Jeseník (26,8 %) a Šumperk (26,7 %). Nejnižší podíl nepracujících důchodců byl v populaci okresu Olomouc (21,5 %) a správních obvodů ORP Olomouc (20,5 %), Lipník nad Bečvou (22,9 %) a Hranice (23,6 %). Z pohledu jednotlivých obcí náležel nejvyšší podíl Radkově Lhotě (73,9 %), kde má sídlo domov pro seniory a domov se zvláštním režimem. Téměř polovinu populace zaujímal nepracující důchodci v obcích Komárov (45,5 %), Kobylá nad Vidnavkou (43,0 %) a Jesenec (42,3 %). Z obcí, městysů a měst s počtem obyvatel přesahujícím 1 tis. příslušely nejvyšší hodnoty Loučné nad Desnou (33,9 %), Sobotínu (31,2 %) a Velkým Losinám (30,6 %). Relativně nejméně nepracujících důchodců naopak bydlelo v Mírově (11,7 %), Hlušovicích (11,9 %) a Lhotce (12,0 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel bylo po Hlušovicích jejich zastoupení nejnižší v Hněvotíně (16,3 %), Velkém Týnci (17,0 %) a Novém Malíně (17,8 %). V Olomouci byl nepracujícím důchodcem každý pátý obyvatel žijící v krajské metropoli (20,2 %).

Druhou významnou část osob mimo pracovní sílu tvoří vedle nepracujících důchodců skupina žáků a studentů. Podle výsledků Sčítání 2021 bylo jejich zastoupení v různých částech Olomouckého kraje oproti nepracujícím důchodcům výrazně rovnoměrnější. V celém kraji žilo 87,4 tis. žáků a studentů, tj. 14,2 % krajské populace se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Nejvyšší a nejnižší podíl žáků a studentů bydlel v okresech Olomouc (14,5 %) a Jeseník (13,8 %). Z pohledu správních obvodů ORP náležely mezní hodnoty Lipníku nad Bečvou (14,8 %) a Mohelnici (12,8 %).

Graf 4.1.3 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a pohlaví v Olomouckém kraji

Nejvýraznější genderová rozdílnost je spojená s činnostmi, u kterých je výhradní role žen. V případě pracovní síly se jedná o osoby na mateřské dovolené. Při Sčítání 2021 bylo na mateřské dovolené v kraji 2,3 tis. osob, z toho 99,3 % byly ženy. Z osob mimo pracovní sílu se jedná o osoby na rodičovské dovolené. V Olomouckém kraji bylo sečteno 13,1 tis. osob na rodičovské dovolené, z toho opět 99,3 % tvořily ženy.

Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kraj, SO ORP	Pracovní síla	v tom				Osoby mimo pracovní sílu	z toho		Nezjištěno
		zaměstnaní	z toho		neza-městnaní		nepracující důchodci	Žáci, studenti	
			pracující důchodci	osoby na mateřské dovolené					
Olomoucký kraj	317 949	301 779	29 284	2 312	16 170	295 909	146 073	87 418	5 930
Hranice	17 097	16 373	1 671	139	724	15 632	7 722	4 681	246
Jeseník	17 438	15 985	1 559	115	1 453	17 526	9 373	4 831	507
Konice	4 912	4 705	446	29	207	5 148	2 890	1 379	82
Lipník nad Bečvou	7 548	7 133	672	57	415	6 869	3 306	2 131	127
Litovel	11 691	11 288	1 059	73	403	11 170	5 492	3 304	159
Mohelnice	9 533	9 105	669	72	428	8 675	4 328	2 331	105
Olomouc	90 875	86 847	8 331	743	4 028	76 879	34 315	24 559	1 623
Prostějov	48 856	46 616	4 533	359	2 240	46 413	22 699	13 801	947
Přerov	38 622	36 171	3 457	233	2 451	37 175	19 659	10 269	813
Šternberk	11 888	11 250	1 250	75	638	11 162	5 502	3 226	245
Šumperk	32 408	30 527	3 246	229	1 881	32 962	17 472	9 316	646
Uničov	11 139	10 588	964	82	551	10 278	5 205	2 981	182
Zábřeh	15 942	15 191	1 427	106	751	16 020	8 110	4 609	248

4.2 Zaměstnaní podle věku a vzdělání

Pracovní sílu v Olomouckém kraji tvořilo 173 072 mužů (tj. 54,4 %) a 144 877 žen (tj. 45,6 %). Jejich věková skladba respektovala jak věkové složení krajské populace, tak obvyklé zapojení do ekonomické aktivity během lidského života. První spojitost se odrazila do skutečnosti, že zřetelně nejvíce osob tvořících pracovní sílu bylo v pětiletých věkových skupinách 45 až 49 let (15,3 %) a 40 až 44 let (14,3 %). Jednalo se totiž o populačně nejsilnější generaci narozenou v 70. letech minulého století. Muži ve věku 40 až 49 let tvořili 28,4 % mužské pracovní síly a ženy stejného věku dokonce 31,0 % ženské pracovní síly. Druhá spojitost souvisela s nízkými podíly mužů a žen v pracovní síle ve věku do 24 let, a to z důvodu vzdělávání osob tohoto věku nebo rodičovské dovolené, a s nízkým zastoupením mužů a žen v pracovní síle ve věku nad 60 let, a to z důvodu postupného opouštění trhu práce a odchodu do důchodu. Podle výsledků Sčítání 2021 zahrnovala mužská pracovní síla 95,2 % zaměstnaných (tj. 164 752 mužů) a ženská pracovní síla 94,6 % zaměstnaných (tj. 144 877 žen).

Tab. 4.2.1 Pracovní síla podle pohlaví a věku

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Pracovní síla	317 949	173 072	164 752	8 320	144 877	137 027	7 850
v tom ve věku (%):							
15–19 let	1,2	1,2	1,0	4,0	1,2	1,0	3,6
20–24 let	5,8	6,0	5,8	10,5	5,6	5,5	7,9
25–29 let	8,8	9,3	9,2	9,9	8,1	8,1	9,8
30–34 let	9,8	10,8	10,9	9,4	8,7	8,5	11,0
35–39 let	10,8	11,1	11,2	9,9	10,4	10,4	10,6
40–44 let	14,3	14,0	14,1	11,8	14,7	14,9	12,6
45–49 let	15,3	14,5	14,6	11,2	16,3	16,6	11,6
50–54 let	11,9	11,0	11,1	10,4	13,0	13,0	11,7
55–59 let	11,4	10,5	10,5	12,2	12,4	12,3	14,6
60–64 let	6,5	7,1	7,0	9,5	5,8	5,8	5,7
65–69 let	2,5	2,7	2,8	1,2	2,2	2,3	0,5
70 let a více	1,7	1,8	1,9	-	1,5	1,6	0,2

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

Vojenský újezd Libavá

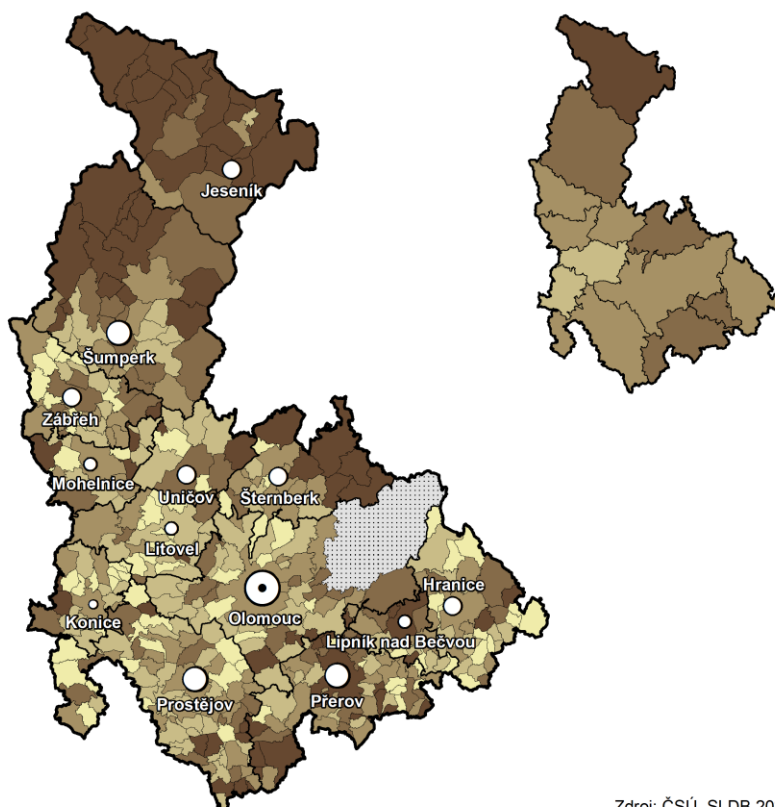
Hodnota kraje: 3,1 %

Minimální hodnota:
obec – 5 obcí bez nezaměstnaných
SO ORP – Litovel (2,1 %)

Maximální hodnota:
obec – Bílá Voda, SO ORP Jeseník (19,4 %)
SO ORP – Jeseník (4,9 %)

Podíl na počtu obyvatel ve věku 15 a více let
se zjištěnou ekonomickou aktivitou (%)

1,8 2,5 3,2 3,9

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

K rozhodnému okamžiku Sčítání 2021 bydlelo v kraji 16 170 nezaměstnaných osob. Jejich podíl na počtu obyvatel ve věku 15 a více let (3,1 %) odpovídal republikovému průměru (3,1 %). Nezaměstnáno bylo 8 320 mužů (tj. 51,5 %) a 7 850 žen (tj. 48,5 %). Z pohledu věkové struktury bylo relativně nejvíce nezaměstnaných v ohrožené věkové skupině 55 až 59 let, a to u obou pohlaví. V územním detailu náležel nejvyšší podíl nezaměstnaných okresu Jeseník (4,9 %). S ohledem na vyšší nezaměstnanost v periferních oblastech, a to jak na vnější periferii v pohraničí s Polskem, tak na vnitřní periferii se sousedními kraji (např. na severozápadě Šumperska nebo východě Šternberska), příslušely nejvyšší hodnoty správním obvodům ORP Jeseník (4,9 %) a Přerov (3,8 %). Na opačném pólu pořadí se umístil okres Prostějov (2,8 %) a správní obvod ORP Litovel (2,1 %).

Tab. 4.2.2 Pracovní síla podle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Celkem	v tom		z toho					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Pracovní síla	317 949	173 072	144 877	301 779	164 752	137 027	16 170	8 320	7 850
v tom podle vzdělání (%):									
bez vzdělání	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	2,2	2,4	2,0
základní vč. neukončeného	5,6	5,5	5,7	4,8	4,7	4,9	21,4	22,1	20,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	34,8	40,7	27,8	34,5	40,5	27,3	40,8	44,2	37,3
úplné střední (s maturitou)	33,0	30,1	36,3	33,4	30,5	36,8	24,6	21,3	27,9
nástavbové a pomaturitní studium	3,2	2,8	3,5	3,2	2,9	3,6	1,9	1,7	2,1
vyšší odborné, konzervatoř	1,9	1,3	2,7	2,0	1,3	2,7	1,1	0,6	1,5
vysokoškolské	21,2	19,2	23,7	21,9	19,7	24,5	8,1	7,7	8,5
nezjištěno	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Vzdělanostní skladba pracovní síly doznala mezi censy v letech 2011 a 2021 řadu změn. K těm nejvýraznějším patří zřetelný úbytek středoškoláků s vyučením (o 5,2 p. b. na 34,8 % z pracovní síly) a naopak přírůstek vysokoškoláků (o 5,5 p. b. na 21,2 % z pracovní síly). Méně bylo také zaměstnaných a nezaměstnaných mužů a žen s pouze základním vzděláním vč. neukončeného (o 2,0 p. b. na 5,6 % z pracovní síly). Pracovní sílu Olomouckého kraje tvořilo 106,0 tis. osob se středním vzděláním vč. vyučením. Jejich relativní zastoupení (34,8 %) bylo republikově nadprůměrné (31,7 %). Dalších 100,5 tis. osob mělo úplné střední vzdělání s maturitou, přičemž jejich třetinový podíl v pracovní síle plně odpovídal průměru České republiky (33,0 %). Třetí nejvýznamnější složku pracovní síly v kraji představovalo 64,7 tis. vysokoškoláků. Jejich zastoupení (21,2 %) bylo naopak republikově podprůměrné (23,6 %).

Nejzásadnější genderový rozdíl, a to jak absolutní, tak relativní, byl zjištěn v případě pracovní síly se středním vzděláním vč. vyučením, ve které byl počet mužů (66,9 tis.) o 27,8 tis. vyšší než počet žen (39,1 tis.). Tato disproporce se promítla do zásadně rozdílných podílů. Zatímco v případě mužů tvořili středoškoláci vč. vyučených (bez maturity) 40,7 % mužské pracovní síly, ženy stejného vzdělání tvořily 27,8 % ženské pracovní síly. Opačný poměr charakterizoval relativní zastoupení mužů a žen s úplným středním vzděláním (s maturitou) a se vzděláním vysokoškolským, ačkoliv absolutní rozdíly mezi oběma pohlavími nebyly nikterak výrazné. Celkem 49,6 tis. mužů s úplným středním vzděláním (s maturitou) zaujímalo 30,1 % mužské pracovní síly, 51,0 tis. žen stejného vzdělání představovalo 36,3 % ženské pracovní síly. A zatímco 31,5 tis. vysokoškoláků tvořilo 19,2 % mužské pracovní síly, 33,2 tis. vysokoškolaček se na ženské pracovní síle podílelo z 23,7 %.

Z uplatnění osob na trhu práce vyplynula zřetelná nerovnováha mezi osobami s nejnižším a nejvyšším stupněm vzdělání. Zatímco se základním vzděláním vč. neukončeným nebo bez vzdělání bylo mezi zaměstnanými 5,1 % osob, mezi nezaměstnanými jich bylo 23,6 %, tj. téměř každý čtvrtý. Naopak s vysokoškolským diplomem bylo mezi zaměstnanými 21,9 %, zatímco mezi nezaměstnanými jich bylo 8,1 %.

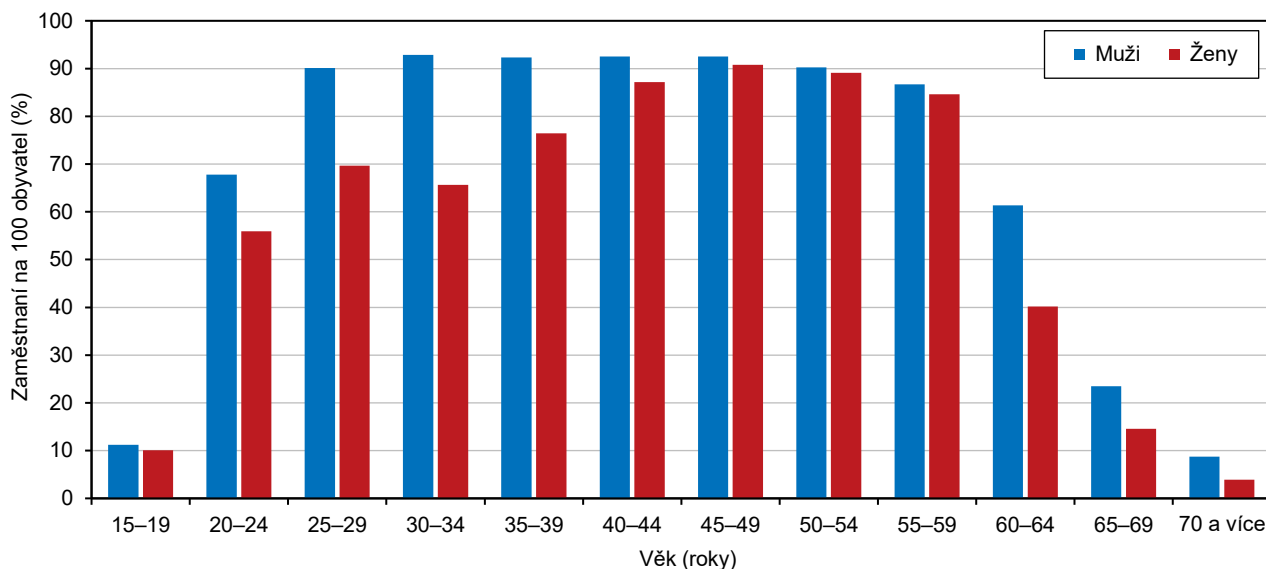
Tab. 4.2.3 Zaměstnaní a míra zaměstnanosti podle věku a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

(podílý vypočtený ze zjištěných hodnot)										
Kraj, SO ORP	Celkem	v tom ve věku				Míra zaměstnanosti ¹⁾ %	v tom ve věku			
		15–29	30–44	45–59	60 a více		15–29	30–44	45–59	60 a více
Olomoucký kraj	301 779	46 449	105 919	116 957	32 454	58,5	52,0	85,3	89,2	19,0
Hranice	16 373	2 569	5 511	6 636	1 657	59,3	52,1	86,4	90,7	18,5
Jeseník	15 985	2 174	5 268	6 612	1 931	53,7	45,1	82,6	86,5	17,6
Konice	4 705	735	1 605	1 886	479	54,8	53,3	86,3	88,5	14,9
Lipník nad Bečvou	7 133	1 004	2 434	2 907	788	59,1	49,2	85,3	89,8	19,9
Litovel	11 288	1 649	3 928	4 601	1 110	59,1	51,4	86,1	91,8	17,5
Mohelnice	9 105	1 580	3 258	3 548	719	59,1	58,4	84,5	88,1	14,9
Olomouc	86 847	14 417	32 155	30 737	9 538	62,1	54,9	86,6	91,0	22,4
Prostějov	46 616	6 992	16 546	18 140	4 938	58,5	51,6	84,6	89,1	18,8
Přerov	36 171	5 145	12 073	14 991	3 962	56,2	49,6	84,1	88,2	17,5
Šternberk	11 250	1 630	3 900	4 432	1 288	58,3	49,6	84,3	89,4	20,1
Šumperk	30 527	4 558	10 288	12 264	3 417	55,3	49,7	84,2	86,8	17,3
Uničov	10 588	1 683	3 675	4 161	1 069	58,5	53,8	86,1	89,6	17,7
Zábřeh	15 191	2 313	5 278	6 042	1 558	56,9	51,5	85,7	88,9	16,9

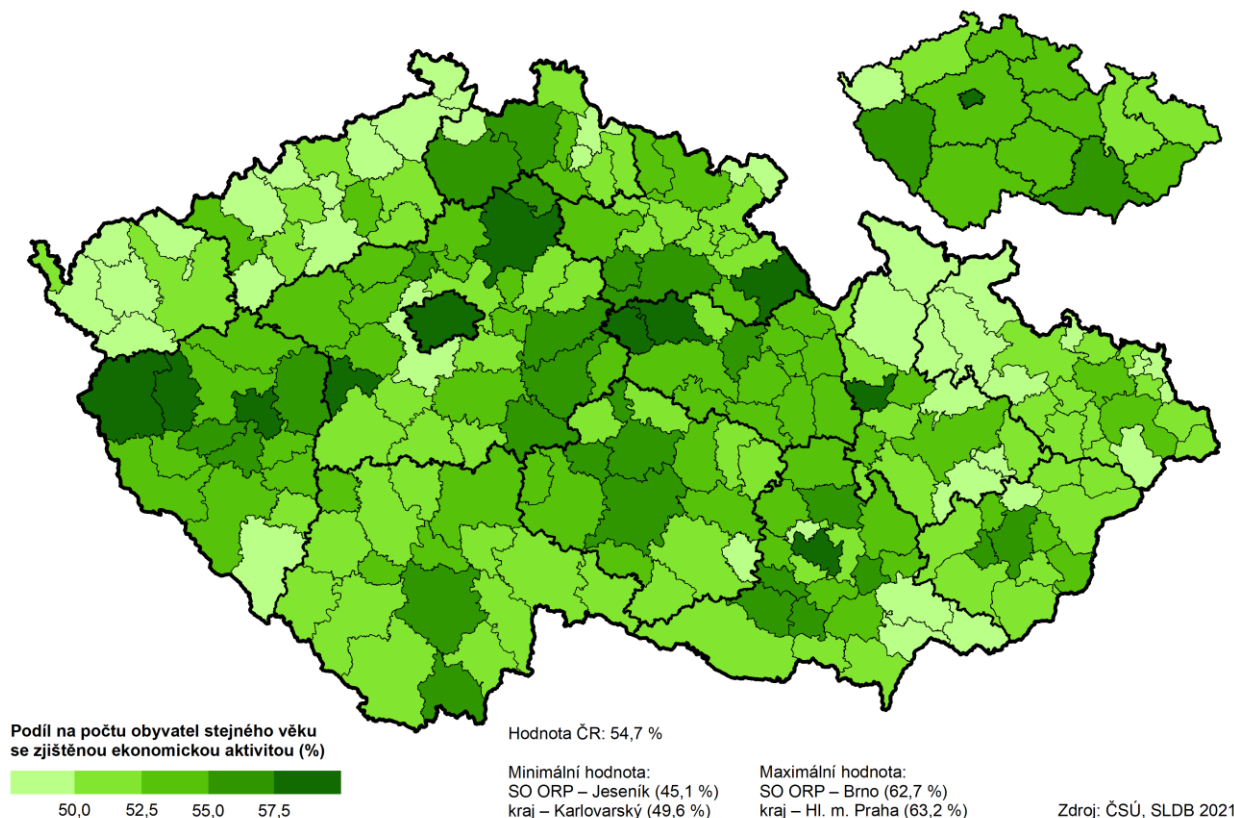
¹⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou

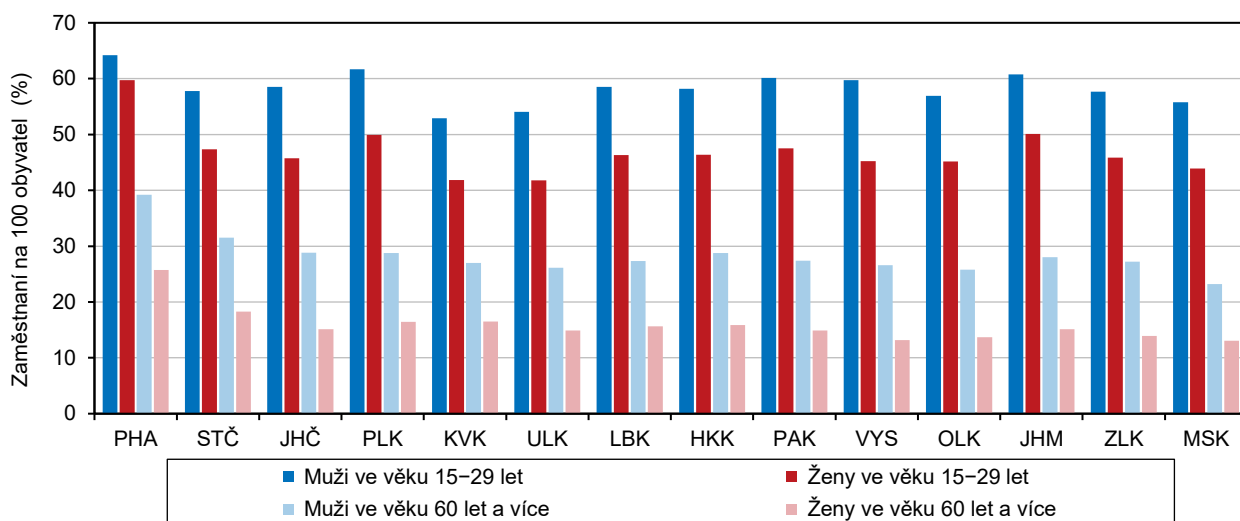
Míra zaměstnanosti, tj. podíl počtu zaměstnaných na počtu osob ve věku 15 a více let se zjištěnou aktivitou, dosáhla v Olomouckém kraji úrovně 58,5 %. Jednalo se o 4. nejnižší hodnotu mezi všemi kraji. Republikový průměr (60,8 %) překonal v rámci Olomouckého kraje pouze okres Olomouc (61,1 %) a správní obvod ORP Olomouc (62,1 %). Nejnižší míra zaměstnanosti charakterizovala okres Jeseník (53,7 %) a správní obvody ORP Jeseník (53,7 %), Konice (54,8 %) a Šumperk (55,3 %).

Graf 4.2.1 Míra zaměstnanosti podle pohlaví a věku v Olomouckém kraji (ze zjištěných hodnot)

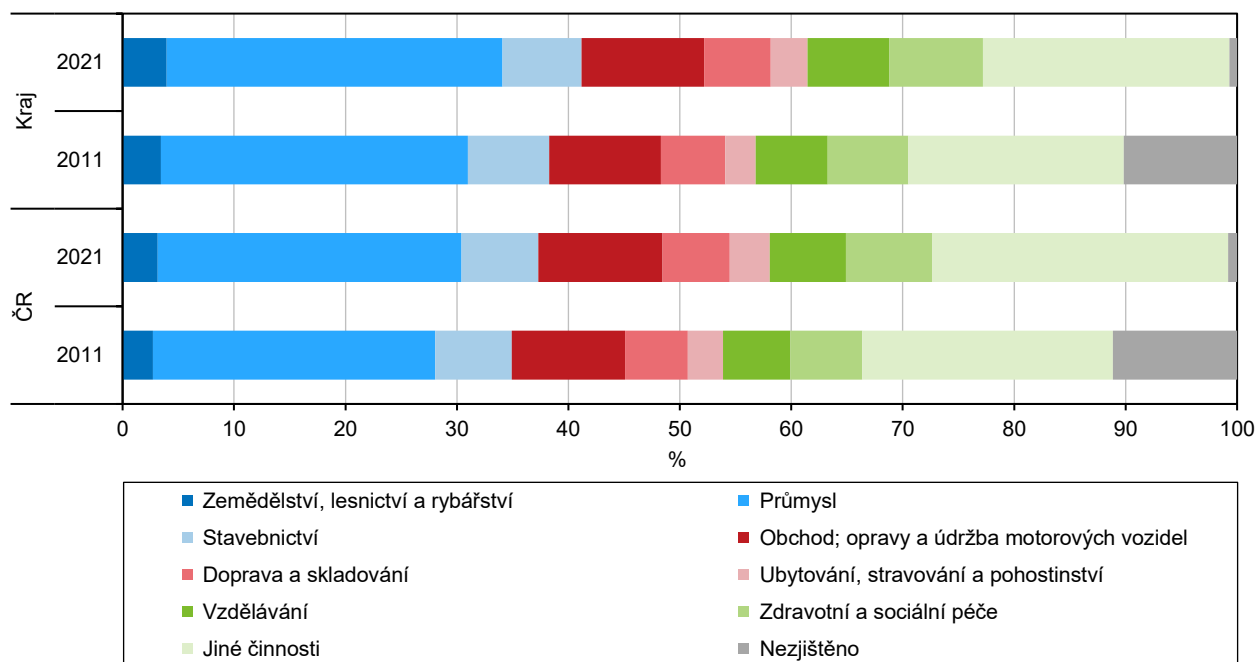
Míra zaměstnanosti mužů (65,9 %) byla vyšší než míra zaměstnanosti žen (51,6 %), přičemž vyšší byla ve všech pětiletých věkových skupinách. Nejvyrovnanější míra zaměstnanosti mezi oběma pohlavími byla ve věku osob 45 až 59 let a rovněž v nejmladší pětileté věkové kategorii 15 až 19 let. Relativně stabilní, více než 90% zaměstnanost charakterizovala muže ve věku od 25 do 54 let. V případě žen byla variabilita v průběhu života výraznější. Ve věkových skupinách 20 až 39 let se do ní promítlo čerpání rodičovské dovolené a ve věkových skupinách 60 až 69 let obvykle dřívější odchod žen do důchodu.

Podíl zaměstnaných osob ve věku 15-29 let ve správních obvodech ORP a krajích

Graf 4.2.2 Míra zaměstnanosti ve věku 15–29 let a 60 let a více podle pohlaví a krajů (ze zjištěných hodnot)

4.3 Zaměstnaní podle odvětví

Podle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE působilo nejvíce zaměstnaných osob s bydlištěm v kraji v průmyslu (90,9 tis. osob, tj. 30,3 % ze všech zaměstnaných osob se zjištěným odvětvím). S odstupem následovala odvětví velkoobchodu a maloobchodu, opravy a údržby motorových vozidel (33,2 tis. osob, tj. 11,1 %), zdravotní a sociální péče (25,3 tis. osob, tj. 8,4 %), vzdělávání (22,2 tis. osob, tj. 7,4 %), stavebnictví (21,5 tis. osob, tj. 7,2 %) nebo veřejné správy a obrany a povinného sociálního zabezpečení (20,7 tis. osob, tj. 6,9 %). V porovnání s Českou republikou pracovalo relativně více zaměstnaných z Olomouckého kraje v průmyslu (o 2,8 p. b.), v zemědělství, lesnictví a rybářství (o 0,8 p. b.) nebo ve veřejné správě a obraně a povinném sociálním zabezpečení (o 0,8 p. b.). Relativně méně zaměstnaných bylo oproti republikovému průměru v informačních a komunikačních činnostech (o 1,7 p. b.) nebo v profesních, vědeckých a technických činnostech (o 1,7 p. b.).

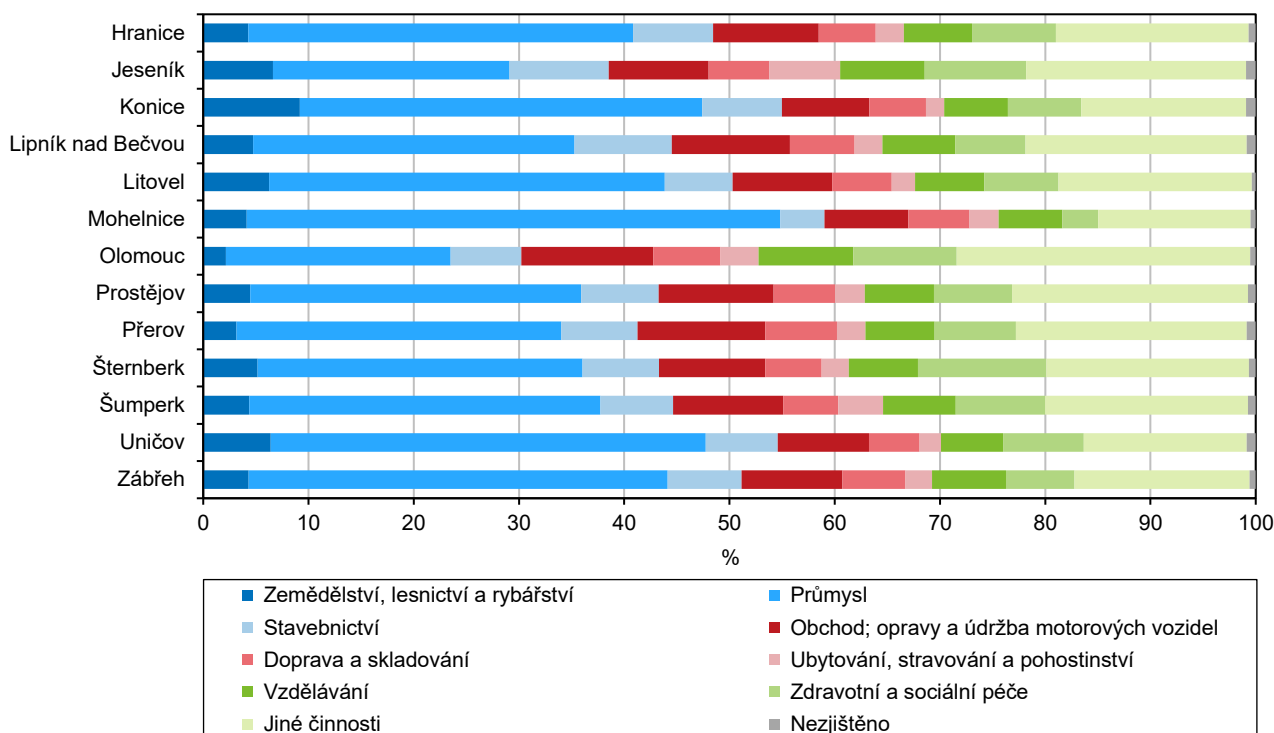
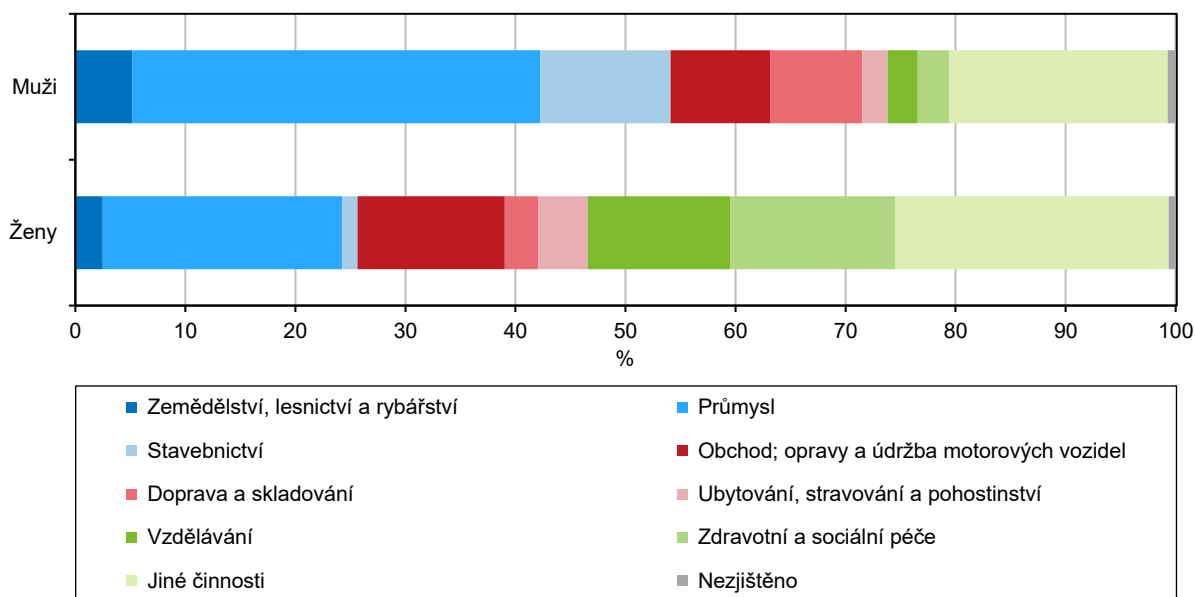
Graf 4.3.1 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v Olomouckém kraji a ČR

Klíčový průmysl zaměstnával 30,1 až 39,9 % obyvatel ve všech velikostních kategoriích obcí Olomouckého kraje s výjimkou krajského města Olomouce, ve kterém relativní zastoupení obyvatel pracujících v průmyslu činilo 18,2 %. V rámci kraje náležel nejvyšší podíl okresu Šumperk (38,3 %) a správnímu obvodu ORP Mohelnice (51,0 %), ve kterém bylo relativní zastoupení zaměstnaných v průmyslu nejvyšší mezi všemi správními obvody ORP v České republice. Na opačném pólu pořadí se umístil okres Jeseník (22,7 %) a správní obvod ORP Olomouc (21,5 %). Zatímco územní rozmanitost v podílech osob zaměstnaných v průmyslu, do kterých se zejména v případě menších územních jednotek promítla sídla významných průmyslových podniků, byla značná, věková různorodost těchto zaměstnaných byla naopak relativně nízká. Ve sledovaných věkových skupinách bylo od 15 do 59 let zaměstnáno 30,5 % až 31,4 % osob dané věkové kategorie. Z celkového počtu 90,9 tis. osob bydlících v kraji se zaměstnáním v průmyslu bylo 61,1 tis. mužů (67,2 %) a 29,8 tis. žen (tj. 32,8 %). Relativně nejvyšší převaha mužů byla ve správním obvodu ORP Jeseník (73,7 %) a relativně nejnižší ve správním obvodu ORP Konice (61,6 %).

Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

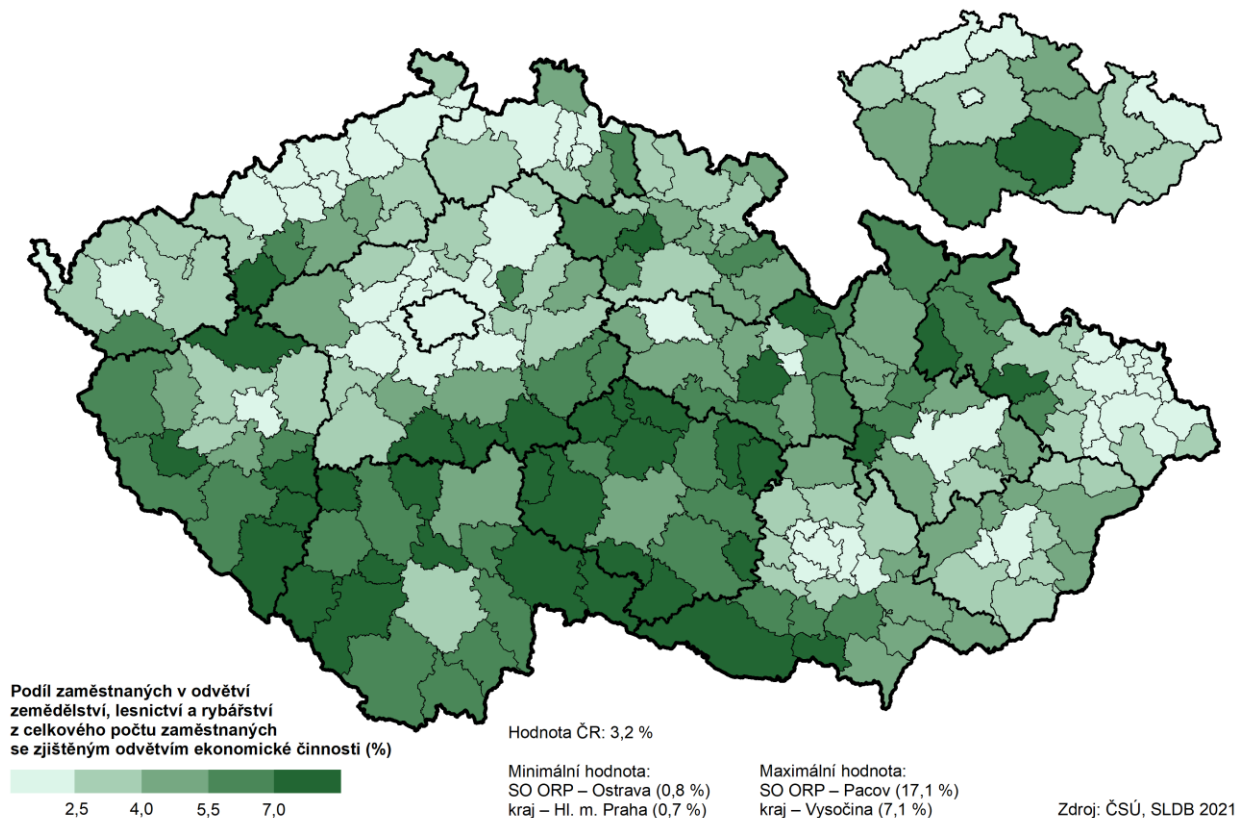
	Celkem	(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot) v tom ve věku					
		15–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65 a více
Zaměstnaní	301 779	46 449	62 352	90 367	70 157	19 418	13 036
v tom podle odvětví ekonomické činnosti (%):							
zemědělství, lesnictví, rybářství	4,0	3,7	3,3	3,6	4,4	5,6	6,5
těžba a dobývání	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,3
zpracovatelský průmysl	27,9	28,7	29,3	29,0	28,2	23,7	14,6
výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	1,0	0,9	0,8	0,9	1,0	1,3	1,6
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	1,1	0,5	0,9	1,1	1,4	1,7	1,1
stavebnictví	7,2	5,8	7,3	8,0	7,0	7,5	6,0
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	11,1	13,4	11,0	11,5	10,1	8,5	9,5
doprava a skladování	6,0	5,8	5,4	6,0	6,5	6,7	5,5
ubytování, stravování a pohostinství	3,3	5,1	3,3	3,0	2,8	2,5	3,2
informační a komunikační činnosti	2,2	3,6	3,3	1,9	1,2	1,3	1,5
peněžnictví a pojišťovnictví	1,7	2,3	2,0	1,4	1,4	0,9	1,6
činnosti v oblasti nemovitostí	0,5	0,2	0,4	0,4	0,5	0,6	2,0
profesní, vědecké a technické činnosti	3,6	4,2	4,4	2,9	2,7	3,5	8,3
administrativní a podpůrné činnosti	3,8	3,8	3,1	3,2	4,3	5,5	6,6
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	6,9	5,2	7,2	7,4	7,2	7,3	5,9
vzdělávání	7,4	5,0	6,7	7,4	8,8	10,0	8,4
zdravotní a sociální péče	8,4	7,5	7,8	8,6	8,9	9,2	10,3
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,4	2,0	1,3	1,1	1,1	1,3	2,8
činnosti domácností jako zaměstnavatelů; činnosti domácností produkujících blíže neurčené výr. a sl. pro vlastní potřebu	1,9	1,6	1,9	1,8	1,7	2,0	3,6
činnosti exterritoriálních organizací a orgánů	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4	0,9
jiné činnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0
nezjištěno	x	x	x	x	x	x	x

Po průmyslu druhým nejdůležitějším odvětvím, který zaměstnával druhý nejvyšší počet osob s bydlištěm v Olomouckém kraji, byl obchod (tj. odvětví velkoobchodu a maloobchodu, opravy a údržby motorových vozidel). Na rozdíl od průmyslu byla pro toto odvětví charakteristická diferenciací podle velikostních skupin obcí s tím, že v menších obcích bylo zastoupení obyvatel zaměstnaných v obchodu nižší (např. v kategorii obcí do 1 tis. obyvatel činilo 9,4 %). Nejvyšší bylo ve městech nad 20 tis. obyvatel (12,5 %). V územním detailu náležely mezní hodnoty okresům Jeseník (9,6 %) a Olomouc (11,7 %), resp. správním obvodům ORP Mohelnice (8,0 %) a Olomouc (12,6 %). Mezi osobami pracujícími v obchodu bylo charakteristické zvýšené zastoupení mladších osob do 29 let a početní převaha žen (55,1 %) nad muži (44,9 %).

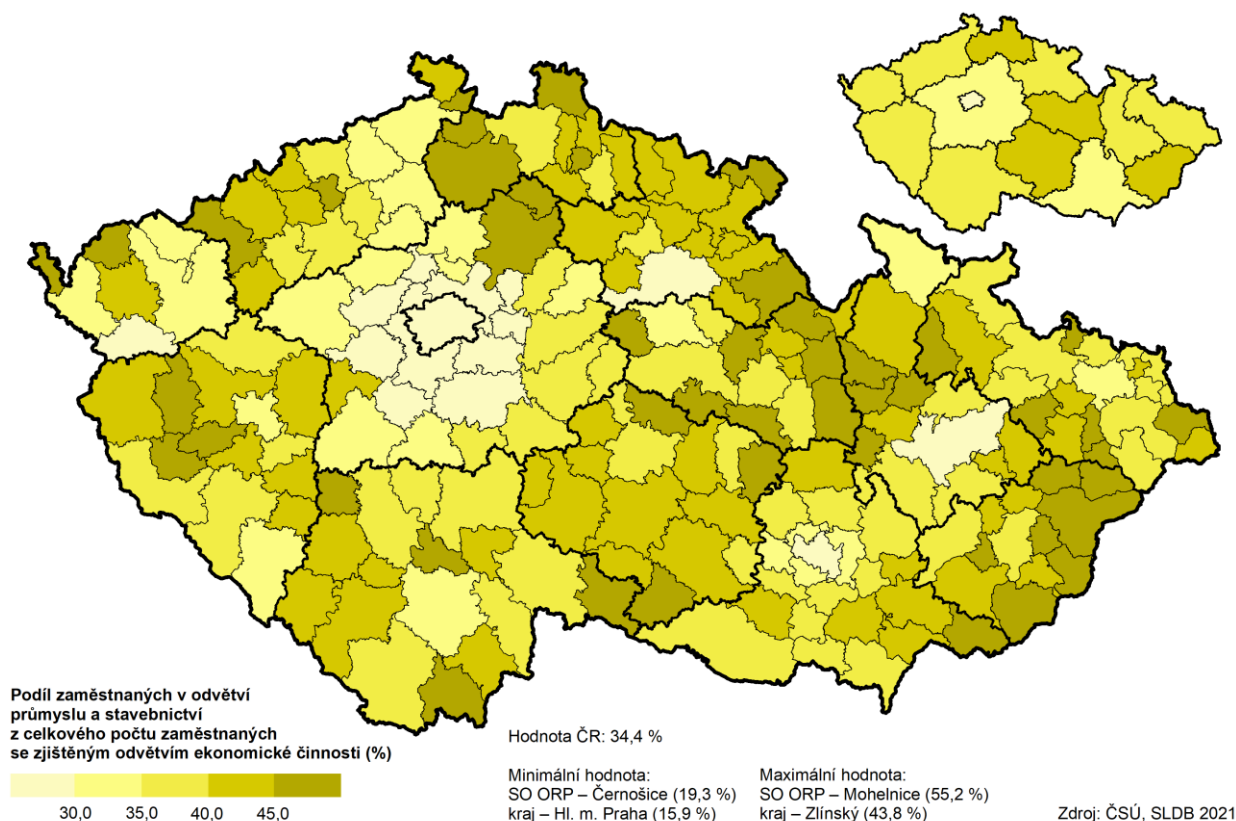
Graf 4.3.2 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti a správních obvodů ORP Olomouckého kraje**Graf 4.3.3 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti a pohlaví v Olomouckém kraji**

V primárním sektoru bylo při Sčítání 2021 zaměstnáno 11,9 tis. osob s obvyklým pobytem v Olomouckém kraji. Jejich relativní zastoupení (4,0 %) převyšovalo republikový průměr (3,2 %). **V sekundárním sektoru pracovalo 112,4 tis. osob a v terciárním a kvartérním sektoru 175,4 tis. osob.** Zatímco podíl zaměstnaných z Olomouckého kraje v sekundéru (37,5 %) byl republikově nadprůměrný (34,4 %), podíl zaměstnaných v terciéru a kvartéru (58,5 %) zůstal pod republikovým průměrem (62,4 %). Z porovnání struktury zaměstnaných podle sektorů ze sčítání v letech 2011 a 2021 vyplývá, že zastoupení zaměstnaných v primárním sektoru se mírně zvýšilo (z 3,8 % na 4,0 %). Podíl zaměstnaných v sekundéru se během sledovaného desetiletí snížil (z 38,8 % na 37,5 %), a to zásluhou jak průmyslu (pokles o 0,3 p. b.), tak stavebnictví (pokles o 1,0 p. b.). Zastoupení zaměstnaných v terciárním a kvartérním sektoru se mezi censy v letech 2011 a 2021 naopak zvýšil (z 57,4 % na 58,5 %).

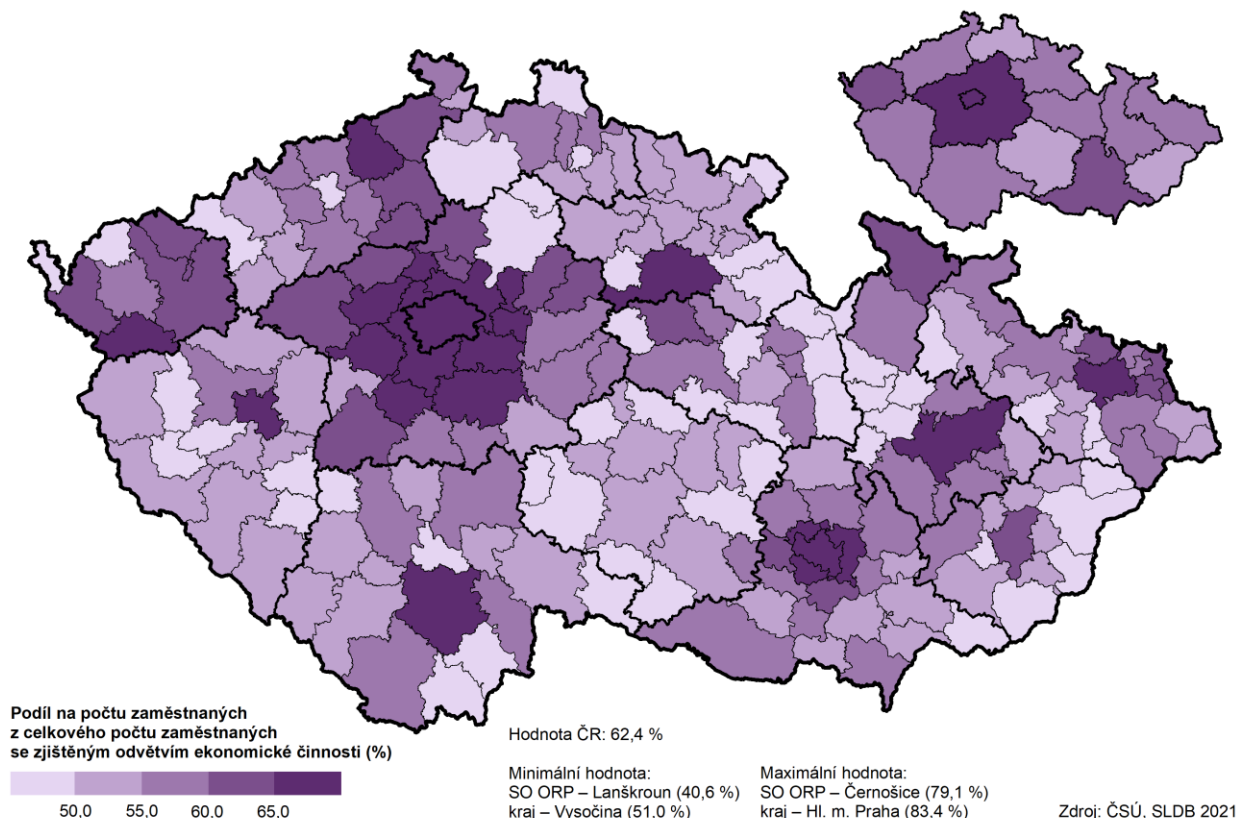
Zaměstnaní v primárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích

Zaměstnaní v sekundárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích

Zaměstnaní v terciárním a kvartérním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích

4.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání a postavení v zaměstnání

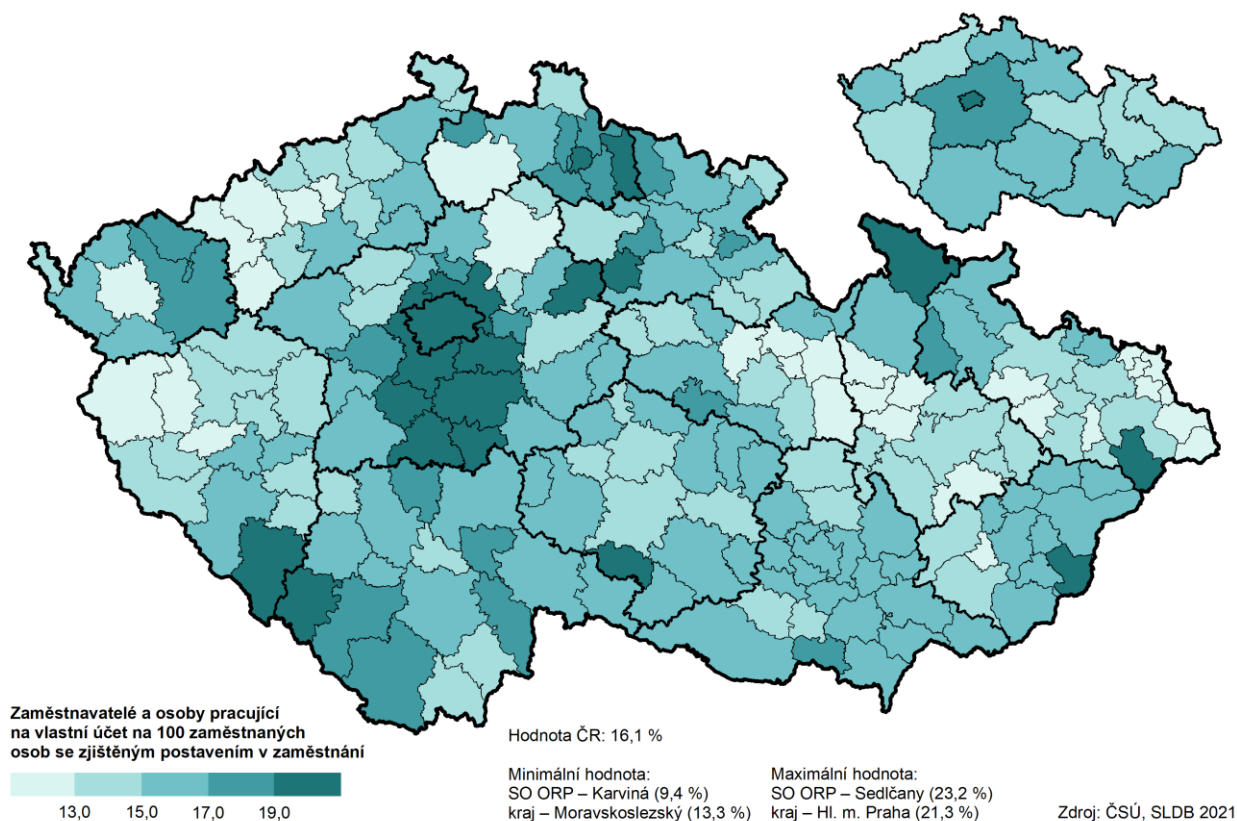
Z počtu zaměstnaných osob s bydlištěm v Olomouckém kraji a se zjištěným postavením v zaměstnání bylo **236,9 tis. zaměstnanců** (tj. 86,1 %), **34,8 tis. osob pracujících na vlastní účet** (tj. 12,7 %) a **3,5 tis. zaměstnavatelů** (tj. 1,3 %). Ve všech třech segmentech početně převládali muži nad ženami. Relativně nejnižší převaha mužů byla mezi zaměstnanci (51,1 %). Mezi osobami pracujícími na vlastní účet a zaměstnavateli byla početní převaha mužů nad ženami podobně výrazná (70,6 %, resp. 70,4 %). V rámci Olomouckého kraje byl nejvyšší podíl zaměstnanců v okrese Přerov (87,2 %) a ve správních obvodech ORP Mohelnice (89,7 %), Uničov (88,5 %) a Zábřeh (87,9 %). Z pohledu obcí jich žilo relativně nejvíce v Krchlebech (97,6 %), Oprostovicích (94,7 %) a Šišmě (94,4 %). V případě obcí s alespoň 1 tis. obyvatel žilo relativně nejvíce zaměstnanců v Leštině (91,6 %), Nezamyslicích (91,6 %) a Hlubočkách (91,2 %) a mezi městy nad 10 tis. obyvatel příslušela nejvyšší hodnota Uničovu (89,1 %).

Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

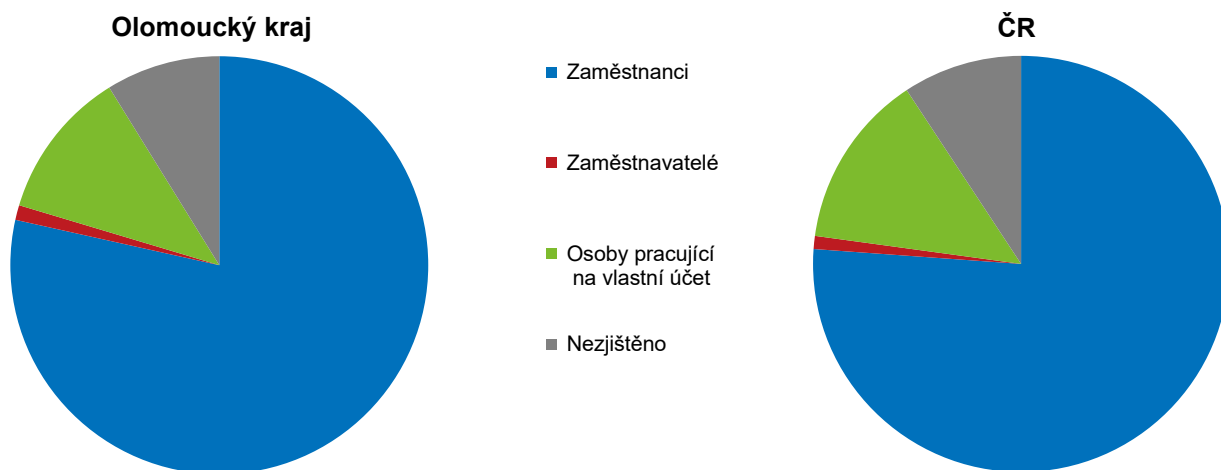
	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	301 779	164 752	137 027	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	236 853	121 015	115 838	86,1	81,7	91,1
zaměstnavatelé	3 461	2 438	1 023	1,3	1,6	0,8
osoby pracující na vlastní účet	34 821	24 590	10 231	12,7	16,6	8,1
nezjištěno	26 644	16 709	9 935	x	x	x

Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

Nejvyšší zastoupení podnikatelů, tj. zaměstnavatelů a osob pracujících na vlastní účet, náleželo okresu Jeseník (19,0 %) a správním obvodům ORP Jeseník (19,0 %), Šumperk (15,3 %) a Olomouc (14,4 %). V územním detailu bydlelo relativně nejvíce podnikatelů na území Olomouckého kraje v obcích Ostružná (45,1 %), Šléglov (36,4 %), Hačky (35,8 %) a Malá Morava (30,4 %). Mezi většími obcemi, městysi a městy (nad 1 tis. obyvatel) byl nejvyšší podíl podnikatelů v populaci měst Vidnava (25,4 %) a Staré Město (23,0 %). A v případě měst s alespoň 10 tis. obyvateli vynikalo postavení města Jeseníku (18,3 %), za kterým následovala města Olomouc (14,4 %), Šumperk a Šternberk (shodně 14,3 %).

Graf 4.4.1 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání v Olomouckém kraji a ČR

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání (%)		
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet
Zaměstnaní	301 779	86,1	1,3	12,7
v tom ve věku:				
15–24 let	20 180	89,8	0,1	10,2
25–34 let	55 872	88,4	0,5	11,2
35–44 let	76 316	86,6	1,0	12,4
45–54 let	82 870	86,9	1,4	11,6
55–64 let	53 505	86,1	1,8	12,1
65 let a více	13 036	58,2	4,7	37,1

Z pohledu věkové skladby zaměstnaných osob s bydlištěm v kraji vyplývá, že s rostoucím věkem spíše mírně ubývá podíl zaměstnanců na úkor podnikatelů. Zatímco v nejmladší produktivní desetileté věkové skupině osob 15 až 24 let činilo zastoupení zaměstnanců ze všech zaměstnaných se zjištěným postavením v zaměstnání 89,8 %, v nejstarší produktivní desetileté věkové kategorii osob 55 až 64 let dosáhlo 86,1 %. Zcela atypickou skupinu osob představují lidé starší 65 let, mezi kterými byl podíl zaměstnanců při Sčítání 2021 pouze 58,2 %.

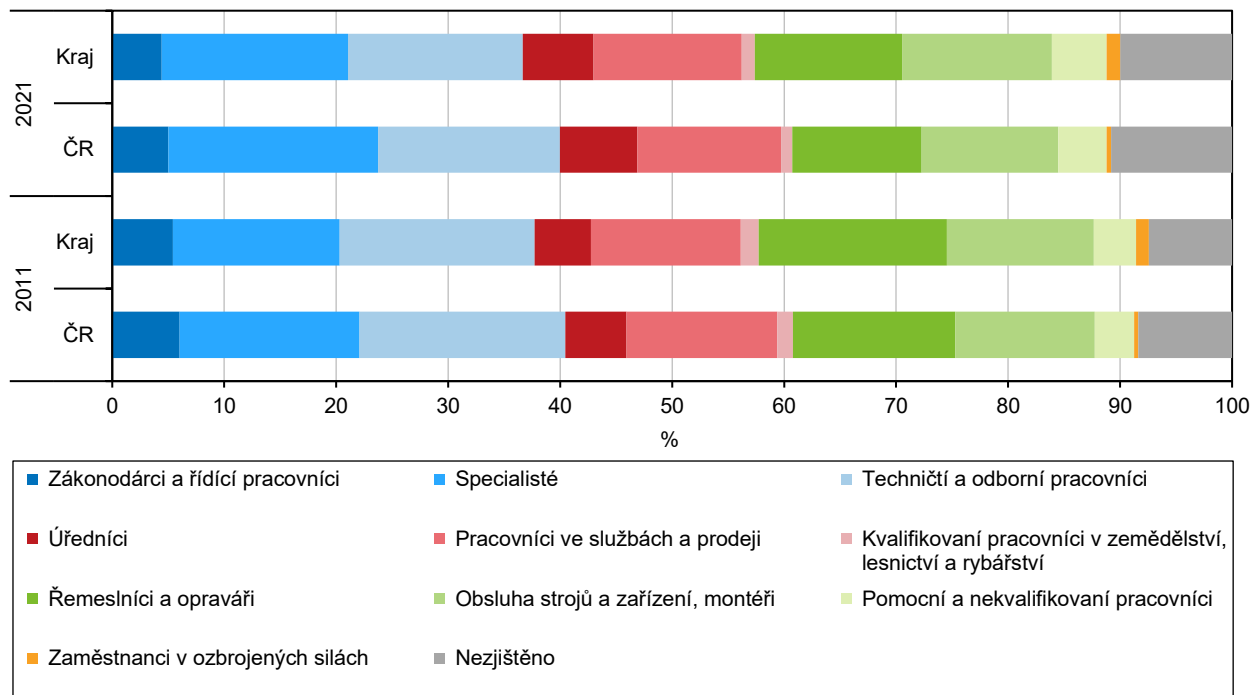
Tab. 4.4.3 Podnikatelé podle nejvyššího dosaženého vzdělání a věku

	Celkem	v tom podle vzdělání						
		bez vzdělání	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	vyšší odborné, konzervatoř	vysokoškolské	nezjištěno
Počet podnikatelů	38 282	88	1 290	13 628	13 295	445	7 579	1 957
v tom:								
zaměstnavatelé	3 461	3	65	1 127	1 197	22	911	136
osoby pracující na vlastní účet	34 821	85	1 225	12 501	12 098	423	6 668	1 821
z toho ve věku:								
18–29 let	4 023	18	309	957	1 767	61	712	199
30–39 let	7 372	24	270	2 094	2 545	164	1 834	441
40–49 let	11 356	26	330	4 726	3 727	155	1 705	687
50–59 let	8 400	16	209	3 420	2 916	14	1 451	374
60–69 let	5 391	2	131	1 998	1 671	27	1 363	199
70 let a více	1 734	1	37	432	669	24	514	57

Z počtu 38,3 tis. podnikatelů s obvyklým pobytem v Olomouckém kraji bylo 91,0 % osob pracujících na vlastní účet a 9,0 % zaměstnavatelů. Nejvyšší podíl zaměstnavatelů byl zjištěn mezi vysokoškolsky vzdělanými podnikateli (12,0 %). Celkem 37,5 % podnikatelů mělo středoškolské vzdělání vč. vyučení (bez maturity) a 36,6 % podnikatelů mělo úplné střední vzdělání (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního. Každý pátý podnikatel disponoval vysokoškolským diplomem (20,9 %). Relativně vyšší podíl osob se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity) byl především mezi čtyřicátníky a padesátníky. Naopak zvýšené zastoupení vysokoškolsky vzdělaných podnikatelů bylo v generaci třicátníků, šedesátníků a především u méně početné skupiny podnikatelů starších 70 let.

Z počtu zaměstnaných se zjištěnou hlavní třídou zaměstnání bylo 50,2 tis. specialistů (tj. 18,5 %), 47,1 tis. technických a odborných pracovníků (tj. 17,3 %), 40,4 tis. osob obsluhujících stroje a zařízení a montérů (tj. 14,9 %), 40,0 tis. pracovníků ve službách a prodeji (tj. 14,7 %) a 39,7 tis. řemeslníků a opravářů (tj. 14,6 %).

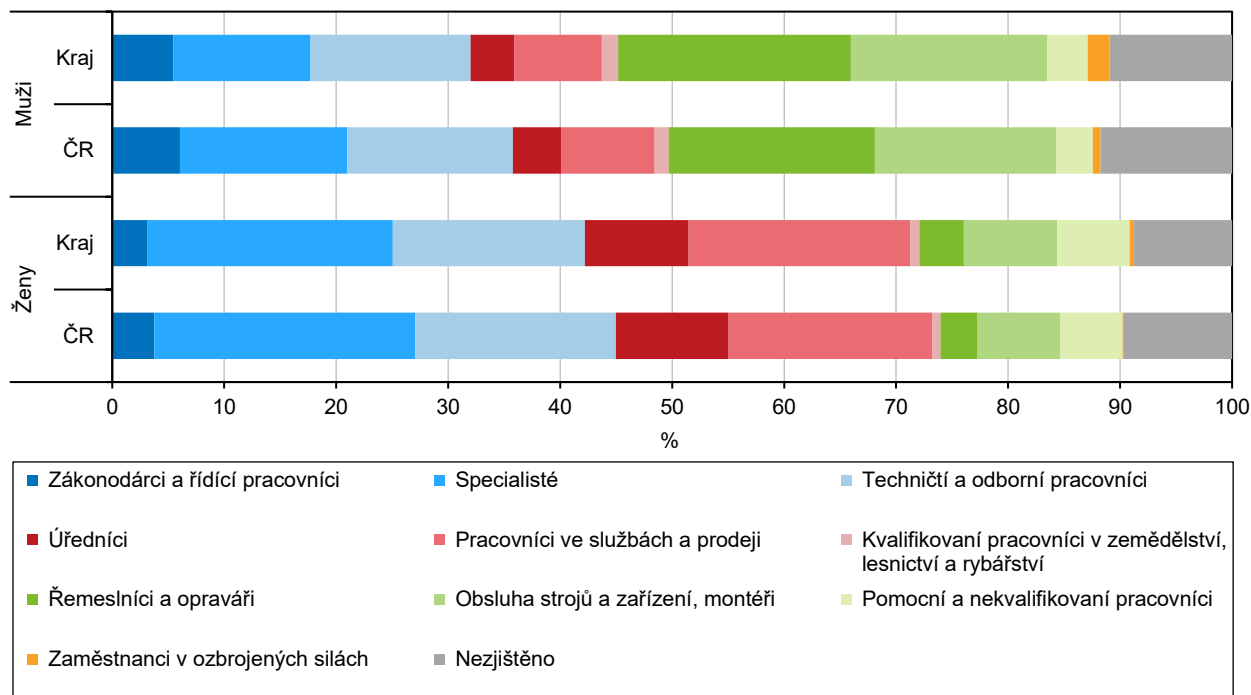
Graf 4.4.2 Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání v Olomouckém kraji a ČR

V územním detailu bydlel zvýšený podíl specialistů v okrese Olomouc (22,1 %) a vyšší podíl technických a odborných pracovníků v okresech Přerov (18,1 %) a Olomouc (18,0 %). Relativně nejvyšší zastoupení osob obsluhujících stroje a zařízení a montérů bylo zjištěno v okresech Šumperk (17,9 %) a Prostějov (16,4 %). Ve stejných okresech, tj. na Šumpersku (17,1 %) a Prostějovsku (15,8 %), žil současně vyšší podíl řemeslníků a opravářů.

Tab. 4.4.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom			
		pracující důchodci	pracující žáci a studenti	osoby na mateřské dovolené	ostatní zaměstnaní
Zaměstnaní	301 779	29 284	12 446	2 312	257 737
v tom hlavní třídy zaměstnání:					
zákonodárci a řídící pracovníci	13 284	1 032	247	49	11 956
specialisté	50 229	4 060	3 199	610	42 360
techničtí a odborní pracovníci	47 073	3 164	1 713	364	41 832
úředníci	19 102	1 592	954	197	16 359
pracovníci ve službách a prodeji	39 955	4 312	2 183	256	33 204
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	3 561	303	61	5	3 192
řemeslníci a opraváři	39 662	2 093	445	43	37 081
obsluha strojů a zařízení, montéři	40 374	2 106	504	111	37 653
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	14 741	3 087	535	26	11 093
zaměstnanci v ozbrojených silách	3 702	2	374	16	3 310
nezjištěno	30 096	7 533	2 231	635	19 697

Struktura zaměstnání pracujících důchodců, pracujících žáků a studentů nebo osob na mateřské dovolené byla oproti ostatním zaměstnaným odlišná. Pracující důchodci byli oproti průměru více zastoupeni zejména mezi pomocnými a nekvalifikovanými pracovníky (14,2 %) nebo mezi pracovníky ve službách a prodeji (19,8 %). Vyšší uplatnění pracujících žáků a studentů bylo ve třídě specialistů (31,3 %) a také ve třídě pracovníků ve službách a prodeji (21,4 %). Více než třetinové zastoupení specialistů bylo v případě zaměstnaných osob na mateřské dovolené (36,4 %).

Graf 4.4.3 Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání a pohlaví v Olomouckém kraji a ČR

4.5 Ekonomická aktivita žen

Ženskou pracovní sílu tvořilo v Olomouckém kraji 54,6 % žen starších 15 let se zjištěnou ekonomickou aktivitou (v případě mužů se jednalo o 69,2 %). Na rozdíl od mužů byly mezi ženami mimo pracovní sílu ve výrazně větším počtu zastoupeny ženy na rodičovské dovolené (4,9 %). Více žen bylo sečteno také mezi nepracujícími důchodkyněmi, které tvořily 33,0 % z počtu žen starších 15 let se zjištěnou ekonomickou aktivitou (v případě mužů se jednalo o 23,3 %). Nezaměstnáno bylo 3,0 % žen z dospělé ženské populace 15+. Počet zaměstnaných žen překročil 137,0 tis. a představoval 51,6 % z žen starších 15 let se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Většina zaměstnaných žen působila v postavení zaměstnankyně (91,1 %). Zbývající skupinu tvořily ženy pracující na vlastní účet (8,1 %) a ženy v pozici zaměstnavatelky (0,8 % ze zaměstnaných žen se zjištěným postavením v zaměstnání).

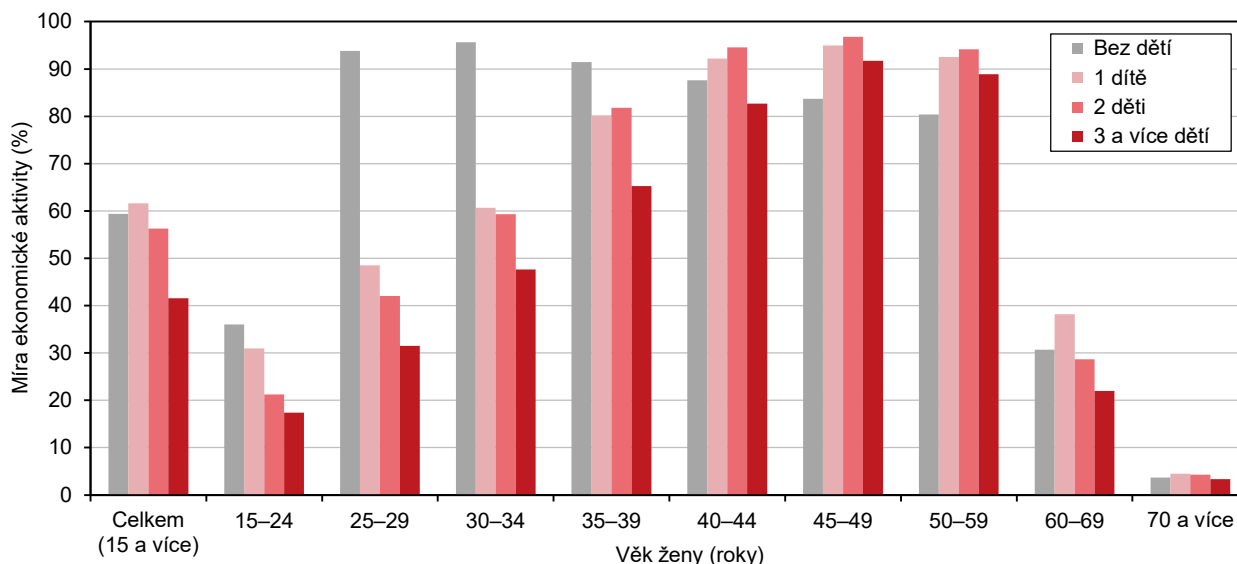
Tab. 4.5.1 Ženy podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Pracovní síla	v tom					Osoby mimo pracovní sílu	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnankyně	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 let a více	144 877	137 027	115 838	1 023	10 231	7 850	120 666	2 304
v tom s počtem živě narozených dětí:								
0	32 701	30 673	24 907	94	1 824	2 028	22 384	394
1	26 534	24 988	21 321	220	1 947	1 546	16 553	545
2	65 524	62 940	54 361	544	4 890	2 584	50 905	575
3 a více	19 392	17 773	14 722	157	1 470	1 619	27 288	462
nezjištěno	726	653	527	8	100	73	3 536	328
Průměrný počet dětí	1,5	1,5	1,5	1,8	1,6	1,6	1,8	1,8

Podíl zaměstnaných a nezaměstnaných žen na celkovém počtu žen, tzv. **míra ekonomické aktivity**, byla u žen ovlivněna nejen věkem, ale také počtem dětí. Ve věku 15 až 24 let byla ekonomicky aktivní pouze třetina

žen (35,6 %), neboť většina z nich se ještě vzdělávala. Z žen, kterým bylo v době sčítání 25 až 34 let, byly necelé tři čtvrtiny z nich započteny mezi pracovní sílu (72,4 %). Bezdětné ženy v tomto věku dosahovaly téměř 95% míry ekonomické aktivity, kdežto u žen s dětmi byla ekonomicky aktivní pouze polovina z nich. Nejvyšších hodnot míry ekonomické aktivity dosahovaly ženy ve věku 45 až 49 let, neboť pracovní sílu představovalo 94,5 % z nich.

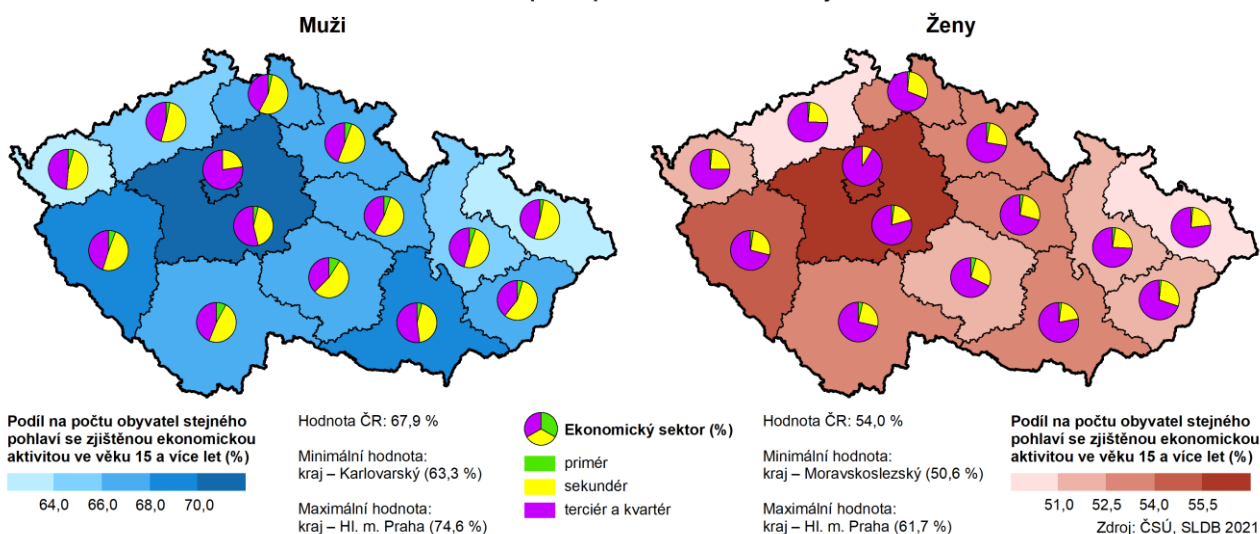
Graf 4.5.1 Míra ekonomické aktivity žen podle věku a počtu živě narozených dětí v Olomouckém kraji (ze zjištěných hodnot)

Pozn.: podíl pracovní síly žen celkem v daném věku a s daným počtem dětí na celkovém počtu žen se zjištěnou ekonomickou aktivitou v daném věku a s daným počtem dětí.

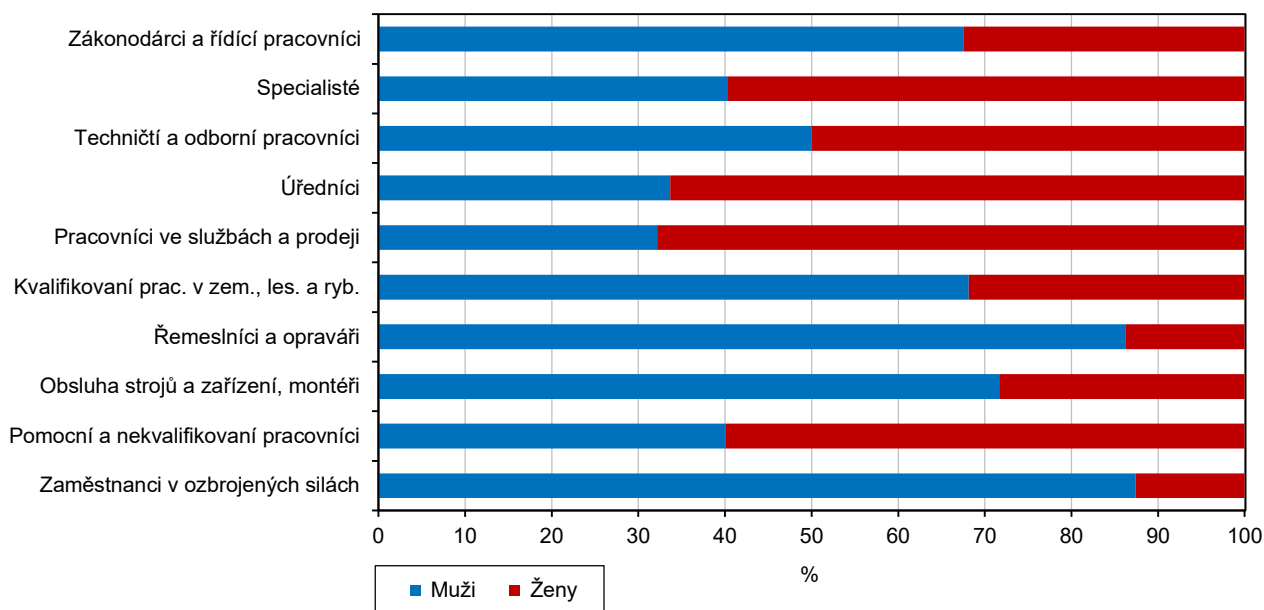
Podle odvětví ekonomické činnosti tři čtvrtiny žen byly zaměstnány v různých odvětvích služeb (74,2 % ze zaměstnaných žen se zjištěným odvětvím ekonomické činnosti). Na rozdíl od mužů byl podíl žen zaměstnaných v primárním a sekundárním sektoru pouze čtvrtinový (25,8 % u žen a 54,5 % u mužů). Přesto v průmyslových podnicích pracovala téměř každá pátá zaměstnaná žena (29,8 tis. žen). Vyšší počet žen, který byl zároveň i vyšší než počet mužů pracujících v daném odvětví, byl sečten v odvětvích zdravotní a sociální péče (20,6 tis.), v obchodě (18,3 tis.), ve vzdělávání (17,7 tis.), v administrativních činnostech (7,4 tis.) a v ubytování a pohostinství (6,1 tis.).

Zaměstnaní podle pohlaví a sektorů v krajích

Rozdělení podle ekonomické činnosti odpovídalo i rozdělení podle hlavních tříd zaměstnání. Čtvrtinu zaměstnaných žen tvořily specialistky zahrnující učitelky, doktorky, inženýrky, finanční poradkyně apod. (24,0 % ze zaměstnaných žen se zjištěnou třídou zaměstnání). Počet žen v této třídě (30,0 tis.) výrazně převýšil počet mužů (20,2 tis.). Zvýšené zastoupení žen bylo charakteristické také mezi pracovníky ve službách a prodeji (27,1 tis. žen, tj. 67,9 %), úředníky (12,7 tis. žen, tj. 66,3 %) nebo pomocnými a nekvalifikovanými pracovníky (8,8 tis. žen, tj. 59,9 %). Významný počet žen byl zaměstnán také ve třídě technických a odborných pracovníků, do které jsou mj. zařazeny i zdravotní sestry, odborné účetní či sociální pracovníce (23,5 tis. žen, tj. 50,0 % z technických a odborných pracovníků).

Graf 4.5.2 Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání a pohlaví v Olomouckém kraji (ze zjištěných hodnot)

5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do školy

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol patří mezi nejvyhledávanější výsledky sčítání lidu. V roce 2021 zaměstnaní a pracující studenti odpovídali na otázky ohledně místa jejich pracoviště a nepracující studenti a žáci vyplňovali dotazy podle místa jejich školy. Údaje zapisovali podle běžné situace bez ohledu na současně probíhající omezení z důvodu zavedených covidových opatření. Byla sledována hlavně vyjíždka z místa obvyklého bydliště na adresu výkonu práce či školy.

Z vyšetřených údajů vyjíždky z daného území pak byl zjišťován i opačný směr – dojíždka do tohoto území a následně také bilance těchto údajů.

5.1 Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

Při sčítání lidu v roce 2021 bylo sečteno 301 779 zaměstnaných osob včetně pracujících žáků a studentů s obvyklým pobytem na území Olomouckého kraje. Z uvedeného počtu jich necelá pětina uvedla místo pracoviště **na adrese obvyklého pobytu** (18,9 %). Dalšíh 9,0 % zaměstnaných nemělo **stálé pracoviště**, jejich místo výkonu práce se podle zakázek různě měnilo (zedníci, instalatéři apod.). Otázka na místo pracoviště zůstala nezodpovězena u 2,7 % zaměstnaných. Údaje o jiné adrese pracoviště než bydliště vyplnilo 209 771 zaměstnaných s obvyklým pobytem v Olomouckém kraji. Čtvrtina ze zaměstnaných měla **pracoviště v obci svého bydliště** (25,1 % ze zaměstnaných).

Zaměstnaní podle místa pracoviště v okresech a krajích

Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce obvyklého bydliště na počtu zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště (%)

42,5 50,0 57,5

Zaměstnaní podle zjištěného místa pracoviště (%)

- na adrese obvyklého pobytu
- na jiné adrese v obci obvyklého p.
- v jiné obci okresu
- v jiném okrese kraje
- v jiném kraji
- v zahraničí
- bez stálého pracoviště

Hodnota ČR: 40,9 %

Minimální hodnota:
okres – Brno-město (9,5 %)
kraj – Hl. m. Praha (6,8 %)

Maximální hodnota:
okres – Plzeň-sever (66,4 %)
kraj – Středočeský (58,1 %)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Mimo obec obvyklého pobytu cestovalo 133 908 zaměstnaných, což bylo 45,6 % z celkového počtu zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště. Podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností byl největší podíl vyjíždějících zjištěn z obcí na Konicku (64,4 %) a nejmenší z obcí na Olomoucku (36,7 %) a na Jesenicku (40,1 %). Na Olomoucku se podle očekávání projevil vliv krajského města s vysokým počtem

pracujících ve stejné obci jako jejich obvyklý pobyt, na Jesenicku byl kromě toho zjištěn i nejvyšší podíl osob bez stálého pracoviště. Z nejmenších obcí do 500 obyvatel vyjížděli do zaměstnání téměř tři čtvrtiny obyvatel (72,7 %), s rostoucím počtem obyvatel tento podíl klesal až na 18,0 % zaměstnaných vyjíždějících z Olomouce. Více než 75 % zaměstnaných vyjíždělo mimo obec svého obvyklého bydliště ve 124 obcích kraje. A naopak nejmenší podíl bydlících zaměstnaných vyjížděl z větších měst kraje, kromě Olomouce se jednalo o města Jeseník (20,6 %), Mohelnice (22,3 %), Šumperk (22,4 %) a Hranice (24,8 % z celkového počtu zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště).

Vyjíždka do zaměstnání v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

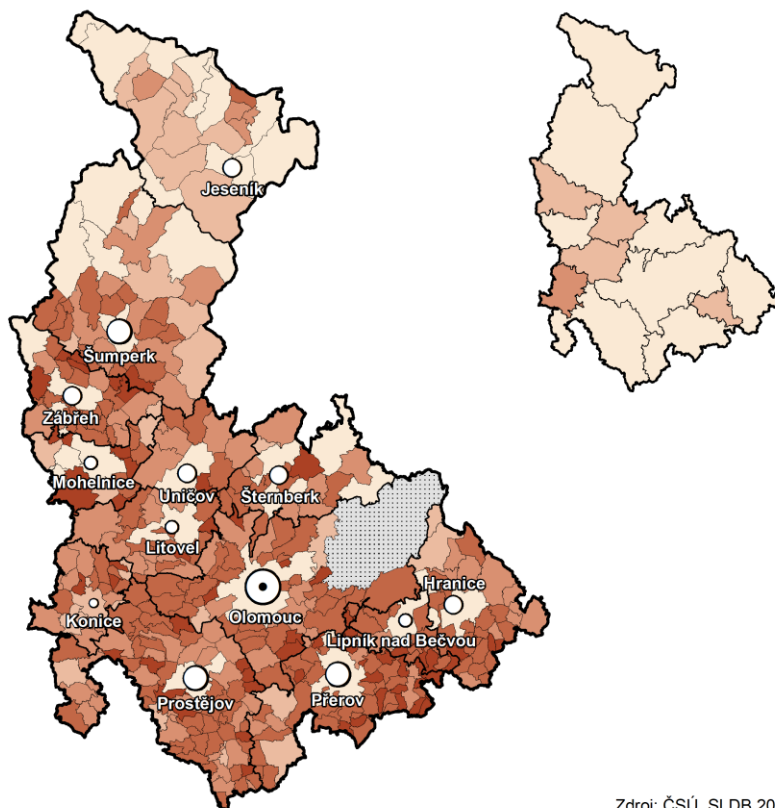
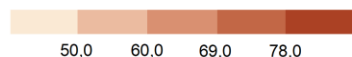
Vojenský újezd Libavá

Hodnota kraje: 45,6 %

Minimální hodnota:
obec – Olomouc, SO ORP Olomouc (18,0 %)
SO ORP – Olomouc (36,7 %)

Maximální hodnota:
obec – Hlinsko, SO ORP Lipník nad Bečvou (87,9 %)
SO ORP – Konice (64,4 %)

Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob
z obce obvyklého bydliště na počtu
zaměstnaných se zjištěným místem
pracoviště (%)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Pokud se týká opačného směru tedy **dojížd'ky do práce**, do obcí Olomouckého kraje dojíždělo celkem 127 987 zaměstnaných. I když z obcí kraje vyjíždělo více zaměstnaných než do krajských obcí dojíždělo, denní vyjíždka i dojíždka byla zhruba na stejné úrovni. Z vyjíždějících zaměstnaných uvedlo 99 952 osob, že dojíždí 5krát týdně a častěji, a z dojíždějících byla tato frekvence zjištěna u 99 175 zaměstnaných.

Tab. 5.1.1 Základní ukazatele dojížd'ky do zaměstnání podle okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce				Dojíždějící v rámci obce	Pracující na adrese obvyklého pobytu	Bez stálého pracoviště
	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji			
		muži	ženy			muži	ženy				
Olomoucký kraj	133 908	73 862	60 046	99 952	127 987	70 308	57 679	99 175	75 863	56 930	27 013
Jeseník	6 176	3 301	2 875	4 176	5 246	2 560	2 686	4 006	3 148	4 253	1 842
Olomouc	47 776	26 363	21 413	35 503	55 453	30 315	25 138	42 013	36 962	21 685	10 553
Prostějov	25 525	14 184	11 341	19 443	19 812	10 956	8 856	15 638	10 833	8 790	4 798
Přerov	28 194	15 535	12 659	21 340	23 491	13 354	10 137	18 713	13 694	11 044	5 124
Šumperk	26 237	14 479	11 758	19 490	23 985	13 123	10 862	18 805	11 226	11 158	4 696

Z obcí kraje nebyla zjištěna vyšší vyjíždka zaměstnaných za prací **do zahraničí**, z obcí celého kraje vyjíždělo jen 2 029 zaměstnaných, což představovalo 1,5 % ze zaměstnaných vyjíždějících z obce obvyklého pobytu. Nejvyšší podíl byl podle předpokladů na Jesenicku (4,4 %), ale ve srovnání s Karlovarským krajem, kde do zahraničí mířila pětina zaměstnaných (19,0 %), to bylo také velmi málo. Opačný směr dojíždky zaměstnaných do obcí České republiky ze zahraničí bohužel nebyl předmětem sčítání lidu a dojíždka do obcí tyto osoby nezahrnuje.

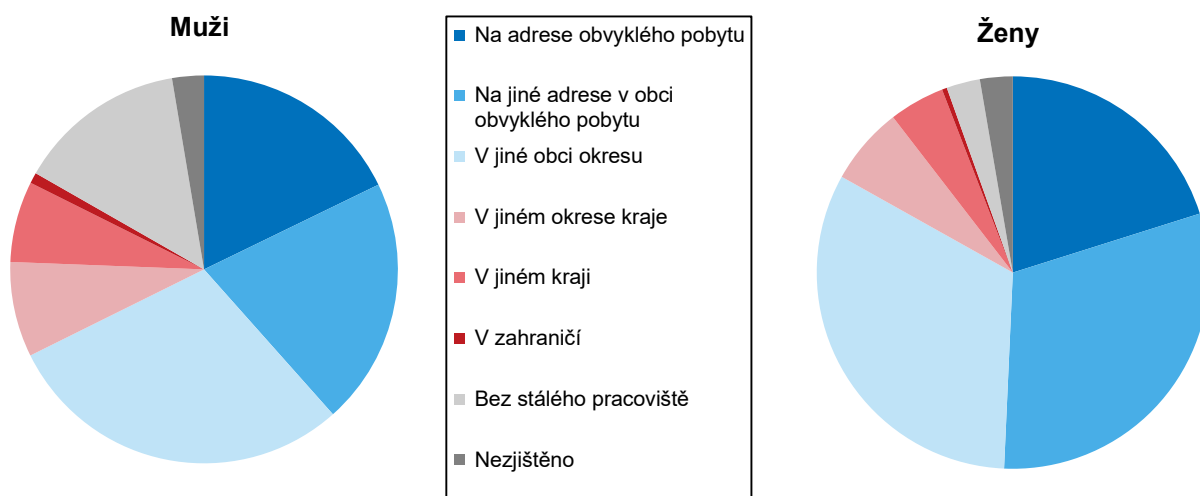
Z Olomouckého kraje vyjíždělo **do jiných krajů** celkem 17 408 zaměstnaných, což představovalo 13,0 % z vyjíždějících zaměstnaných z obcí kraje. Nejvíce pracujících vyjíždělo do sousedních krajů Jihomoravského (30,7 %), Zlínského (25,5 %) a Moravskoslezského (12,8 %). Poměrně vysoký počet zaměstnaných směřoval také do hlavního města Prahy (2 380 osob, tj. 13,7 % z vyjíždějících zaměstnaných do jiných krajů). Opačně z jiných krajů dojíždělo za prací do Olomouckého kraje 13 516 osob. Nejvíce z Moravskoslezského (36,6 %) a Zlínského kraje (33,0 % z dojíždějících zaměstnaných z jiných krajů).

Tab. 5.1.2 Dojíždka do zaměstnání podle typu a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce	v tom (%)				Dojíždějící do obce	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Olomoucký kraj	133 908	69,2	16,3	13,0	1,5	127 987	72,4	17,1	10,6
Jeseník	6 176	77,2	4,9	13,6	4,4	5 246	90,9	2,7	6,4
Olomouc	47 776	77,0	13,4	8,2	1,4	55 453	66,3	24,1	9,6
Prostějov	25 525	58,3	24,0	16,2	1,4	19 812	75,2	17,0	7,8
Přerov	28 194	55,3	21,8	21,6	1,3	23 491	66,4	11,2	22,4
Šumperk	26 237	78,3	11,0	9,2	1,5	23 985	85,7	9,9	4,4

Ve srovnání okresů kraje byl vidět vysoký pohyb pracujících z obcí jižních okresů kraje např. z okresů Prostějov (5,5 tis. osob) a Přerov (5,2 tis. osob) do okresu Olomouc a naopak (2,3 tis. osob resp. 2,0 tis. osob), a také z obcí okresu Šumperk do obcí okresu Olomouc (2,6 tis. osob a opačným směrem 2,1 tis. osob). Nad tisíc zaměstnaných ještě vyjíždělo z obcí okresu Prostějov do okresu Vyškov (1,2 tis. osob), obce z okresu Přerov měly vyrovnanou bilanci vyjíždky a dojíždky s okresem Kroměříž (1,9 tis. osob) a navíc ještě dojížděli pracující z okresu Nový Jičín (1,1 tis. osob).

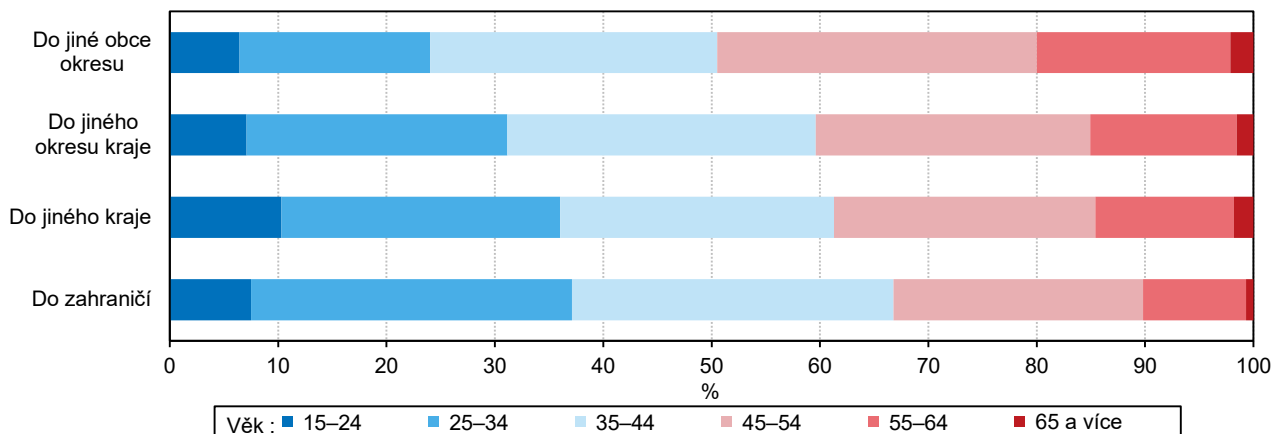
Graf 5.1.1 Zaměstnaní s obvyklým pobytem v Olomouckém kraji podle místa pracoviště a pohlaví

Ve vyjíždce zaměstnaných včetně pracujících studentů **podle pohlaví** byly zjištěny určité rozdíly. Zatímco polovina zaměstnaných žen pracovala v obci svého bydliště (50,7 %), v případě zaměstnaných mužů to bylo méně (38,4 %). Podíl vyjíždějících mimo obec obvyklého pobytu byl u obou pohlaví přibližně na stejné úrovni

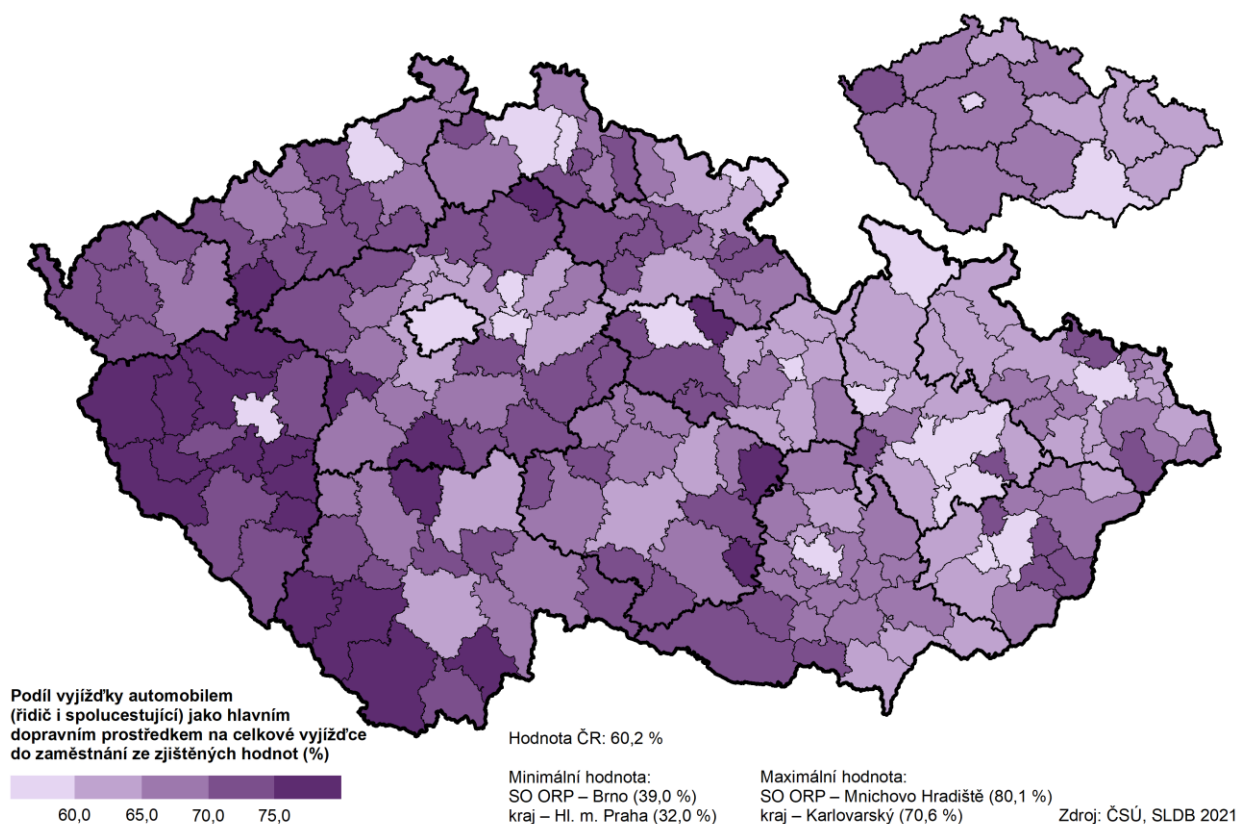
(44,8 % u mužů a 43,8 % ze zaměstnaných žen). I když musíme dodat, že ve srovnání s muži měly ženy pracoviště ve větší míře blíže svému domovu ve stejném okrese. Naproti tomu muži častěji neměli uvedeno stálé pracoviště než ženy (14,1 % oproti 2,8 % u žen).

Graf 5.1.2 Vyjíždějící z obce v Olomouckém kraji do zaměstnání podle věku a typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

Pokud se podíváme na vyjíždějící **podle věku**, nepřekvapí, že mladí jsou ochotni za práci více cestovat a starší ročníky upřednostňují dojížděku bližší svému bydlišti. Většina zaměstnaných starších 50 let vyjížděla buď v rámci své obce anebo do jiné obce stejného okresu (84,8 %) a mezi mladými do 30 let to byly necelé tři čtvrtiny z nich (73,8 %).

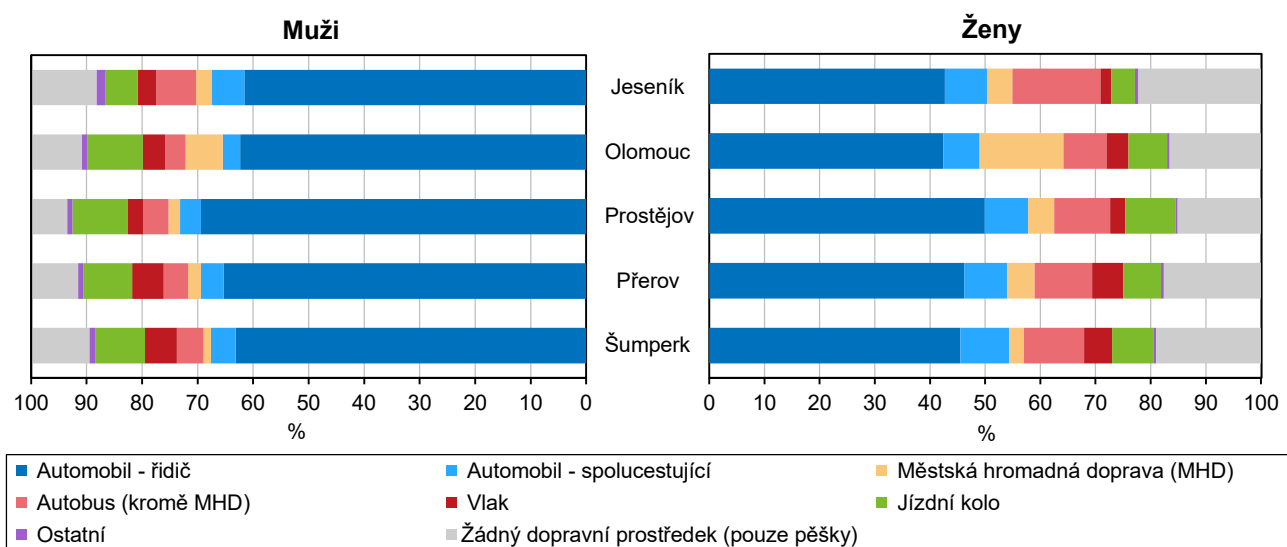
Vyjížděka do zaměstnání automobilem ve správních obvodech ORP a krajích

Součástí sčítání byl také dotaz na hlavní dopravní prostředek použitý při vyjížděce do místa pracoviště včetně cesty v rámci obce či města. V roce 2021 byl nejčastějším dopravním prostředkem pro cestu do zaměstnání

automobil (pro 60,4 % zaměstnaných z Olomouckého kraje se zjištěným místem pracoviště). Nejvíce ho využívali zaměstnaní ze správních obvodů ORP Konice (73,6 %) a Lipník nad Bečvou (70,1 %) a nejmenší využití bylo evidováno v SO ORP Olomouc (54,9 %), neboť v krajském městě řada pracujících uvedla jako hlavní dopravní prostředek městskou hromadnou dopravu a to ovlivnilo i výsledek za celý správní obvod (14,6 % zaměstnaných cestovalo MHD). Celkově v kraji MHD k cestě do práce využívalo 6,3 % zaměstnaných. O něco vyšší byl podíl pracujících cestujících autobusem (6,9 %), nejvyšší podíl byl vypočten na Jesenicku (11,6 %). Ještě méně zaměstnaných používalo k cestě do práce vlak (4,3 %), mezi SO ORP se podíl zaměstnaných využívajících vlak pohyboval od 2,6 % na Jesenicku po 7,2 % na Šternbersku. Poměrně vysoký podíl zaměstnaných používalo jako hlavní dopravní prostředek k cestě do práce jízdní kolo (8,4 %), přičemž nejvíce to bylo na Uničovsku a Litovelsku (15,9 %, resp. 12,3 %). A pěšky do práce chodilo 13,0 % z vyjíždějících, kteří uvedli jinou adresu místa zaměstnání než svůj obvyklý pobyt, největší podíl byl na Mohelnicku (19,6 %) a nejmenší podíl pak na Litovelsku (7,1 %).

Graf 5.1.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle hlavního dopravního prostředku, okresů a pohlaví (ze zjištěných hodnot)

Podle pohlaví chodilo do práce pěšky více žen než mužů (17,2 % ze zaměstnaných žen se zjištěným dopravním prostředkem oproti 8,9 % v případě mužů). Muži zase více využívali auto (68,1 % oproti 52,5 % u žen) nebo jízdní kolo (9,4 % oproti 7,3 %). A ženy více cestovaly veřejnou dopravou než muži (22,6 % oproti 12,6 %).

Tab. 5.1.3 Dojížděka do zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší dosažené vzdělání				celkem	z toho nejvyšší dosažené vzdělání			
		základní a bez vzdělání	střední včetně vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	střední včetně vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské
Olomoucký kraj	133 908	5 199	43 790	51 406	29 854	127 987	4 875	42 274	49 661	27 592
Jeseník	6 176	322	2 275	2 320	1 054	5 246	266	1 935	1 954	894
Olomouc	47 776	1 776	13 916	18 193	12 540	55 453	2 000	16 269	22 021	13 752
Prostějov	25 525	940	8 960	9 759	5 217	19 812	796	7 342	7 318	3 726
Přerov	28 194	979	9 216	11 141	6 152	23 491	762	7 898	9 386	4 828
Šumperk	26 237	1 182	9 423	9 993	4 891	23 985	1 051	8 830	8 982	4 392

¹⁾ vč. nástavbového, pomaturitního a konzervatoře

V dojíždě a vyjíždě osob **podle vzdělání** nebyly zjištěny zásadní rozdíly. V okresním srovnání vynikal jen okres Olomouc s vyšším podílem vyjíždějících a dojíždějících zaměstnaných osob s vysokoškolským vzděláním.

Nejvíce zaměstnaných vyjíždělo z krajských obcí na stejné místo pracoviště v některém z průmyslových podniků (36,9 % z vyjíždějících z obce se zjištěným odvětvím zaměstnání). Další směřovali do podniků z **odvětví** velkoobchodu, maloobchodu a oprav motorových vozidel (9,7 %) nebo se zabývali zdravotní a sociální péčí (9,4 %). Menší podíly zaměstnaných našly uplatnění v odvětví vzdělávání (7,0 %) a v dopravě a skladování (6,4 %). A nejméně vyjíždějících na stálé místo pracoviště bylo zaměstnáno v odvětví stavebnictví (4,5 %) a v zemědělství a lesnictví (3,5 %).

5.2 Vyjíždka a dojíždka do školy

Z 87 418 nepracujících studentů a žáků s obvyklým pobytem v Olomouckém kraji více než polovina uvedla adresu své **školy v místě svého pobytu** (55,5 %). Jen minimum studentů z kraje bydlelo přímo ve škole (49 osob) a adresa zůstala nevyplněna u 1 820 žáků a studentů (2,1 % z celkového počtu nepracujících studentů a žáků). Ostatní vyjížděli z místa svého pobytu **do škol v jiné obci** či městě (42,4 %). Většina navštěvovala školu v obci stejného okresu (28,1 % z celkového počtu žáků a studentů), případně vyjížděli do školy v jiném okrese kraje (6,7 %) nebo i jiném kraji (7,3 %). Dojíždku za studiem přes hranice republiky uvedlo jen 293 studentů.

Tab. 5.2.1 Základní ukazatele dojíždky do školy podle okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce				Dojíždějící v rámci obce	Studující na adrese obvyklého pobytu
	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji		
		muži	ženy			muži	ženy			
Olomoucký kraj	37 049	18 396	18 653	24 754	38 953	18 361	20 592	25 008	48 500	49
Jeseník	2 328	1 133	1 195	1 229	1 646	825	821	1 118	2 338	5
Olomouc	12 328	6 206	6 122	8 382	18 946	8 099	10 847	9 540	21 350	16
Prostějov	7 433	3 697	3 736	5 039	5 494	2 736	2 758	4 361	7 502	5
Přerov	7 522	3 717	3 805	5 164	6 735	3 412	3 323	5 204	9 158	6
Šumperk	7 438	3 643	3 795	4 940	6 132	3 289	2 843	4 785	8 152	17

Z opačného pohledu **dojíždky** do škol v krajských obcích a městech celkem cestovalo 38 953 žáků a studentů a denně se dojíždky zúčastnilo více než 25 008 dětí a dospívajících. A vzhledem k tomu, že denně vyjíždělo z krajských obcí 24 754, do krajských škol dojíždělo více žáků i studentů než z krajských obcí vyjíždělo, a to jak při každodenním dojíždění, tak i celkově. Z okresního pohledu byla dojíždka vyšší než vyjíždka pouze v okrese Olomouc především díky dojíždce vysokoškolských studentů.

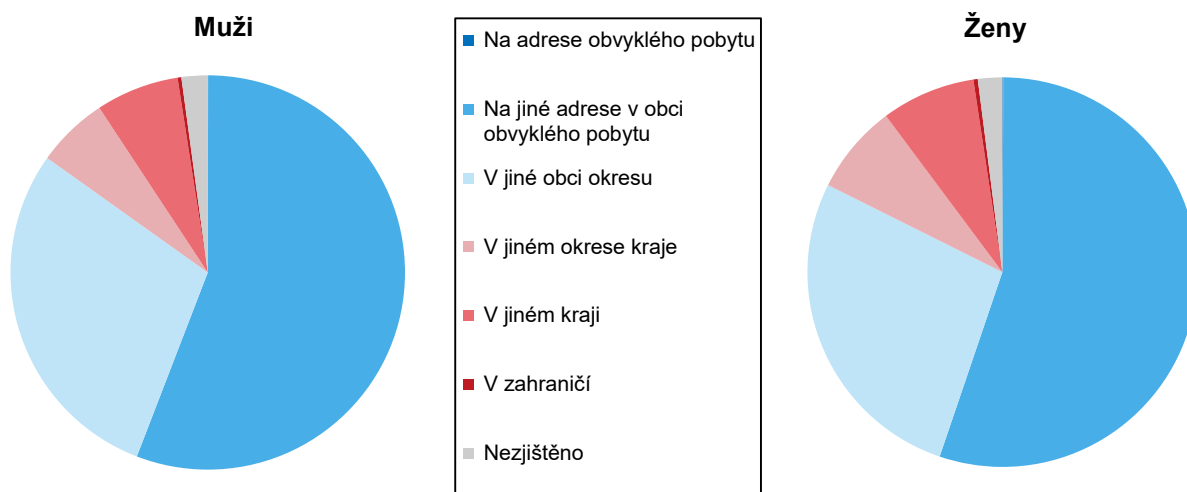
Tab. 5.2.2 Dojíždka do školy podle typu a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce	v tom (%)				Dojíždějící do obce	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Olomoucký kraj	37 049	66,3	15,7	17,3	0,8	38 953	63,0	14,9	22,0
Jeseník	2 328	61,8	18,7	18,7	0,8	1 646	87,4	6,9	5,8
Olomouc	12 328	72,8	11,6	14,6	1,0	18 946	47,4	18,4	34,2
Prostějov	7 433	60,9	21,5	16,9	0,7	5 494	82,5	10,7	6,8
Přerov	7 522	59,1	16,6	23,6	0,7	6 735	66,0	14,5	19,5
Šumperk	7 438	69,3	14,9	15,2	0,6	6 132	84,1	10,4	5,5

V nejmenších obcích vyjížděli do škol prakticky všichni školou povinní. Podíl vyjíždějících mimo obec svého bydliště se s rostoucím počtem obyvatel v obcích a s existencí škol v nich postupně snižoval, až z krajského města vyjíždělo do škol jen 12,2 % studujících. Podle správních obvodů ORP byl nejvyšší podíl vyjíždějících studentů a žáků v obcích na Konicku (65,8 %) a podle předpokladů nejnižší na Olomoucku (32,0 %).

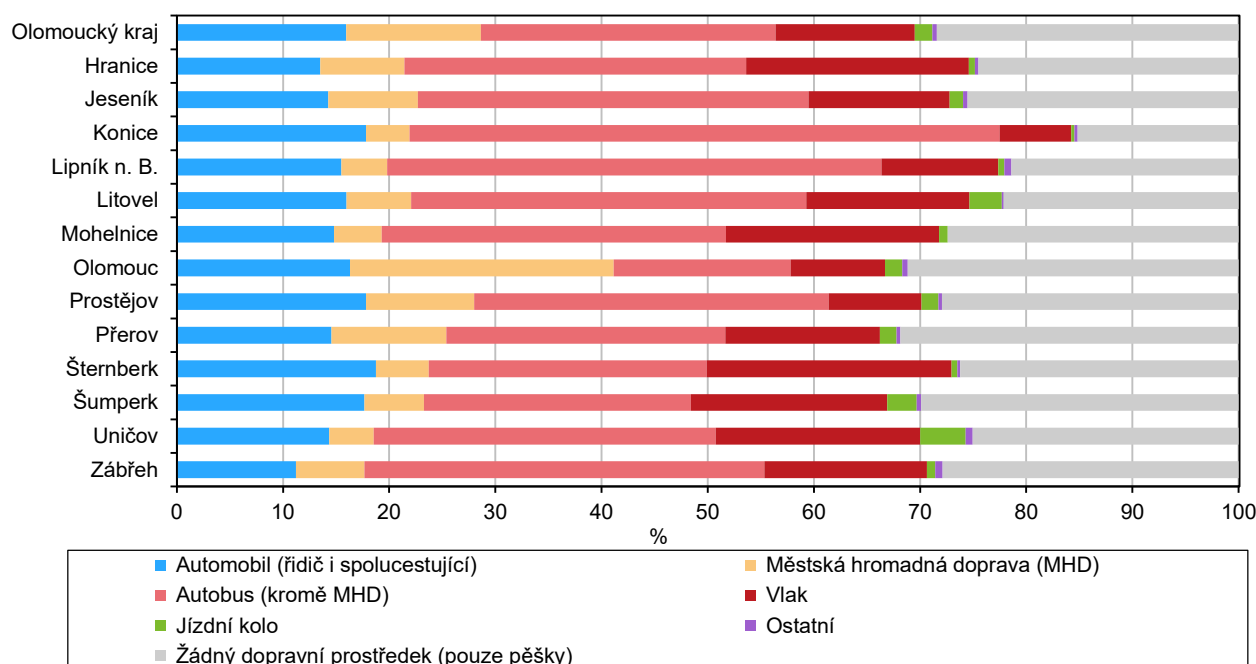
Ve vyjížděči chlapců a děvčat do škol nebyly zjištěny žádné významné rozdíly a to ani v případě použitého dopravního prostředku.

Graf 5.2.1 Žáci a studenti s obvyklým pobytem v Olomouckém kraji podle místa školy a pohlaví

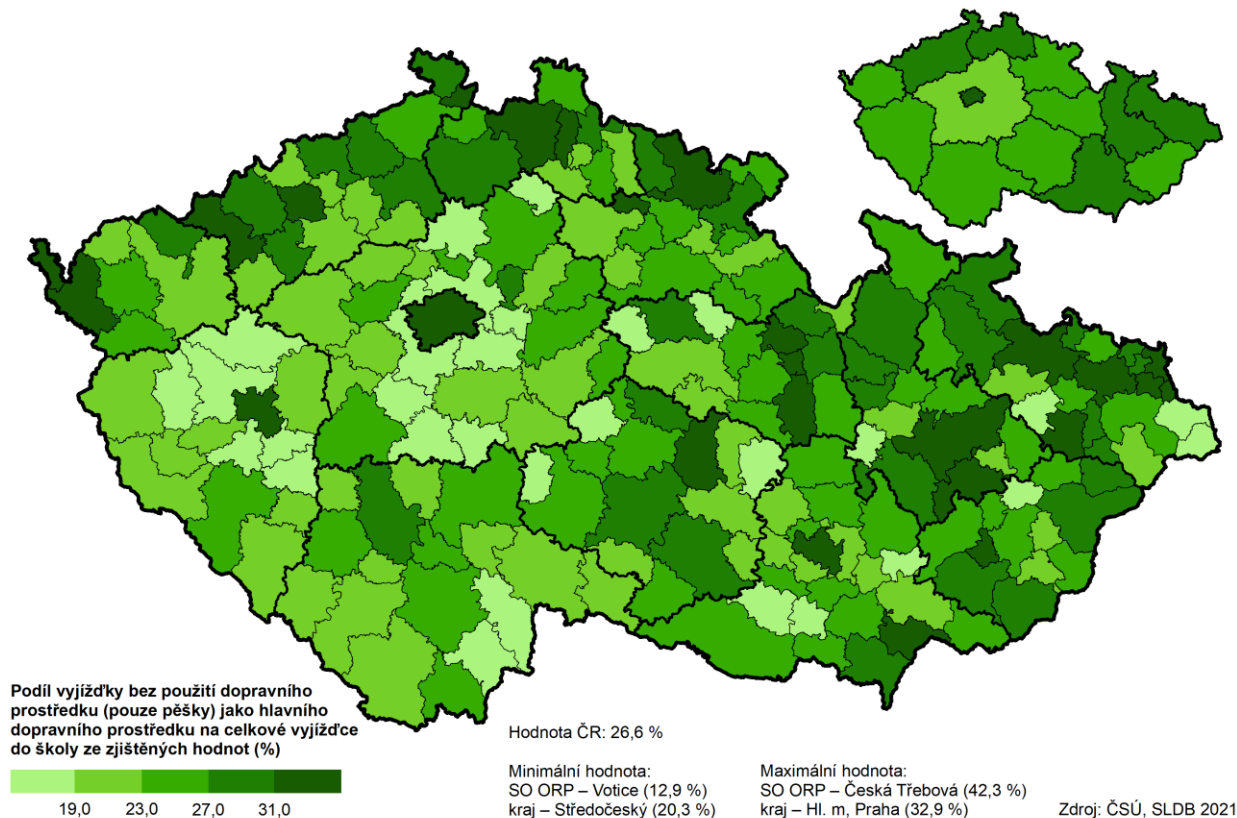

Protože děti většinou navštěvují nejbližší školu ve svém okolí, čtvrtina jich chodila do školy pěšky (28,4 % z vyjíždějících do škol s uvedeným dopravním prostředkem). Další čtvrtina dojížděla autobusem (27,8 %). Studující využívali k cestě do školy také vlak (13,1 %) anebo městskou hromadnou dopravu (12,7 %). Necelých 8 tis. dětí bylo dopravováno do školy automobilem (14,0 %), a dokonce 1,1 tis. studentů samo automobil řídilo (1,9 %). Necelá tisícovka dětí či studentů jezdila do školy na kole (1,6 %).

Graf 5.2.2 Vyjíždějící do školy podle hlavního dopravního prostředku a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ze zjištěných hodnot)

**Vyjíždka do školy bez použití dopravního prostředku (pouze pěšky)
ve správních obvodech ORP a krajích**

5.3 Úhrnná bilance dojížd'ky do zaměstnání a do školy

V Olomouckém kraji byla zjištěna záporná bilance mezi vyjížd'kou z obcí kraje a dojížd'kou do nich. V rámci České republiky vyjíždělo z kraje o 1 695 osob více než do něj dojíždělo. Počet vyjíždějících by byl ale ještě vyšší, pokud by se započítali i vyjíždějící do zahraničí (2 322 osob).

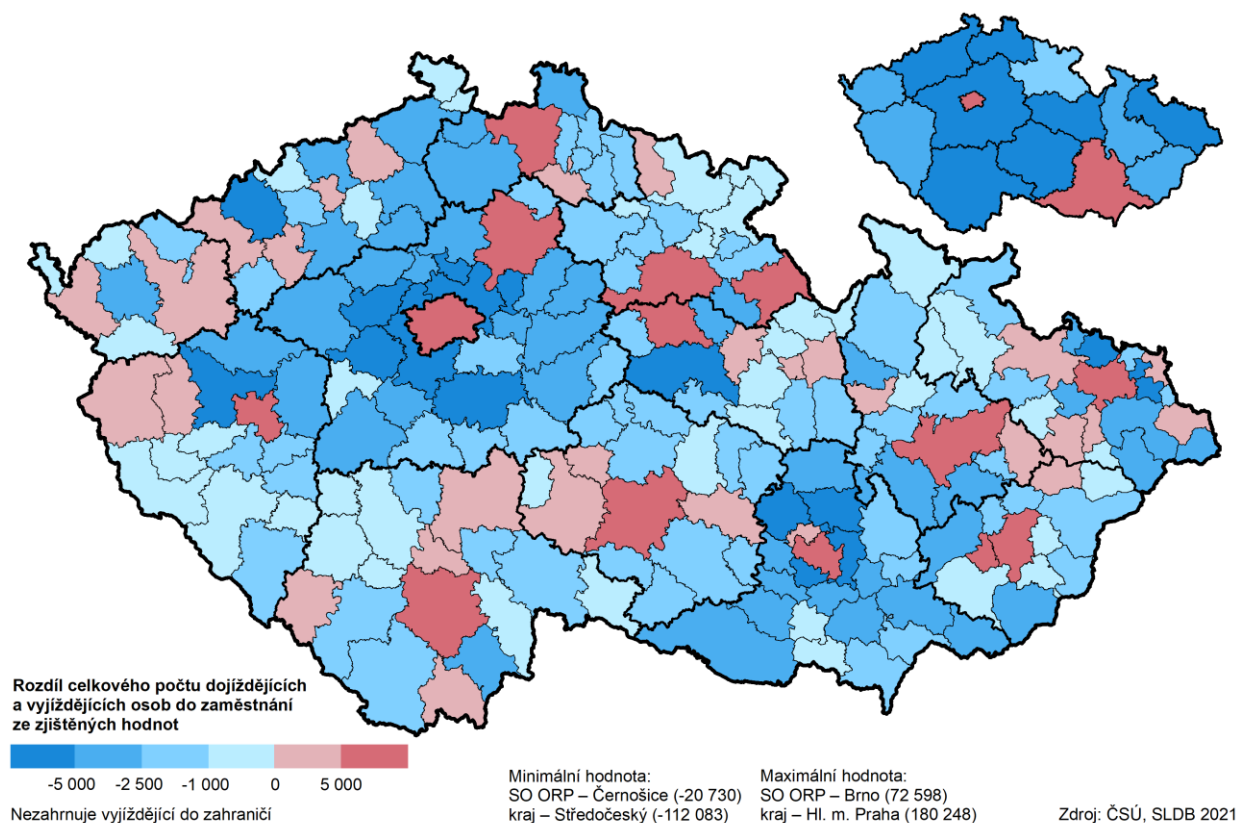
Tab. 5.3.1 Počet dojíždějících/vyjíždějících do/z obce a saldo dojížd'ky podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kraj, SO ORP	Dojíždějící do obce			Vyjíždějící z obce ¹⁾			Saldo dojížd'ky		
	celkem	do zaměstnání	do školy	celkem	do zaměstnání	do školy	celkem	do zaměstnání	do školy
Olomoucký kraj	166 940	127 987	38 953	168 635	131 879	36 756	-1 695	-3 892	2 197
Hranice	10 472	8 443	2 029	9 364	7 128	2 236	1 108	1 315	-207
Jeseník	6 892	5 246	1 646	8 215	5 906	2 309	-1 323	-660	-663
Konice	1 794	1 243	551	3 813	2 908	905	-2 019	-1 665	-354
Lipník nad Bečvou	3 433	2 563	870	5 179	4 099	1 080	-1 746	-1 536	-210
Litovel	5 103	4 147	956	8 064	6 381	1 683	-2 961	-2 234	-727
Mohelnice	7 708	6 789	919	4 824	3 756	1 068	2 884	3 033	-149
Olomouc	59 671	43 371	16 300	38 389	30 646	7 743	21 282	12 725	8 557
Prostějov	23 512	18 569	4 943	28 730	22 255	6 475	-5 218	-3 686	-1 532
Přerov	16 321	12 485	3 836	20 765	16 613	4 152	-4 444	-4 128	-316
Šternberk	4 486	3 594	892	6 550	4 961	1 589	-2 064	-1 367	-697
Šumperk	15 888	12 269	3 619	17 792	13 740	4 052	-1 904	-1 471	-433
Uničov	5 139	4 341	798	6 314	5 126	1 188	-1 175	-785	-390
Zábřeh	6 521	4 927	1 594	10 636	8 360	2 276	-4 115	-3 433	-682

¹⁾ nezahrnuje vyjíždějící do zahraničí

Zápornou bilanci v mezikrajském srovnání zaznamenal Olomoucký kraj především se sousedním Jihomoravským krajem, kam vyjíždělo o 4,1 tis. osob více než z něj dojíždělo. Dalším krajem, se kterým má Olomoucký kraj výraznou zápornou bilanci je hlavní město Praha, kam vyjíždělo o 2,6 tis. osob více z něj dojíždělo. Opačný extrém nastal u bilance s Moravskoslezským krajem, z jeho obcí dojíždělo o 4,2 tis. osob více než vyjíždělo z obcí Olomouckého kraje.

Saldo vyjížd'ky a dojížd'ky do zaměstnání ve správních obvodech ORP a krajích

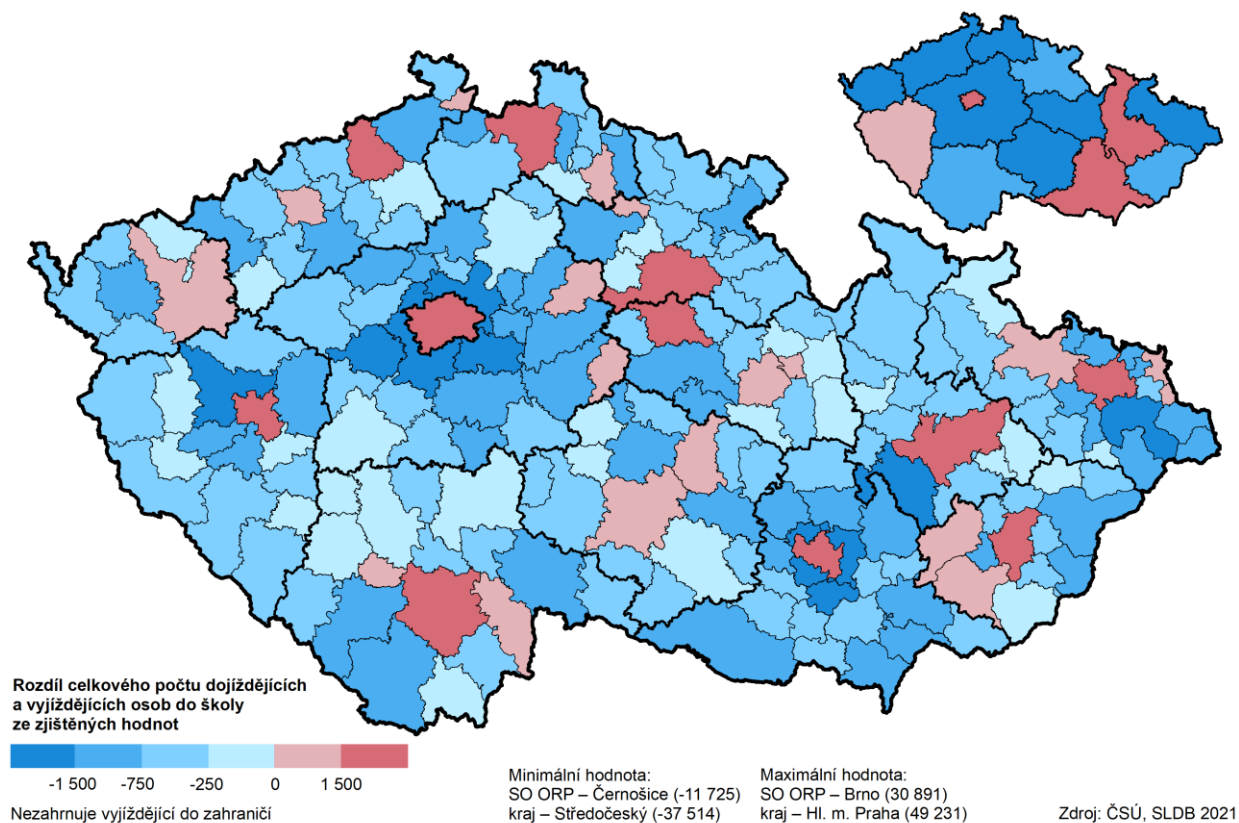

V členění podle správních obvodů ORP byla zjištěna kladná bilance u obcí z Olomoucka, Mohelnicka a Hranicka. Ve správních obvodech Mohelnice a Hranice se jednalo především o vyšší počty dojíždějících za práci na území jejich obcí, ve správním obvodu Olomouc dojíždělo více osob než vyjíždělo jak do zaměstnání, tak i do škol.

Tab. 5.3.2 Obce s největším počtem dojíždějících, vyjíždějících a saldem dojížd'ky (řazeno dle "do zaměstnání")

Obec	Dojíždějící do obce		Obec	Vyjíždějící z obce		Obec	Saldo dojížd'ky	
	do zaměstnání	do školy		do zaměstnání	do školy		do zaměstnání	do školy
Olomouc	31 479	14 017	Olomouc	9 663	1 760	Olomouc	21 816	12 257
Prostějov	10 937	3 136	Prostějov	5 509	1 019	Prostějov	5 428	2 117
Přerov	8 616	2 634	Přerov	5 430	1 039	Šumperk	5 378	2 092
Šumperk	7 926	2 675	Šumperk	2 548	583	Hranice	4 359	1 021
Hranice	6 424	1 676	Zábřeh	2 529	501	Mohelnice	4 349	449
Mohelnice	5 330	777	Šternberk	2 166	511	Libina	-698	-147
Uničov	3 357	679	Hranice	2 065	655	Bělkovice-Lašťany	-738	-275
Zábřeh	2 850	1 326	Litovel	1 909	461	Kojetín	-748	54
Šternberk	2 662	779	Uničov	1 804	363	Dolany	-772	-63
Jeseník	2 491	733	Lipník nad Bečvou	1 705	319	Nový Malín	-1 024	-279

Saldo vyjížd'ky a dojížd'ky do školy ve správních obvodech ORP a krajích

Výjimečné postavení v regionu má krajské město Olomouc. Jednak zde má sídlo řada podniků, je zde soustředěno velké množství obchodů a služeb a je také centrem vzdělanosti s Univerzitou Palackého a řadou středních škol. Celkem do města směřovalo v době sčítání za prací a do škol více než 45,5 tis. osob s obvyklým pobytem v jiných obcích či městech a vyjíždělo z něj 11,0 tis. osob. Počty pravidelně denně dojíždějících a vyjíždějících byly sice nižší (denně 28,4 tis. osob dojíždělo a 7,0 tis osob vyjíždělo), ale znamenalo to, že v pracovní dny se počet obyvatel města navyšoval o 21,4 tis. osob.

6. Domácnosti

Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu žijícími v jednom bytě nebo jiném obydlí. Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů příbuzenských a jiných vztahů na sčítacím formuláři, které byly doplněny o informace z administrativních zdrojů ministerstva vnitra.

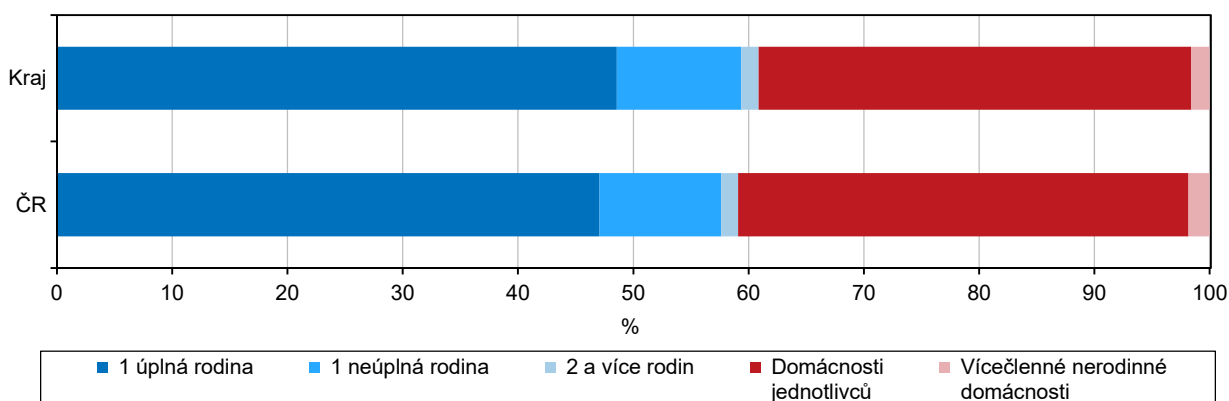
Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají.

6.1 Struktura domácností

V Olomouckém kraji bylo ke dni sčítání sečteno celkem 280,1 tis. hospodařících domácností - nejvíce v okrese Olomouc (38,4 %), nejméně v okrese Jeseník (6,0 %). Počet hospodařících domácností byl 7. nejvyšší mezi kraji a tvořil 5,8 % celku ČR. Základní členění hospodařících domácností rozlišuje domácnosti rodinné (domácnosti tvořené jednou úplnou nebo neúplnou rodinou a domácnosti tvořené 2 a více rodinami) a domácnosti nerodinné (domácnosti jednotlivců a vícečlenné nerodinné domácnosti).

V rámci hospodařících domácností Olomouckého kraje převažovaly z 60,9 % domácnosti rodinného typu (170,5 tis. domácností) nad domácnostmi nerodinnými (109,6 tis., tj. 39,1 %).

Graf 6.1.1 Hospodařící domácnosti podle typu domácnosti v Olomouckém kraji a ČR

Naprostou většinu ze 170,5 tis. rodinných domácností tvořila jedna rodina (97,5 %), rodinných domácností se dvěma a více rodinami byla pouze 2,5 %. V nerodinných domácnostech, kterých bylo v kraji 109,6 tis., převládaly domácnosti jednotlivců (95,9 % celku), vícečlenné nerodinné domácnosti tvořily 4,1 % počtu nerodinných domácností.

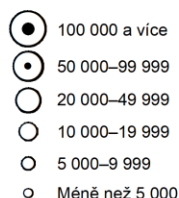
Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom					
		rodinné domácnosti			nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené		celkem	v tom	
			1 rodinou	2 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	280 121	170 521	166 342	4 179	109 600	105 060	4 540
%	100,0	60,9	97,5	2,5	39,1	95,9	4,1
Počet členů domácností	610 755	496 281	474 138	22 143	114 474	105 060	9 414
Průměrný počet členů	2,18	2,91	2,85	5,30	1,04	1,00	2,07

Struktura hospodařících domácností byla z pohledu jednotlivých správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) Olomouckého kraje srovnatelná. Zastoupení rodinných domácností se pohybovalo v rozmezí od 56,9 % (správní obvod ORP Jeseník) do 65,7 % (správní obvod ORP Litovel). Domácnosti jednotlivců převažovaly ve správních obvodech ORP Hranice, Jeseník a Šumperk (shodně 96,5 % z nerodinných domácností). Vícečlenné domácnosti měly převahu ve správním obvodu ORP Olomouc (5,3 % z nerodinných domácností), ve kterém byl naopak nejnižší podíl domácností jednotlivců.

Úplné rodiny v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

Vojenský újezd Libavá

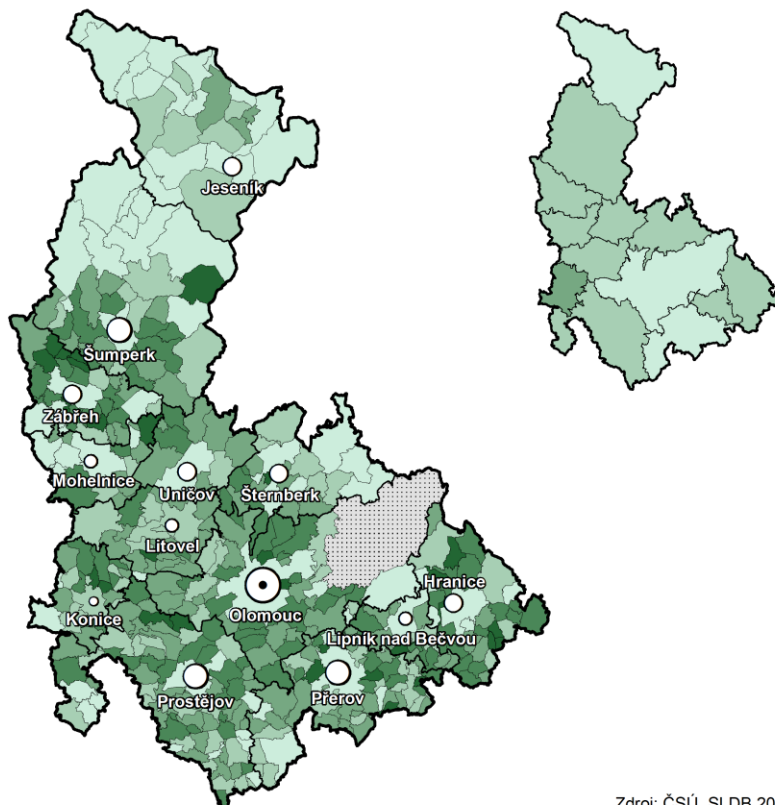
Hodnota kraje: 48,6 %

Minimální hodnota:
obec – Šubířov, SO ORP Konice (32,5 %)
SO ORP – Jeseník (44,8 %)

Maximální hodnota:
obec – Lišná, SO ORP Přerov (71,7 %)
SO ORP – Konice (53,3 %)

Podíl hospodařících domácností
tvořených 1 úplnou rodinou
(se závislými i bez závislých dětí)
na hospodařících domácnostech celkem
(%)

48,0 53,0 58,0 63,0

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Necelou polovinu (48,6 %, tj. 136,0 tis.) hospodařících domácností v kraji tvořila jedna **úplná rodina** skládající se z manželského páru, registrovaného páru nebo faktického manželství či partnerství, včetně jejich dětí. **Neúplná rodina** tvořená jedním z rodičů a alespoň jedním dítětem se na celkovém počtu domácností podílela 10,8 % a tvořilo ji 30,3 tis. domácností. O závislé dítě, tj. dítě ekonomicky neaktivní ve věku 0 až 25 let, se staralo v tomto případě 57,9 % neúplných rodin. U úplných rodin tvořených jednou rodinou byl podíl rodin se závislými dětmi nižší (41,8 %). Domácnosti jednotlivců se na celkovém počtu hospodařících domácností podílely 37,5 %.

V hospodařících domácnostech žilo 610,8 tis. osob, jedna hospodařící domácnost v kraji měla v průměru 2,18 členů, což bylo mírně nad průměrem ČR (2,15 členů). Z hlediska 14 krajů ČR byly nejpočetnější domácnosti sečteny v Kraji Vysočina (v průměru 2,32 členů na jednu hospodařící domácnost), na opačném konci žebříčku se s 1,95 členy umístily domácnosti v Hlavním městě Praze. Členění hospodařících domácností Olomouckého kraje podle počtu členů vykazuje jednoznačně nepřímou úměru, tzn. čím vyšší je počet členů domácnosti, tím nižší je zastoupení.

Většina (96,2 %, tj. 269,5 tis. domácností) z výše uvedeného počtu hospodařících domácností **bydlela v bytech**, 3,6 % hospodařících domácností žila mimo byty (tzn. v mobilním či nouzovém bydlení, v rekreační chalupě nebo chatě) a zbylých 0,2 % hospodařících domácností žilo v nejrůznějších zařízeních jako jsou penziony pro důchodce, dětské domovy, ubytovny, věznice apod.

Tab. 6.1.2 Základní údaje o bydlení hospodařících domácností

	Celkem	v tom						
		tvořené 1 rodinou				tvořené 2 a více rodinami	domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
		celkem	v tom					
			bez závislých dětí	se závislými dětmi				
Hospodařící domácnosti	280 121	166 342	91 951	74 391	4 179	105 060	4 540	
v tom podle způsobu bydlení:								
bydlící v bytech	269 474	163 988	90 818	73 170	4 147	96 837	4 502	
z toho podle právního důvodu užívání bytu:								
ve vlastním domě	112 551	82 496	46 803	35 693	2 992	25 849	1 214	
v osobním vlastnictví	67 978	41 358	24 477	16 881	383	25 345	892	
jiné bezplatné užívání bytu	16 600	7 355	4 527	2 828	166	8 768	311	
nájemní/pronajatý	43 861	21 575	9 569	12 006	307	20 399	1 580	
družstevní	4 885	2 677	1 639	1 038	26	2 103	79	
bydlící mimo byty	10 141	1 855	868	987	27	8 223	36	
bydlící v zařízeních	506	499	265	234	5	x	2	

6.2 Rodinné domácnosti

V Olomouckém kraji bylo k rozhodnému okamžiku sečteno 170 521 rodinných domácností, jednoznačně mezi nimi převažovaly domácnosti tvořené jednou rodinou (97,5 %). Domácnosti se dvěma rodinami představovaly 2,4 % a pouze 134 hospodařících domácností bylo tvořeno třemi a více rodinami.

Pokud byla domácnost tvořena jednou rodinou, jednalo se zpravidla (z 81,8 %) o rodinu úplnou. V případě domácností tvořených 2 rodinami převládaly ze 46,0 % 1 úplná a 1 neúplná rodina a ze 45,1 % 2 úplné rodiny. Struktura odpovídající 2 neúplným rodinám byla zjištěna u 8,9 % domácností.

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti (vč. partnerství osob stejného pohlaví) podle počtu členů a podle typu domácnosti

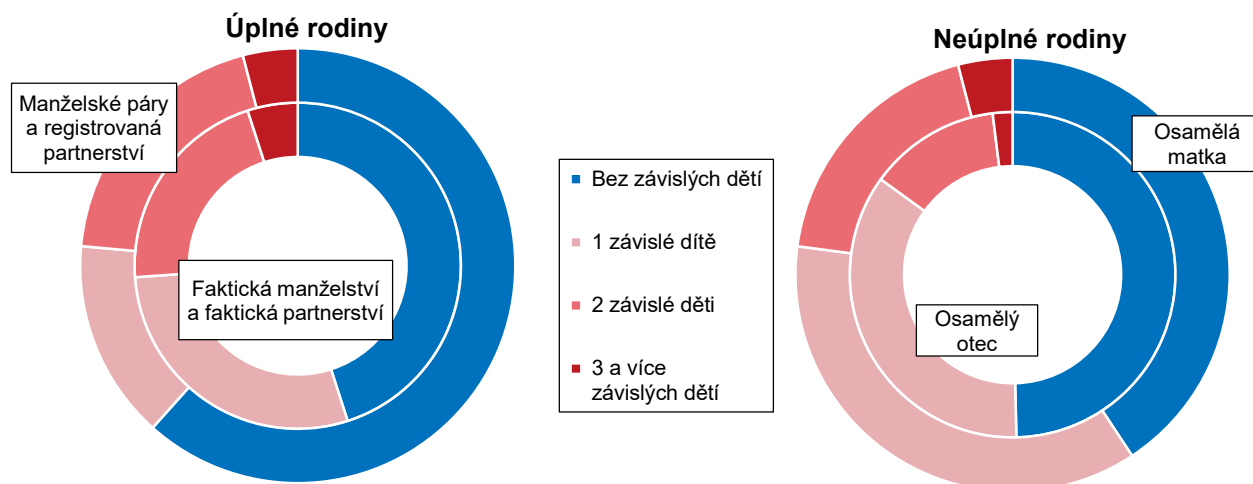
	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Počet členů hospodařících domácností celkem	Průměrný počet členů hospodařící domácnosti
		2	3	4	5 a více		
Rodinné domácnosti	170 521	47,5	24,1	21,2	7,2	496 281	2,91
v tom:							
tvořené 1 rodinou	166 342	48,7	24,7	21,0	5,6	474 138	2,85
úplné rodiny	136 049	45,5	23,7	24,2	6,6	399 357	2,94
v tom:							
bez závislých dětí	79 211	78,2	17,2	4,1	0,6	179 930	2,27
se závislými dětmi	56 838	x	32,8	52,3	14,9	219 427	3,86
neúplné rodiny	30 293	62,9	29,4	6,2	1,5	74 781	2,47
v tom:							
bez závislých dětí	12 740	82,3	15,7	1,8	0,2	28 011	2,20
se závislými dětmi	17 553	48,8	39,4	9,4	2,4	46 770	2,66
tvořené 2 a více rodinami	4 179	x	x	30,7	69,3	22 143	5,30

Zatímco u úplných rodin převažovaly rodiny bez závislých dětí – tvořily 58,2 %, u neúplných rodin byl poměr obrácený – 57,9 % rodin bylo se závislými dětmi.

Rodinná domácnost v kraji měla v průměru 2,91 členů. V závislosti na počtu rodin, které hospodařící domácnost tvoří, rostl i průměrný počet členů domácnosti. Domácnost tvořená 1 rodinou měla v průměru

2,85 členů, domácnost tvořená 2 rodinami 5,18 členů a v domácnosti tvořené 3 a více rodinami bylo v průměru 8,81 členů.

Graf 6.2.1 Hospodařící domácnosti tvořené jednou rodinou podle počtu závislých dětí v Olomouckém kraji

Hospodařící domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou reprezentují manželské páry, faktická manželství, registrovaná partnerství a faktická partnerství. Z celkového počtu úplných rodin tvořily drtivou část manželské páry (79,4 %), faktická manželství, což je neformální soužití druha a družky, tvořila 20,3 % úplných rodin, dále bylo sečteno 91 registrovaných partnerství (trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným zákonem o registrovaném partnerství) a 247 faktických partnerství (neformální soužití dvou osob stejného pohlaví). Podíl manželských párů na celkovém počtu úplných rodin byl v Olomouckém kraji vyšší než průměr za ČR (77,2 %), faktických manželství bylo naopak méně (průměr za ČR 22,5 %). Průměrný počet závislých dětí v úplných rodinách byl v Olomouckém kraji 0,71 (průměr za ČR 0,72).

Tab. 6.2.2 Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu domácnosti a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kraj, SO ORP	Rodinné domácnosti celkem	úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	z toho		celkem	v tom	
			manželské páry	faktická manželství		osamělý otec	osamělá matka
Olomoucký kraj	166 342	136 049	108 066	27 645	30 293	4 546	25 747
Hranice	8 900	7 313	5 955	1 344	1 587	241	1 346
Jeseník	9 286	7 496	5 755	1 736	1 790	259	1 531
Konice	2 724	2 294	1 955	339	430	73	357
Lipník nad Bečvou	3 940	3 251	2 679	570	689	114	575
Litovel	6 179	5 153	4 231	918	1 026	163	863
Mohelnice	4 921	4 070	3 199	865	851	140	711
Olomouc	45 112	36 765	28 382	8 196	8 347	1 133	7 214
Prostějov	25 821	21 055	16 910	4 105	4 766	743	4 023
Přerov	20 610	16 880	13 708	3 139	3 730	542	3 188
Šternberk	6 181	5 038	3 942	1 084	1 143	200	943
Šumperk	17 988	14 564	11 504	3 041	3 424	546	2 878
Uničov	5 871	4 829	3 831	990	1 042	155	887
Zábřeh	8 809	7 341	6 015	1 318	1 468	237	1 231

V kraji bylo sečteno 30,3 tis. neúplných rodin (jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem). Ve většině případů (85,0 %, tj. 25,7 tis.) se jednalo o osamělou matku. Osamělých otců bylo sečteno 4,5 tis. Celkem 40,7 % domácností tvořených osamělou matkou představovalo rodiny bez závislých dětí, 36,4 % domácností tvořila matka s 1 závislým dítětem a zbylých 22,9 % matek pečovalo o 2 a více závislých dětí. V případě osamělých

otců žili v rodině 2 a více závislých dětí v 15,1 % případů, 35,3 % osamělých otců pečovalo o 1 závislé dítě, zbývajících 49,6 % domácností tvořil osamělý otec bez závislých dětí. Průměrný počet závislých dětí v neúplných rodinách byl 0,84, u osamělého otce to bylo 0,68 závislých dětí, u osamělé matky 0,87.

Tab. 6.2.3 Rodinné domácnosti podle typu domácnosti a právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodařící domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
			0	1	2 a více		0	1	2 a více	
Rodinné domácnosti	170 521	136 049	79 211	24 069	32 769	30 293	12 740	10 973	6 580	4 179
z toho bydlící v bytech	168 135	134 511	78 259	23 816	32 436	29 477	12 559	10 593	6 325	4 147
z toho podle právního důvodu užívání bytu:										
ve vlastním domě	85 488	72 032	41 106	11 865	19 061	10 464	5 697	2 871	1 896	2 992
v osobním vlastnictví	41 741	33 809	20 861	5 973	6 975	7 549	3 616	2 718	1 215	383
jiné bezplatné užívání bytu	7 521	6 027	3 939	982	1 106	1 328	588	473	267	166
nájemní/pronajatý	21 882	14 821	7 920	3 494	3 407	6 754	1 649	3 167	1 938	307
družstevní	2 703	2 120	1 361	369	390	557	278	183	96	26
z toho podle počtu obytných místností bytu:										
1	952	685	559	82	44	257	87	134	36	10
2	8 128	5 828	3 946	1 210	672	2 237	740	1 122	375	63
3	31 299	23 778	14 699	4 634	4 445	7 218	2 834	2 951	1 433	303
4	60 584	49 452	28 789	8 900	11 763	10 204	4 593	3 419	2 192	928
5 a více	62 623	52 144	28 863	8 528	14 753	7 791	4 021	2 178	1 592	2 688
z toho bydlící mimo byty	1 882	1 224	725	216	283	631	143	300	188	27

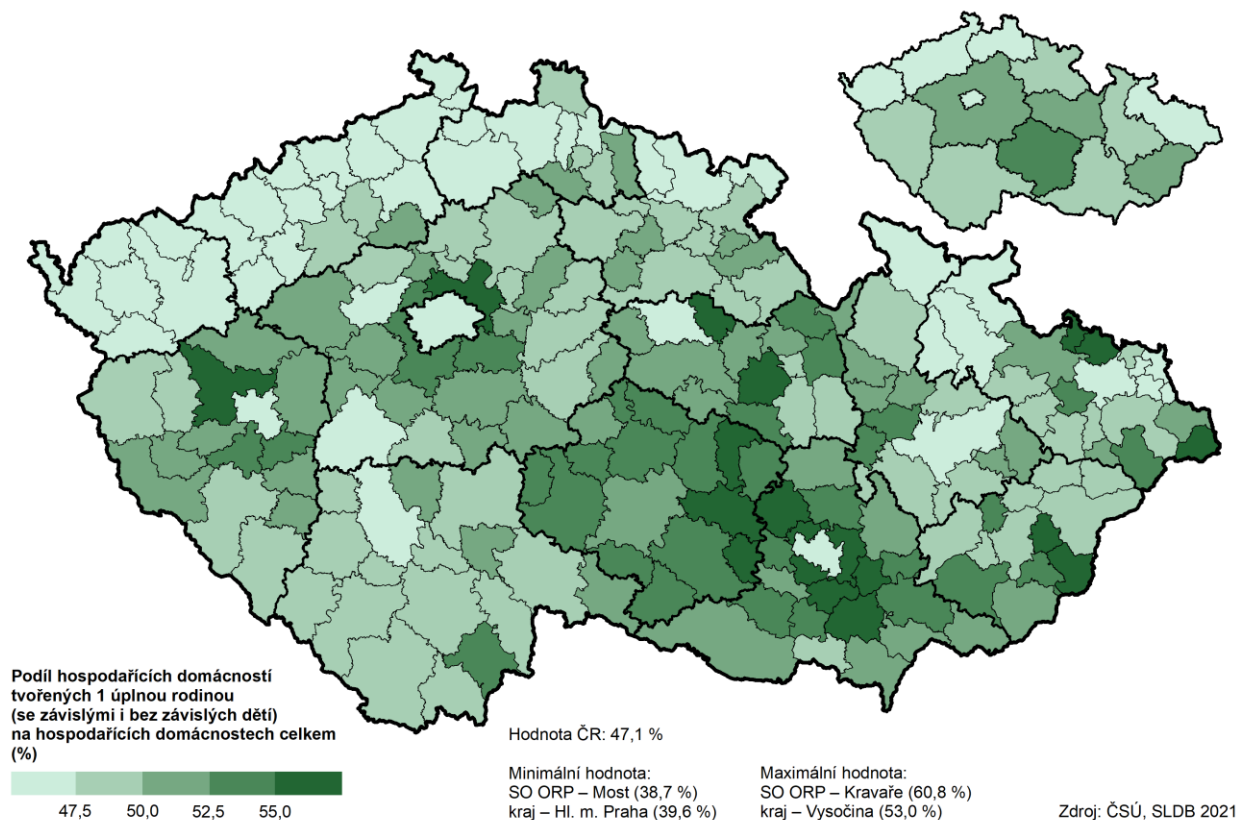
Z pohledu správních obvodů obcí s rozšířenou působností byl nejvyšší podíl manželských párů na celkovém počtu úplných rodin evidován na Konicku (85,2 %), nejnižší potom na Jesenicku (76,8 %). Nejvyšší podíl osamělých matek na celkovém počtu neúplných rodin byl sledován na Olomoucku (86,4 %), nejnižší potom na Šternbersku (82,5 %).

V bytech bydlelo 168,1 tis. rodinných domácností, z toho 80,0 % úplných rodin, 17,5 % neúplných rodin a 2,5 % domácností tvořených 2 a více rodinami. Zbývajících 1,9 tis. rodinných domácností bydlelo mimo byty. Rodinné domácnosti nejčastěji žili v bytech ve vlastním domě (50,8 % rodinných domácností), druhá pozice patřila bydlení v bytech v osobním vlastnictví (24,8 %) a třetí v bytech nájemních (13,0 %). Podobná struktura platila i v případě úplných rodin. Bydlení u neúplných rodin má jisté odlišnosti. Převaha nájemního bydlení byla patrná u neúplných rodin se závislými dětmi, naopak neúplné rodiny bez závislých dětí bydlely nejčastěji v bytech ve vlastním domě.

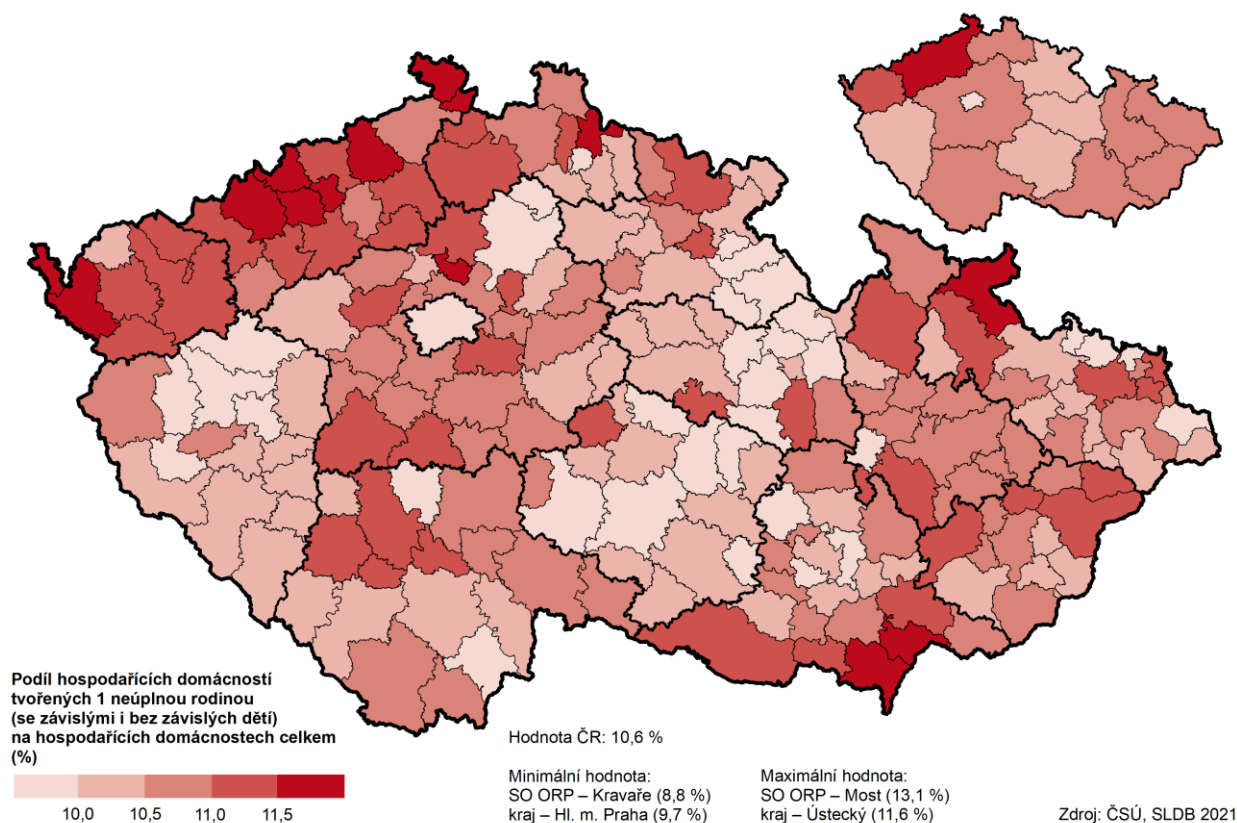
Podle velikosti bytu žilo 37,2 % rodinných domácností v bytech s 5 a více obytnými místnostmi a dalších 36,0 % obývalo čtyřpokojové byty. Obdobně tomu bylo v případě úplných rodin. Neúplné rodiny bydlely v první řadě ve čtyřpokojových bytech (34,6 %), druhé místo patřilo bytům s 5 a více pokoji.

Zjištěné vzdělání partnerů v případě manželských a faktických párů vykazovalo určité odlišnosti. Celkem 44,5 % mužů žijících v sezdáných i nesezdáných soužitích mělo střední vzdělání bez maturity vč. vyučení, dalších 28,0 % mělo úplné střední vzdělání s maturitou a 19,3 % mělo vysokoškolské vzdělání. V případě vzdělanostní struktury žen mělo 34,1 % úplné střední vzdělání s maturitou, 30,4 % žen bylo vyučeno nebo mělo střední vzdělání bez maturity a 20,9 % žen dosáhlo vysokoškolského vzdělání. Ženy častěji než muži uváděly základní a neukončené vzdělání (8,6 % v případě žen, 4,3 % v případě mužů).

Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

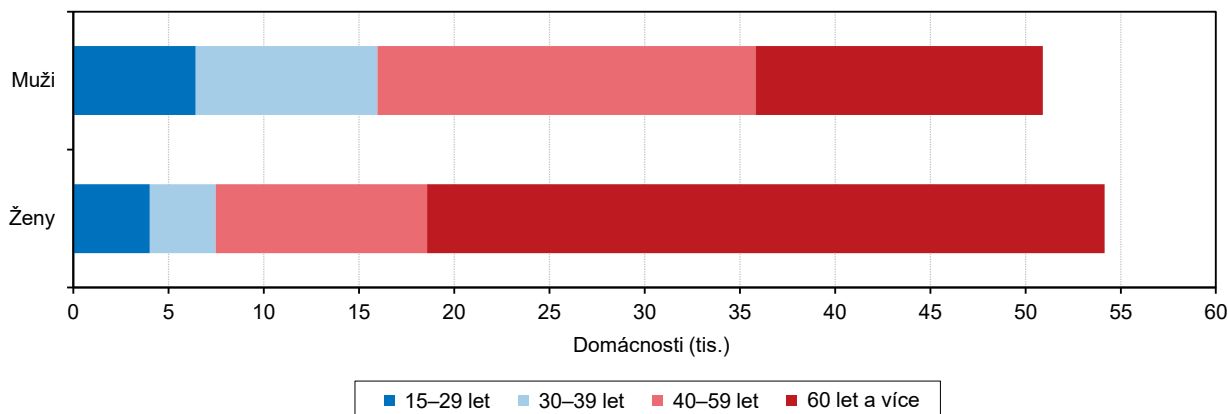
Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou – manželské páry a faktická manželství podle nejvyššího dosaženého vzdělání partnerů

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Celkem	v tom		Struktura (%)		
		manželské páry	faktická manželství	celkem	manželské páry	faktická manželství
Manželské páry a faktická manželství	135 711	108 066	27 645	100,0	100,0	100,0
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání muže:						
bez vzdělání	327	198	129	0,2	0,2	0,5
základní vč. neukončeného	5 746	3 878	1 868	4,3	3,7	7,0
střední vč. vyučení (bez maturity)	58 812	47 398	11 414	44,5	45,0	42,5
úplné střední (s maturitou)	37 014	29 134	7 880	28,0	27,7	29,3
nástavbové a pomaturitní studium	3 410	2 602	808	2,6	2,5	3,0
vyšší odborné, konzervatoř	1 413	1 065	348	1,1	1,0	1,3
vysokoškolské	25 485	21 080	4 405	19,3	20,0	16,4
nezjištěno	3 504	2 711	793	x	x	x
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání ženy:						
bez vzdělání	438	281	157	0,3	0,3	0,6
základní vč. neukončeného	11 336	8 962	2 374	8,6	8,5	8,8
střední vč. vyučení (bez maturity)	40 161	32 449	7 712	30,4	30,9	28,6
úplné střední (s maturitou)	45 018	35 996	9 022	34,1	34,3	33,5
nástavbové a pomaturitní studium	4 503	3 695	808	3,4	3,5	3,0
vyšší odborné, konzervatoř	2 980	2 185	795	2,3	2,1	3,0
vysokoškolské	27 517	21 465	6 052	20,9	20,4	22,5
nezjištěno	3 758	3 033	725	x	x	x

6.3 Domácnosti jednotlivců

Domácnosti jednotlivců v Olomouckém kraji tvořily 37,5 % hospodařících domácností, což byl 6. nejnížší podíl mezi kraji a byl pod hodnotou za celou ČR (39,1 %). Podle správních obvodů ORP byl nejvyšší podíl samostatně bydlících osob zaznamenán ve správním obvodu Jeseník (41,6 %), naopak nejnížší ve správních obvodech Litovel (32,9 %) a Konice (33,2 %).

Graf 6.3.1 Domácnosti jednotlivců v Olomouckém kraji podle pohlaví a věku

Domácnosti jednotlivců mužů a žen se liší podle věkové struktury, rodinného stavu a ekonomické aktivity. Zatímco u žen byla nejpočetnější věková skupina žen ve věku 70 až 79 let (26,8 %), u mužů to byla věková skupina 40 až 49 let (21,4 %). Podle rodinného stavu a věku byly nejpočetnějšími skupinami domácnosti mladých svobodných mužů a domácnosti starších ovdovělých žen.

Tab. 6.3.1 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav				Ženy celkem	z toho rodinný stav			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	50 911	25 307	3 790	16 644	4 822	54 149	11 243	2 220	16 627	23 796
v tom podle věku:										
do 29 let	6 431	6 202	133	57	-	4 022	3 860	85	50	2
30–39 let	9 539	8 116	635	751	2	3 452	2 923	206	297	9
40–49 let	10 880	6 049	943	3 803	31	3 946	1 675	372	1 784	99
50–59 let	8 977	2 510	824	5 425	188	7 160	873	593	4 801	878
60–69 let	7 910	1 720	750	4 420	964	11 006	876	583	5 289	4 228
70–79 let	4 930	632	371	1 917	1 930	14 508	728	311	3 484	9 925
80 let a více	2 244	78	134	271	1 707	10 055	308	70	922	8 655

Ekonomicky aktivní muži (zaměstnaní a nezaměstnaní) tvořili 68,4 % domácností mužů jednotlivců, u žen to bylo pouze 38,2 %. Proti tomu domácnosti nepracujících důchodců u žen tvořily 58,8 % domácností žen, u mužů se jednalo o 23,8 %.

Ze 105,1 tis. hospodařících domácností jednotlivců v kraji bydlelo 83,5 % domácností samostatně v bytě, 8,7 % domácností jednotlivců bydlelo v bytě s další hospodařící domácností a 7,8 % hospodařících domácností jednotlivců bydlelo mimo byty.

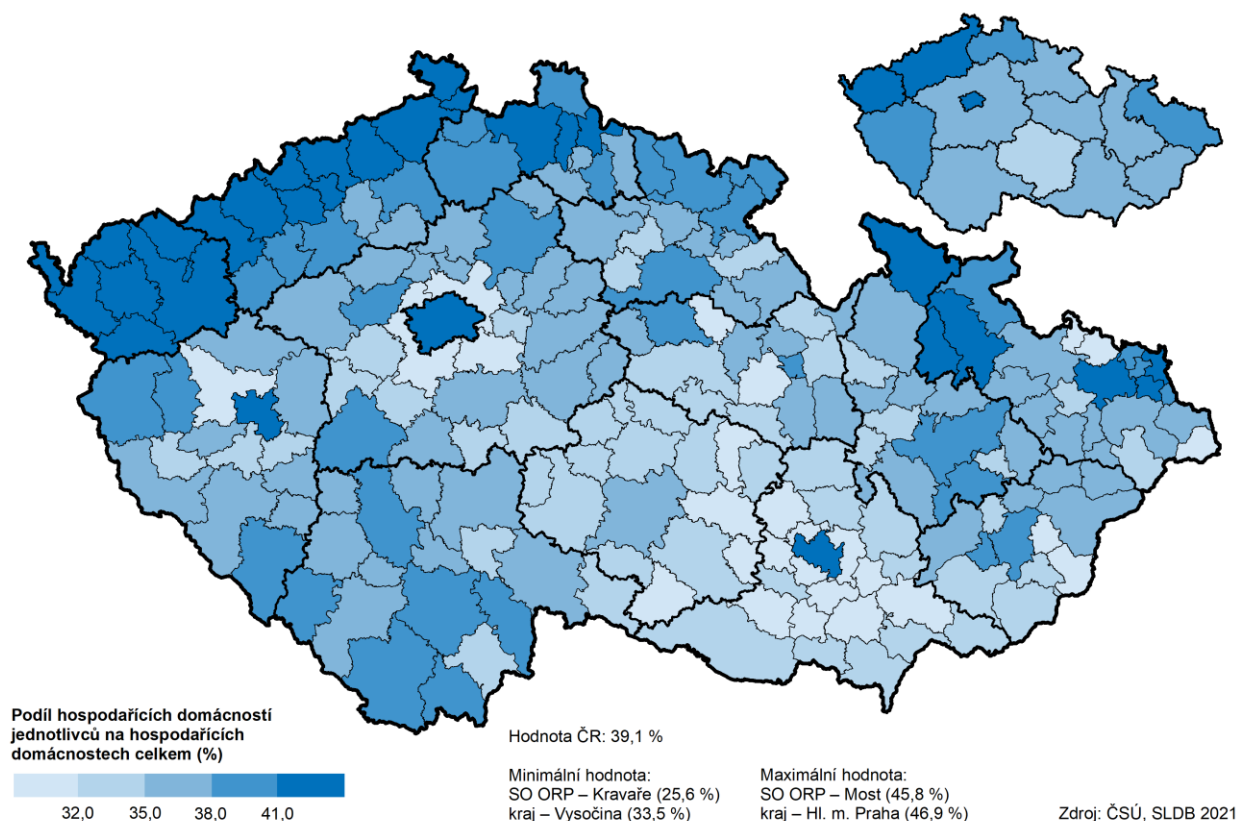
Z 87,7 tis. hospodařících domácností jednotlivců (bydlících v bytě samostatně) 35,9 % bydlelo v rodinných domech, 60,7 % bydlelo v bytových domech a 3,4 % v bytech v ostatních budovách. Byt v rodinném domě měl v průměru 93,1 m² a 4,08 obytných místností. Průměrná plocha bytu v bytovém domě měla 56,8 m² a byt byl v průměru třípokojový.

Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle způsobu bydlení a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom podle způsobu bydlení			
		bydlící v bytech	v tom bydlící		bydlící mimo byty
			samostatně v bytě	v bytě s další hospodařící domácností	
Domácnosti jednotlivců	105 060	96 837	87 686	9 151	8 223
v tom podle ekonomické aktivity:					
zaměstnaní	51 576	47 797	42 501	5 296	3 779
v tom podle postavení v zaměstnání:					
zaměstnanci	39 259	36 587	32 702	3 885	2 672
zaměstnavatelé	521	504	453	51	17
pracující na vlastní účet	6 474	5 860	5 273	587	614
nezjištěno	5 322	4 846	4 073	773	476
nezaměstnaní	3 953	3 040	2 706	334	913
osoby mimo pracovní sílu	45 850	44 420	40 933	3 487	1 430
z toho nepracující důchodci	43 949	42 919	39 750	3 169	1 030
nezjištěno	3 681	1 580	1 546	34	2 101

Z hlediska právního důvodu užívání bytu z 96,8 tis. hospodařících domácností jednotlivců bydlících v bytech jich 26,7 % bydlelo ve vlastním domě, 26,2 % žilo v bytech v osobním vlastnictví, 21,1 % domácností jednotlivců bydlelo v nájemním bytě a u 11,1 % domácností nebyl zjištěn právní důvod užívání bytu. Z celkového počtu 8,2 tis. hospodařících domácností jednotlivců bydlících mimo byty jich většina (7 125 domácností) žila v nouzovém obydlí, 827 domácností žilo v rekreační chalupě nebo chatě a 271 domácností obývalo mobilní (pohyblivé) obydlí.

Domácnosti jednotlivců ve správních obvodech ORP a krajích

6.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti

Do skupiny vícečlenných nerodinných domácností patří dvě nebo více osob příbuzných i nepříbuzných, společně hospodařících, které netvoří rodinnou domácnost. Mezi nerodinné vícečlenné domácnosti patří také domácnost prarodiče s vnoučaty s výjimkou prarodičů tvořících pár, tj. úplnou rodinu.

Tab. 6.4.1 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu osob zařazených mezi pracovní sílu

	Celkem	v tom s počtem členů				Počet členů hospodařících domácností celkem	Průměrný počet členů hospodařící domácnosti
		2	3	4	5 a více		
Vícečlenné nerodinné domácnosti	4 540	4 264	227	42	7	9 414	2,07
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty	640	565	65	10	-	1 365	2,13
v tom s počtem osob zařazených mezi pracovní sílu:							
0	567	531	30	5	1	1 177	2,08
1	1 246	1 178	59	8	1	2 570	2,06
2	2 619	2 555	58	6	-	5 308	2,03
3	90	x	80	9	1	282	3,13
4 a více	18	x	x	14	4	77	4,28

Z celkového počtu **4,5 tis. vícečlenných nerodinných domácností** bylo 93,9 % tvořeno 2 členy, 5,0 % bylo tříčlenných a zbytek domácností měl 4 a více členů. Průměrnou domácnost tohoto typu reprezentovalo 2,07 osob.

Prarodiče s vnoučaty představovali 14,1 % (tj. 640 domácností) z celkového počtu vícečlenných nerodinných domácností. Z celkového počtu domácností prarodičů s vnoučaty mělo 565 domácností 2 členy, 65 domácností 3 členy a 10 domácností 4 členy. Domácnosti prarodičů s vnoučaty měly v průměru 2,13 členů.

V bytech žilo 99,2 % vícečlenných nerodinných domácností, 36 těchto domácností bydlelo mimo byty a 2 domácnosti hospodařily v zařízeních. Z hlediska právního důvodu užívání bytu se nejčastěji jednalo o nájemní bydlení či pronajatý byt (35,1 % vícečlenných domácností), 27,0 % byty ve vlastním domě a 19,8 % byty v osobním vlastnictví. Z hlediska velikosti převažovaly u vícečlenných domácností čtyřpokojové byty.

Ze 4,3 tis. hospodařících vícečlenných nerodinných domácností (bydlících v bytě samostatně) 37,3 % bydlelo v rodinných domech, 60,8 % bydlelo v bytových domech a 1,9 % v bytech v ostatních budovách. Byt v rodinném domě měl v průměru 103,1 m² a 4,43 obytných místností. Průměrná plocha bytu v bytovém domě měla 62,9 m² a byt měl v průměru 3,14 pokojů.

7. Domy a byty

Údaje o počtu domů a jejich popisy byly poprvé při sčítání v roce 2021 čerpány z administrativních zdrojů dat s upřesněním získaným při informačních pochůzkách. Počet domů pro dané území vycházel z počtu budov zařazených do domovního fondu. Většina charakteristik byla získávána pouze za obydlené domy, tedy za domy určené k bydlení, ve kterých měla aspoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Počet bytů v domě byl zjišťován kombinací administrativního zdroje dat s daty ze sčítacích formulářů.

7.1 Charakteristika domovního fondu

Počet **domů určených k bydlení**, které byly předmětem sčítání, v Olomouckém kraji činil 145 651 domů. Oproti předchozímu sčítání v roce 2011 to bylo o 8,3 tis. domů více.

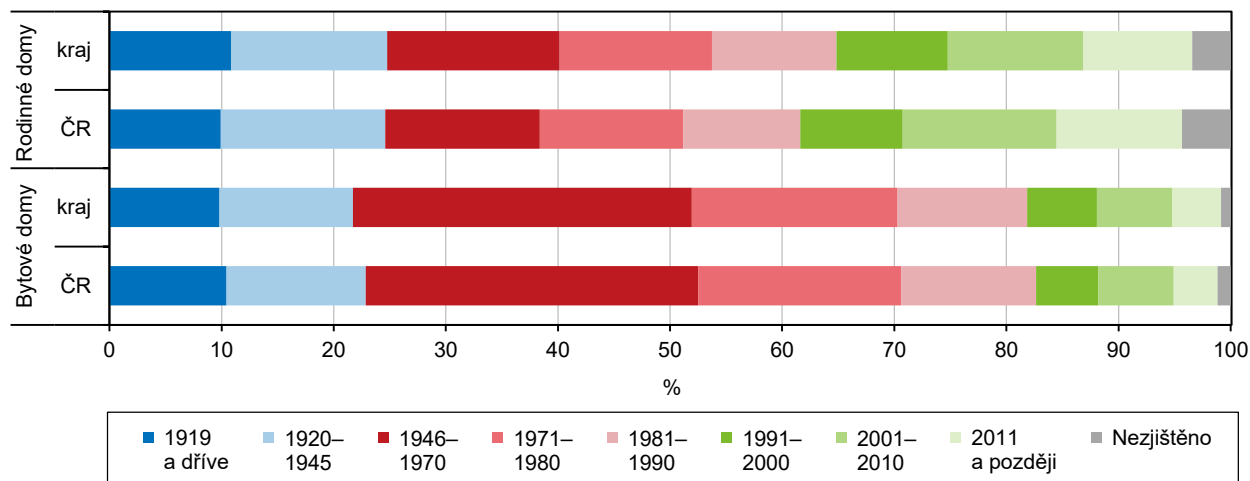
Stejně jako před 10 roky zůstal v kraji na stejné úrovni podíl **neobydlených domů** (13,4 %). Při sčítání domů v roce 2021 se v kraji jednalo o 19 525 domů, v nichž nebyla zjištěna žádná osoba s obvyklým pobytem. Neobydlené domy byly sečteny v každé obci kraje, v nejmenších obcích do 200 obyvatel byl neobydlen dokonce každý čtvrtý dům. Vyšší podíly byly evidovány především v rekreačních oblastech kraje a nejnižší podíly pak ve velkých městech.

Tab. 7.1.1 Domovní fond podle okresů

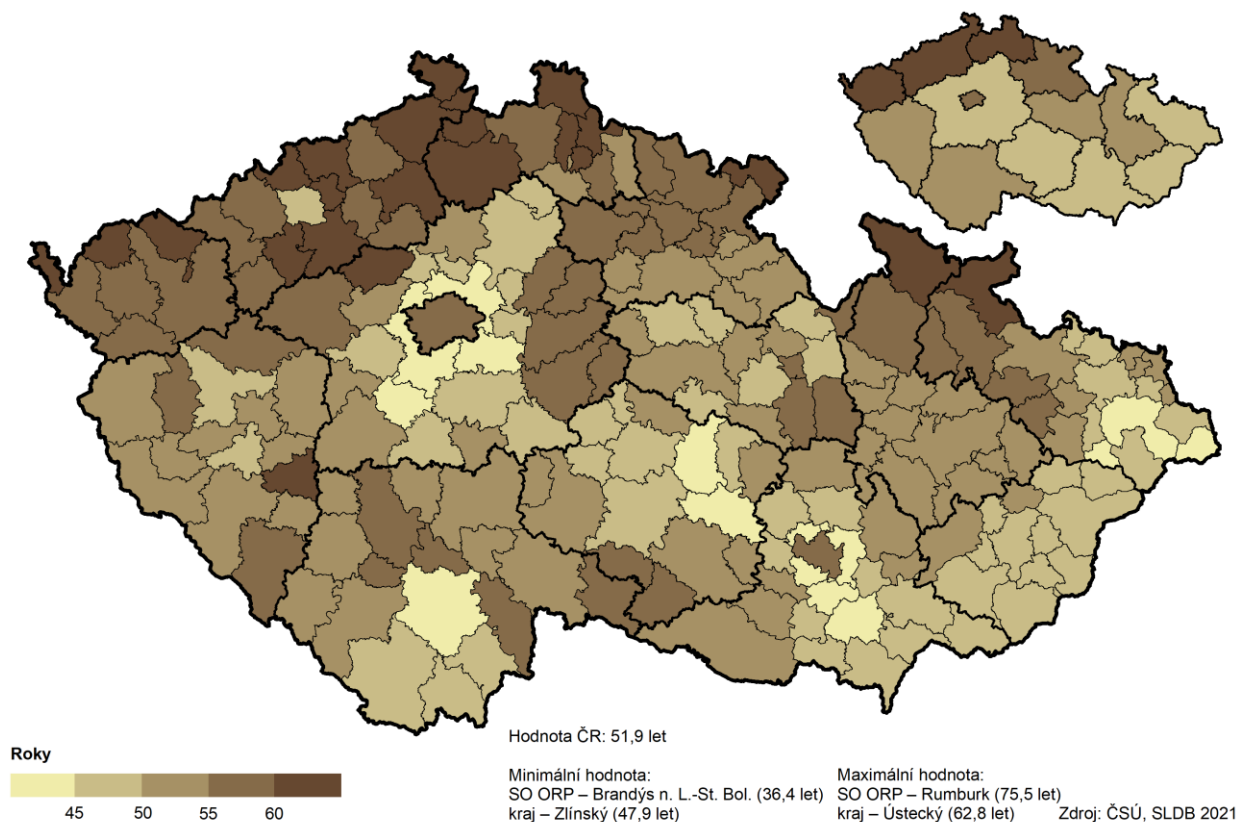
Kraj, okresy	Domy celkem	v tom								
		obydlené							neobydlené	
		celkem	v tom						celkem	%
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy			
			počet	%	počet	%	počet	%		
Olomoucký kraj	145 651	126 126	112 416	89,1	11 594	9,2	2 116	1,7	19 525	13,4
Jeseník	9 375	7 802	6 711	86,0	840	10,8	251	3,2	1 573	16,8
Olomouc	48 225	43 410	37 958	87,4	4 766	11,0	686	1,6	4 815	10,0
Prostějov	30 541	25 112	23 104	92,0	1 682	6,7	326	1,3	5 429	17,8
Přerov	28 722	25 030	22 562	90,1	2 109	8,4	359	1,4	3 692	12,9
Šumperk	28 788	24 772	22 081	89,1	2 197	8,9	494	2,0	4 016	14,0

Celkem bylo v Olomouckém kraji sečteno 126 126 **obydlených domů**, které tvořily 6,5 % z celkového počtu obydlí v České republice. Třetina jich byla situována v okrese Olomouc, v každém z okresů Prostějov, Přerov a Šumperk ležela necelá pětina a v nejmenším okrese Jeseník bylo evidováno jen 6,2 % domů z krajského počtu obydlí. Žádný dům nebyl ve vojenském újezdu Libavá, nejméně obydlí měly obce Šléglov (8 domů) a Janoušov (14 domů) na Šumpersku, v krajském městě bylo evidováno 10 765 obydlí.

Na struktuře domovního fondu v Olomouckém kraji se převažující měrou podílely **rodinné domy** (89,1 % z obydlí). Pouze rodinné domy bychom našli ve 44 malých obcích kraje. Se zvyšujícím se počtem obyvatel v obci klesal podíl rodinných domů až na necelých 70 % v krajském městě Olomouci. V Olomouci byla obydlena čtvrtina z krajského úhrnu **bytových domů** (2 995 bytových domů z 11 594 v kraji). Podle předpokladů měla města Šumperk, Olomouc a Přerov vysoký podíl bytových domů, nejvyšší podíl ale náležel obci Kozlov (16 bytových domů z 39 obydlí, tj. 41,0 %), která vznikla v roce 2016 v souvislosti se zmenšením vojenského újezdu Libavá. Obydlé **ostatní budovy** se také vyskytovaly ve větším počtu ve městech, protože zahrnovaly provozní budovy s bytem jako např. školy s bytem, a různá zařízení sloužící k bydlení (ubytovny, domovy důchodců, domovy mládeže, internáty apod.), pokud tam uvedla některá z osob obvyklý pobyt.

Graf 7.1.1 Obydlené domy s byty podle období výstavby nebo rekonstrukce a druhu domu

Podle výsledků Sčítání 2021 jsou k dispozici údaje o **období výstavby či významné rekonstrukce** obydlí. Podle zjištěných dat více než jedna desetina domů v Olomouckém kraji patřila ke starším 100 let a pětina domů byla postavena nebo modernizována v současném století. Průměrné stáří domů v kraji činilo 53,2 let, což bylo více než republikový průměr. Nejnížší průměrné stáří domů bylo vypočteno v obci Hlušovice na Olomoucku (25,1 let), kde probíhala intenzivní výstavba „satelitního městečka“.

Průměrné stáří obydlí ve správních obvodech ORP a krajích

Ve srovnání s republikovým průměrným stářím domů byla v Olomouckém kraji vyšší hodnota u rodinných domů (52,7 let oproti 51,2 let za ČR), nižší hodnota u průměrného stáří bytových domů (57,4 let oproti 58,4 let za ČR) a vyšší údaj u ostatních budov (51,6 let oproti 50,1 let za ČR). V meziokresním srovnání se hodnoty

za obydlené domy pohybovaly od 51,7 let v okrese Olomouc po 61,4 let v okrese Jeseník, ve srovnání správních obvodů obcí s rozšířenou působností bylo nejvyšší průměrné stáří obydlených domů na Jesenicku a nejnižší v SO ORP Zábřeh (50,2 let).

Obydlené domy s obdobím výstavby nebo rekonstrukce po roce 2000 v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

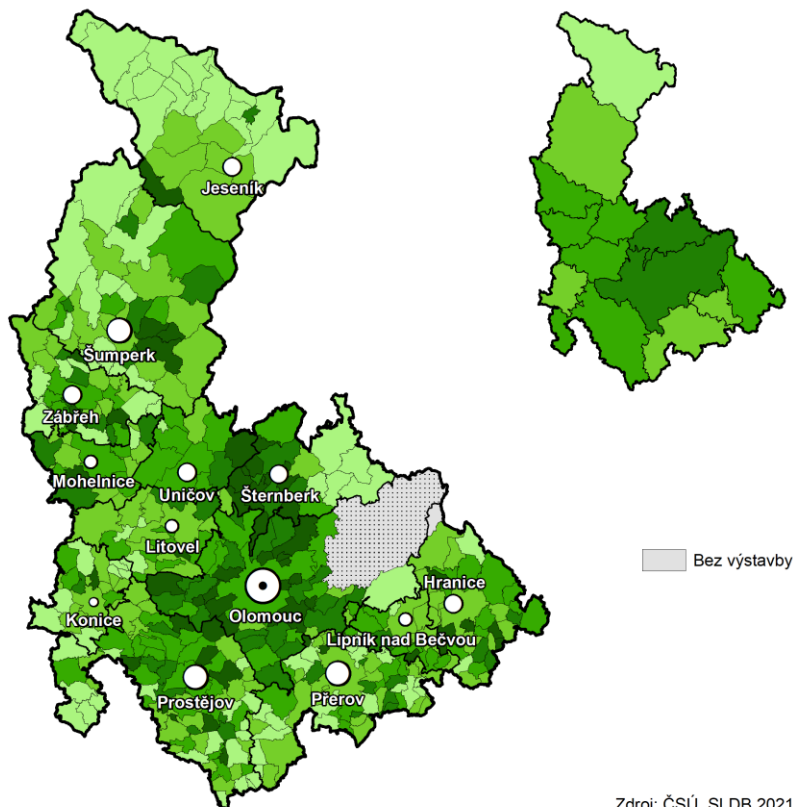
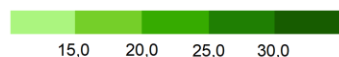
Vojský újezd Libavá

Hodnota kraje: 21,7 %

Minimální hodnota:
obec – Luboměř pod Strážnou,
SO ORP Hranice (bez výstavby)
SO ORP – Jeseník (14,0 %)

Maximální hodnota:
obec – Hlušovice, SO ORP Olomouc (75,5 %)
SO ORP – Olomouc (27,7 %)

Podíl obydlených domů
postavených nebo rekonstruovaných
v období 2001–2020 na obydlených
domech se zjištěným obdobím výstavby (%)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Vyšší průměrné stáří domů v Olomouckém kraji souvisí také s výstavbou či rekonstrukcí domů **v posledních 20 letech**. Zatímco v celé České republice byl v průměru téměř každý čtvrtý dům nově postaven či rekonstruován, v Olomouckém kraji to byl každý pátý dům (v období 2001 až 2021 se jednalo o 21,7 % z počtu obydlených domů). V krajském srovnání bylo na Jesenicku po roce 2000 postaveno či přestavěno jen 14,0 % obydlených domů, a naproti tomu v okrese Olomouc to bylo 26,0 % domů (v SO ORP Olomouc 27,7 % domů). Ve sledovaném období neproběhla žádná (Luboměř pod Strážnou na Přerovsku) či naprosto minimální výstavba 1 či 2 domů v menších obcích regionu (Kozlov na Olomoucku, Polomí, Stínava z okresu Prostějov, Radkovy, Vitčice z okresu Přerov a Šléglov z okresu Šumperk). Nejvíce domů bylo v tomto století postaveno v Olomouci (2 483 domů) a Prostějově (1 250 domů). V relativním vyjádření z celkového počtu obydlených domů bylo nejvíce domů postavených po roce 2000 v už zmíněných Hlušovicích, kde za posledních 20 let byly postaveny tři čtvrtiny domů, v Hraběšicích (okres Šumperk), Bukovanech, Hněvotíně a Lipině (okres Olomouc) se jednalo o více než polovinu domů.

Obydlené rodinné domy měly nejčastěji 1 **byt** (73,5 %) a necelá čtvrtina pak 2 byty (23,7 %). Rodinné domy se 3 byty nebyly tak časté (2,8 % z obydlených rodinných domů s byty). Nejmenší bytové domy měly 4 byty (18,4 % z obydlených bytových domů s byty), dvě třetiny bytových domů měly od 5 do 19 bytů (64,5 %), velkých bytových domů s více než 20 byty byly v kraji necelé 2 tisíce (1 991) a z toho ve 116 domech bylo 50 a více bytů. Necelých 2,5 tisíce bytových domů bylo vybaveno **výtahem** (21,0 % z obydlených bytových domů). V domovním fondu Olomouckého kraje převažovaly dvoupodlažní domy (54,5 %) před jednopodlažními (35,9 %) a jen necelých 10 % obydlených domů mělo více než 2 nadzemní podlaží (9,5 % z obydlených domů se zjištěným počtem podlaží). Z bytových domů mělo 70,2 % maximálně 4 **nadzemní podlaží** a celkem 263 bytových domů v kraji mělo 9 a více nadzemních podlaží.

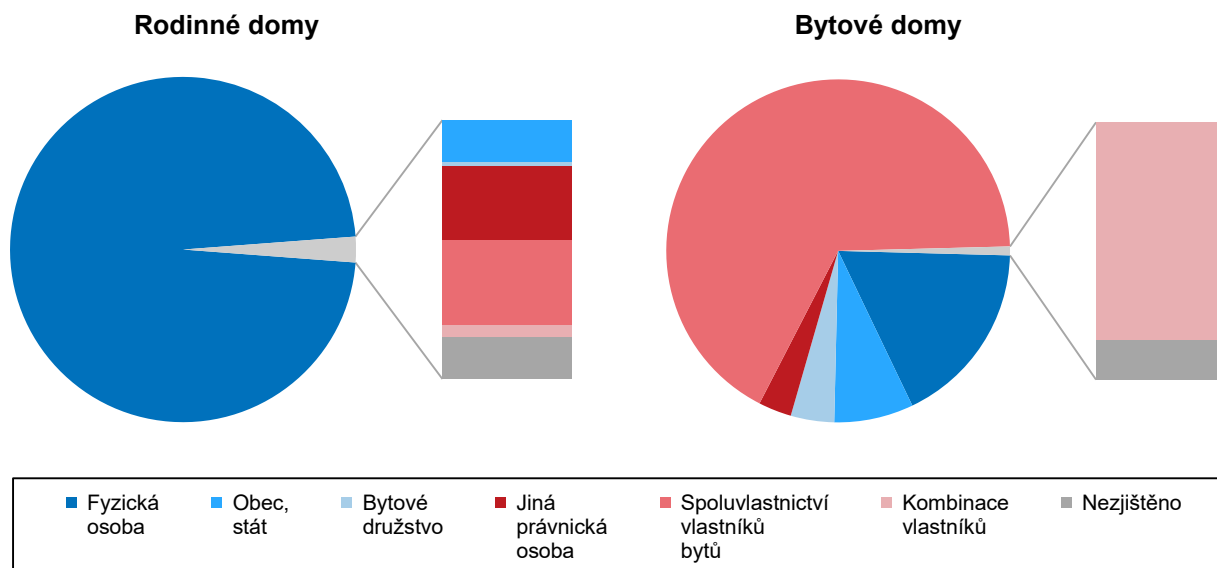
Tab. 7.1.2 Obydlené domy s byty podle druhu, stáří a vlastníka domu

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

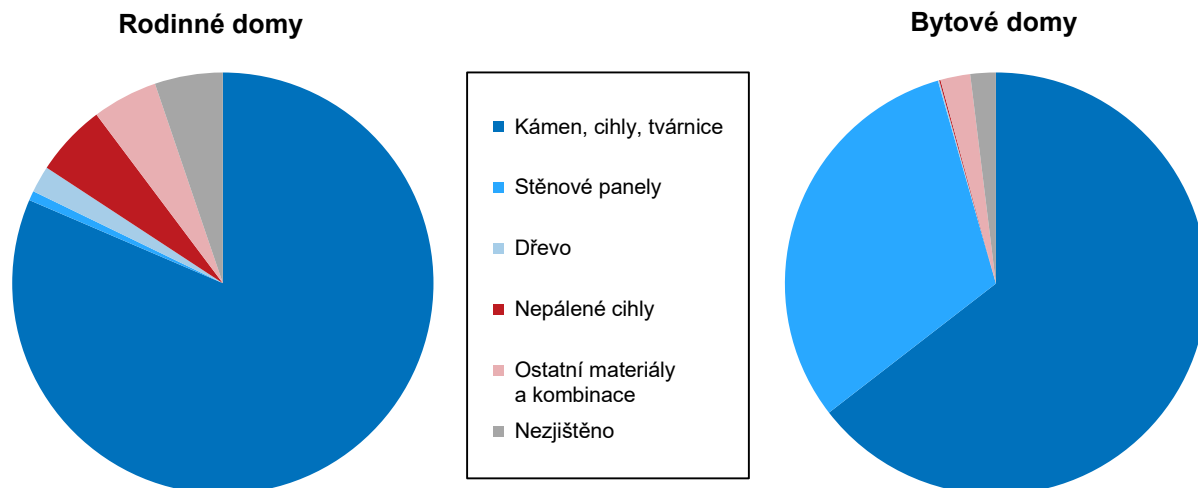
	Celkem	z toho		z toho domy podle období výstavby nebo rekonstrukce (%)							
		rodinné domy	bytové domy	1919 a dříve	1920 –1945	1946 –1970	1971 –1980	1981 –1990	1991 –2000	2001 –2010	2011 a později
Obydlené domy s byty	125 898	112 416	11 594	11,2	14,2	17,2	14,4	11,4	9,9	12,1	9,6
v tom podle vlastníka domu:											
fyzická osoba	112 595	109 717	2 026	11,3	14,5	15,9	13,9	11,4	10,2	12,6	10,0
obec, stát	1 830	444	866	18,2	13,4	21,3	6,9	5,7	18,5	11,1	5,0
bytové družstvo	523	40	474	4,5	8,1	35,1	29,3	14,9	1,9	5,0	1,2
jiná právnická osoba	1 548	764	361	25,0	16,8	13,1	7,5	7,2	10,4	9,2	10,7
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	8 701	891	7 770	6,4	10,2	32,9	21,9	13,4	5,4	5,8	3,9
kombinace vlastníků	231	123	82	17,2	20,0	7,4	7,9	3,3	6,0	34,4	3,7
nezjištěno	470	437	15	5,7	3,0	8,9	4,2	8,2	11,2	15,9	42,9

Z dat katastru nemovitostí byly převzaty údaje o **vlastnické struktuře** domovního fondu. Podle druhu domů bylo zjištěno naprosto rozdílné vlastnictví domů. Zatímco obydlenné rodinné domy byly z 97,6 % ve vlastnictví fyzických osob, u bytových domů se jednalo pouze o 17,5 % domů. Bytové domy byly ze dvou třetin ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (67,0 %). Počet domů ve vlastnictví obce či státu anebo ve vlastnictví bytového družstva byl nízký (2,4 tis. domů, z toho 56,9 % tvořily bytové domy).

Graf 7.1.2 Obydlené domy s byty podle vlastníka a druhu domu v Olomouckém kraji

Podobně rozdílné byly také zjištěné údaje o **materiálu nosných zdí**. U rodinných domů i u bytových domů byly nejčastějším stavebním materiálem cihly, kámen a tvárnice, u rodinných domů byl tento materiál využit v maximální míře, u bytových domů jen ze dvou třetin. Necelá třetina bytových domů byla postavena ze stěnových panelů, jejichž využití u staveb rodinných domů je prakticky minimální. Nejstarší rodinné domy byly postavené z nepálených cihel, ale v dnešní době tento materiál není takřka používán, nicméně v době sčítání v roce 2021 mělo ještě 6,2 tis. rodinných domů nosné zdi z nepálených cihel. Nejčastěji bychom na ně narazili na Litovelsku a na Konicku. Opačný je vývoj u dřeva, jakožto materiál nosných zdí nebyl v minulosti skoro používán, ale v současnosti nabývá u staveb rodinných domů stále většího významu, a v roce 2021 bylo sečteno celkem 2,3 tis. rodinných domů postavených ze dřeva. Vyšší podíl těchto dřevěných domů bychom našli na Jesenicku nebo Šternbersku.

Graf 7.1.3 Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí a druhu domu v Olomouckém kraji

Z dalších technických charakteristik domů bylo při sčítání domů sledováno i **zavedení vodovodu** v domě. V Olomouckém kraji bylo zjištěno pouze 402 obydlí domů bez vodovodu. U ostatních převažovalo připojení na veřejnou síť (77,8 % z obydlí domů se zjištěným způsobem zavedení vodovodu). Pouze soukromý zdroj vody uvedlo 12,1 % domů a necelá desetina domů měla přístup k oběma zdrojům vody (9,7 %). Připoj na kanalizační síť mělo v kraji 65,0 % obydlí domů se zjištěným způsobem **odvádění odpadních vod**. Necelá třetina domů pak využívala žumpu, jímku či septik (32,3 %). Necelé 3 tisíce domů vlastnilo čističku odpadních vod a naopak 399 domů bylo v době sčítání bez kanalizace a jímky. **Zavedený plyn** měly tři čtvrtiny obydlí domů (74,6 %), což bylo více než činil republikový průměr (63,5 % v ČR z počtu domů se zjištěným připojením na plyn). Vysoký podíl domů se zavedeným plynem do domů přesahující 80 % byl ve správních obvodech ORP Prostějov, Olomouc a Přerov. Většina obydlí domů se zjištěnou informací o **způsobu vytápění** využívala ústřední domovní vytápění z kotleny či kotle v domě mimo byty (68,5 %). Ústřední dálkové vytápění z kotleny či teplárny mimo dům měla jen 4,0 % domů a bez ústředního vytápění byla více než čtvrtina domů (27,5 %).

7.2 Charakteristika bytového fondu

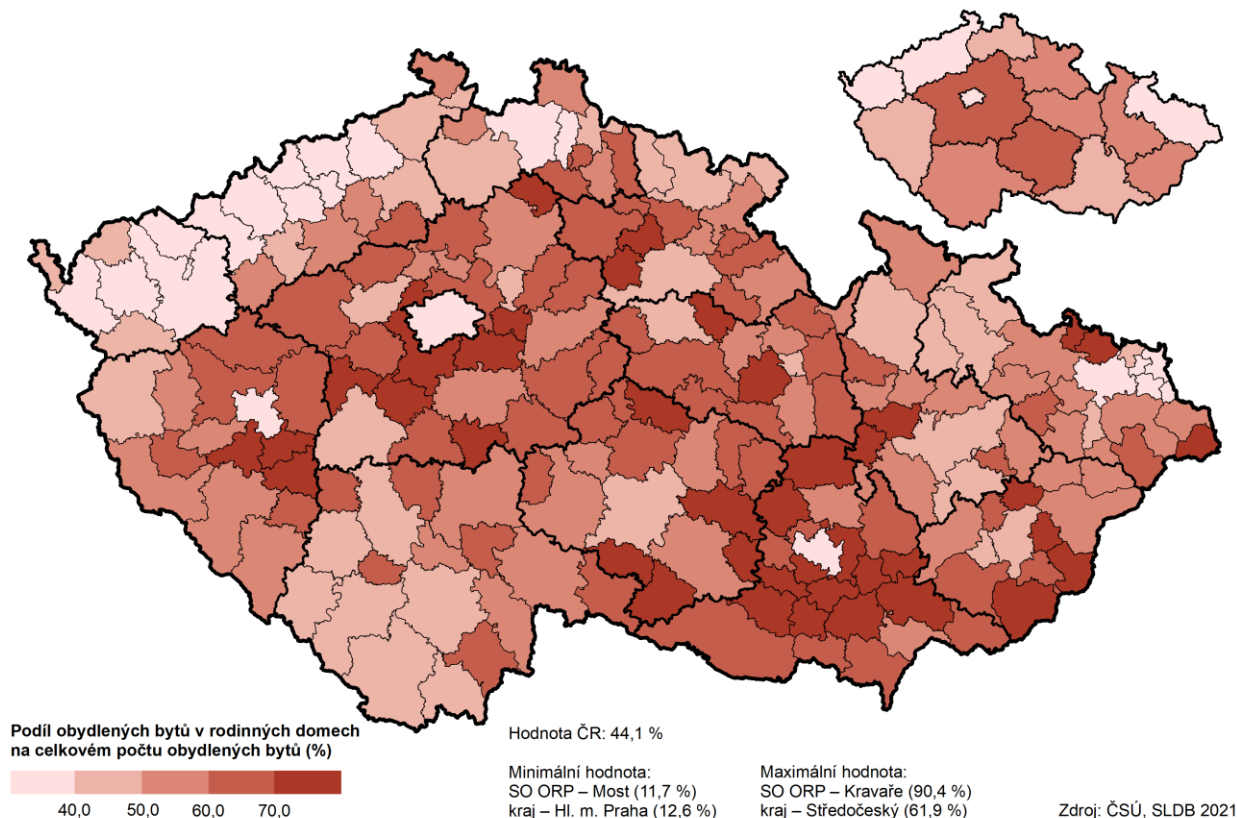
V Olomouckém kraji bylo v rámci sčítání evidováno 309,9 tis. bytů, ale v 50,0 tis. bytů nebyla zjištěna žádná osoba s obvyklým pobytem. Podíl **neobydlených bytů** pak činil 16,1 %, což byla stejná hodnota jako za celou Českou republiku. V rodinných domech byl neobydlen každý pátý byt (21,6 %) a v bytových domech to byl téměř každý desátý byt (9,8 % z celkového počtu bytů v bytových domech).

Tab. 7.2.1 Bytový fond podle okresů

Kraj, okresy	Byty celkem	v tom						Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů (%)
		obydlené byty			neobydlené byty			
		celkem	z toho (%)		celkem	z toho (%)		
			v rodinných domech	v bytových domech		v rodinných domech	v bytových domech	
Olomoucký kraj	309 906	259 885	50,1	48,0	50 021	71,7	27,1	16,1
Jeseník	18 756	15 266	52,1	45,0	3 490	74,3	24,7	18,6
Olomouc	117 572	100 144	44,6	53,5	17 428	59,3	39,2	14,8
Prostějov	54 187	44 059	59,3	38,7	10 128	84,4	14,6	18,7
Přerov	61 219	52 010	49,3	49,1	9 209	77,1	22,0	15,0
Šumperk	58 172	48 406	53,2	44,9	9 766	74,5	24,3	16,8

Podle výsledků sčítání bytů v roce 2021 měla v Olomouckém kraji aspoň jedna osoba obvyklý pobyt ve 259 885 bytech. Počet **obydlených bytů** se oproti sčítání před deseti lety zvýšil o 16,3 tisíce (o 6,7 %). Na celkovém počtu obydlených bytů v České republice se kraj podílel 5,8 %. Ale na rozdíl od výsledků za republiku bylo v kraji více obydlených bytů v rodinných domech (130 133 bytů, tj. 50,1 % z celkového počtu obydlených bytů) než v bytových domech (124 779 bytů, tj. 48,0 %). V ostatních budovách bylo sečteno 4 973 obydlených bytů (1,9 % z obydlených bytů).

Obydlené byty v rodinných domech ve správních obvodech ORP a krajích

V malých obcích převažovaly obydlené byty v rodinných domech, v obcích nad 5 000 obyvatel už dochází ke změně a převažují byty v bytových domech. Ve městech Olomouc, Přerov a Šumperk byty v rodinných domech netvořily ani pětinu z celkového počtu obydlených bytů (19,3 %, 18,1 % a 18,6 %). Pouze obydlené byty v rodinných domech byly charakteristické pro 47 obcí kraje a více než 90% podíl obydlených bytů v rodinných domech byl zjištěn v dalších 176 obcích. Podle správního uspořádání největší podíl bytů v rodinných domech byl zaznamenán ve SO ORP Konice (86,4 % obydlených bytů v rodinných domech) a Litovel (71,6 %). Obydlené byty v bytových domech převažovaly ve SO ORP Olomouc (59,0 % obydlených bytů v bytových domech) a Přerov (54,4 %).

Rozložení obydlených bytů podle druhu domu odpovídá rozložení bytů podle **vlastnictví domu**. U více než poloviny bytů byla vlastníkem domu fyzická osoba (53,1 %), přičemž u bytů v rodinných domech se jednalo o majoritního vlastníka (u 97,1 % obydlených bytů v rodinných domech). U více než třetiny bytů z celkového počtu obydlených bytů byl dům ve spoluvlastnictví vlastníků jednotek (37,9 %) a nejčastěji se jednalo o bytový dům (u 77,1 % obydlených bytů v bytových domech). Byty v domech, které patřily obci či státu, představovaly 4,5% podíl na celkovém počtu obydlených bytů a zahrnovaly především byty v bytových domech anebo v ostatních budovách jako jsou školy, domovy důchodců apod. Podíl bytů v domech pod patronací bytových družstev činil 2,3 %, a zhruba stejný podíl pak zaujímaly byty v domech ve vlastnictví dalších právnických osob včetně různých kombinací vlastníků.

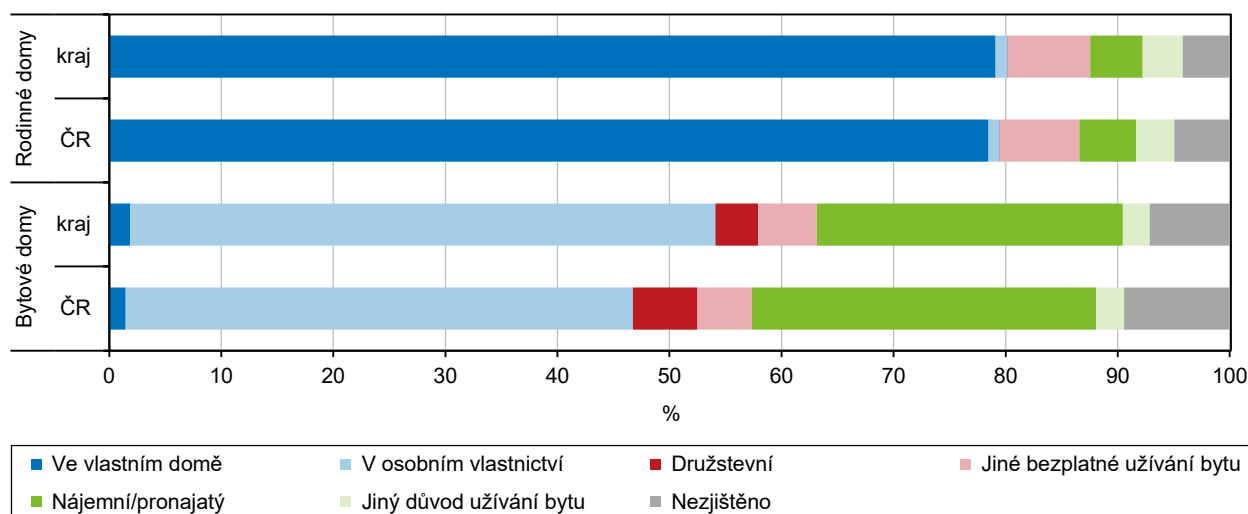
Druh domu a jeho vlastnictví má rozhodující vliv **na právní důvod užívání bytu**. Vzhledem k převážnému vlastnictví rodinných domů fyzickou osobou převažovalo u rodinných domů bydlení ve vlastním domě (82,6 % obydlených bytů v rodinných domech), zatímco u bytů v bytových domech bylo nejvíce bytů v osobním vlastnictví (56,3 % obydlených bytů v bytových domech) následované bydlením v pronájmu (29,4 %). Poměrně časté bylo i bezplatné užívání bytu na základě rodinných vazeb či dohod uživatele a vlastníka bytu (6,6 % z obydlených bytů se zjištěným právním důvodem užívání).

Tab. 7.2.2 Obydlené byty podle druhu a vlastnictví domu

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	259 885	100,0	130 133	100,0	124 779	100,0	4 973	100,0
v tom podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	137 699	53,1	125 945	97,1	10 495	8,4	1 259	25,4
obec, stát	11 663	4,5	639	0,5	8 461	6,8	2 563	51,8
bytové družstvo	6 026	2,3	58	0,0	5 936	4,8	32	0,6
jiná právnická osoba	4 644	1,8	984	0,8	2 827	2,3	833	16,8
spoluvlastnictví								
vlastníků bytů (jednotek)	98 184	37,9	1 824	1,4	96 176	77,1	184	3,7
kombinace vlastníků	1 062	0,4	193	0,1	791	0,6	78	1,6
nezjištěno	607	x	490	x	93	x	24	x

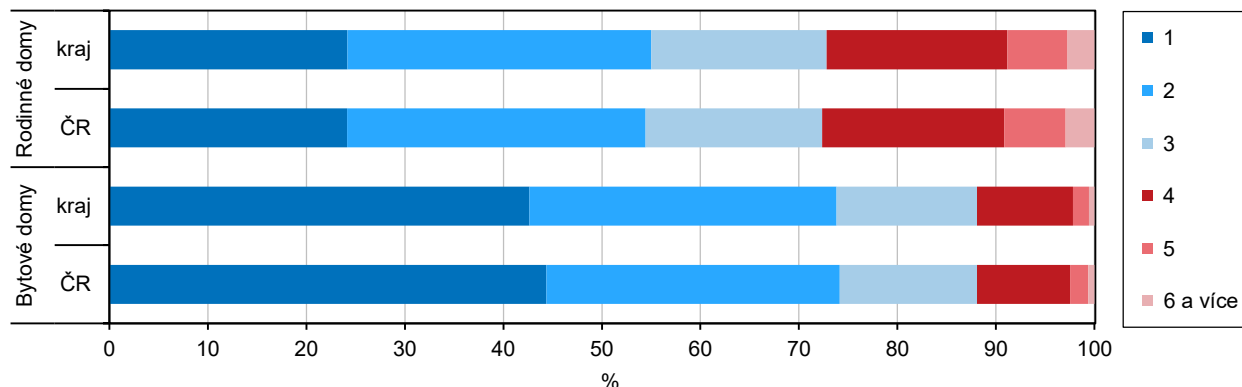
Z územního pohledu odpovídalo rozložení obydlených bytů podle právního důvodu užívání sídelní strukturu. Nejvíce bytů ve vlastním domě bylo v malých obcích s maximálním počtem rodinných domů. S rostoucí velikostí obce se zvyšovalo zastoupení bytů v osobním vlastnictví a pronajatých. Nejvyšší podíl bytů ve vlastním domě byl evidován na Konicku (74,0 % oproti 43,3 % v Olomouckém kraji), bytů v osobním vlastnictví na Přerovsku a Olomoucku (36,1 % resp. 33,7 % oproti 27,2 % v kraji). Na Olomoucku bylo i druhé nejčastější bydlení v pronájmu, hned za výsledky za Jesenicko (22,5 % resp. 22,4 % oproti průměru v kraji 17,6 %). Nejvyšší podíl bytů v pronájmu bychom našli v trojici obcí, které vznikly v roce 2016 z území vojenského újezdu – v Kozlově (89,5 %), ve Městě Libavá (68,0 %) a v Luboměři pod Strážnou (61,2 %). Více než 90% zastoupení bydlení v bytě ve vlastním domě bylo evidováno ve 13 obcích kraje, a více než 50 % bytů v osobním vlastnictví měli v Přerově (54,7 %), Šumperku (52,0 %) a v Hlubočkách (50,7 %).

Graf 7.2.1 Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu a druhu domu

Z počtu 595,7 tis. **osob bydlících v bytech** žilo více osob v bytech rodinných domů (57,0 %) než bytových domů (41,6 %) a jen 8,6 tis. obyvatel kraje bydlelo v bytech v ostatních budovách. Třetina bytů v kraji byla

obydlena pouze jednou osobou, v 30 % bytů žily dvě osoby a v dalších 30 % bytů měly bydlíště 3 až 4 osoby. Více než 5 lidí přebývalo v necelých 15 tis. bytech (5,5 % z obydlených bytů). Podle druhu domu byly vykázány opět rozdílné výsledky. Jen jednu osobu v bytě bychom našli v každém čtvrtém bytě v rodinných domech, ale v bytových domech by to bylo téměř v každém druhém bytě. Dvě osoby bydlely zhruba v každém třetím bytě jak v rodinných tak i v bytových domech. Více osob pak žilo v každém druhém bytě v rodinném domě, ale v případě bytových domů to vycházelo až na každý čtvrtý byt.

Graf 7.2.2 Obydlené byty podle počtu osob v bytě a druhu domu

Projevilo se to také při přepočtu osob na 1 byt. V kraji připadalo celkem 2,29 osob na 1 byt, přičemž v bytových domech to bylo v průměru méně než v rodinných domech (1,99 osob/byt oproti 2,61 osob/byt). Vypočtené podíly odpovídaly hodnotám za celou Českou republiku (2,26 osob/byt), ve srovnání správních obvodů ORP v kraji se **průměrný počet osob na jeden byt** pohybovat od 2,20 osob/byt na Jesenicku po 2,47 osob/byt na Konicku.

Průměrný počet osob v bytě v obcích a správních obvodech ORP Olomouckého kraje

Sídlo SO ORP podle počtu obyvatel

- 100 000 a více
- 50 000–99 999
- 20 000–49 999
- 10 000–19 999
- 5 000–9 999
- Méně než 5 000

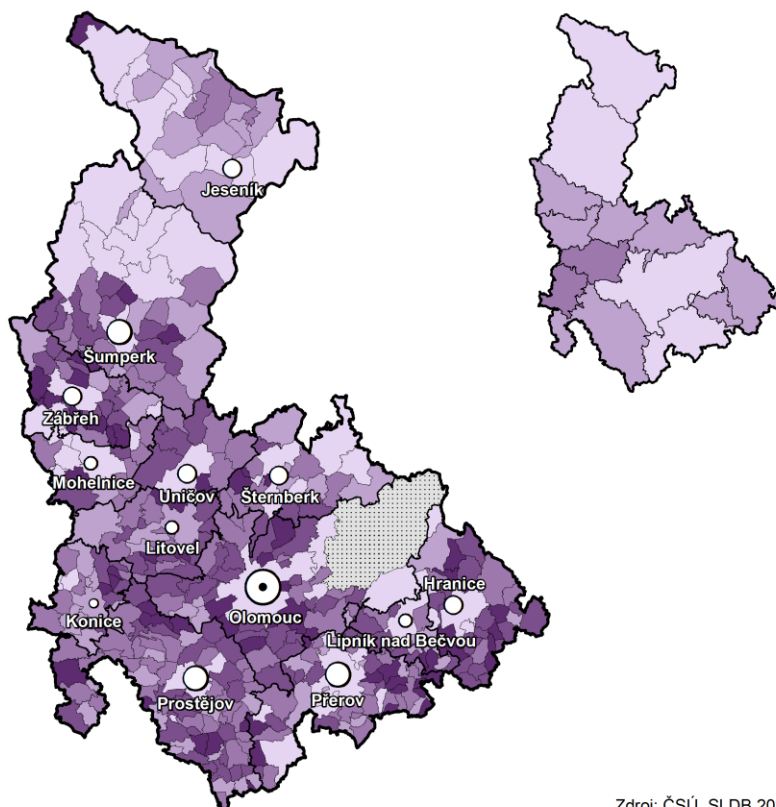
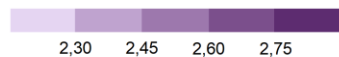
Vojenský újezd Libavá

Hodnota kraje: 2,29 osob

Minimální hodnota:
obec – Kozlov, SO ORP Olomouc (1,82 osob)
SO ORP – Jeseník (2,20 osob)

Maximální hodnota:
obec – Radkovy, SO ORP Přerov (3,07 osob)
SO ORP – Konice (2,47 osob)

Průměrný počet bydlících osob
na 1 obydlený byt

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Další sledovanou charakteristikou při sčítání byla data o obydlených bytech podle **období výstavby nebo rekonstrukce domů**. Zhruba pětina obydlených bytů v Olomouckém kraji byla situována v nejstarších domech postavených do roku 1945 (19,6 %). V domech postavených po 2. světové válce do roku 1980 byly umístěny dvě pětiny z celkového počtu obydlených bytů. V tomto období probíhala intenzivní výstavba hlavně bytových domů, polovina obydlených bytů v bytových domech pocházela právě z tohoto období (52,3 % z bytů v bytových domech). Počty bytů v domech s dobou výstavby nebo zásadní rekonstrukce domu po roce 1980 už byly nižší. Pouze 7,3 % obydlených bytů se nacházelo v domech postavených či obnovených v posledních 10 letech.

Tab. 7.2.3 Obydlené byty podle stáří, druhu domu a podle počtu obytných místností^{*)}

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)									
	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 –1945	1946 –1970	1971 –1980	1981 –1990	1991 –2000	2001 –2010	2011 a později
Obydlené byty z toho s počtem obytných místností s plochou 4 m ² a více (%):	130 133	14 660	18 879	20 094	18 515	14 584	12 856	14 779	11 658
1	0,7	1,1	0,9	0,5	0,4	0,4	0,9	0,5	0,7
2	3,6	5,8	4,5	3,2	2,2	2,3	3,3	2,7	3,1
3	14,3	19,6	18,8	16,7	11,4	9,0	11,1	11,1	12,4
4	28,8	32,2	31,7	31,6	28,9	22,0	22,8	25,2	35,1
5 a více	52,6	41,3	44,1	48,0	57,1	66,4	61,9	60,5	48,7
	Bytové domy								
Obydlené byty z toho s počtem obytných místností s plochou 4 m ² a více (%):	124 779	6 416	9 084	34 535	30 296	19 974	7 818	9 547	6 369
1	4,3	7,2	3,9	1,5	2,4	1,7	7,4	11,1	20,1
2	14,0	18,6	25,9	8,4	10,9	5,2	16,0	29,3	39,8
3	33,1	36,2	36,5	42,9	30,3	21,8	27,5	33,6	26,9
4	42,0	27,8	25,0	43,4	51,6	57,2	41,1	21,5	10,6
5 a více	6,7	10,2	8,7	3,8	4,9	14,0	8,1	4,5	2,6

^{*)} včetně kuchyně

S obdobím výstavby domu souvisí také **počet místností** v bytě. Pokud za obytnou místnost označíme místnost v bytě, která je určena k bydlení a má podlahovou plochu aspoň 4 m² včetně kuchyně, pak v Olomouckém kraji třetina obydlených bytů měla v době sčítání 4 pokoje (34,9 % z obydlených bytů se zjištěným počtem místností). Opět podle druhu domu bylo odlišné rozdělení počtu místností v rodinných domech a v bytových domech. Více než polovina bytů v rodinných domech měla více místností než uvedený průměrný počet, 52,6 % bytů mělo 5 a více pokojů. Naproti tomu v bytových domech bychom více místností v bytě našli jen v málo případech (6,7 % z bytů v bytových domech mělo 5 anebo více místností). Navíc v bytových domech docházelo k postupnému snižování počtu pokojů. V nejstarších bytových domech bylo nejvíce bytů se 3 místnostmi (u 36,2 % bytů postavených do roku 1919), kdežto ve výstavbě bytových domů v posledních 10 letech bylo nejvíce dvoupokojových bytů (u 39,8 % bytů postavených po roce 2011) a celá pětina bytů byla jen s jedním pokojem (20,1 %), což u bytů postavených dříve byla spíše výjimka. Snižování počtu místností bylo zjištěno i u bytů v rodinných domech. Zatímco dvě třetiny bytů v rodinných domech postavených před 40 lety měly 5 a více místností, v domech postavených v posledních 10 letech netvoří ani polovinu. Struktura bytů podle počtu obytných místností podle velikosti obce opět odpovídala rozdělení podle druhu domů. Vzhledem k převaze rodinných domů v malých obcích byla v obcích do 1 000 obyvatel polovina obydlených bytů s počtem 5 a více místností, kdežto ve městech nad 20 tis. obyvatel to bylo jen necelých 15 % bytů (49,0 % oproti 14,8 % z obydlených bytů se zjištěným počtem místností). Proto průměrný počet místností postupně klesal ze 4,7 místností/byt v nejmenších obcích do 200 obyvatel po 3,5 místností/byt v krajském městě.

Tab. 7.2.4 Obydlené byty podle počtu obytných místností a velikostních skupin obcí

(podíl vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle počtu obytných místností s plochou 4 m ² a více (%) ¹⁾				
		1	2	3	4	5 a více
Olomoucký kraj	259 885	2,8	8,9	23,3	34,9	30,1
v tom obce s počtem obyvatel:						
do 199	2 592	1,0	3,9	15,4	30,3	49,4
200–499	16 479	0,9	4,5	15,9	30,6	48,0
500–999	24 831	1,1	4,2	14,9	30,1	49,5
1 000–4 999	73 043	2,1	5,4	17,2	31,8	43,5
5 000–19 999	42 487	2,6	9,0	26,7	38,2	23,6
20 000–49 999	51 502	3,2	11,4	31,5	38,7	15,1
50 000 a více	48 951	5,1	15,5	28,1	36,7	14,6

¹⁾ včetně kuchyně

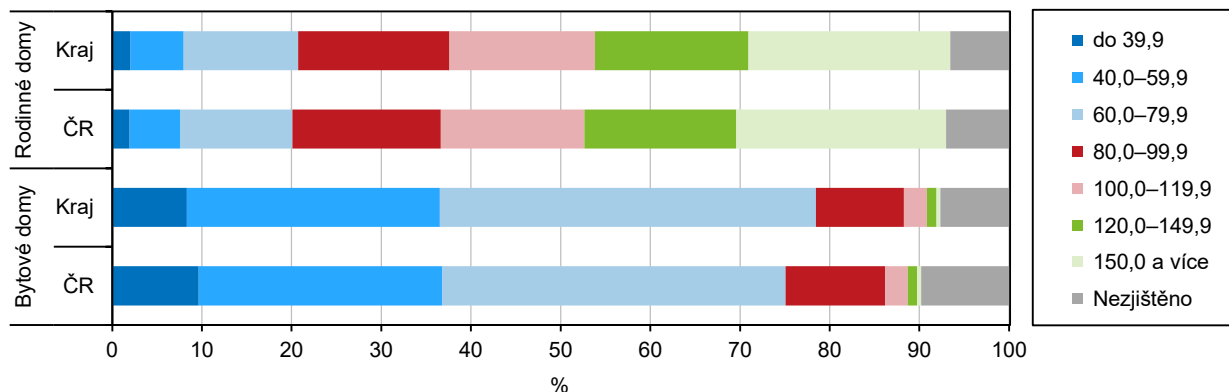
Minimální rozdíly vykazoval v rámci kraje další poměrný ukazatel. Jednalo se o průměrný počet osob na jednu obytnou místnost, která v kraji dosáhla hodnoty 0,58 a v České republice 0,59 osob na 1 obytnou místnost o rozměrech minimálně 4 m² včetně kuchyně. V rodinných domech vzhledem k většímu počtu místností dosáhl tento ukazatel nižších hodnot než činil průměr za obydlí byty v bytových domech (0,56 osob/místnost oproti 0,61 osobám na 1 obytnou místnost).

Tab. 7.2.5 Charakteristiky úrovně bydlení v obydlích bytech podle druhu domu

	Osoby bydlící v bytech		Obytné místnosti s plochou 4 m ² a více ¹⁾		Průměrný počet osob na 1 obytnou místnost	Celková plocha (m ²)	
	celkem	na 1 byt	celkem	na 1 byt		na 1 byt	na 1 osobu
Obydlené byty celkem	595 703	2,29	987 860	4,0	0,58	89,9	38,6
v tom:							
v rodinných domech	339 342	2,61	588 751	4,7	0,56	115,4	43,8
v bytových domech	247 715	1,99	387 573	3,3	0,61	63,9	31,6
v ostatních budovách	8 646	1,74	11 536	2,7	0,67	62,9	34,9

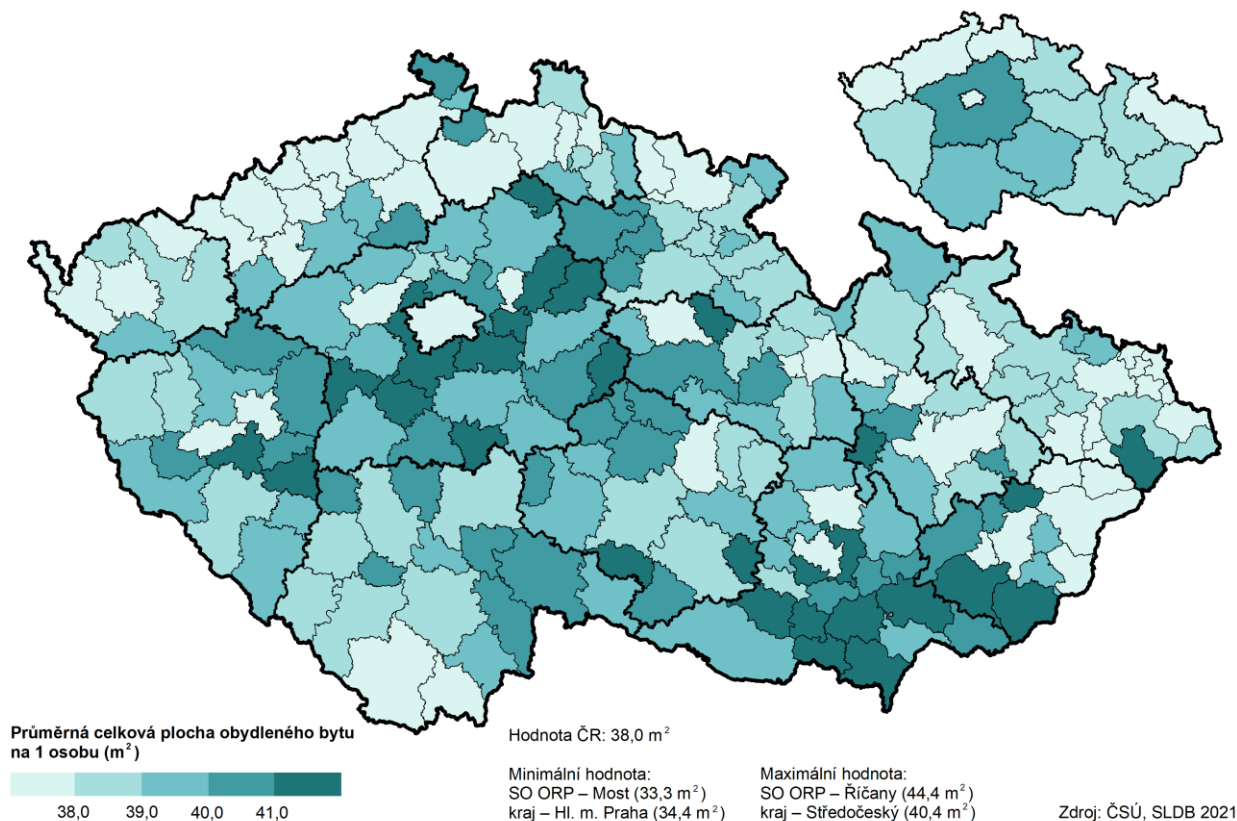
¹⁾ včetně kuchyně

Při sčítání bytů byla sledována i celková plocha bytu zahrnující plochu všech obytných místností a dalších částí bytu včetně příslušenství, předsíně apod., ale bez sklepů, balkonů, teras atd. **Průměrná celková plocha na jednu osobu** činila v kraji 38,6 m².

Graf 7.2.3 Obydlené byty podle druhu domu a celkové plochy bytu

Opět byl rozdíl v porovnání podle druhu domu, v rodinných domech dosáhla 43,8 m² a v bytových domech to bylo 31,6 m². Podle správních obvodů ORP se průměrná celková plocha na 1 osobu pohybovala od 37,5 m² na Olomoucku po 43,0 m² na Konicku.

Průměrná celková plocha bytu na osobu ve správních obvodech ORP a krajích

Průměrná celková plocha jednoho bytu dosáhla v Olomouckém kraji 89,9 m², což bylo více než průměr za republiku (87,6 m²). Obydlené byty v rodinných domech se vyznačovaly větší velikostí, průměr činil 115,4 m² v kraji. Naproti tomu byty v bytových domech zaujímaly v průměru plochu 63,9 m² a v ostatních budovách 62,9 m². Průměrná celková plocha na 1 byt byla nejvyšší v nejmenších obcích do 200 obyvatel (111,3 m²) a s rostoucí velikostí obce se postupně snižovala, nejnižší byla vypočtena ve městech Přerov a Šumperk (71,4 m² resp. 72,3 m²) a v obci Kozlov z okresu Olomouc (64,4 m²).

Z technické vybavenosti obydlených bytů bylo sledováno mimo jiné také **připojení bytů na vodovod**. Maximální počet bytů měl zavedený vodovod přímo v bytě, jen 437 obydlených bytů uvedlo vodovod mimo byt s přístupem v domě a 912 bytů bylo bez vodovodu. Jednalo se o jednotkové případy napříč celým územím kraje. Většina bytů měla vodovod připojený na veřejnou síť (92,4 %), přičemž část z nich využívala i možnost čerpat vodu ze soukromého zdroje (5,2 % z počtu obydlených bytů se zjištěným připojením na vodovod). Pouze soukromý zdroj vody využívalo dalších 17,3 tisíc obydlených bytů (7,0 %) a tento způsob získávání vody převažoval ve 21 obcích kraje.

V Olomouckém kraji bylo při sčítání v roce 2021 zjištěno tříčtvrtinové **připojení obydlených bytů na plyn** z veřejné sítě (75,5 % obydlených bytů se zjištěným připojením na plyn), což bylo více než průměr za celou republiku (69,1 %). Více než polovinu bytů vybavených připojením na plyn bychom našli u více než 300 obcí a měst kraje. Bez připojení na plyn byla necelá čtvrtina z obydlených bytů (24,1 %). Z územního pohledu podle správních obvodů ORP se podíl bytů bez přívodu plynu pohyboval od 15,1 % na Prostějovsku po 40,1 % ve správním obvodu ORP Zábřeh.

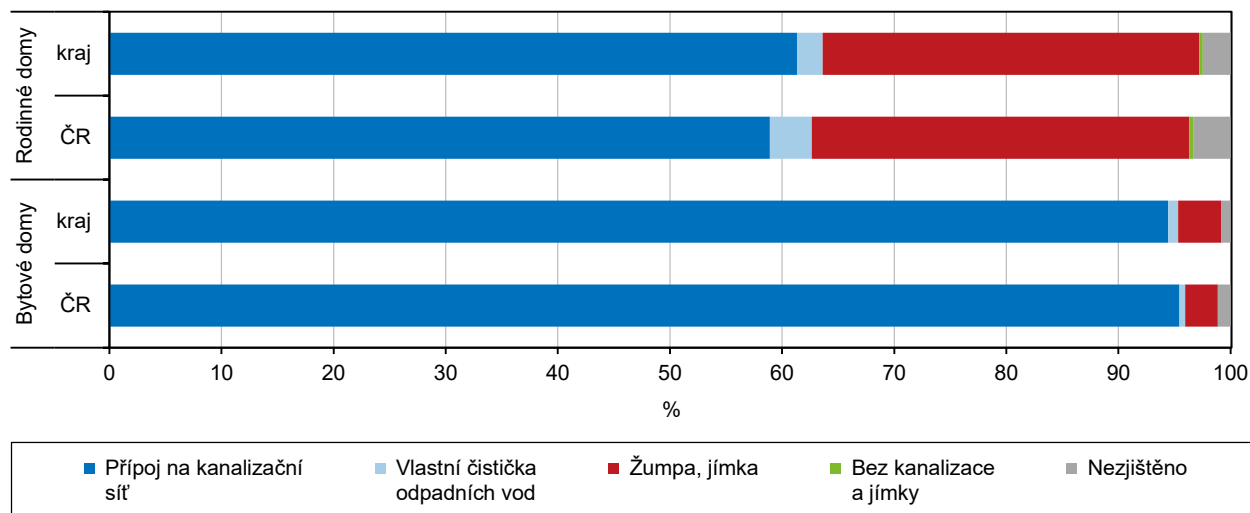
Tab. 7.2.6 Obydlené byty podle technické vybavenosti, druhu domu a okresů

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

Kraj, okresy	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle technické vybavenosti (%)								
		plyn zaveden do bytu	vodovod v bytě	v tom			přípojení na kanalizaci	vlastní čistička odpadních vod	žumpa, jímka	
				pouze z veřejné sítě	pouze ze soukromého zdroje	z veřejné sítě i soukromého zdroje				
Olomoucký kraj	Rodinné domy									
	130 133	70,4	99,0	77,4	12,8	9,8	62,9	2,3	34,4	
	Jeseník	7 955	56,8	98,9	78,5	17,5	4,0	52,5	3,6	43,4
	Olomouc	44 624	74,6	98,8	72,2	16,1	11,6	70,4	2,3	27,1
	Prostějov	26 144	80,3	98,9	77,7	10,5	11,8	52,2	1,8	45,6
	Přerov	25 645	76,0	99,3	85,4	6,7	7,8	66,7	2,8	30,3
	Šumperk	25 765	51,6	99,3	77,5	14,1	8,4	60,2	2,2	37,3
Olomoucký kraj	Bytové domy									
	124 779	82,4	99,9	98,4	1,1	0,6	95,2	0,9	3,9	
	Jeseník	6 863	85,3	99,9	98,6	1,0	0,4	86,2	4,8	9,0
	Olomouc	53 605	79,9	99,9	98,0	1,4	0,6	96,6	0,6	2,7
	Prostějov	17 057	88,6	100,0	98,3	0,9	0,7	94,2	0,9	4,9
	Přerov	25 531	86,3	99,9	99,2	0,5	0,3	96,5	0,7	2,8
	Šumperk	21 723	78,1	99,9	98,5	1,0	0,5	94,0	0,6	5,4

Většina obydlých bytů byla v domech se zajištěným **odváděním odpadních vod**, pouze u 425 bytů rozmístěných jednotlivě po celém kraji byla zjištěna skutečnost, že byly bez kanalizace nebo jímky. Připoj na kanalizační síť byl vyšetřen v domech u 79,0 % obydlých bytů (se zjištěným způsobem odvádění odpadních vod z domu). Svedení odpadních vod do žumpy nebo jímky převládalo v téměř 200 obcích a zahrnovalo domy s necelou pětinou obydlých bytů (19,2 %). Domy napojené na vlastní čističku odpadních vod uvedlo 4,2 tis. bytů.

Graf 7.2.4 Obydlené byty podle způsobu odvádění odpadních vod z domu a druhu domu

Také **způsob vytápění bytu** byl odlišný podle druhu domu. Nejvíce bytů bylo vytápěno prostřednictvím ústředního topení s vlastním zdrojem v bytě nebo např. ve sklepě domu (u 40,4 % obydlých bytů se zjištěným způsobem vytápění). Tento způsob převládá v rodinných domech (u 62,2 %). Naproti tomu byty v bytových domech byly nejvíce vytápěny ústředním dálkovým topením z kotelny umístěné mimo dům, zpravidla sloužící více domům (u 57,5 % obydlých bytů v bytových domech). Dalším způsobem vytápění bylo využití kotelny umístěné v domě, která ale vytápěla 2 a více bytů, toto vytápění se týkalo pětiny bytů (21,0 % z celkového počtu obydlých bytů). Kamna, přímotopy, krby a podobná zařízení umístěná v jednotlivých místnostech byla hlavním zdrojem tepla pro 7,9 % obydlých bytů.

Obydlené byty podle druhu domu a způsobu vytápění v okresech Olomouckého kraje

Obydlené byty podle druhu domu

- Rodinný dům
 Bytový dům

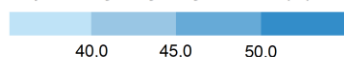
Obydlené byty se zjištěným způsobem vytápění

Max. 51 952

Min. 6 296

Hodnota kraje: 48,0 %

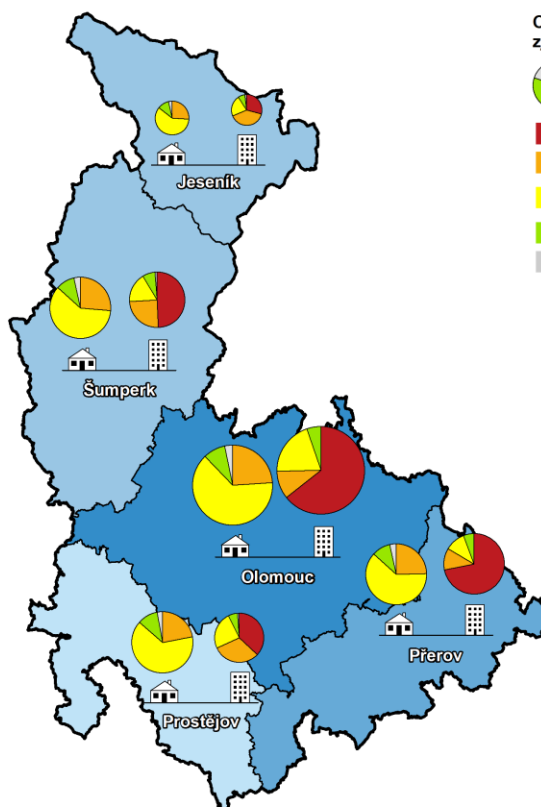
Minimální hodnota:
okres – Prostějov (38,7 %)Maximální hodnota:
okres – Olomouc (53,5 %)Podíl obydlých bytů v bytových domech
na počtu obydlých bytů celkem (%)

40,0 45,0 50,0

Obydlené byty podle zjištěného způsobu vytápění (%)

- ústřední dálkové
 ústřední domovní
 ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)
 lokální topidla (kamna)
 jiný

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

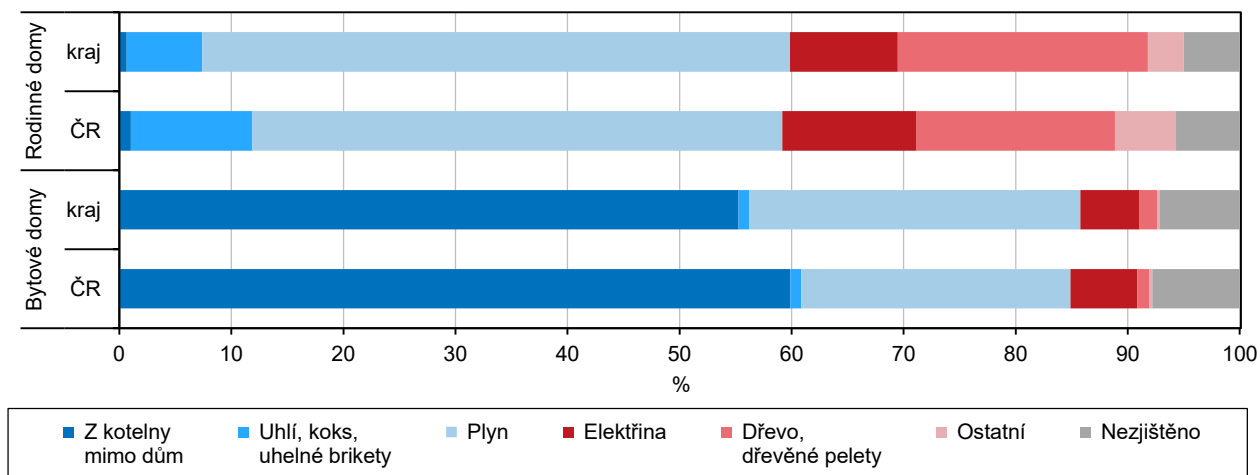
Kromě bytů s kotelnou mimo dům byl šetřen hlavní **zdroj energie používané k vytápění**. Nejvíce byl využíván jako hlavní zdroj energie k vytápění zemní plyn (107 tis. bytů), přes 31 tis. bytů topilo dřevem, dřevěnými briketami či peletami a necelých 20 tis. bytů odebíralo k vytápění elektřinu. Uhlí, koks nebo uhelné brikety byly hlavním zdrojem energie k vytápění u 10 tis. bytů. Z nových technologií využívalo v roce 2021 už 3 877 bytů tepelné čerpadlo a 69 bytů solární kolektory jako převažující zdroj vytápění.

Tab. 7.2.7 Obydlené byty podle způsobu vytápění, energie používané k vytápění a druhu domu

(podíly vypočteny ze zjištěných hodnot)

	Celkem	z toho podle způsobu vytápění				z toho podle hlavního zdroje energie používaného k vytápění				
		ústřední dálkové	ústřední domovní	ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)	lokální topidla (kamna)	z kotelny mimo dům	uhlí, koks, uhelné brikety	plyn	elektřina	dřevo, dřevěné pelety
	Počet									
Obydlené byty	259 885	71 211	52 193	100 340	19 632	71 235	10 024	107 010	19 651	31 381
v tom:										
v rodinných domech	130 133	870	29 977	77 154	12 145	877	8 739	68 263	12 516	29 070
v bytových domech	124 779	68 958	20 734	22 004	7 098	68 973	1 161	36 894	6 578	2 004
v ostatních budovách	4 973	1 383	1 482	1 182	389	1 385	124	1 853	557	307
	%									
Obydlené byty	100,0	28,6	21,0	40,4	7,9	29,2	4,1	43,9	8,1	12,9
v tom:										
v rodinných domech	100,0	0,7	24,2	62,2	9,8	0,7	7,1	55,2	10,1	23,5
v bytových domech	100,0	57,5	17,3	18,3	5,9	59,6	1,0	31,9	5,7	1,7
v ostatních budovách	100,0	30,5	32,7	26,1	8,6	32,3	2,9	43,2	13,0	7,2

Graf 7.2.5 Obydlené byty podle hlavního zdroje energie používaného k vytápění a druhu domu

8. Dlouhodobý vývoj

Na území současného Olomouckého kraje se při Sčítání 1980 nacházelo 310 obcí. Následné porevoluční změny přinesly mimo jiné úpravy v sídelní struktuře, přičemž některé z místních částí úspěšně žádaly o obnovení statutu obce. Tímto se počet obcí v kraji postupně zvyšoval, a to na 372 obcí v roce 1991 a 397 obcí v roce 2001. Na počátku roku 2007 vznikla samostatná obec Držovice, která se vyčlenila z města Prostějova, a v roce 2009 vznikla samostatná obec Petrov nad Desnou, která se vyčlenila z obce Sobotín. Díky těmto změnám v sídelním uspořádání byl Olomoucký kraj při Sčítání 2011 vymezen územím 399 obcí.

Tab. 8.1 Vývoj sídelní struktury podle velikostních skupin obcí *)

(do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

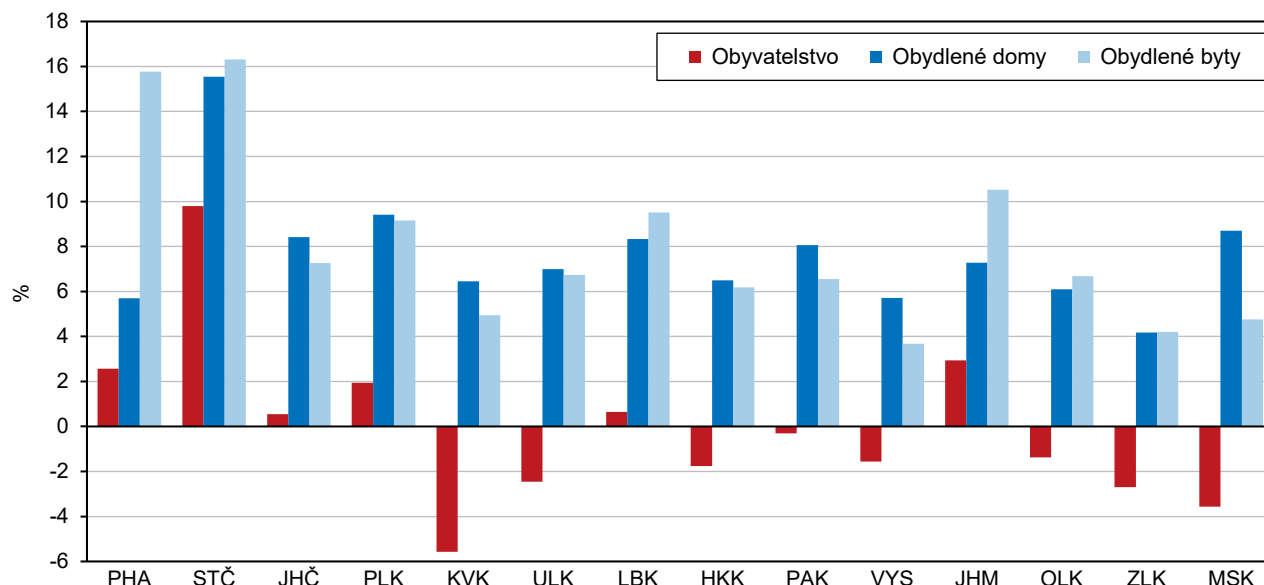
	1980		1991		2001		2011		2021	
	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)
Olomoucký kraj	310	100,0	372	100,0	397	100,0	399	100,0	402	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	22	0,5	44	1,0	50	1,1	48	1,1	50	1,1
200–499	94	5,0	122	6,5	133	7,0	130	6,9	132	7,1
500–999	83	9,1	92	9,7	96	10,0	102	10,9	101	10,8
1 000–4 999	96	29,8	101	28,7	105	29,5	106	30,3	106	30,4
5 000–19 999	11	19,6	9	17,4	9	16,8	9	16,3	9	15,7
20 000–49 999	2	12,6	1	4,7	3	19,6	3	18,5	3	17,7
50 000 a více	2	23,5	3	32,0	1	15,9	1	16,1	1	17,1

*) Obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání.

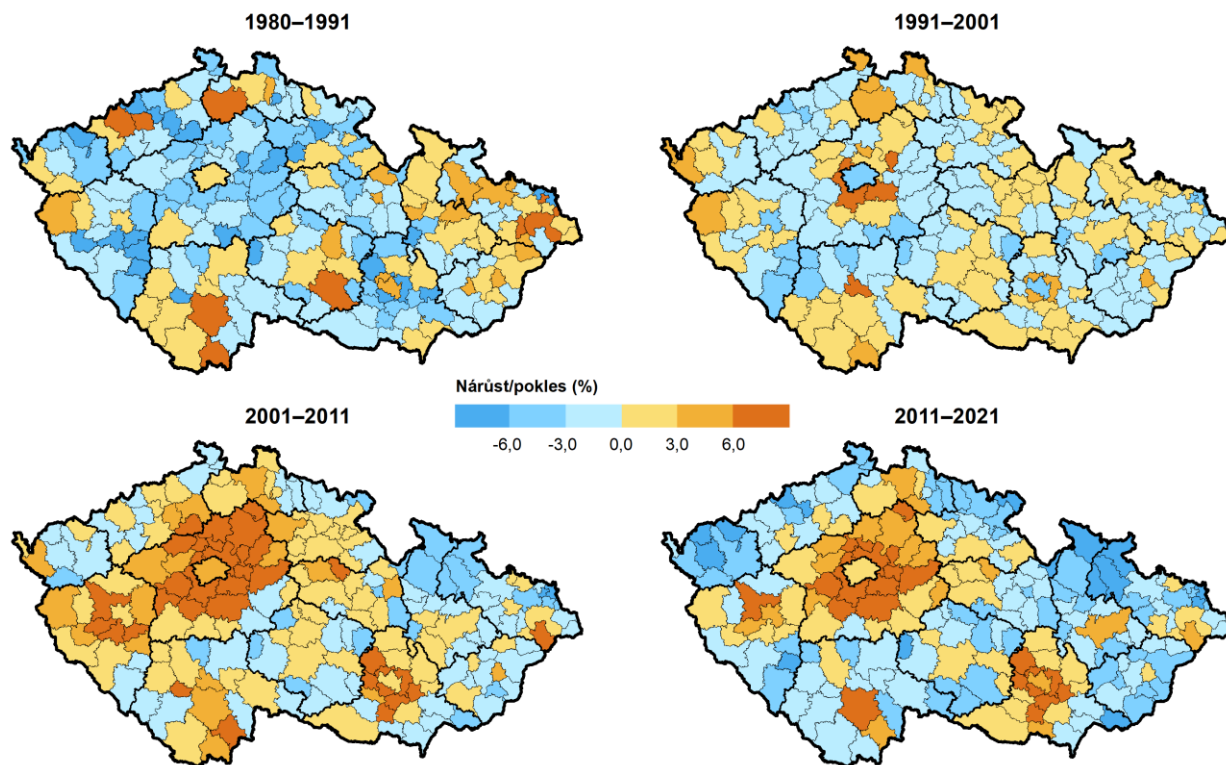
Během desetiletí ohraničeného dvěma posledními cenzy se počet obcí v kraji zvýšil o tři obce, které vznikly k 1. lednu 2016 v souvislosti s optimalizací území Vojenského újezdu Libavá. Jednalo se o obce Kozlov, Luboměř pod Strážnou a Město Libavá. Díky tomu tvořilo při Sčítání 2021 území Olomouckého kraje 402 obcí. Dlouhodobý, zejména porevoluční vývoj přinesl úbytek populace v největších městech, který se promítl do nižšího počtu i podílu bydlících osob v největších velikostních skupinách obcí.

Graf 8.1 Změna hodnot vybraných ukazatelů v krajích mezi roky 2011 a 2021

(přepočteno na území krajů platné k 26. 3. 2021; podle obvyklého pobytu)

Změna počtu obyvatel ve správních obvodech ORP mezi jednotlivými sčítáními v letech 1980–2021

Za období 1980–2011 jsou údaje podle místa trvalého pobytu, za 2011–2021 podle místa obvyklého pobytu. Od roku 2001 se započítávají cizinci s dlouhodobým pobytem. Data jsou přepočtena na územní strukturu SLDB 2021. Zdroj: ČSÚ, SLDB 1980, 1991, 2001, 2021

Z demografického hlediska stvrdil poslední census v Olomouckém kraji dvě základní tendence, a to úbytek populace a její stárnutí. V Olomouckém kraji mělo k 26. 3. 2021 obvyklý pobyt 619 788 osob, tj. o 8 640 osob méně než k 26. 3. 2011. Ačkoliv dřívější sčítání (tj. v roce 2001 a starší) byla zpracována podle místa trvalého pobytu, úbytek krajské populace je zřejmý i v dlouhodobém kontextu. Pokles počtu obyvatel přitom nepokrýval symetricky a souvisle celé území kraje. Dlouhodobě jej však doprovázely dva přetrvávající jevy. Prvním byl suburbanizační fenomén, který charakterizoval zejména poslední desetiletí 20. století a úvodní desetiletí 21. století a představoval stěhování obyvatel do bezprostředního zázemí významných sídel. Druhým jevem bylo vylidňování periférií, a to jak vnějších (tj. při státních hranicích s Polskem), tak vnitřních (tj. při hranicích se sousedními kraji).

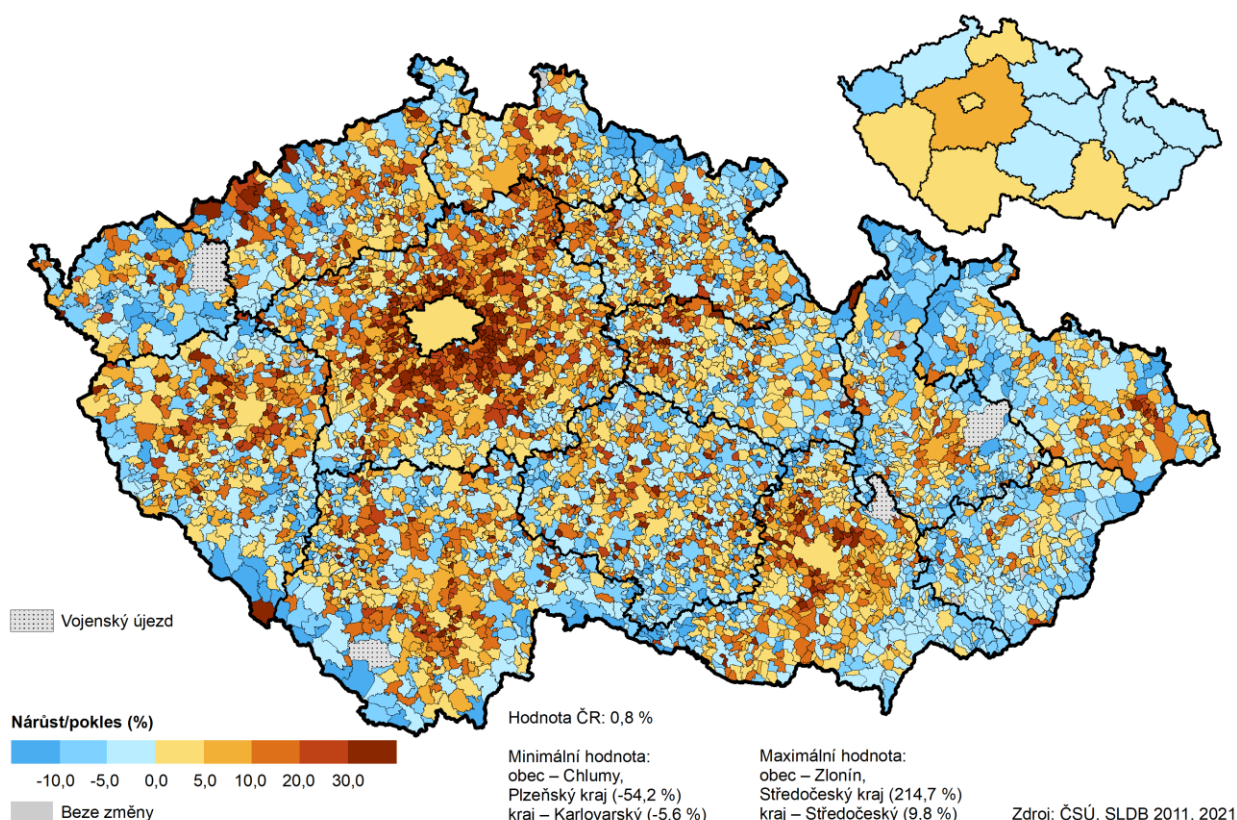
Tab. 8.2 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku podle výsledků sčítání 1980 až 2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo celkem	648 416	647 350	643 824	628 428	619 788
0–14 let	158 359	140 291	106 274	90 398	98 164
15–64 let	405 957	426 553	450 284	434 574	388 906
65 let a více (včetně nezjištěného věku)	84 100	80 506	87 266	103 456	132 718
Průměrný věk (roky)	34,6	35,9	38,4	41,2	43,3
Muži celkem	315 090	314 485	313 259	305 527	303 895
0–14 let	81 443	71 612	54 323	46 208	50 118
15–64 let	200 799	212 376	225 535	217 750	198 543
65 let a více (včetně nezjištěného věku)	32 848	30 497	33 401	41 569	55 234
Ženy celkem	333 326	332 865	330 565	322 901	315 893
0–14 let	76 916	68 679	51 951	44 190	48 046
15–64 let	205 158	214 177	224 749	216 824	190 363
65 let a více (včetně nezjištěného věku)	51 252	50 009	53 865	61 887	77 484

Zásadně se za poslední čtyři dekády proměnila věková struktura obyvatel. Jestliže v roce 1980 připadalo na 100 dětí ve věku 0 až 14 let celkem 53,1 seniorů ve věku 65 a více let, v roce 2021 již na stejný počet dětí stejného věku připadalo 135,2 seniorů. Pod tuto dramatickou změnu se podepsal protichůdný vývoj předproduktivní a poproduktivní složky v krajské populaci. Zatímco počet dětí se mezi censy v letech 1980 a 2021 snížil ze 158,4 tis. na 98,2 tis., počet seniorů starších 65 let se zvýšil z 84,1 tis. na 132,7 tis. Změny ve věkové skladbě se promítly do růstu průměrného věku obyvatel, který v roce 2021 činil 43,3 let a byl o 8,7 let vyšší než v roce 1980 (34,6 let). Novou událostí Sčítání 2021 se stalo zastavení dlouhodobého úbytku dětí, jejichž počet se oproti předchozímu sčítání zvýšil o 7,8 tis. Pod magickou 400tisícovou hranici naopak klesl počet osob v produktivním věku 15 až 64 let a na nové maximum vzrostl počet osob v poproduktivním věku 65 a více let.

Změna počtu obyvatel v obcích a krajích mezi sčítáním v roce 2011 a 2021

Polistopadový vývoj ovlivnil celospolečenské chování, které se zásadním způsobem promítlo i do řady sociálních či demografických témat. Jednou z oblastí, která doznala výrazných změn, byl deklarovaný vztah populace k náboženské víře. Zatímco v roce 1991 se k víře přihlásilo 331,0 tis. obyvatel Olomouckého kraje a dalších 211,1 tis. obyvatel bylo bez víry, o 30 let později se vzájemný poměr věřících a nevěřících zcela otočil. V roce 2021 se k víře přihlásilo 152,7 tis. obyvatel a naopak bez víry bylo 281,5 tis. obyvatel. Další oblastí, která v posledních dekádách prochází řadou významných změn, představuje struktura dospělé populace podle rodinného stavu. Ačkoliv počet obyvatel starších 15 let se mezi roky 1991 a 2021 zvýšil jen nepatrně, počet svobodných mužů a žen vzrostl ze 104,4 tis. na 161,5 tis. Ještě výrazněji se v dospělé populaci Olomouckého kraje zvýšil počet rozvedených, a to z 30,7 tis. v roce 1991 na 72,4 tis. v roce 2021. Opačným směrem se vyvinula statistika ženatých mužů a vdaných žen. V roce 1991 byly v manželství necelé dvě třetiny dospělých obyvatel Olomouckého kraje (322,2 tis.), aby o 30 let později jejich počet nedosahoval ani poloviny populace 15leté a starší (240,2 tis.). V porovnání let 1991 a 2021 také mírně klesl počet ovdovělých, a to z 49,5 tis. na 45,5 tis. Mezi ovdovělými je dlouhodobě nejvýraznější genderový rozdíl, z důvodu vysoké početní převahy vdov nad vdovci.

Tab. 8.3 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle pohlaví a rodinného stavu podle výsledků sčítání 1980 až 2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

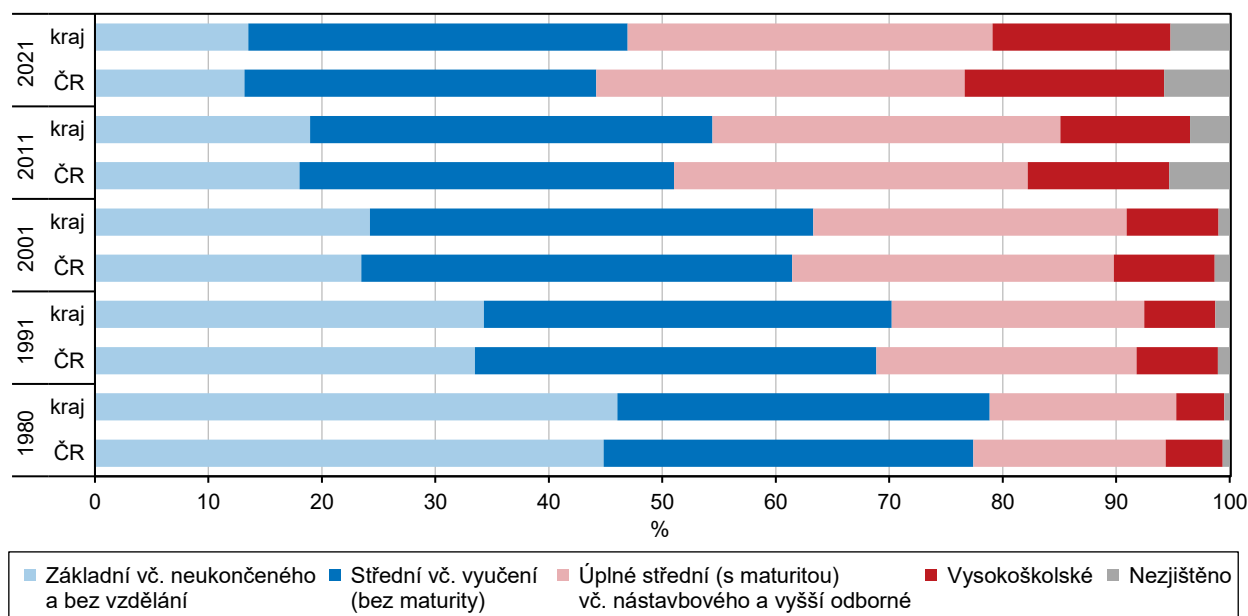
	1980	1991	2001	2011	2021
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem¹⁾	490 057	507 059	537 550	538 030	521 624
z toho podle rodinného stavu:					
svobodní/svobodné	.	104 404	138 914	158 298	161 454
ženať/vdané	326 260	322 175	300 873	269 943	240 240
rozvedení/rozvedené	.	30 654	46 445	61 741	72 374
ovdovělí/ovdovělé	.	49 506	48 802	47 292	45 503
Muži ve věku 15 let a více celkem¹⁾	233 647	242 873	258 936	259 319	253 777
z toho podle rodinného stavu:					
svobodní	.	61 285	79 694	89 528	92 602
ženať	162 834	161 023	150 324	134 797	120 208
rozvedení	.	12 727	20 125	26 744	32 087
ovdovělí	.	7 653	7 504	7 788	7 759
Ženy ve věku 15 let a více celkem¹⁾	256 410	264 186	278 614	278 711	267 847
z toho podle rodinného stavu:					
svobodné	.	43 119	59 220	68 770	68 852
vdané	163 426	161 152	150 549	135 146	120 032
rozvedené	.	17 927	26 320	34 997	40 287
ovdovělé	.	41 853	41 298	39 504	37 744

¹⁾ do roku 2011 včetně nezjištěného věku

Dramaticky se v populaci mění její vzdělanostní skladba s tím, že postupně klesá zastoupení osob s nejnižším vzděláním a naopak roste podíl osob s nejvyšším vzděláním. V roce 1980 žilo v Olomouckém kraji 225,6 tis. osob se základním vzděláním (vč. neukončeného a bez vzdělání), což představovalo téměř polovinu dospělé populace. V roce 2021 mělo stejné vzdělání pouze 70,6 tis. osob, tj. každý sedmý dospělý obyvatel v kraji. Zásadně se v populaci zvýšil počet absolventů úplného středního vzdělání (s maturitou), a to z 80,6 tis. v roce 1980 na 167,7 tis. v roce 2021, a rovněž počet vysokoškoláků, a to z 20,7 tis. v roce 1980 na 81,8 tis. v roce 2021.

Graf 8.2 Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

Velikost pracovní síly se mezi sčítáními v letech 2011 a 2021 zvýšila na 317,9 tis. osob, přesto zůstala pod průměrem předchozích censů. Ve výrazně lepší kondici se v roce 2021 nacházel pracovní trh a uplatnění obyvatel bydlících v Olomouckém kraji, a to v porovnání jak s rokem 2011, tak s rokem 2001. Ačkoliv v roce 2001 tvořilo pracovní sílu více osob než v roce 2021, počet zaměstnaných byl paradoxně nižší. Příčinou byla vyšší nezaměstnanost, která se v letech 2001 i 2011 negativně promítla do charakteristiky ekonomické aktivity populace. Při Sčítání 2021 bydlelo v kraji 295,9 tis. osob mimo pracovní sílu. Jejich počet byl nejnížší z posledních pěti censů, a to navzdory spíše rostoucímu počtu nepracujících důchodců.

Tab. 8.4 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání 1980 až 2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

	1980	1991	2001	2011	2021
Pracovní síla	333 151	334 898	326 547	303 992	317 949
muži	175 042	175 667	178 867	165 509	173 072
ženy	158 109	159 231	147 680	138 483	144 877
v tom: zaměstnaní	333 151	327 169	287 794	268 014	301 779
muži	175 042	171 137	158 469	147 131	164 752
ženy	158 109	156 032	129 325	120 883	137 027
nezaměstnaní	-	7 729	38 753	35 978	16 170
muži	-	4 530	20 398	18 378	8 320
ženy	-	3 199	18 355	17 600	7 850
Osoby mimo pracovní sílu	315 265	312 452	313 625	300 694	295 909
muži	140 048	138 818	132 189	126 482	127 204
ženy	175 217	173 634	181 436	174 212	168 705
z toho nepracující důchodci	108 741	127 186	143 534	147 180	146 073
muži	37 753	45 827	52 893	56 091	58 376
ženy	70 988	81 359	90 641	91 089	87 697
Nezjištěno	-	-	3 652	23 742	5 930
muži	-	-	2 203	13 536	3 619
ženy	-	-	1 449	10 206	2 311

V porovnání s předchozími léty se počet hospodařících domácností zvýšil. V dlouhodobém vývoji je ve struktuře domácností patrný neustále se zvyšující podíl domácností jednotlivců. Těch je oproti roku 1980 dvakrát více a na celkovém počtu hospodařících domácností se podílí více než třetinou (37,5 %, v roce 1980 byl podíl 22,2 %). Naopak domácností tvořených 1 rodinou stále ubývá. Jejich podíl na celkovém počtu hospodařících domácností klesl ze 73,4 % v roce 1980 na 59,4 % v roce 2021. Ve vnitřní struktuře rodinných domácností převažují úplné rodiny nad neúplnými a jejich podíl se na úkor neúplných rodin mezi posledními sčítáními dokonce zvýšil. U úplných rodin převažují rodiny bez závislých dětí, u neúplných rodin je tomu naopak.

Tab. 8.5 Domácnosti podle výsledků sčítání 1980 až 2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

	1980	1991	2001	2011	2021
Hospodařící domácnosti celkem	231 084	242 477	255 760	257 964	280 121
z toho: domácnosti jednotlivců	51 256	63 949	71 523	78 801	105 060
tvořené 1 rodinou	169 509	172 658	177 164	164 554	166 342
Rodinné domácnosti podle typu:					
úplné rodiny	.	.	.	130 946	136 049
bez závislých dětí	.	.	.	76 313	79 211
se závislými dětmi	.	.	.	54 633	56 838
neúplné rodiny	.	.	.	33 608	30 293
bez závislých dětí	.	.	.	16 135	12 740
se závislými dětmi	.	.	.	17 473	17 553

Výsledky sčítání domů ukazují postupné rozšiřování domovního fondu. Při sčítání v roce 2021 bylo evidováno o 8,3 tis. domů více než při sčítání v roce 2011. Zároveň se však zvyšuje i počet neobydlených domů, i když jejich podíl na celkovém počtu domů zůstal při posledních dvou sčítáních stejný (13,4 %).

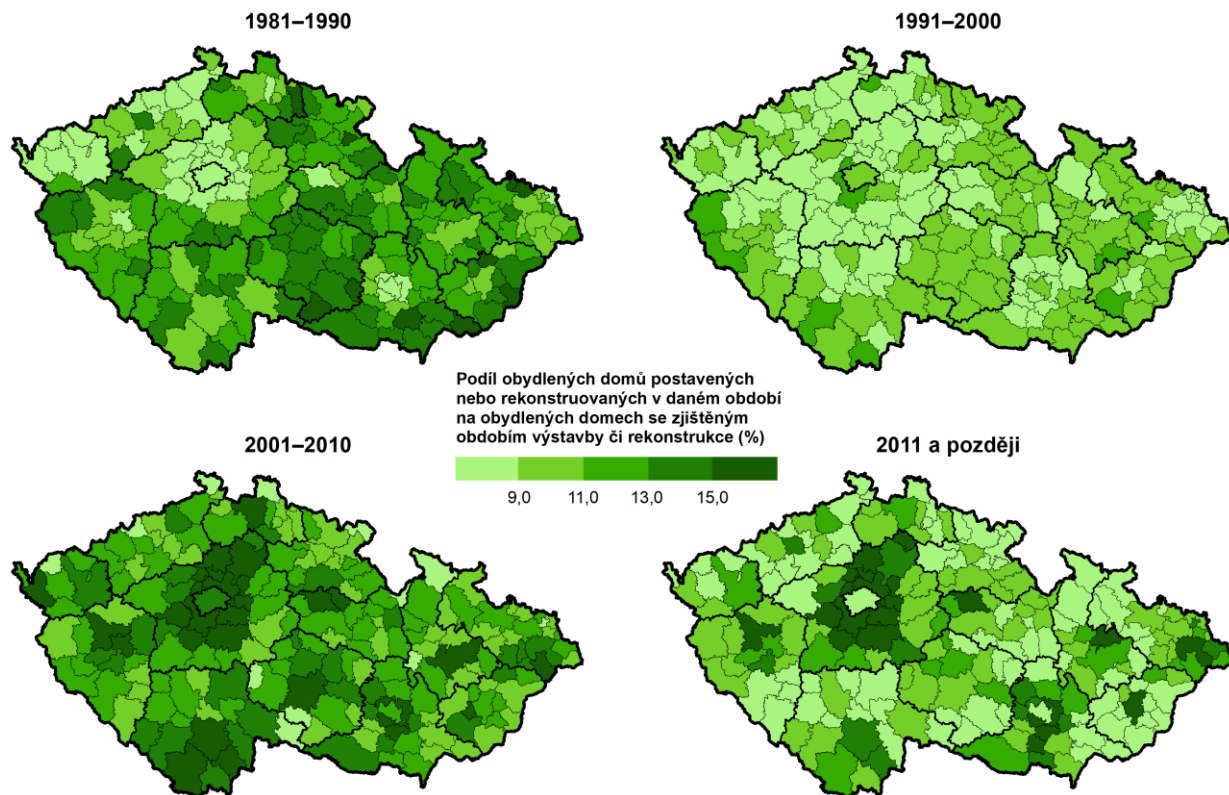
Tab. 8.6 Domovní fond podle výsledků sčítání 1980 až 2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

	1980	1991	2001	2011	2021
Domy celkem	119 833	123 206	127 685	137 347	145 651
obydlené	110 673	108 782	111 197	118 883	126 126
neobydlené	9 160	14 424	16 488	18 464	19 525
Podíl neobydlených domů (%)	7,6	11,7	12,9	13,4	13,4
Z obydlých domů:					
rodinné domy	95 682	94 117	98 126	105 082	112 416
bytové domy	12 913	13 360	11 220	11 961	11 594
Podíl rodinných domů (%)	86,5	86,5	88,2	88,4	89,1
Obydlené domy podle vlastníka:					
fyzická osoba	94 529	92 774	97 640	101 294	112 624
obec, stát	12 321	11 524	4 540	2 768	1 883
bytové družstvo	2 473	3 181	2 278	1 473	524
spoluvlastnictví vlastníků bytů	.	.	.	9 109	8 701

Mezi sčítáními vzrostl především počet obydlých rodinných domů, zvláště v posledních dvou dekadách, což souvisí s výstavbou „satelitních městeček“ v zázemí velkých sídel.

Obydlené domy v roce 2021 podle období výstavby nebo rekonstrukce ve správních obvodech ORP

Zdroj: ČSÚ 2021

Největších změn u domů doznala vlastnická struktura domů. Od sčítání v roce 1991 můžeme pozorovat zvyšující se počet obydlých domů ve vlastnictví fyzických osob a vlivem privatizace výrazný pokles domů

ve vlastnictví obce či státu. Také v minulosti zastoupené vlastnictví domů bytovým družstvem vykázalo rapidní pokles a došlo k nárůstu nově evidovaných domů ve spoluvlastnictví vlastníků bytů.

S rostoucím počtem domů v Olomouckém kraji se zvyšoval i počet bytů. Mezi sčítáním v roce 2011 a 2021 se jejich počet navýšil o 30,5 tis. Zároveň se ale také zvyšoval počet bytů, ve kterých nebyla sečtena žádná osoba. Podíl takto definovaných neobydlených bytů na bytovém fondu v kraji činil 16,1 %, zatímco při sčítání v roce 1980 jich bylo evidováno jen 5,8 %.

Protože počet bytů mezi sčítáními rostl, ale počet obyvatel klesal, došlo i k poklesu počtu osob na jeden byt. Zatímco v roce 1980 připadaly na obydlený byt v kraji 3 osoby, při sčítání v roce 2021 to bylo jen 2,3 osob.

Sčítání bytů také ukázalo zvyšující se technickou vybavenost bytů. Příkladem může být převažující způsob vytápění. Ještě v roce 1991 byla pětina obydlených bytů vytápěna kamny přímo v bytě, v roce 2021 to už bylo jen 7,6 % obydlených bytů. V současnosti je naprostá většina bytů vytápěna ústředním dálkovým nebo domovním topením (v roce 2021 byly domy s jedním bytem s ústředním topením zařazeny do kategorie s vlastním zdrojem vytápění).

Tab. 8.7 Bytový fond podle výsledků sčítání 1980 až 2021

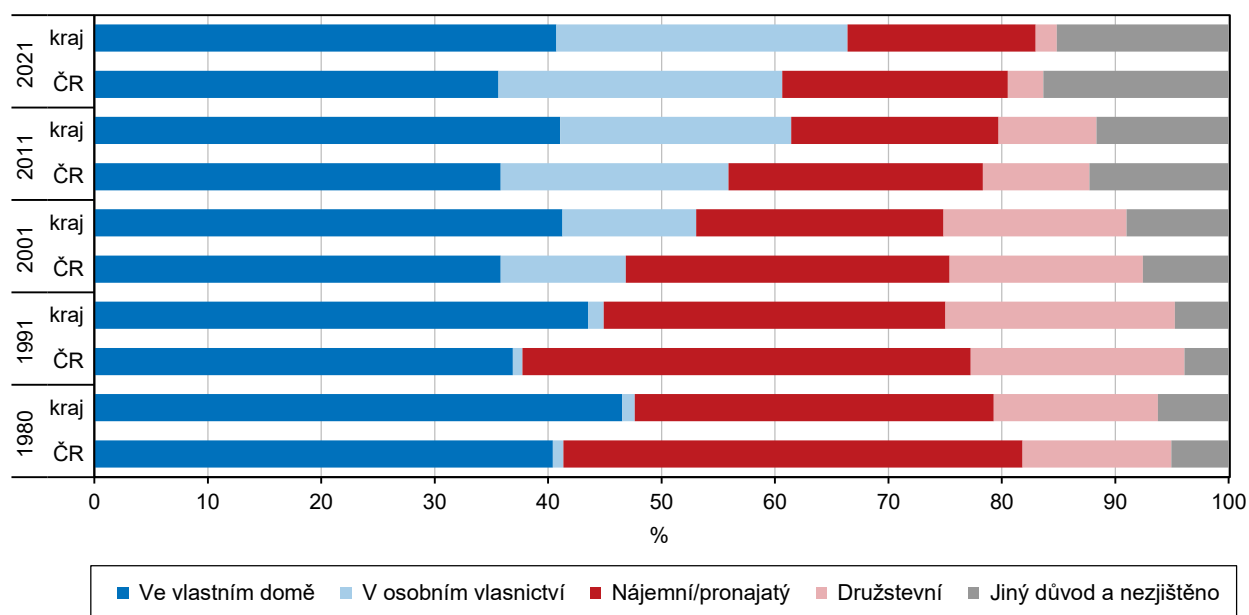
(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

	1980	1991	2001	2011	2021
Byty celkem	226 653	243 480	259 245	279 324	309 906
obydlené	213 447	223 857	232 052	243 624	259 885
neobydlené	13 206	19 623	27 193	35 700	50 021
Podíl neobydlených bytů (%)	5,8	8,1	10,5	12,8	16,1
Obydlené byty podle druhu domu:					
v rodinných domech	113 079	107 905	115 084	122 522	130 133
v bytových domech	97 616	114 144	114 731	118 373	124 779
Podíl bytů v rodinných domech (%)	53,0	48,2	49,6	50,3	50,1
Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu:					
ve vlastním domě	99 357	97 448	95 744	100 046	105 851
v osobním vlastnictví	2 344	3 104	27 372	49 655	66 674
nájemní/pronajatý	67 540	67 385	50 574	44 529	43 167
družstevní	30 899	45 303	37 439	21 003	4 804
Obydlené byty podle převažujícího způsobu vytápění:					
ústřední dálkové nebo domovní	98 540	120 646	170 032	198 998	123 404
ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)	30 209	57 368	23 158	18 882	100 340
lokální topidla (kamna)	83 329	44 711	30 909	18 752	19 632
Počet osob na 1 obydlený byt	3,01	2,87	2,73	2,52	2,29

Vzhledem k zvýšené aktivitě ve výstavbě rodinných domů v posledních 20 letech, byla více než polovina obydlených bytů v kraji situována v rodinných domech. Tomu odpovídá i rostoucí počet obydlených bytů ve vlastním domě. Největší nárůst v právním důvodu užívání bytu ale zaznamenaly počty bytů v osobním vlastnictví. Naproti tomu došlo k poklesu družstevních bytů a bytů nájemných či pronajatých.

Graf 8.3 Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021; do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

Metodické vysvětlivky

Obyvatelstvo

Údaj o **počtu obyvatel** ve výsledcích SLDB 2021 zahrnuje všechny obvykle bydlící obyvatele České republiky.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti.

Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium délky pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklarace na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti před rokem, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečtení.

Osoby v zařízeních jsou osoby s místem obvyklého pobytu ve všech typech ubytovacích zařízení sloužících k ubytování většího počtu osob (např. penziony pro důchodce, dětské domovy, ubytovny, věznice apod.).

Osoby bydlící mimo byty a zařízení jsou osoby s místem obvyklého pobytu v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách nebo v obytných domech, ale mimo byty (ubytování v nebytovém prostoru).

Osoby bez domova jsou osoby, které na sčítacím formuláři deklarovaly způsob bydlení „Žádné obydlí (bez domova)“. Za místo obvyklého pobytu je u osoby bez domova, v souladu s mezinárodními doporučeními, považováno místo sečtení.

Údaje o **státním občanství** jsou přebírané z registru obyvatel. **Cizinci** jsou obyvatelé s cizím státním občanstvím bez občanství České republiky. Osoby s dvojím nebo vícenásobným státním občanstvím se zařazují do jednoho státního občanství podle pořadí Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

Národnost vyplnil každý podle svého rozhodnutí. Bylo možné uvedení až dvou národností nebo neuvedení žádné (údaj byl nepovinný).

Jako **mateřský jazyk** se uváděl jazyk, kterým se sčítanou osobou v dětství hovořila matka nebo osoby, které ji vychovaly (tj. první jazyk, kterým se sčítaná osoba učila mluvit.) Bylo možné uvést i dva mateřské jazyky.

Vyplnění údaje o **náboženské víře** bylo pro respondenty dobrovolné a v odpovědi mohli deklarovat, zda jsou věřící a slovním zápisem uvést náboženský směr, hnutí, církev nebo společnost, ke které se hlásí, nebo zda jsou bez náboženské víry.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím.

Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle jiných právních předpisů v zahraničí.

Počet živě narozených dětí byl při sčítání zjišťován pouze u žen ve věku 15 a více let. Zahrnuje všechny děti živě narozené do rozhodného okamžiku sčítání (v manželství i mimo manželství), i když některé z dětí později zemřelo.

Nejvyšší dosažené vzdělání bylo zjišťováno pouze u osob ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Údaje uvedené na sčítacím formuláři byly doplněny o informace o vzdělání z administrativních zdrojů. Osoby, které získaly vzdělání v soukromé nebo zahraniční vzdělávací instituci bez akreditace MŠMT, uváděly odpovídající stupeň vzdělání ve vzdělávacím systému ČR.

Místem bydliště v době narození se rozumělo místo obvyklého pobytu v době narození sčítané osoby, tj. první bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození.

Místo a druh registrovaného pobytu byly pro účely sčítání převzaty ze systémů Ministerstva vnitra. Týká se občanů ČR a také cizinců s registrovaným pobytem v Česku. Místo registrovaného pobytu není vždy totožné s místem obvyklého pobytu osoby zjišťovaným ve sčítání.

Pracovní sílu (osoby ekonomicky aktivní) představují osoby zaměstnané (pracující) a nezaměstnané.

Mezi **zaměstnané** patří všechny osoby ve věku 15 a více let, které v rozhodný okamžik sčítání měly formální vazbu k zaměstnání nebo pracovaly alespoň 1 h týdně za mzdu, plat, nebo jiný druh odměny. Zahrnuti jsou rovněž pracující důchodci, pracující žáci a studenti a osoby na mateřské dovolené (28 resp. 37 týdnů).

Osoby s formální vazbou k zaměstnání jsou zaměstnanci a osoby s podnikatelským oprávněním, bez ohledu na délku pracovního úvazku, charakter pracovní aktivity (trvalý, dočasný) nebo druh pracovního poměru, dohody či smlouvy.

Nezaměstnané jsou všechny osoby ve věku 15 a více let, které byly v rozhodný okamžik sčítání bez práce a zároveň si práci hledaly (prostřednictvím Úřadu práce nebo jiným způsobem).

Osoby **mimo pracovní sílu** (osoby ekonomicky neaktivní) jsou osoby, které nepatří mezi zaměstnané ani nezaměstnané. Jsou to nepracující důchodci, ostatní nepracující osoby s vlastním zdrojem obživy, osoby na rodičovské dovolené, nepracující žáci a studenti, osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby.

U zaměstnaných osob bylo zjišťováno **postavení v zaměstnání, zaměstnání a odvětví ekonomické činnosti** podle současného zaměstnání, v případě více zaměstnání podle hlavního.

Postavení v zaměstnání bylo zjišťováno výhradně z administrativních zdrojů (IS ČSSZ, údaje GŘ, RES).

Zaměstnavatelé jsou podnikatelé se zaměstnanci. *Osoby pracující na vlastní účet* jsou podnikatelé bez zaměstnanců. *Zaměstnanci* mají placená zaměstnanecká místa.

Jako **zaměstnání** (profese) se uváděla konkrétní vykonávaná práce, resp. pracovní pozice zaměstnané osoby.

Odvětví ekonomické činnosti bylo zjišťováno jako druh ekonomické činnosti zaměstnavatele, resp. předmět podnikání.

Dojíždka

Otázku týkající se **místa pracoviště/školy** vyplňovali pouze zaměstnaní (pracující) a žáci a studenti. Žáci a studenti, kteří při studiu zároveň pracují, vyplňovali adresu místa pracoviště.

U místa pracoviště se uváděla adresa místa výkonu práce (nikoliv např. sídla firmy).

Osoby, které neměly pevné místo pracoviště, ale pracovní dobu začínaly na stejné adrese (např. pracovníci v dopravě – řidiči aj.), uváděly místo nástupu do zaměstnání. Osoby, které místo výkonu zaměstnání často mění, uvedly „zaměstnání bez stálého pracoviště“.

Otázku na **frekvenci dojíždky do práce nebo školy** vyplňovali všichni zaměstnaní, žáci a studenti s výjimkou osob, které uvedly, že pracují/studují na adrese obvyklého pobytu, a osob bez stálého místa pracoviště. Osoby dojíždějící do práce/školy z jiného místa, než je adresa obvyklého pobytu, jsou zahrnuty v kategorii „z jiného místa než z obvyklého bydliště“.

Otázku na **dopravní prostředek** používaný k cestě do práce nebo školy vyplňovali všichni zaměstnaní a žáci a studenti kromě osob pracujících/studujících na adrese obvyklého pobytu. Bylo možné uvést jeden hlavní dopravní prostředek, tj. používaný k nejdelší části cesty, a nejvýše dva další ke zbytku cesty.

Osoby **vyjíždějící/dojíždějící do zaměstnání a škol** jsou zaměstnaní (pracující) nebo žáci a studenti, jejichž místo pracoviště nebo školy bylo na jiné adrese, než je adresa jejich obvyklého pobytu. Mezi vyjíždějící/dojíždějící tedy nejsou zahrnuty osoby pracující/studující na adrese obvyklého pobytu, osoby se zaměstnáním bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště/školy.

Domácnosti

Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu žijícími v jednom bytě nebo jiném obydlí. Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů příbuzenských a jiných vztahů na sčítacím formuláři, které byly doplněny o informace z administrativních zdrojů ministerstva vnitra.

Bytovou domácnost tvoří osoby žijící společně v jednom bytě.

Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Hospodařící domácnost může být typu:

- **Domácnost rodinná tvořená 1 úplnou rodinou** – zahrnuje manželský pár, neformální soužití druhá a družky – tzv. faktické manželství, registrované partnerství, příp. neformální soužití osob stejného pohlaví – tzv. faktické partnerství, a to ve všech případech s dětmi nebo bez dětí
- **Domácnost rodinná tvořená 1 neúplnou rodinou** – jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem
- **Domácnost rodinná tvořená 2 a více rodinami**
- **Domácnost nerodinná vícečlenná** – dvě nebo více osob příbuzných i nepříbuzných, společně hospodařících, které netvoří rodinnou domácnost; mezi nerodinné vícečlenné domácnosti patří také domácnost prarodiče s vnoučaty (kromě prarodičů tvořících pár – úplnou rodinu)
- **Domácnost jednotlivce**

Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

Hospodařící domácnosti byly zpracovány za osoby bydlící v bytech, mimo byty a také za rodiny, příp. vícečlenné nerodinné domácnosti v zařízení. Jednotlivé osoby žijící v zařízení a osoby bez domova nejsou do počtu hospodařících domácností zahrnuty.

Ve výsledcích sčítání jsou hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou tříděny mimo jiné podle počtu závislých dětí. Závislé dítě je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, jejíž postavení v domácnosti je „dítě“, není zahrnuta mezi pracovní sílu a zároveň je ve věku 0–25 let.

Byty

V rámci sčítání byl za všechny osoby, resp. domácnosti zjišťován jejich **způsob bydlení / typ obydlí**. Kromě bytu se v případě osob rozlišuje i bydlení v ubytovacím zařízení, různé způsoby bydlení mimo bytový fond v jiných objektech a prostorách (rekreační objekt, nouzové obydlí, mobilní obydlí apod.) a osoby bez domova (bez obydlí).

Další charakteristiky bydlení byly zjišťovány pouze za obydlené byty.

Byt je uzavřený soubor místností, popřípadě jedna místnost, které splňují požadavky na bydlení a jsou k bydlení určeny.

Obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nemá žádná osoba obvyklý pobyt.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu, tedy domácnosti, která v bytě bydlí.

Byt ve vlastním domě je byt, jehož uživatel je současně vlastníkem nebo spoluvlastníkem domu.

Byt v osobním vlastnictví je byt, jehož uživatel je samostatně veden v katastru nemovitostí jako vlastník jednotky.

Jiné bezplatné užívání bytu je bezplatné užívání většinou na základě rodinných vazeb nebo dohody uživatele bytu a vlastníka bytu či domu. Uživatel bytu nemá uzavřenou nájemní smlouvu, ale náklady na bydlení a provoz domácnosti (elektřina, plyn, voda, odvoz odpadu) si může hradit.

Byt nájemní/pronajatý je užíván na základě nájemní smlouvy; zahrnuje i případy osob bydlících v podnájmu v pronajatém bytě.

Byt družstevní je byt ve vlastnictví družstva, přičemž uživatel bytu je současně členem družstva.

Jiný důvod užívání bytu zahrnuje všechny ostatní případy než výše uvedené právní důvody užívání bytu (např. dříve samostatně rozlišované byty služební, domovnícké aj.)

Obytná místnost je místnost bytu (např. obývací pokoj, ložnice, jídelna, kuchyně), která je určena k bydlení a má podlahovou plochu alespoň 4 m².

Celková plocha bytu je plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, uváděná v m² a zaokrouhlená na celé číslo. Zahrnuje plochu všech obytných místností i dalších částí bytu (příslušenství, předsíní apod.). Nezahrnuje plochu dalších prostor příslušejících k bytu, jako jsou neobyvatelné sklepy nebo půdy, terasy, balkóny, lodžie (ani zasklené).

Ústřední dálkové vytápění je vytápění z kotelny umístěné mimo dům, zpravidla pro více domů.

Ústřední domovní vytápění je vytápění z kotelny/kotle v domě, zpravidla vytápí 2 a více bytů v domě.

Ústřední vytápění s vlastním zdrojem je vytápění zřízené pouze pro jeden byt, je napojeno na jeden tepelný zdroj (kotel) a je obsluhováno uživatelem bytu přímo. Tento způsob vytápění zahrnuje i vytápění u rodinných domů s jedním bytem, bez ohledu na umístění zdroje (kotel v některé místnosti bytu nebo např. ve sklepech).

Jako **lokální topidla/kamna** se označuje vytápění zdroji tepla, umístěnými v jednotlivých místnostech bytu. Zahrnuje všechny druhy kamen či zdrojů tepla, bez ohledu na užívané palivo (tedy např. i akumulární kamna, WAW, přímotopy, krby).

Údaj **poloha bytu v domě** označuje podlaží, na němž se nacházejí (hlavní) vstupní dveře do bytu. V případě bytu v podkroví se podkroví považuje za další řádné podlaží/poschodí.

Domy

Do **počtu domů** jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení, tj. objekty s byty (bytem) a objekty obsahující jiné prostory určené k bydlení nebo dlouhodobějšímu ubytování, jako jsou ubytovací zařízení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) a různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, ubytovny apod.

Obydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nemá žádná osoba obvyklý pobyt. Do počtu neobydlených domů jsou zahrnuty všechny domy s byty a všechny domy s ubytovacím zařízením bez bytu, pokud jsou určeny k bydlení. Neobydlené objekty bez bytů, příp. se zařízením sloužícím pouze ke krátkodobému ubytování (hotely, turistické ubytovny, nemocnice apod.) nejsou do počtu neobydlených domů zahrnuty.

Podle **druhu domu** se rozlišují:

- **rodinný dům** – má maximálně tři samostatné byty a převažujícím účelem využití domu je bydlení. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek (společná část obvodové zdi s rodinným domem na sousedící parcele) nebo řadový (alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhají částí obvodové zdi). Nepatří sem jedno- až tříbytové budovy se zařízením určeným k bydlení či s převažujícím využitím k jinému účelu.
- **bytový dům** – má čtyři a více bytů, přístupných zpravidla ze společné chodby nebo schodiště, a převažujícím účelem využití domu je bydlení, počet podlaží není určující. Nepatří sem čtyř- a vícebytové budovy se zařízením určeným k bydlení či s převažujícím využitím k jinému účelu.
- **ostatní budovy** – zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Vlastníkem domu je fyzická nebo právnická osoba, případně jejich kombinace. Údaje o vlastnické struktuře domovního fondu byly převzaty z dat katastru nemovitostí platných k 26. 3. 2021. Rozhodující je forma vlastnictví, nikoliv počet vlastníků. Typ vlastníka – fyzická osoba – zahrnuje i případy více spoluvlastníků domu, pokud to jsou fyzické osoby (např. společné jmění manželů). Spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) zahrnuje pouze případy, kdy je celý dům ve spoluvlastnictví fyzických či právnických osob, které jsou vedeny v katastru nemovitostí jako vlastníci konkrétních vymezených jednotek typu byt či skupina bytů. Typ vlastníka – jiná právnická osoba – se vyskytuje u domů patřících jiným právnickým osobám, než jsou bytová družstva, obce či stát. Kombinace vlastníků zahrnuje ostatní případy spoluvlastnictví domu více vlastníky různého typu, kteří zároveň nejsou v katastru nemovitostí uvedeni jako vlastníci jednotek (např. fyzické a jiné právnické osoby, obce a bytového družstva apod.).

Obdobím výstavby nebo rekonstrukce se rozumí období, kdy byl dům dostavěn a předán do užívání (kolaudace), případně proběhla jeho významná rekonstrukce spojená s modernizací bytů, přístavbou/nástavbou nových podlaží či bytů, která vyžadovala kolaudační souhlas.

Při určování převažujícího **materiálu nosných zdí** se nepřihlíží k materiálu základů ani příček. Za nosné zdi domu se považují ty, které nesou stropy a střechu; jsou to zpravidla všechny vnější zdi (kromě skeletových konstrukcí). Kategorie „kámen, cihly, tvárnice“ zahrnuje rovněž kombinace těchto tří materiálů.

Způsob odvádění odpadních vod z domu vypovídá o tom, zda má dům domovní přípojku na kanalizační síť (veřejnou), vlastní domácí čističku odpadních vod, žumpu, jímku či septik, nebo zda je dům bez kanalizace a jímky (přímý odpad do terénu či vodoteče). Rozhodujícím kritériem pro zařazení do jednotlivých kategorií je způsob likvidace splaškových, nikoliv dešťových vod.

Výtah v domě charakterizuje vybavenost domu osobním výtahem (výtahem využitelným pro přepravu osob). Je-li v domě pouze nákladní výtah, který uživatelé bytů nemohou běžně užívat (např. v provozních budovách), je dům zařazen do kategorie „bez výtahu“.

Ústřední dálkové vytápění je vytápění z kotelny umístěné mimo dům, zpravidla pro více domů.

Ústřední domovní vytápění je vytápění z kotelny/kotle v domě, zpravidla vytápí 2 a více bytů v domě.

Domy **bez ústředního topení** jsou domy bez ústředního dálkového a ústředního domovního vytápění. Jednotlivé byty mohou být vytápěny ústředním topením s vlastním zdrojem pouze pro daný byt nebo jiným způsobem, případně jsou bez vytápění.

Srovnatelnost výsledků sčítání 2021 a 2011

Výsledky SLDB 2021 jsou stejně jako v případě **SLDB 2011** zpracovány a publikovány **za obvykle bydlící obyvatelstvo**, resp. tříděny podle místa obvyklého pobytu osob. Údaje těchto dvou sčítání jsou tak metodicky srovnatelné.

Oproti tomu při předcházejících sčítáních v letech 1961–2001 probíhalo veškeré zpracování a publikování výsledků podle místa trvalého pobytu osob, případně podle místa dlouhodobého pobytu. Srovnatelnost s údaji

těchto starších sčítání je proto omezená. Zpracování údajů podle místa obvyklého pobytu osoby se totiž promítá do všech věcných okruhů zpracovaných dat. Je určující jak pro územní identifikaci a třídění, tak pro zpracování domácností, určení obydlenosti bytu a domu a pro zpracování charakteristik s vazbami na území či porovnávání adres, jako jsou bydliště jeden rok před sčítáním, bydliště v době narození a dojíždka do místa pracoviště nebo školy.

Pojem **registrovaný pobyt** v SLDB 2021 odpovídá pojmu trvalý nebo dlouhodobý pobyt v SLDB 2011. Zahrnuje trvalý pobyt občana ČR, trvalý pobyt cizince a různé druhy dlouhodobého pobytu cizince registrované v systémech Ministerstva vnitra.

Údaje o **státním občanství** jsou v SLDB 2021 zpravidla, není-li uvedeno jinak, publikovány za všechny obyvatele České republiky podle jednoho státního občanství. Osoby s dvojím nebo vícenásobným státním občanstvím mají odvozeno toto jedno (hlavní) státní občanství podle pořadí: Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu. Ve výsledcích SLDB 2011 byly údaje za osoby s jedním státním občanstvím a dvojím státním občanstvím uváděny zvlášť, přičemž údaj o dvojím občanství zahrnoval pouze kombinace Česká republika a jiný stát.

Údaje o **národnosti** byly v SLDB 2021 kromě jedné deklarované národnosti zpracovány i za kombinace všech samostatně kódovaných národností. Ve výstupech SLDB 2021 jsou přednostně uváděny údaje o národnosti v novém pojetí – úhrnné počty všech osob (s jednou nebo dvěma národnostmi), které danou národnost uvedly, buď jako jedinou nebo v kombinaci s jinou národností. Osoby, které uvedly dvě národnosti, jsou tak započteny v údajích u obou národností. Ve sčítání 2011 a dříve byly zpracovány jen údaje za vybrané kombinace národností, srovnatelný údaj tohoto typu proto není z předchozích sčítání možné získat, přestože metodické pojetí otázky na národnost bylo stejné.

Rovněž údaje o **mateřském jazyce** byly v SLDB 2021 zpracovány kromě jednotlivých jazyků i za kombinace všech samostatně kódovaných jazyků. Ve výstupech SLDB 2021 jsou přednostně uváděny údaje o mateřském jazyce v novém pojetí – úhrnné počty všech osob (s jedním nebo dvěma mateřskými jazyky), které daný jazyk uvedly, buď jako jediný nebo v kombinaci s jiným jazykem. Osoby, které uvedly dva mateřské jazyky, jsou tak započteny v údajích u obou jazyků. Stejně jako v případě národnosti byly ve sčítání 2011 a dříve zpracovány jen údaje za vybrané kombinace jazyků, srovnatelný údaj tohoto typu proto není z předchozích sčítání možné získat, přestože metodické pojetí otázky na mateřský jazyk bylo stejné.

Oproti SLDB 2011 byly údaje o **náboženské víře** v SLDB 2021 samostatně zjišťovány a publikovány za rozšířený seznam konkrétních církví, hnutí, náboženských společností a směrů, včetně kategorií pro zápisy přesvědčení jako např. ateismus, agnosticismus, animismus. Osoby, které označily, že jsou věřící – hlásící se k církvi, náboženské společnosti apod., ale konkrétní církev, společnost ani směr neuvedly, jsou ve výsledcích uváděny v samostatné kategorii „věřící hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru – neuvedená církev, náboženská společnost nebo směr“. Ve výsledcích sčítání 2011 byly tyto osoby zahrnuty mezi „věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti“.

Nejvyšší dosažené vzdělání bylo v rámci zjišťování při SLDB 2021 členěno do kategorií, které umožňují převod údajů na odpovídající úroveň platné klasifikace ISCED 2011 (Mezinárodní klasifikace vzdělání) nebo na údaje srovnatelné s výsledky sčítání 2011. Údaje „nástavbové/zkrácené studium“ a „pomaturitní studium“ rozlišované při SLDB 2021 byly v SLDB 2011 zjišťovány jako jediná kategorie „nástavbové studium (vč. pomaturitního studia)“. Obdobně kategorie „konzervatoř (ukončena absolutoriem)“ a „vyšší odborné vzdělání (DiS.)“ zjišťované v SLDB 2021 samostatně byly v SLDB 2011 zahrnuty ve společné skupině „vyšší odborné vzdělání (absolutorium)“.

Nejvyšší dosažené vzdělání v SLDB 2021 podle klasifikace ISCED 2011

bez vzdělání	ISCED 0
neukončené základní vzdělání	ISCED 1
základní vzdělání	ISCED 2
střední nebo vyučení (bez maturity)	ISCED 3
úplné střední všeobecné (s maturitou)	
úplné střední odborné (s maturitou)	
nástavbové / zkrácené studium (s maturitou), absolvování dvou nebo více oborů středních škol	
pomaturitní studium	ISCED 4
konzervatoř (ukončena absolutoriem)	ISCED 5
vyšší odborné vzdělání (DiS.)	ISCED 6
bakalářské (Bc., BcA.)	
magisterské (Ing., Mgr., MUDr., JUDr., PhDr. aj.)	ISCED 7
doktorské (Ph.D., ThD., CSc., DrSc.)	ISCED 8

V údajích o **ekonomické aktivitě** došlo v souladu s mezinárodní metodikou ke změně terminologie. V SLDB 2021 je užíván pojem „pracovní síla“ pro osoby označované dříve jako „osoby ekonomicky aktivní“ a „osoby mimo pracovní sílu“ namísto „osoby ekonomicky neaktivní“.

Při sčítání 2021 se, na rozdíl od SLDB 2011, kromě zařazení osoby do jednotlivých kategorií podle ekonomické aktivity zjišťovalo na sčítacím formuláři i odpracování alespoň jedné hodiny týdně a využity byly rovněž údaje o ekonomické aktivitě z administrativních zdrojů. Údaje o ekonomické aktivitě ze sčítání 2011 a 2021 proto nejsou plně srovnatelné.

V rámci SLDB 2021 byla nově zjišťována kategorie „osoby na rodičovské dovolené“. Při SLDB 2011 mohly být tyto osoby zahrnuty v různých kategoriích – jako osoby s vlastním zdrojem obživy (s rodičovským příspěvkem), nebo osoby v domácnosti a ostatní závislé osoby. Ve srovnání se SLDB 2011 není již při sčítání 2021 rozlišována kategorie „nezaměstnaní hledající první zaměstnání“, k dispozici jsou pouze údaje za nezaměstnané celkem.

Údaje o zaměstnání, postavení v zaměstnání a odvětví ekonomické činnosti byly v SLDB 2021 zjišťovány výhradně za osoby zaměstnané podle jejich současného hlavního zaměstnání. Při SLDB 2011 byl údaj zjišťován rovněž za nezaměstnané podle posledního vykonávaného zaměstnání.

V údajích o **postavení v zaměstnání** v SLDB 2021 již nejsou rozlišovány kategorie „členové produkčních družstev“ a „pomáhající rodinní příslušníci“.

Údaj o **místě pracoviště/školy** a navazující údaje o dojíždě jsou v SLDB 2021 sledovány u zaměstnaných (pracujících) žáků a studentů podle místa pracoviště, stejně jako u ostatních zaměstnaných. V SLDB 2011 však žáci a studenti, kteří při studiu zároveň pracovali, uváděli údaje o místě školy a dojíždě do školy. Srovnatelnost údajů za dojíždě je i z důvodu dalších metodických změn omezená.

Frekvence dojíždě do zaměstnání a školy byla při SLDB 2011 sledována pouze u meziobecní dojíždě, zjišťovány byly navíc odlišné kategorie než u SLDB 2021.

Jako **dopravní prostředek** používaný při cestě do práce nebo školy bylo při SLDB 2011 možné určit nejvýše tři dopravní prostředky bez rozlišení jejich významu. Při SLDB 2021 byl naproti tomu zjišťován zvlášť hlavní dopravní prostředek a nejvýše dva doplňkové – vedlejší dopravní prostředky.

Metodika odvození údajů za **hospodařící domácnosti** na základě místa obvyklého pobytu společně žijících a společně hospodařících osob byla v SLDB 2021 zachována. Informace o vztazích mezi osobami byly ovšem oproti SLDB 2011 zjišťovány na sčítacím formuláři odlišným způsobem (úplná matice vztahů) a využity byly i údaje z administrativních zdrojů. Kromě získání přesnějších údajů tím mohla být ovlivněna i srovnatelnost údajů s výsledky SLDB 2011.

Domácnost prarodičů-partnerů s vnoučaty je v SLDB 2021 zahrnuta mezi rodinné domácnosti – úplné rodiny. V roce 2011 patřily tyto případy do kategorie vícečlenná nerodinná domácnost-prarodič/prarodiče s vnoučaty.

Údaje o **velikosti bytu** (plocha a počet místností) byly při sčítání 2021 zjišťovány odlišným, zjednodušeným způsobem než v roce 2011. V SLDB 2021 byla zjišťována pouze celková plocha bytu, nikoli obytná plocha, ani plocha jednotlivých typů místností.

Obytná místnost v SLDB 2021 je místnost určená k bydlení, s plochou 4 m² a více. Do počtu obytných místností se započítává i kuchyně, pokud je samostatnou místností. Vybavení bytu kuchyní nebo kuchyňským koutem bylo proto zjišťováno samostatně. Při sčítání 2011 byla za standardní obytnou místnost považována místnost s plochou 8 m² a více, menší obytné místnosti s plochou 4 až 8 m² byly zjišťovány samostatně, jiné bylo i rozlišení kuchyně a kuchyňského koutu.

V údajích o zavedení **plynu** do bytu odpovídá kategorie „bez plynu“ ze SLDB 2011 součtu kategorií „pouze plynové tlakové lahve“ a „bez přívodu plynu“ v SLDB 2021.

V údajích o zavedení **vodovodu** do bytu i do domu v SLDB 2021 je navíc oproti předchozímu sčítání k dispozici i kategorie „z veřejné sítě i soukromého zdroje vody“ současně.

V údajích o **způsobu vytápění** bytu je v SLDB 2021 odlišně vymezena kategorie „ústřední s vlastním zdrojem pro daný byt“, kdy není rozhodující umístění zdroje, ale skutečnost, že slouží pouze pro tento byt a uživatel bytu jej může obsluhovat přímo. Do roku 2011 byla užívána kategorie „ústřední s vlastním zdrojem v bytě“ – tzv. etážové topení, kdy je zdroj (kotel) umístěn přímo v bytě. Odlišné posuzování u rodinných domů s 1 bytem představuje významný rozdíl mezi SLDB 2011 a 2021 v údajích pro kategorie „ústřední domovní“ a „ústřední s vlastním zdrojem pro byt“.

Zdroj energie užívaný k vytápění byl v SLDB 2021 zjišťován detailněji; kromě rozšíření seznamu rozlišovaných kategorií byl zjišťován hlavní zdroj energie a k němu nejvýše dva další vedlejší zdroje energie.

Poloha bytu v domě označuje v SLDB 2021 podlaží, na němž se nacházejí (hlavní) vstupní dveře do bytu. Při sčítání 2011 se v případě bytu umístěného ve více podlažích uvádělo nižší, s výjimkou zvláštní kategorie „přízemí a 1. patro“, využívané zejména u rodinných domů.

Obydlenost domů a bytů je při SLDB 2021 odvozena od počtu obvykle bydlících osob stejně jako v SLDB 2011, nejsou však již zjišťovány důvody neobydlenosti.

Při SLDB 2021 byl pro rozlišení **druhu domu** na rodinný dům nebo bytový dům určující počet bytů, nepřihlíželo se k počtu podlaží jako v SLDB 2011.

Údaj o **způsobu vytápění domu** byl v SLDB 2021 odvozen z údajů o způsobu vytápění za byty v domě. Oproti SLDB 2011 je omezen na zjišťování ústředního topení, není rozlišován zdroj energie u kotelny v domě.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

1. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle krajů

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Česká republika	v tom kraje						
		Hl. město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
	Území, sídelní struktura							
Rozloha (km ²)	78 871	496	10 928	10 058	7 649	3 310	5 339	3 163
Počet obcí	6 258	1	1 144	624	501	134	354	215
z toho se statutem města	608	1	84	56	57	38	59	39
Podíl městského obyvatelstva (%)	68,7	100,0	50,6	63,6	66,7	81,5	78,7	77,0
Počet obyvatel v obcích:								
do 199 obyvatel	178 213	-	25 640	26 875	18 569	2 104	5 908	3 866
s 200–999 obyvateli	1 615 675	-	321 318	125 288	103 368	37 563	103 874	66 431
s 1 000–4 999 obyvateli	2 374 108	-	475 811	167 868	167 855	65 420	143 246	92 078
Počet částí obcí	15 104	112	2 807	1 989	1 538	528	1 154	768
Počet základních sídelních jednotek	23 583	953	3 810	2 683	1 983	839	1 912	1 146
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	133	2 623	130	63	76	84	148	138
	Obyvatelstvo							
Počet obyvatel	10 524 167	1 301 432	1 415 463	631 803	581 436	279 103	789 098	435 220
z toho ženy	5 337 619	667 983	712 922	319 635	292 557	140 993	400 133	219 800
Obyvatelstvo podle věku:								
0–14 let	1 691 760	199 369	253 371	101 258	90 994	42 586	126 959	71 331
15–64 let	6 684 359	863 086	895 370	395 965	369 496	177 136	499 753	272 731
65 let a více	2 148 048	238 977	266 722	134 580	120 946	59 381	162 386	91 158
Průměrný věk	42,7	41,4	41,6	43,2	43,0	43,6	42,7	42,7
Obyvatelstvo podle rodinného stavu:								
svobodní	4 508 591	620 315	605 675	261 096	243 009	120 805	348 677	187 026
ženatí, vdané	4 007 342	443 874	551 874	249 647	225 808	96 847	273 757	160 340
rozvedení	1 233 112	150 163	161 441	73 632	68 817	40 439	107 753	56 997
ovdovělí	720 575	70 478	90 001	45 357	40 445	19 852	56 193	29 042
Obyvatelstvo podle národnosti ¹⁾ :								
česká	6 415 104	803 153	903 714	406 844	363 670	169 040	493 604	271 797
moravská	556 641	7 651	4 921	2 434	1 083	591	1 502	1 053
slezská	31 301	945	459	117	75	27	70	73
slovenská	162 578	31 987	22 453	6 406	7 596	5 745	9 886	5 607
ukrajinská	92 892	33 099	16 199	3 921	7 476	2 552	4 877	3 793
neuvedeno	3 321 058	369 317	457 574	209 289	195 099	95 771	271 809	148 601
Obyvatelstvo podle náboženské víry:								
věřící, hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	1 374 285	150 695	115 570	75 579	47 467	19 088	39 557	28 648
věřící, nehlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	960 201	136 397	107 081	62 275	45 159	20 082	47 189	30 136
bez náboženské víry	5 027 141	645 956	767 306	282 437	301 315	151 389	462 065	244 171
neuvedeno	3 162 540	368 384	425 506	211 512	187 495	88 544	240 287	132 265
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání:								
celkem	8 832 407	1 102 063	1 162 092	530 545	490 442	236 517	662 139	363 889
bez vzdělání	56 100	3 916	6 682	3 052	3 037	2 779	7 794	2 817
základní vč. neukončeného	1 107 860	85 743	141 349	67 839	64 163	39 915	110 309	49 895
střední vč. vyučení (bez maturity)	2 736 983	187 884	354 022	177 523	162 010	81 345	223 213	124 205
úplné střední (s maturitou) včetně nástavbového a pomaturitního	2 729 091	361 420	378 109	164 649	151 830	66 737	189 331	108 828
vyšší odborné, konzervatoř	138 588	24 906	20 836	8 322	7 896	3 062	8 024	4 975
vysokoškolské	1 552 407	371 351	196 805	79 899	70 888	22 803	68 782	48 054
nezjištěno	511 378	66 843	64 289	29 261	30 618	19 876	54 686	25 115

¹⁾ osoby, které uvedly dvě národnosti, jsou započteny v obou národnostech

v tom kraje							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
Území, sídelní struktura							
4 759	4 519	6 796	7 188	5 272	3 963	5 431	Rozloha (km ²)
448	451	704	673	402	307	300	Počet obcí
48	38	35	50	31	30	42	z toho se statutem města
65,9	61,4	56,2	62,4	57,2	59,0	73,8	Podíl městského obyvatelstva (%)
							Počet obyvatel v obcích:
14 679	13 899	40 459	14 187	6 944	2 759	2 324	do 199 obyvatel
119 631	123 730	131 785	193 882	110 751	101 102	76 952	s 200–999 obyvateli
109 550	114 327	98 833	323 477	188 700	176 047	250 896	s 1 000–4 999 obyvateli
1 076	992	1 404	907	768	438	623	Počet částí obcí
1 577	1 381	1 867	1 668	1 217	983	1 564	Počet základních sídelních jednotek
113	113	73	167	118	142	214	Hustota zalidnění (osoby/km ²)
Obyvatelstvo							
538 303	510 037	497 661	1 197 651	619 788	564 331	1 162 841	Počet obyvatel
272 286	257 091	250 293	608 098	315 893	287 185	592 750	z toho ženy
							Obyvatelstvo podle věku:
84 677	82 756	79 198	193 674	98 164	87 299	180 124	0–14 let
333 200	319 764	312 024	762 972	388 906	354 350	739 606	15–64 let
120 426	107 517	106 439	241 005	132 718	122 682	243 111	65 let a více
43,6	42,9	43,4	42,4	43,3	43,8	43,3	Průměrný věk
							Obyvatelstvo podle rodinného stavu:
221 061	211 715	201 102	514 296	259 618	227 837	486 359	svobodní
210 863	203 365	210 339	466 437	240 240	231 580	442 371	ženatí, vdané
65 509	56 611	48 514	128 686	72 374	60 010	142 166	rozvedení
38 781	36 328	36 402	80 747	45 503	43 246	88 200	ovdovělí
							Obyvatelstvo podle národnosti ¹⁾ :
345 197	325 534	307 458	629 566	358 007	324 192	713 328	česká
1 693	5 993	32 696	268 988	84 235	92 213	51 588	moravská
87	112	85	883	1 161	238	26 969	slezská
5 577	4 938	3 363	21 094	7 474	6 938	23 514	slovenská
3 416	3 029	2 196	7 821	1 601	1 197	1 715	ukrajinská
180 134	170 031	159 950	339 415	194 420	167 780	361 868	neuvedeno
							Obyvatelstvo podle náboženské víry:
49 754	61 583	103 776	230 654	89 593	155 475	206 846	věřící, hlásící se k církvi,
							náboženské společnosti nebo směru
42 249	41 788	49 016	134 443	63 065	64 469	116 852	věřící, nehlásící se k církvi,
279 746	248 712	189 326	495 772	281 458	182 575	494 913	náboženské společnosti nebo směru
166 554	157 954	155 543	336 782	185 672	161 812	344 230	bez náboženské víry
							neuvedeno
							Obyvatelstvo ve věku 15 let a více
							podle nejvyššího dosaženého vzdělání:
453 626	427 281	418 463	1 003 977	521 624	477 032	982 717	celkem
2 711	2 656	2 045	4 947	3 633	2 524	7 507	bez vzdělání
57 514	53 808	51 793	121 166	66 923	61 957	135 486	základní vč. neukončeného
154 031	149 516	153 400	301 905	174 363	164 718	328 848	střední vč. vyučení (bez maturity)
							úplné střední (s maturitou) včetně
143 910	132 997	130 037	304 647	160 512	146 065	290 019	nástavbového a pomaturitního
7 113	7 375	6 922	15 190	7 209	5 855	10 903	vyšší odborné, konzervatoř
63 077	58 987	56 276	207 890	81 795	74 338	151 462	vysokoškolské
25 270	21 942	17 990	48 232	27 189	21 575	58 492	nezjištěno

1. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle krajů

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Česká republika	v tom kraje						
		Hl. město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu	5 304 731	699 027	588 701	302 741	278 528	129 091	393 366	211 929
Počet obyvatel s místem bydliště k 26. 3. 2020 v obci obvyklého pobytu	9 973 254	1 236 317	1 324 216	598 956	549 237	262 201	747 572	412 416
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:								
v bytech	10 104 385	1 261 930	1 346 510	607 511	552 931	263 589	754 677	416 993
v zařízeních	187 578	23 624	25 204	10 214	11 387	6 269	14 676	8 729
mimo byty a zařízení	228 478	15 267	43 529	13 875	17 051	9 136	19 436	9 369
osoby bez domova	3 726	611	220	203	67	109	309	129
Ekonomická aktivita								
Pracovní síla	5 563 258	766 484	758 515	327 520	308 362	142 659	400 698	225 481
zaměstnaní	5 290 071	733 840	726 887	314 154	295 810	130 956	369 950	213 877
pracující důchodci	565 811	76 668	74 609	35 759	32 686	14 052	43 622	24 145
pracující žáci a studenti	231 574	49 745	29 391	12 628	11 481	3 893	13 507	7 526
osoby na mateřské dovolené	40 097	5 822	5 815	2 404	2 192	789	2 386	1 494
ostatní zaměstnaní	4 452 589	601 605	617 072	263 363	249 451	112 222	310 435	180 712
nezaměstnaní	273 187	32 644	31 628	13 366	12 552	11 703	30 748	11 604
Osoby mimo pracovní sílu	4 830 885	512 729	642 233	297 036	265 235	129 541	372 082	203 599
nepracující důchodci	2 281 067	209 297	274 052	144 722	129 457	63 847	179 712	97 447
ostatní s vlastním zdrojem obživy	15 176	3 733	2 099	782	708	428	1 075	543
žáci, studenti	1 465 320	167 620	211 476	88 670	77 980	37 784	111 319	61 204
osoby na rodičovské dovolené	218 485	23 920	30 872	13 406	12 027	5 212	15 246	9 204
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	850 837	108 159	123 734	49 456	45 063	22 270	64 730	35 201
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	4 027 988	517 049	552 556	235 802	226 188	91 750	285 240	164 434
zaměstnavatelé	53 454	4 261	7 315	3 539	2 935	1 543	4 249	2 246
osoby pracující na vlastní účet	718 346	135 918	107 754	42 230	34 339	15 419	41 190	29 244
nezjištěno	490 283	76 612	59 262	32 583	32 348	22 244	39 271	17 953
Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:								
zemědělství, lesnictví a rybářství	167 161	5 098	22 526	18 118	12 073	3 989	9 034	5 044
průmysl	1 441 816	71 810	178 482	93 405	95 791	38 539	114 981	77 884
stavebnictví	364 113	43 741	49 419	24 295	18 955	8 625	27 004	13 873
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	589 747	86 917	91 219	34 022	30 980	14 225	37 478	21 423
doprava a skladování	318 954	41 512	54 638	17 523	20 113	8 697	27 948	11 023
ubytování, stravování a pohostinství	190 065	33 003	24 545	12 527	9 618	8 773	12 102	7 708
vzdělávání	362 219	51 158	47 594	21 407	18 689	7 897	24 916	14 221
zdravotní a sociální péče	408 594	54 227	51 565	23 102	22 333	11 452	30 363	15 096
nezjištěno	41 917	7 866	4 909	2 739	2 186	1 462	3 595	1 855
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání:								
zákodníci a řídící pracovníci	264 676	49 052	41 617	14 266	12 650	5 515	15 911	9 599
specialisté	991 028	226 007	134 418	48 352	46 008	16 552	51 914	32 501
techničtí a odborní pracovníci	858 593	134 179	125 114	48 507	46 142	17 772	56 434	32 684
úředníci	366 646	59 550	59 422	18 916	20 657	8 107	24 677	13 423
pracovníci ve službách a prodeji	678 471	84 095	90 974	41 653	36 767	21 567	51 928	26 997
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	52 986	2 142	7 346	5 455	3 414	1 324	2 972	1 780
řemeslníci a opraváři	610 941	40 524	75 606	42 934	38 215	16 798	43 701	27 620
obsluha strojů a zařízení, montéři	645 114	31 941	82 752	42 467	43 978	20 125	57 432	32 415
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	228 405	20 857	27 217	14 913	13 068	7 636	19 402	9 861
zaměstnanci v ozbrojených silách	21 970	1 213	2 996	2 351	838	184	1 281	779
nezjištěno	571 241	84 280	79 425	34 340	34 073	15 376	44 298	26 218

v tom kraje							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
265 801	256 307	267 527	632 602	317 785	310 222	651 104	Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu
510 207	484 370	474 184	1 138 379	588 048	537 510	1 109 641	Počet obyvatel s místem bydliště k 26. 3. 2020 v obci obvyklého pobytu
518 778	491 076	478 472	1 151 283	595 703	544 801	1 120 131	Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:
9 356	10 005	9 102	20 108	10 131	9 239	19 534	v bytech
10 015	8 807	10 009	25 826	13 642	10 077	22 439	v zařízeních
154	149	78	434	312	214	737	mimo byty a zařízení
							osoby bez domova
Ekonomická aktivita							
277 717	265 515	255 419	634 700	317 949	290 840	591 399	Pracovní síla
266 948	255 984	246 077	603 968	301 779	278 753	551 088	zaměstnaní
31 739	28 430	25 913	66 442	29 284	30 048	52 414	pracující důchodci
10 099	9 409	9 086	28 686	12 446	10 182	23 495	pracující žáci a studenti
1 942	1 960	1 936	4 861	2 312	2 201	3 983	osoby na mateřské dovolené
223 168	216 185	209 142	503 979	257 737	236 322	471 196	ostatní zaměstnaní
10 769	9 531	9 342	30 732	16 170	12 087	40 311	nezaměstnaní
255 448	240 313	239 083	551 760	295 909	269 184	556 733	Osoby mimo pracovní sílu
126 868	116 553	118 636	259 538	146 073	135 918	278 947	nepracující důchodci
551	475	452	1 487	702	588	1 553	ostatní s vlastním zdrojem obživy
75 596	72 210	70 161	164 674	87 418	78 238	160 970	žáci, studenti
11 050	11 104	11 090	26 715	13 059	11 975	23 605	osoby na rodičovské dovolené
41 383	39 971	38 744	99 346	48 657	42 465	91 658	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby
206 861	201 687	193 381	461 317	236 853	218 150	436 720	Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:
3 008	2 629	2 917	6 012	3 461	3 260	6 079	zaměstnanci
36 597	31 700	31 853	79 882	34 821	36 742	60 657	zaměstnavatelé
20 482	19 968	17 926	56 757	26 644	20 601	47 632	osoby pracující na vlastní účet
							nezjištěno
11 032	10 923	17 307	19 096	11 942	8 822	12 157	Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:
85 440	85 724	84 234	151 961	90 881	99 886	172 798	zemědělství, lesnictví a rybářství
17 720	17 816	18 276	46 109	21 476	21 356	35 448	průmysl
29 054	26 739	24 648	67 331	33 207	31 234	61 270	stavebnictví
14 549	14 908	12 909	32 759	18 001	12 556	31 818	velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
9 513	7 249	7 011	20 868	9 933	9 409	17 806	doprava a skladování
18 454	17 540	16 003	44 502	22 208	19 039	38 591	ubytování, stravování a pohostinství
22 817	18 805	18 974	47 114	25 307	20 780	46 659	vzdělávání
1 569	1 499	1 660	4 190	2 040	1 806	4 541	zdravotní a sociální péče
12 204	11 871	10 646	30 596	13 284	13 192	24 273	nezjištěno
43 226	40 574	36 547	127 750	50 229	44 722	92 228	Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání:
40 948	40 158	37 930	98 692	47 073	43 982	88 978	zákonodárci a řídící pracovníci
18 130	17 170	14 315	41 580	19 102	15 467	36 130	specialisté
34 561	31 269	30 729	76 538	39 955	35 029	76 409	techničtí a odborní pracovníci
3 274	3 093	5 027	6 736	3 561	2 713	4 149	úředníci
33 744	34 286	36 814	70 772	39 662	41 571	68 694	pracovníci ve službách a prodeji
37 769	36 854	37 062	65 104	40 374	40 072	76 769	kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
12 251	11 835	11 636	25 964	14 741	13 324	25 700	řemeslníci a opraváři
908	1 667	1 239	2 262	3 702	868	1 682	obsluha strojů a zařízení, montéři
29 933	27 207	24 132	57 974	30 096	27 813	56 076	pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
							zaměstnanci v ozbrojených silách
							nezjištěno

1. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle krajů

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Česká republika	v tom kraje						
		Hl. město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Míra ekonomické aktivity (%) ²⁾	63,9	71,0	66,1	62,6	63,9	62,1	62,0	63,0
muži	71,2	77,7	73,2	70,0	71,1	68,6	69,1	70,3
ženy	57,0	64,7	59,2	55,5	56,9	55,9	55,4	56,0
Míra zaměstnanosti (%) ³⁾	60,8	67,9	63,3	60,0	61,3	57,0	57,3	59,8
muži	67,9	74,6	70,4	67,4	68,5	63,3	64,2	67,1
ženy	54,0	61,7	56,5	53,0	54,3	51,1	50,7	52,7
Vyjíždějící z adresy bydliště do zaměstnání ⁴⁾								
Vyjíždějící do zaměstnání celkem	3 642 644	496 421	505 933	208 298	208 122	86 657	247 769	142 059
v rámci obce	1 539 021	447 273	95 086	73 895	79 032	28 077	84 536	57 122
do jiné obce okresu	1 110 573	-	159 920	88 006	55 458	32 258	93 894	47 590
do jiného okresu kraje	486 879	-	60 712	24 216	52 307	9 737	31 584	16 917
do jiného kraje	431 973	45 072	186 833	12 926	10 695	5 477	27 145	18 551
do zahraničí	74 198	4 076	3 382	9 255	10 630	11 108	10 610	1 879
Vyjíždějící do zaměstnání 5x týdně a častěji	2 603 661	301 673	347 265	155 710	156 213	63 391	171 907	104 724
Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:								
automobil (řidič i spolucestující)	2 057 724	146 013	322 100	132 818	133 893	57 300	158 560	85 577
MHD	530 890	253 765	32 942	12 686	20 727	4 585	22 147	12 141
autobus (kromě MHD)	199 755	5 537	32 897	10 929	9 557	5 137	14 944	9 705
vlak	116 155	5 449	32 451	3 719	5 470	1 653	7 240	2 998
jízdni kolo	133 629	7 017	12 585	10 554	5 142	1 284	4 066	2 982
pouze pěšky	356 109	34 511	38 596	23 523	18 756	10 660	23 684	18 238
Vyjíždějící z obce podle věku:								
15–24 let	154 340	3 709	27 824	9 799	9 941	4 469	12 869	7 000
25–34 let	414 483	12 925	76 217	25 680	26 379	10 843	31 329	16 797
35–44 let	567 608	13 203	118 006	35 695	34 614	14 653	42 593	22 703
45–54 let	581 666	10 854	113 203	37 483	34 963	17 155	46 601	23 639
55–64 let	332 692	6 371	62 085	22 331	19 944	9 832	25 773	12 715
65 let a více	52 834	2 086	13 512	3 415	3 249	1 628	4 068	2 083
Vyjíždějící z obce podle odvětví:								
zemědělství, lesnictví a rybářství	62 769	759	9 113	6 585	4 542	1 417	3 205	1 498
průmysl	753 776	11 941	105 217	47 893	51 916	21 758	62 554	39 117
stavebnictví	92 269	2 227	15 837	7 210	5 604	2 842	7 939	2 858
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	220 423	8 919	53 121	13 071	11 950	5 454	14 731	7 337
doprava a skladování	147 360	6 935	35 360	8 401	9 813	4 526	14 624	4 668
vzdělávání	132 361	2 379	25 911	9 077	7 125	2 872	9 350	5 017
zdravotní a sociální péče	180 155	2 962	34 604	11 008	10 568	5 554	13 658	6 480
nezjištěno	4 698	239	683	442	440	303	456	208
Vyjíždějící z adresy bydliště do školy ⁵⁾								
Vyjíždějící do školy celkem	1 430 899	163 718	207 329	87 061	76 322	35 389	107 189	59 905
vyjíždějící 5x týdně a častěji	807 336	94 912	124 641	47 349	43 690	17 278	52 900	31 928
vyjíždějící z obce	559 831	7 529	114 309	41 212	32 088	14 766	40 393	23 135
Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:								
automobil (řidič i spolucestující)	175 753	12 270	37 904	12 623	11 577	4 877	13 103	7 635
MHD	192 188	56 062	23 935	7 040	8 223	2 865	11 307	6 056
autobus (kromě MHD)	215 399	1 832	31 909	17 324	12 423	5 015	12 075	9 050
vlak	89 033	1 826	15 479	5 091	5 424	2 233	6 877	3 139
jízdni kolo	7 200	532	936	513	182	46	141	153
pouze pěšky	248 120	35 855	28 282	13 577	11 571	5 396	16 569	10 719

²⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou³⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou⁴⁾ nezahrnuje osoby pracující na adrese obvyklého bydliště, osoby bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště; včetně pracujících žáků a studentů⁵⁾ nezahrnuje osoby studující na adrese obvyklého bydliště a osoby s nezjištěným místem školy; bez pracujících žáků a studentů

v tom kraje							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
61,9	62,8	61,5	63,9	61,7	61,5	61,1	Míra ekonomické aktivity (%) ²⁾
69,3	70,2	69,2	71,7	69,2	69,5	68,1	muži
54,8	55,5	54,0	56,6	54,6	53,9	54,5	ženy
59,5	60,5	59,2	60,8	58,5	59,0	56,9	Míra zaměstnanosti (%) ³⁾
66,8	67,9	67,0	68,5	65,9	66,8	63,6	muži
52,6	53,3	51,7	53,5	51,6	51,5	50,6	ženy
Vyjíždějící z adresy bydliště do zaměstnání ⁴⁾							
179 293	176 387	168 717	427 293	209 771	194 484	391 440	Vyjíždějící do zaměstnání celkem
64 705	61 411	57 784	185 188	75 863	64 895	164 154	v rámci obce
75 941	73 041	75 819	104 127	92 602	92 373	119 544	do jině obce okresu
18 925	18 447	14 942	110 125	21 869	19 386	87 712	do jiného okresu kraje
18 373	22 113	18 369	18 474	17 408	15 505	15 032	do jiného kraje
1 349	1 375	1 803	9 379	2 029	2 325	4 998	do zahraničí
134 117	131 095	127 712	307 457	158 599	148 644	295 154	Vyjíždějící do zaměstnání 5x týdně a častěji
110 425	105 234	110 330	229 439	119 971	118 241	227 823	Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:
7 474	7 283	6 702	73 406	12 445	12 060	52 527	automobil (řidič i spolucestující)
10 054	9 397	10 614	26 883	13 716	14 561	25 824	MHD
5 361	7 451	3 583	17 785	8 595	4 615	9 785	autobus (kromě MHD)
12 787	14 260	4 844	15 555	16 604	11 753	14 196	vlak
21 209	20 874	22 345	38 133	25 769	21 353	38 458	jízdní kolo
8 712	9 160	8 681	17 154	9 459	9 448	16 115	pouze pěšky
22 314	22 856	22 425	49 574	26 617	25 150	45 377	Vyjíždějící z obce podle věku:
29 626	30 790	28 819	67 414	35 765	33 778	59 949	15–24 let
32 232	31 586	30 721	65 370	37 518	36 143	64 198	25–34 let
18 672	17 988	18 110	37 353	21 899	22 292	37 327	35–44 let
3 032	2 596	2 177	5 240	2 650	2 778	4 320	45–54 let
4 427	4 672	6 732	7 766	4 720	3 220	4 113	55–64 let
45 431	45 208	44 563	81 814	49 281	56 439	90 644	65 let a více
4 269	4 835	5 048	12 026	6 057	6 180	9 337	Vyjíždějící z obce podle odvětví:
11 123	10 845	9 616	26 707	13 031	13 118	21 400	zemědělství, lesnictví a rybářství
6 421	6 876	6 296	15 096	8 555	6 066	13 723	průmysl
7 720	7 734	6 808	16 071	9 293	8 381	14 623	stavebnictví
10 708	9 709	9 641	21 449	12 526	10 792	20 496	velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
162	211	179	538	229	205	403	doprava a skladování
							vzdělávání
							zdravotní a sociální péče
							nezjištěno
Vyjíždějící z adresy bydliště do školy ⁵⁾							
72 551	71 080	68 607	161 377	85 549	77 242	157 580	Vyjíždějící do školy celkem
40 936	40 992	39 960	94 713	48 599	42 990	86 448	vyjíždějící 5x týdně a častěji
33 420	33 894	33 023	61 188	37 049	33 976	53 849	vyjíždějící z obce
9 638	9 124	9 296	14 651	9 064	8 001	15 990	Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:
5 073	4 520	3 400	25 568	7 200	6 562	24 377	automobil (řidič i spolucestující)
14 142	14 005	17 699	27 019	15 775	16 859	20 272	MHD
5 998	6 774	4 248	9 799	7 452	5 177	9 516	autobus (kromě MHD)
644	720	158	840	936	713	686	vlak
12 520	12 586	12 234	30 359	16 146	13 469	28 837	jízdní kolo
							pouze pěšky

1. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle krajů

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Česká republika	v tom kraje						
		Hl. město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
	Domácnosti							
Hospodařící domácnosti celkem	4 813 103	658 001	612 940	284 812	267 112	135 416	377 305	201 102
v tom domácnosti:								
rodinné	2 844 045	328 604	387 087	173 495	159 327	74 081	211 945	117 614
tvořené 1 rodinou	2 773 930	323 764	376 494	169 007	155 522	72 498	207 583	115 005
úplné rodiny	2 265 340	260 252	310 388	138 597	128 573	57 199	163 922	93 141
z toho:								
bez závislých dětí	1 297 544	146 641	165 459	80 298	75 271	33 941	95 519	53 287
se závislými dětmi	967 796	113 611	144 929	58 299	53 302	23 258	68 403	39 854
sezdané páry	692 168	76 942	103 277	42 665	37 637	14 952	44 233	27 440
nesezdaná soužití	275 628	36 669	41 652	15 634	15 665	8 306	24 170	12 414
bydlící v bytech	2 233 846	258 816	303 437	136 458	125 753	55 986	161 375	91 766
neúplné rodiny	508 590	63 512	66 106	30 410	26 949	15 299	43 661	21 864
z toho:								
bez závislých dětí	206 152	24 622	26 195	12 548	11 170	5 573	14 612	8 096
se závislými dětmi	302 438	38 890	39 911	17 862	15 779	9 726	29 049	13 768
osamělý otec	39 952	5 112	6 002	2 335	2 169	1 145	3 465	1 820
osamělá matka	262 486	33 778	33 909	15 527	13 610	8 581	25 584	11 948
bydlící v bytech	494 846	62 448	63 482	29 617	25 933	14 819	42 506	21 297
tvořené 2 a více rodinami	70 115	4 840	10 593	4 488	3 805	1 583	4 362	2 609
nerodinné	1 969 058	329 397	225 853	111 317	107 785	61 335	165 360	83 488
domácnosti vícečlenné	88 722	21 118	9 800	4 146	4 659	2 150	5 865	3 260
domácnosti jednotlivců	1 880 336	308 279	216 053	107 171	103 126	59 185	159 495	80 228
z toho nepracující důchodci	701 701	79 076	79 333	43 175	38 872	22 422	61 564	30 853
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby:								
do 39 let	483 001	109 773	51 310	24 497	26 093	13 599	39 013	19 514
40–64 let	709 417	108 195	85 154	40 997	39 129	23 958	62 402	30 918
65 let a více	687 918	90 311	79 589	41 677	37 904	21 628	58 080	29 796
	Domy							
Domy celkem	2 317 276	106 154	398 487	174 815	142 762	48 308	144 024	98 458
obydlené	1 952 668	98 217	331 341	133 404	115 802	42 406	123 776	79 493
rodinné domy	1 709 845	61 178	306 925	119 074	101 299	32 507	101 292	67 533
bytové domy	207 540	34 399	19 547	11 798	12 403	8 727	19 813	9 720
neobydlené	364 608	7 937	67 146	41 411	26 960	5 902	20 248	18 965
Průměrné stáří obydlí domů (roky)	51,9	56,6	47,9	50,6	52,9	60,5	62,8	60,5
Obydlené domy s byty celkem	1 949 232	97 925	330 842	133 206	115 558	42 303	123 516	79 337
Obydlené domy s byty podle vlastníka:								
fyzická osoba	1 715 803	66 699	304 157	118 476	101 962	33 139	103 921	69 040
obec, stát	30 715	884	3 641	2 804	2 372	1 052	2 804	1 654
bytové družstvo	13 201	2 958	1 033	903	248	47	2 137	321
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	144 125	21 494	15 843	8 103	8 891	6 899	11 333	6 329
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí:								
kámen, cihly, tvárnice	1 607 312	75 925	273 722	113 381	94 880	33 678	97 219	61 052
stěnové panely	87 567	10 778	10 419	4 734	5 226	4 086	9 944	4 789
dřevo	41 162	832	8 935	1 596	1 871	856	2 514	2 964
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti:								
přípoj na kanalizační síť	1 202 281	89 116	195 195	87 672	67 328	30 285	79 384	36 865
vodovod	1 911 033	96 839	321 716	130 137	112 719	41 240	120 727	77 152
plyn	1 278 602	86 184	179 222	61 862	69 298	26 721	77 484	39 394
výtah ⁶⁾	56 214	16 422	3 421	2 941	2 887	1 900	5 466	2 349
Bydlící osoby v domech celkem	10 316 020	1 290 372	1 374 643	619 488	563 355	270 271	772 465	426 924
v domech s byty	10 104 385	1 261 930	1 346 510	607 511	552 931	263 589	754 677	416 993
v rodinných domech	5 183 735	204 070	917 510	348 932	295 685	95 195	296 971	209 005

⁶⁾ v domě se 4 a více nadzemními podlažími

v tom kraje							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
Domácnosti							
244 683	224 265	210 806	529 939	280 121	245 325	541 276	Hospodařící domácnosti celkem
147 973	140 228	137 474	323 350	170 521	155 266	317 080	v tom domácnosti:
144 387	136 628	132 891	313 064	166 342	150 510	310 235	rodinné
119 158	113 778	111 762	256 692	136 049	124 044	251 785	tvořené 1 rodinou
							úplné rodiny
							z toho:
70 100	65 421	65 723	145 859	79 211	71 992	148 822	bez závislých dětí
49 058	48 357	46 039	110 833	56 838	52 052	102 963	se závislými dětmi
35 430	35 710	35 699	82 057	41 512	40 251	74 363	sezdané páry
13 628	12 647	10 340	28 776	15 326	11 801	28 600	nesezdaná soužití
117 861	112 612	110 158	253 211	134 511	122 813	249 089	bydlící v bytech
25 229	22 850	21 129	56 372	30 293	26 466	58 450	neúplné rodiny
							z toho:
10 196	9 630	9 950	25 168	12 740	12 736	22 916	bez závislých dětí
15 033	13 220	11 179	31 204	17 553	13 730	35 534	se závislými dětmi
2 018	1 801	1 603	3 982	2 290	1 856	4 354	osamělý otec
13 015	11 419	9 576	27 222	15 263	11 874	31 180	osamělá matka
24 617	22 320	20 457	54 893	29 477	25 902	57 078	bydlící v bytech
3 586	3 600	4 583	10 286	4 179	4 756	6 845	tvořené 2 a více rodinami
96 710	84 037	73 332	206 589	109 600	90 059	224 196	nerodinné
3 785	3 460	2 785	11 188	4 540	3 497	8 469	domácnosti vícečlenné
92 925	80 577	70 547	195 401	105 060	86 562	215 727	domácnosti jednotlivců
38 576	32 988	31 018	73 154	43 949	37 801	88 920	z toho nepracující důchodci
							Domácnosti jednotlivců podle věku osoby:
21 300	18 794	14 702	52 741	23 444	17 874	50 347	do 39 let
33 922	29 972	26 529	71 539	39 834	32 927	83 941	40–64 let
37 703	31 811	29 316	71 121	41 782	35 761	81 439	65 let a více
Domy							
142 677	137 176	143 143	276 562	145 651	147 205	211 854	Domy celkem
116 863	113 293	114 230	241 367	126 126	125 469	190 881	obydlené
103 494	102 415	104 741	217 044	112 416	116 014	163 913	rodinné domy
10 853	8 861	7 661	20 634	11 594	7 763	23 767	bytové domy
25 814	23 883	28 913	35 195	19 525	21 736	20 973	neobydlené
55,2	50,8	48,9	49,7	53,2	47,9	49,6	Průměrné stáří obydlí domů (roky)
116 677	113 094	114 056	241 023	125 898	125 251	190 546	Obydlené domy s byty celkem
							Obydlené domy s byty podle vlastníka:
104 289	101 842	104 061	216 987	112 595	115 375	163 260	fyzická osoba
1 971	1 866	1 552	3 391	1 830	984	3 910	obec, stát
489	403	611	720	523	186	2 622	bytové družstvo
7 556	7 158	6 068	15 850	8 701	7 039	12 861	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
							Obydlené domy s byty podle materiálu
							nosných zdí:
97 566	97 173	99 485	202 251	100 276	102 240	158 464	kámen, cihly, tvárnice
3 756	3 045	3 146	7 263	4 483	3 839	12 059	stěnové panely
2 603	2 117	1 703	3 256	2 327	3 246	6 342	dřevo
							Obydlené domy s byty podle
							technické vybavenosti:
64 207	61 799	69 780	173 146	79 498	81 646	86 360	přípoj na kanalizační síť
114 273	111 237	112 239	237 301	123 970	123 258	188 225	vodovod
62 573	76 146	71 905	202 281	93 201	92 101	140 230	plyn
1 924	1 882	1 472	5 462	2 450	1 605	6 033	výtah ⁶⁾
527 721	501 886	485 657	1 175 217	607 756	555 473	1 144 792	Bydlící osoby v domech celkem
518 778	491 076	478 472	1 151 283	595 703	544 801	1 120 131	v domech s byty
307 207	308 045	319 232	659 302	339 342	355 628	527 611	v rodinných domech

1. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle krajů

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Česká republika	v tom kraje						
		Hl. město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
	Byty							
Byty celkem	5 340 033	721 332	681 857	340 663	302 349	148 516	402 467	227 144
obydlené	4 480 139	627 705	561 642	265 601	247 030	125 299	353 285	187 627
v rodinných domech	1 974 855	79 161	347 422	135 662	116 018	38 274	119 410	81 582
v bytových domech	2 431 918	542 548	205 814	124 217	126 799	84 279	228 215	101 832
neobydlené	859 894	93 627	120 215	75 062	55 319	23 217	49 182	39 517
Obydlené byty podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	2 144 411	143 916	354 172	140 741	125 333	44 420	140 754	93 064
obec, stát	221 882	8 885	20 085	18 152	15 522	7 594	17 441	10 441
bytové družstvo	183 432	49 881	11 231	10 487	1 790	493	33 573	4 457
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	1 742 419	384 782	161 494	88 990	98 178	68 709	144 851	70 443
Obydlené byty podle právního důvodu užívání:								
ve vlastním domě	1 595 698	63 124	276 434	108 336	92 920	31 200	96 529	64 339
v osobním vlastnictví	1 121 375	219 058	106 306	59 399	63 803	45 028	90 612	45 772
nájemní/pronajatý	890 802	200 753	74 312	46 435	45 716	25 106	77 275	40 899
družstevní	140 821	35 107	8 916	8 267	1 562	665	26 124	3 659
Obydlené byty podle technické vybavenosti:								
plyn zaveden do bytu	3 075 471	456 862	314 121	121 487	166 879	92 519	254 401	102 954
vodovod v bytě	4 140 064	572 942	514 599	246 425	226 658	112 387	316 876	170 290
přípoj na kanalizační síť	3 537 533	607 887	395 548	210 562	186 836	109 241	293 786	129 720
žumpa, jímka	744 079	8 975	129 926	42 051	45 395	11 914	45 153	44 021
Obydlené byty podle způsobu vytápění:								
ústřední dálkové	1 497 007	303 405	112 147	84 168	75 798	58 153	166 332	45 447
ústřední domovní	848 838	112 037	112 188	50 101	47 623	19 517	51 552	50 305
ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)	1 465 315	115 272	234 219	87 220	83 958	30 781	87 909	57 364
lokální topidla/kamna v jednotlivých místnostech	348 104	59 359	49 459	22 968	19 238	7 080	22 040	17 204
Obydlené byty podle energie používané k vytápění:								
z kotelny mimo dům	1 497 565	303 513	112 219	84 211	75 818	58 159	166 385	45 463
uhlí, koks, uhelné brikety	240 623	916	52 245	22 598	19 884	6 516	22 967	16 511
plyn	1 542 132	206 715	192 484	61 503	79 726	31 845	91 179	62 447
elektrina	390 376	51 700	82 888	25 652	17 471	8 504	23 963	18 707
dřevo, dřevěné pelety	381 536	1 832	49 081	43 298	27 572	7 807	17 248	19 084
Počet osob na 1 obydlený byt	2,26	2,01	2,40	2,29	2,24	2,10	2,14	2,22
v rodinných domech	2,62	2,58	2,64	2,57	2,55	2,49	2,49	2,56
v bytových domech	1,97	1,93	2,01	2,00	1,97	1,94	1,96	1,96
Počet osob na 1 obytnou místnost								
4 m ² a více (včetně kuchyně)	0,59	0,65	0,59	0,57	0,57	0,57	0,56	0,58
v rodinných domech	0,56	0,56	0,56	0,54	0,55	0,53	0,53	0,55
v bytových domech	0,62	0,67	0,65	0,59	0,61	0,60	0,59	0,60
Celková plocha v m ² na 1 osobu	38,0	34,4	40,4	39,1	38,4	37,0	36,9	37,4
v rodinných domech	44,0	44,9	44,9	44,6	44,3	45,9	45,0	43,1
v bytových domech	31,4	32,3	30,3	31,5	31,3	31,7	31,3	31,5
Celková plocha v m ² na 1 byt	87,6	71,4	99,3	91,4	88,1	80,1	80,8	85,3
v rodinných domech	117,2	117,1	120,6	116,4	114,7	116,2	113,9	112,1
v bytových domech	63,5	64,5	62,8	64,6	63,5	63,4	62,8	63,7
Počet obytných místností								
4 m ² a více na 1 byt ⁷⁾	3,94	3,20	4,20	4,14	4,00	3,80	3,89	3,97
v rodinných domech	4,79	4,67	4,79	4,79	4,74	4,80	4,76	4,71
v bytových domech	3,25	2,98	3,20	3,45	3,33	3,34	3,43	3,38
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,04	1,03	1,04	1,03	1,03	1,03	1,02	1,03

7) včetně kuchyně

v tom kraje							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
Byty							
282 400	255 990	246 827	572 539	309 906	274 838	573 205	Byty celkem
228 569	209 133	195 098	490 005	259 885	226 219	503 041	obydlené
120 443	117 215	117 596	244 512	130 133	131 219	196 208	v rodinných domech
103 782	88 023	73 545	237 966	124 779	91 114	299 005	v bytových domech
53 831	46 857	51 729	82 534	50 021	48 619	70 164	neobydlené
							Obydlené byty podle vlastníka domu:
130 612	119 809	118 773	258 447	137 699	132 246	204 425	fyzická osoba
10 644	10 652	9 492	33 669	11 663	7 529	40 113	obec, stát
4 648	3 655	4 766	6 738	6 026	1 601	44 086	bytové družstvo
77 007	70 343	58 405	179 484	98 184	81 084	160 465	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
							Obydlené byty podle právního důvodu užívání:
96 649	94 902	96 800	200 629	105 851	108 706	159 279	ve vlastním domě
51 152	47 564	42 204	116 150	66 674	56 397	111 256	v osobním vlastnictví
38 684	31 191	23 218	93 783	43 167	26 798	123 465	nájemní/pronajatý
3 687	3 255	3 845	5 535	4 804	1 349	34 046	družstevní
							Obydlené byty podle technické vybavenosti:
127 964	143 176	122 067	398 804	195 365	165 152	413 720	plyn zaveden do bytu
211 916	196 273	184 728	460 447	244 183	213 729	468 611	vodovod v bytě
161 280	146 434	142 258	409 211	201 321	174 331	369 118	přípoj na kanalizační síť
50 320	50 985	42 773	66 912	49 017	42 105	114 532	žumpa, jímka
							Obydlené byty podle způsobu vytápění:
63 091	50 601	39 341	129 507	71 211	57 246	240 560	ústřední dálkové
40 722	39 991	39 421	94 069	52 193	51 817	87 302	ústřední domovní
79 898	87 264	87 844	196 771	100 340	87 776	128 699	ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)
25 597	16 696	15 817	38 345	19 632	15 715	18 954	lokální topidla/kamna v jednotlivých místnostech
							Obydlené byty podle energie používané k vytápění:
63 142	50 621	39 359	129 567	71 235	57 264	240 609	z kotleny mimo dům
19 518	14 680	18 024	4 569	10 024	5 053	27 118	uhlí, koks, uhelné brikety
70 259	84 891	72 429	242 479	107 010	96 720	142 445	plyn
27 378	15 722	15 038	42 575	19 651	16 109	25 018	elektrina
25 720	25 682	34 892	31 680	31 381	33 626	32 633	dřevo, dřevěné pelety
2,27	2,35	2,45	2,35	2,29	2,41	2,23	Počet osob na 1 obydlený byt
2,55	2,63	2,71	2,70	2,61	2,71	2,69	v rodinných domech
1,96	2,00	2,07	2,01	1,99	2,00	1,94	v bytových domech
							Počet osob na 1 obytnou místnost
0,57	0,58	0,58	0,60	0,58	0,58	0,58	4 m ² a více (včetně kuchyně)
0,55	0,56	0,56	0,57	0,56	0,56	0,56	v rodinných domech
0,60	0,61	0,62	0,65	0,61	0,61	0,59	v bytových domech
38,7	38,8	39,3	38,5	38,6	38,8	37,0	Celková plocha v m ² na 1 osobu
43,2	43,1	43,6	44,0	43,8	43,0	43,2	v rodinných domech
31,9	31,3	30,4	31,1	31,6	30,9	31,1	v bytových domech
89,6	92,8	97,9	92,2	89,9	95,0	83,9	Celková plocha v m ² na 1 byt
111,6	115,0	119,9	120,1	115,4	118,0	117,4	v rodinných domech
63,9	63,9	64,0	63,9	63,9	63,0	61,5	v bytových domech
							Počet obytných místností
4,06	4,12	4,29	3,99	4,04	4,24	3,95	4 m ² a více na 1 byt ⁷⁾
4,69	4,74	4,88	4,79	4,74	4,90	4,87	v rodinných domech
3,33	3,33	3,40	3,19	3,34	3,35	3,35	v bytových domech
1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05	1,04	Počet hospodařících domácností na 1 byt

2. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle okresů Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom okresy	
		Jeseník	Olomouc
	Území, sídelní struktura		
Rozloha (km ²)	5 272	719	1 608
Počet obcí	402	24	98
z toho se statutem města	31	5	7
Podíl městského obyvatelstva (%)	57,2	52,7	62,8
Počet obyvatel v obcích:			
do 199 obyvatel	6 944	180	1 412
s 200–999 obyvateli	110 751	7 168	23 527
s 1 000–4 999 obyvateli	188 700	17 580	72 859
Počet částí obcí	768	63	232
Počet základních sídelních jednotek	1 217	109	381
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	118	49	148
	Obyvatelstvo		
Počet obyvatel	619 788	35 471	237 291
z toho ženy	315 893	17 977	121 445
Obyvatelstvo podle věku:			
0–14 let	98 164	5 178	38 845
15–64 let	388 906	21 840	150 871
65 let a více	132 718	8 453	47 575
Průměrný věk	43,3	44,8	42,4
Obyvatelstvo podle rodinného stavu:			
svobodní	259 618	14 838	102 658
ženatí, vdané	240 240	12 924	89 858
rozvedení	72 374	4 704	27 751
ovdovělí	45 503	2 895	15 970
Obyvatelstvo podle národnosti ¹⁾ :			
česká	358 007	20 665	140 034
moravská	84 235	1 862	31 687
slezská	1 161	648	268
slovenská	7 474	858	3 013
ukrajinská	1 601	46	768
neuvedeno	194 420	12 166	71 593
Obyvatelstvo podle náboženské víry:			
věřící, hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	89 593	3 759	31 859
věřící, nehlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	63 065	3 246	23 880
bez náboženské víry	281 458	17 555	112 645
neuvedeno	185 672	10 911	68 907
Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu	317 785	16 551	120 460
Počet obyvatel s místem bydliště k 26. 3. 2020 v obci obvyklého pobytu	588 048	33 410	224 569
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání:			
celkem	521 624	30 293	198 446
bez vzdělání	3 633	315	1 172
základní vč. neukončeného	66 923	4 677	23 779
střední vč. vyučení (bez maturity)	174 363	11 432	58 858
úplné střední (s maturitou) včetně nástavbového a pomaturitního	160 512	8 192	62 478
vyšší odborné, konzervatoř	7 209	293	3 082
vysokoškolské	81 795	3 251	39 357
nezjištěno	27 189	2 133	9 720

¹⁾ osoby, které uvedly dvě národnosti, jsou započteny v obou národnostech

v tom okresy			
Prostějov	Přerov	Šumperk	
Území, sídelní struktura			
777	854	1 313	Rozloha (km ²)
97	105	78	Počet obcí
5	6	8	z toho se statutem města
50,0	60,8	49,8	Podíl městského obyvatelstva (%)
			Počet obyvatel v obcích:
1 563	2 834	955	do 199 obyvatel
29 768	29 464	20 824	s 200–999 obyvateli
31 361	19 942	46 958	s 1 000–4 999 obyvateli
158	153	162	Počet částí obcí
216	240	271	Počet základních sídelních jednotek
137	145	89	Hustota zalidnění (osoby/km ²)
Obyvatelstvo			
106 358	124 129	116 539	Počet obyvatel
54 205	63 232	59 034	z toho ženy
			Obyvatelstvo podle věku:
17 029	18 868	18 244	0–14 let
66 444	77 754	71 997	15–64 let
22 885	27 507	26 298	65 let a více
43,4	44,1	43,9	Průměrný věk
			Obyvatelstvo podle rodinného stavu:
43 840	50 162	48 120	svobodní
42 209	49 534	45 715	ženatí, vdané
12 017	14 290	13 612	rozvedení
8 017	9 832	8 789	ovdovělí
			Obyvatelstvo podle národnosti ¹⁾ :
59 830	71 569	65 909	česká
16 363	17 958	16 365	moravská
67	111	67	slezská
1 043	1 508	1 052	slovenská
350	263	174	ukrajinská
33 752	38 698	38 211	neuvedeno
			Obyvatelstvo podle náboženské víry:
17 622	21 055	15 298	věřící, hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru
11 500	13 745	10 694	věřící, nehlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru
44 714	51 172	55 372	bez náboženské víry
32 522	38 157	35 175	neuvedeno
55 103	66 778	58 893	Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu
100 772	118 544	110 753	Počet obyvatel s místem bydliště k 26. 3. 2020 v obci obvyklého pobytu
			Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání:
89 329	105 261	98 295	celkem
606	849	691	bez vzdělání
11 108	13 353	14 006	základní vč. neukončeného
32 304	36 114	35 655	střední vč. vyučení (bez maturity)
			úplné střední (s maturitou) včetně
27 297	33 305	29 240	nástavbového a pomaturitního
1 210	1 261	1 363	vyšší odborné, konzervatoř
12 141	14 858	12 188	vysokoškolské
4 663	5 521	5 152	nezjištěno

2. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle okresů Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom okresy	
		Jeseník	Olomouc
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:			
v bytech	595 703	33 590	228 173
v zařízeních	10 131	827	3 918
mimo byty a zařízení	13 642	988	5 068
osoby bez domova	312	66	132
Ekonomická aktivita			
Pracovní síla	317 949	17 438	125 593
zaměstnaní	301 779	15 985	119 973
pracující důchodci	29 284	1 559	11 604
pracující žáci a studenti	12 446	546	5 892
osoby na mateřské dovolené	2 312	115	973
ostatní zaměstnaní	257 737	13 765	101 504
nezaměstnaní	16 170	1 453	5 620
Osoby mimo pracovní sílu	295 909	17 526	109 489
nepracující důchodci	146 073	9 373	50 514
ostatní s vlastním zdrojem obživy	702	57	281
žáci, studenti	87 418	4 831	34 070
osoby na rodičovské dovolené	13 059	672	5 177
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	48 657	2 593	19 447
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:			
zaměstnanci	236 853	11 665	94 027
zaměstnavatelé	3 461	222	1 350
osoby pracující na vlastní účet	34 821	2 516	13 884
nezjištěno	26 644	1 582	10 712
Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:			
zemědělství, lesnictví a rybářství	11 942	1 061	3 828
průmysl	90 881	3 592	30 642
stavebnictví	21 476	1 506	8 102
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	33 207	1 515	14 010
doprava a skladování	18 001	923	7 284
ubytování, stravování a pohostinství	9 933	1 075	3 914
vzdělávání	22 208	1 285	9 910
zdravotní a sociální péče	25 307	1 542	11 522
nezjištěno	2 040	148	657
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání:			
zákonodárci a řídící pracovníci	13 284	656	5 688
specialisté	50 229	2 167	23 927
techničtí a odborní pracovníci	47 073	2 022	19 478
úředníci	19 102	847	8 461
pracovníci ve službách a prodeji	39 955	2 710	15 596
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	3 561	397	1 052
řemeslníci a opraváři	39 662	2 120	13 596
obsluha strojů a zařízení, montéři	40 374	2 001	13 655
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	14 741	1 030	5 426
zaměstnanci v ozbrojených silách	3 702	52	1 575
nezjištěno	30 096	1 983	11 519
Míra ekonomické aktivity (%) ²⁾	61,7	58,5	64,0
muži	69,2	66,3	71,2
ženy	54,6	51,1	57,3
Míra zaměstnanosti (%) ³⁾	58,5	53,7	61,1
muži	65,9	61,1	68,1
ženy	51,6	46,6	54,6

²⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou³⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou

v tom okresy			
Prostějov	Přerov	Šumperk	
102 728	119 138	112 074	Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:
1 495	2 018	1 873	v bytech
2 114	2 934	2 538	v zařízeních
21	39	54	mimo byty a zařízení
			osoby bez domova
Ekonomická aktivita			
53 768	63 267	57 883	Pracovní síla
51 321	59 677	54 823	zaměstnaní
4 979	5 800	5 342	pracující důchodci
1 903	2 148	1 957	pracující žáci a studenti
388	429	407	osoby na mateřské dovolené
44 051	51 300	47 117	ostatní zaměstnaní
2 447	3 590	3 060	nezaměstnaní
51 561	59 676	57 657	Osoby mimo pracovní sílu
25 589	30 687	29 910	nepracující důchodci
130	117	117	ostatní s vlastním zdrojem obživy
15 180	17 081	16 256	žáci, studenti
2 319	2 490	2 401	osoby na rodičovské dovolené
8 343	9 301	8 973	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby
40 189	47 237	43 735	Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:
555	662	672	zaměstnanci
5 932	6 290	6 199	zaměstnavatelé
4 645	5 488	4 217	osoby pracující na vlastní účet
			nezjištěno
			Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:
2 510	2 178	2 365	zemědělství, lesnictví a rybářství
16 463	19 329	20 855	průmysl
3 787	4 526	3 555	stavebnictví
5 481	6 831	5 370	velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
2 968	3 786	3 040	doprava a skladování
1 400	1 607	1 937	ubytování, stravování a pohostinství
3 355	3 939	3 719	vzdělávání
3 780	4 571	3 892	zdravotní a sociální péče
386	485	364	nezjištěno
			Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání:
2 256	2 540	2 144	zákonodárci a řídící pracovníci
7 546	8 915	7 674	specialisté
7 700	9 732	8 141	techničtí a odborní pracovníci
3 128	3 610	3 056	úředníci
6 625	7 839	7 185	pracovníci ve službách a prodeji
			kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
762	603	747	řemeslníci a opraváři
7 286	8 258	8 402	obsluha strojů a zařízení, montéři
7 557	8 355	8 806	pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
2 441	2 886	2 958	zaměstnanci v ozbrojených silách
899	1 029	147	nezjištěno
5 121	5 910	5 563	Míra ekonomické aktivity (%) ²⁾
60,9	60,8	59,5	muži
69,0	68,5	67,0	ženy
53,3	53,6	52,3	Míra zaměstnanosti (%) ³⁾
58,1	57,3	56,3	muži
66,2	64,9	63,6	ženy
50,5	50,2	49,4	

2. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle okresů Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom okresy	
		Jeseník	Olomouc
	Vyjíždějící z adresy bydliště do zaměstnání ⁴⁾		
Vyjíždějící do zaměstnání celkem	209 771	9 324	84 738
v rámci obce	75 863	3 148	36 962
do jiné obce okresu	92 602	4 768	36 782
do jiného okresu kraje	21 869	300	6 418
do jiného kraje	17 408	838	3 914
do zahraničí	2 029	270	662
Vyjíždějící do zaměstnání 5x týdně a častěji	158 599	6 590	63 668
Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:			
automobil (řidič i spolucestující)	119 971	5 077	46 017
MHD	12 445	320	8 825
autobus (kromě MHD)	13 716	1 004	4 568
vlak	8 595	228	3 253
jízdní kolo	16 604	437	6 820
pouze pěšky	25 769	1 472	10 326
Vyjíždějící z obce podle věku:			
15–24 let	9 459	468	3 167
25–34 let	26 617	1 144	9 967
35–44 let	35 765	1 497	13 330
45–54 let	37 518	1 819	12 850
55–64 let	21 899	1 126	7 390
65 let a více	2 650	122	1 064
Vyjíždějící z obce podle odvětví:			
zemědělství, lesnictví a rybářství	4 720	257	1 448
průmysl	49 281	1 697	16 011
stavebnictví	6 057	373	2 079
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	13 031	511	5 103
doprava a skladování	8 555	386	3 040
vzdělávání	9 293	550	3 587
zdravotní a sociální péče	12 526	757	4 907
nezjištěno	229	19	71
	Vyjíždějící z adresy bydliště do školy ⁵⁾		
Vyjíždějící do školy celkem	85 549	4 666	33 678
vyjíždějící 5x týdně a častěji	48 599	2 104	19 587
vyjíždějící z obce	37 049	2 328	12 328
Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:			
automobil (řidič i spolucestující)	9 064	395	3 687
MHD	7 200	234	4 392
autobus (kromě MHD)	15 775	1 019	4 701
vlak	7 452	368	2 629
jízdní kolo	936	35	425
pouze pěšky	16 146	707	6 608

⁴⁾ nezahrnuje osoby pracující na adrese obvyklého bydliště, osoby bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště; včetně pracujících žáků a studentů

⁵⁾ nezahrnuje osoby studující na adrese obvyklého bydliště a osoby s nezjištěným místem školy; bez pracujících žáků a studentů

v tom okresy			
Prostějov	Přerov	Šumperk	
Vyjíždějící z adresy bydliště do zaměstnání ⁴⁾			
36 358	41 888	37 463	Vyjíždějící do zaměstnání celkem
10 833	13 694	11 226	v rámci obce
14 892	15 605	20 555	do jiné obce okresu
6 135	6 133	2 883	do jiného okresu kraje
4 136	6 102	2 418	do jiného kraje
362	354	381	do zahraničí
27 859	32 229	28 253	Vyjíždějící do zaměstnání 5x týdně a častěji
			Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:
22 691	24 561	21 625	automobil (řidič i spolucestující)
1 156	1 436	708	MHD
2 506	2 916	2 722	autobus (kromě MHD)
955	2 240	1 919	vlak
3 301	3 110	2 936	jízdní kolo
3 687	5 122	5 162	pouze pěšky
			Vyjíždějící z obce podle věku:
1 839	1 984	2 001	15–24 let
4 959	5 447	5 100	25–34 let
7 000	7 182	6 756	35–44 let
7 025	8 203	7 621	45–54 let
4 208	4 900	4 267	55–64 let
494	478	492	65 let a více
			Vyjíždějící z obce podle odvětví:
1 209	925	881	zemědělství, lesnictví a rybářství
9 526	10 370	11 677	průmysl
1 142	1 452	1 011	stavebnictví
			velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
2 417	2 770	2 230	doprava a skladování
1 628	1 945	1 556	vzdělávání
1 614	1 826	1 716	zdravotní a sociální péče
2 170	2 546	2 146	nezjištěno
45	51	43	
Vyjíždějící z adresy bydliště do školy ⁵⁾			
14 935	16 680	15 590	Vyjíždějící do školy celkem
8 748	9 409	8 751	vyjíždějící 5x týdně a častěji
7 433	7 522	7 438	vyjíždějící z obce
			Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:
1 812	1 585	1 585	automobil (řidič i spolucestující)
977	1 012	585	MHD
3 624	3 358	3 073	autobus (kromě MHD)
867	1 754	1 834	vlak
150	129	197	jízdní kolo
2 711	3 138	2 982	pouze pěšky

2. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle okresů Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom okresy	
		Jeseník	Olomouc
	Domácnosti		
Hospodařící domácnosti celkem	280 121	16 722	107 602
v tom domácnosti:			
rodinné	170 521	9 510	64 845
tvořené 1 rodinou	166 342	9 286	63 343
úplné rodiny	136 049	7 496	51 785
z toho:			
bez závislých dětí	79 211	4 639	29 233
se závislými dětmi	56 838	2 857	22 552
sezdané páry	41 512	1 849	16 611
nesezdaná soužití	15 326	1 008	5 941
bydlící v bytech	134 511	7 407	51 230
neúplné rodiny	30 293	1 790	11 558
z toho:			
bez závislých dětí	12 740	719	4 661
se závislými dětmi	17 553	1 071	6 897
osamělý otec	2 290	128	841
osamělá matka	15 263	943	6 056
bydlící v bytech	29 477	1 731	11 257
tvořené 2 a více rodinami	4 179	224	1 502
nerodinné	109 600	7 212	42 757
domácnosti vícečlenné	4 540	254	2 096
domácnosti jednotlivců	105 060	6 958	40 661
z toho nepracující důchodci	43 949	3 000	15 572
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby:			
do 39 let	23 444	1 457	10 240
40–64 let	39 834	2 698	15 169
65 let a více	41 782	2 803	15 252
	Domy		
Domy celkem	145 651	9 375	48 225
obydlené	126 126	7 802	43 410
rodinné domy	112 416	6 711	37 958
bytové domy	11 594	840	4 766
neobydlené	19 525	1 573	4 815
Průměrné stáří obydlí domů (roky)	53,2	61,4	51,7
Obydlené domy s byty celkem	125 898	7 772	43 324
Obydlené domy s byty podle vlastníka:			
fyzická osoba	112 595	6 666	38 248
obec, stát	1 830	247	560
bytové družstvo	523	60	111
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	8 701	554	3 575
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí:			
kámen, cihly, tvárnice	100 276	6 315	33 906
stěnové panely	4 483	349	1 625
dřevo	2 327	318	883
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti:			
přípoj na kanalizační síť	79 498	4 068	30 768
vodovod	123 970	7 632	42 689
plyn	93 201	4 822	33 921
výtah ⁶⁾	2 450	79	1 136
Bydlící osoby v domech celkem	607 756	34 896	233 316
v domech s byty	595 703	33 590	228 173
v rodinných domech	339 342	19 566	117 988

⁶⁾ v domě se 4 a více nadzemními podlažími

v tom okresy			
Prostějov	Přerov	Šumperk	
Domácnosti			
47 343	56 208	52 246	Hospodařící domácnosti celkem
			v tom domácnosti:
29 352	34 289	32 525	rodinné
28 545	33 450	31 718	tvořené 1 rodinou
23 349	27 444	25 975	úplné rodiny
			z toho:
13 445	16 383	15 511	bez závislých dětí
9 904	11 061	10 464	se závislými dětmi
7 376	8 223	7 453	sezdané páry
2 528	2 838	3 011	nesezdaná soužití
23 093	27 097	25 684	bydlící v bytech
5 196	6 006	5 743	neúplné rodiny
			z toho:
2 257	2 656	2 447	bez závislých dětí
2 939	3 350	3 296	se závislými dětmi
425	450	446	osamělý otec
2 514	2 900	2 850	osamělá matka
5 067	5 830	5 592	bydlící v bytech
807	839	807	tvořené 2 a více rodinami
17 991	21 919	19 721	nerodinné
687	780	723	domácnosti vícečlenné
17 304	21 139	18 998	domácnosti jednotlivců
7 532	9 234	8 611	z toho nepracující důchodci
			Domácnosti jednotlivců podle věku osoby:
3 646	4 221	3 880	do 39 let
6 608	8 185	7 174	40–64 let
7 050	8 733	7 944	65 let a více
Domy			
30 541	28 722	28 788	Domy celkem
25 112	25 030	24 772	obydlené
23 104	22 562	22 081	rodinné domy
1 682	2 109	2 197	bytové domy
5 429	3 692	4 016	neobydlené
52,9	53,0	53,7	Průměrné stáří obydlí (roky)
25 081	24 991	24 730	Obydlené domy s byty celkem
			Obydlené domy s byty podle vlastníka:
23 194	22 556	21 931	fyzická osoba
287	345	391	obec, stát
259	38	55	bytové družstvo
1 007	1 649	1 916	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
			Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí:
19 079	20 404	20 572	kámen, cihly, tvárnice
586	917	1 006	stěnové panely
374	235	517	dřevo
			Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti:
13 102	16 703	14 857	přípoj na kanalizační síť
24 640	24 640	24 369	vodovod
20 701	19 771	13 986	plyn
265	576	394	výtah ⁶⁾
104 275	121 195	114 074	Bydlící osoby v domech celkem
102 728	119 138	112 074	v domech s byty
67 682	66 843	67 263	v rodinných domech

2. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle okresů Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom okresy	
		Jeseník	Olomouc
	Byty		
Byty celkem	309 906	18 756	117 572
obydlené	259 885	15 266	100 144
v rodinných domech	130 133	7 955	44 624
v bytových domech	124 779	6 863	53 605
neobydlené	50 021	3 490	17 428
Obydlené byty podle vlastníka domu:			
fyzická osoba	137 699	8 444	48 617
obec, stát	11 663	1 290	3 776
bytové družstvo	6 026	706	797
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	98 184	4 138	44 152
Obydlené byty podle právního důvodu užívání:			
ve vlastním domě	105 851	6 226	36 332
v osobním vlastnictví	66 674	2 799	28 734
nájemní/pronajatý	43 167	3 163	19 314
družstevní	4 804	544	797
Obydlené byty podle technické vybavenosti:			
plyn zaveden do bytu	195 365	10 581	76 421
vodovod v bytě	244 183	14 045	94 107
přípoj na kanalizační síť	201 321	10 270	83 701
žumpa, jímka	49 017	4 062	13 461
Obydlené byty podle způsobu vytápění:			
ústřední dálkové	71 211	1 884	34 525
ústřední domovní	52 193	4 624	15 717
ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)	100 340	5 928	37 748
lokální topidla/kamna v jednotlivých místnostech	19 632	1 370	6 576
Obydlené byty podle energie používané k vytápění:			
z kotelny mimo dům	71 235	1 886	34 539
uhlí, koks, uhelné brikety	10 024	1 185	2 034
plyn	107 010	6 492	40 923
elektrina	19 651	1 055	7 554
dřevo, dřevěné pelety	31 381	2 744	8 506
Počet osob na 1 obydlený byt	2,29	2,20	2,28
v rodinných domech	2,61	2,46	2,64
v bytových domech	1,99	1,91	2,00
Počet osob na 1 obytnou místnost			
4 m ² a více (včetně kuchyně)	0,58	0,54	0,59
v rodinných domech	0,56	0,52	0,57
v bytových domech	0,61	0,58	0,62
Celková plocha v m ² na 1 osobu	38,6	39,9	37,9
v rodinných domech	43,8	45,2	43,4
v bytových domech	31,6	32,3	31,8
Celková plocha v m ² na 1 byt	89,9	90,0	87,7
v rodinných domech	115,4	113,0	116,1
v bytových domech	63,9	63,6	64,8
Počet obytných místností 4 m ² a více na 1 byt ⁷⁾	4,04	4,15	3,93
v rodinných domech	4,74	4,83	4,72
v bytových domech	3,34	3,40	3,29
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,04	1,04	1,04

⁷⁾ včetně kuchyně

v tom okresy			
Prostějov	Přerov	Šumperk	
Byty			
54 187	61 219	58 172	Byty celkem
44 059	52 010	48 406	obydlené
26 144	25 645	25 765	v rodinných domech
17 057	25 531	21 723	v bytových domech
10 128	9 209	9 766	neobydlené
			Obydlené byty podle vlastníka domu:
27 657	26 608	26 373	fyzická osoba
1 947	2 194	2 456	obec, stát
3 553	351	619	bytové družstvo
10 121	21 939	17 834	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
			Obydlené byty podle právního důvodu užívání:
21 442	21 044	20 807	ve vlastním domě
7 079	15 555	12 507	v osobním vlastnictví
6 314	7 417	6 959	nájemní/pronajatý
2 638	298	527	družstevní
			Obydlené byty podle technické vybavenosti:
36 398	41 604	30 361	plyn zaveden do bytu
41 346	49 129	45 556	vodovod v bytě
29 796	41 574	35 980	přípoj na kanalizační síť
12 496	8 345	10 653	žumpa, jímka
			Obydlené byty podle způsobu vytápění:
6 213	18 120	10 469	ústřední dálkové
10 895	9 078	11 879	ústřední domovní
20 124	17 904	18 636	ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)
3 681	3 897	4 108	lokální topidla/kamna v jednotlivých místnostech
			Obydlené byty podle energie používané k vytápění:
6 214	18 122	10 474	z kotelny mimo dům
686	1 232	4 887	uhlí, koks, uhelné brikety
24 116	18 990	16 489	plyn
3 385	3 276	4 381	elektřina
5 329	6 754	8 048	dřevo, dřevěné pelety
2,33	2,29	2,32	Počet osob na 1 obydlí byt
2,59	2,61	2,61	v rodinných domech
1,97	1,99	1,98	v bytových domech
			Počet osob na 1 obytnou místnost
0,58	0,57	0,57	4 m ² a více (včetně kuchyně)
0,55	0,55	0,56	v rodinných domech
0,62	0,59	0,59	v bytových domech
40,1	38,7	38,2	Celková plocha v m ² na 1 osobu
44,4	44,5	42,7	v rodinných domech
31,8	31,2	31,1	v bytových domech
94,9	89,8	89,8	Celková plocha v m ² na 1 byt
116,1	117,0	112,7	v rodinných domech
63,9	63,2	62,8	v bytových domech
4,12	4,08	4,11	Počet obytných místností 4 m ² a více na 1 byt ⁷⁾
4,72	4,76	4,73	v rodinných domech
3,24	3,43	3,41	v bytových domech
1,04	1,04	1,04	Počet hospodařících domácností na 1 byt

3. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností					
		Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
	Území, sídelní struktura						
Rozloha (km ²)	5 272	335	719	178	119	247	188
Počet obcí	402	32	24	21	14	20	14
z toho se statutem města	31	2	5	1	1	1	3
Podíl městského obyvatelstva (%)	57,2	56,4	52,7	25,7	53,0	41,1	71,5
Počet obyvatel v obcích:							
do 199 obyvatel	6 944	622	180	905	306	384	291
s 200–999 obyvateli	110 751	10 310	7 168	6 632	4 126	6 021	3 696
s 1 000–4 999 obyvateli	188 700	4 574	17 580	2 605	2 402	7 156	5 185
Počet částí obcí	768	52	63	45	21	60	31
Počet základních sídelních jednotek	1 217	83	109	53	34	79	54
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	118	98	49	57	123	93	97
	Obyvatelstvo						
Počet obyvatel	619 788	32 975	35 471	10 142	14 544	23 020	18 313
z toho ženy	315 893	16 717	17 977	5 056	7 332	11 624	8 988
Obyvatelstvo podle věku:							
0–14 let	98 164	5 136	5 178	1 477	2 338	3 747	2 806
15–64 let	388 906	20 947	21 840	6 195	9 267	14 323	11 776
65 let a více	132 718	6 892	8 453	2 470	2 939	4 950	3 731
Průměrný věk	43,3	43,2	44,8	45,2	43,1	43,3	43,0
Obyvatelstvo podle rodinného stavu:							
svobodní	259 618	13 552	14 838	3 962	5 962	9 520	7 647
ženatí, vdané	240 240	13 249	12 924	4 370	5 966	9 355	7 022
rozvedení	72 374	3 593	4 704	894	1 524	2 299	2 201
ovdovělí	45 503	2 474	2 895	897	1 069	1 794	1 347
Obyvatelstvo podle národnosti ¹⁾ :							
česká	358 007	19 444	20 665	5 333	8 062	12 449	10 194
moravská	84 235	4 655	1 862	1 901	2 179	4 108	2 726
slezská	1 161	45	648	1	18	22	8
slovenská	7 474	410	858	89	168	179	139
ukrajinská	1 601	102	46	13	16	54	52
neuvedeno	194 420	9 951	12 166	3 350	4 808	7 451	6 100
Obyvatelstvo podle náboženské víry:							
věřící, hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	89 593	6 903	3 759	2 731	2 481	3 863	2 057
věřící, nehlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru	63 065	3 761	3 246	1 095	1 678	2 124	1 597
bez náboženské víry	281 458	12 651	17 555	3 083	5 823	9 929	9 363
neuvedeno	185 672	9 660	10 911	3 233	4 562	7 104	5 296
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání:							
celkem	521 624	27 839	30 293	8 665	12 206	19 273	15 507
bez vzdělání	3 633	255	315	41	88	203	114
základní vč. neukončeného	66 923	3 428	4 677	1 252	1 545	2 559	2 236
střední vč. vyučení (bez maturity)	174 363	9 593	11 432	3 717	4 281	7 135	5 852
úplné střední (s maturitou) včetně nástavbového a pomaturitního	160 512	8 942	8 192	2 341	3 850	5 817	4 617
vyšší odborné, konzervatoř	7 209	315	293	100	131	277	175
vysokoškolské	81 795	4 043	3 251	819	1 718	2 379	1 746
nezjištěno	27 189	1 263	2 133	395	593	903	767

¹⁾ osoby, které uvedly dvě národnosti, jsou započteny v obou národnostech

v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností							
Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
Území, sídelní struktura							
817	599	401	336	857	207	267	Rozloha (km ²)
46	76	59	22	36	10	28	Počet obcí
3	4	3	2	3	1	2	z toho se statutem města
66,7	52,6	64,1	67,8	44,8	50,8	47,8	Podíl městského obyvatelstva (%)
							Počet obyvatel v obcích:
163	658	1 906	681	485	184	179	do 199 obyvatel
9 754	23 136	15 028	6 822	5 618	930	11 510	s 200–999 obyvateli
53 397	28 756	12 966	2 785	34 731	9 521	7 042	s 1 000–4 999 obyvateli
105	113	80	36	87	31	44	Počet částí obcí
190	163	123	61	144	51	73	Počet základních sídelních jednotek
207	161	191	69	77	104	121	Hustota zalidnění (osoby/km ²)
Obyvatelstvo							
169 377	96 216	76 610	23 295	66 016	21 599	32 210	Počet obyvatel
87 089	49 149	39 183	11 808	33 623	10 924	16 423	z toho ženy
							Obyvatelstvo podle věku:
28 010	15 552	11 394	3 756	10 154	3 332	5 284	0–14 let
108 326	60 249	47 540	14 563	40 462	13 659	19 759	15–64 let
33 041	20 415	17 676	4 976	15 400	4 608	7 167	65 let a více
42,0	43,2	44,7	43,2	44,3	43,6	43,5	Průměrný věk
							Obyvatelstvo podle rodinného stavu:
74 291	39 878	30 648	9 997	27 286	8 850	13 187	svobodní
63 360	37 839	30 319	8 678	25 530	8 465	13 163	ženatí, vdané
20 159	11 123	9 173	2 809	8 097	2 484	3 314	rozvedení
10 685	7 120	6 289	1 745	4 955	1 746	2 487	ovdovělí
							Obyvatelstvo podle národnosti ¹⁾ :
102 585	54 497	44 063	13 271	37 462	11 729	18 253	česká
21 056	14 462	11 124	2 628	8 660	3 895	4 979	moravská
223	66	48	10	36	13	23	slezská
2 385	954	930	280	648	169	265	slovenská
636	337	145	51	98	27	24	ukrajinská
49 153	30 402	23 939	7 926	21 771	7 063	10 340	neuvedeno
							Obyvatelstvo podle náboženské víry:
23 010	14 891	11 671	2 372	7 770	2 614	5 471	věřící, hlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru
17 532	10 405	8 306	2 169	6 000	2 055	3 097	věřící, nehlásící se k církvi, náboženské společnosti nebo směru
80 878	41 631	32 698	11 474	32 213	10 364	13 796	bez náboženské víry
47 957	29 289	23 935	7 280	20 033	6 566	9 846	neuvedeno
							Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání:
141 367	80 664	65 216	19 539	55 862	18 267	26 926	celkem
645	565	506	205	464	119	113	bez vzdělání
15 475	9 856	8 380	2 965	8 049	2 780	3 721	základní vč. neukončeného
38 080	28 587	22 240	6 800	19 663	6 843	10 140	střední vč. vyučení (bez maturity)
45 668	24 956	20 513	5 671	16 720	5 322	7 903	úplné střední (s maturitou) včetně nástavbového a pomaturitního
2 247	1 110	815	256	793	302	395	vyšší odborné, konzervatoř
32 676	11 322	9 097	2 433	7 173	1 869	3 269	vysokoškolské
6 576	4 268	3 665	1 209	3 000	1 032	1 385	nezjištěno

3. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností					
		Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu	317 785	17 469	16 551	5 256	7 531	12 025	9 277
Počet obyvatel s místem bydliště k 26. 3. 2020 v obci obvyklého pobytu	588 048	31 436	33 410	9 624	13 853	21 921	17 351
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:							
v bytech	595 703	31 633	33 590	9 759	14 046	22 298	17 438
v zařízeních	10 131	623	827	161	109	362	533
mimo byty a zařízení	13 642	712	988	222	385	357	340
osoby bez domova	312	7	66	-	4	3	2
Ekonomická aktivita							
Pracovní síla	317 949	17 097	17 438	4 912	7 548	11 691	9 533
zaměstnaní	301 779	16 373	15 985	4 705	7 133	11 288	9 105
pracující důchodci	29 284	1 671	1 559	446	672	1 059	669
pracující žáci a studenti	12 446	577	546	134	253	373	355
osoby na mateřské dovolené	2 312	139	115	29	57	73	72
ostatní zaměstnaní	257 737	13 986	13 765	4 096	6 151	9 783	8 009
nezaměstnaní	16 170	724	1 453	207	415	403	428
Osoby mimo pracovní sílu	295 909	15 632	17 526	5 148	6 869	11 170	8 675
nepracující důchodci	146 073	7 722	9 373	2 890	3 306	5 492	4 328
ostatní s vlastním zdrojem obživy	702	32	57	11	17	21	17
žáci, studenti	87 418	4 681	4 831	1 379	2 131	3 304	2 331
osoby na rodičovské dovolené	13 059	701	672	189	286	515	439
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	48 657	2 496	2 593	679	1 129	1 838	1 560
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	236 853	12 866	11 665	3 767	5 544	9 176	7 472
zaměstnavatelé	3 461	200	222	49	89	143	85
osoby pracující na vlastní účet	34 821	1 831	2 516	525	771	1 202	772
nezjištěno	26 644	1 476	1 582	364	729	767	776
Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:							
zemědělství, lesnictví a rybářství	11 942	702	1 061	432	337	708	375
průmysl	90 881	5 983	3 592	1 799	2 179	4 242	4 617
stavebnictví	21 476	1 246	1 506	356	660	728	381
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	33 207	1 646	1 515	391	800	1 066	726
doprava a skladování	18 001	885	923	253	438	640	529
ubytování, stravování a pohostinství	9 933	438	1 075	82	188	252	254
vzdělávání	22 208	1 060	1 285	284	496	740	549
zdravotní a sociální péče	25 307	1 304	1 542	328	474	796	310
nezjištěno	2 040	110	148	43	61	42	44
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání:							
zákonodárci a řídící pracovníci	13 284	756	656	196	298	456	306
specialisté	50 229	2 408	2 167	517	995	1 546	1 070
techničtí a odborní pracovníci	47 073	2 544	2 022	618	1 067	1 648	1 268
úředníci	19 102	872	847	214	393	687	449
pracovníci ve službách a prodeji	39 955	1 994	2 710	577	899	1 411	961
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	3 561	198	397	130	97	192	112
řemeslníci a opraváři	39 662	2 280	2 120	856	1 089	1 804	1 414
obsluha strojů a zařízení, montéři	40 374	2 538	2 001	851	1 049	1 820	2 017
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	14 741	811	1 030	271	356	589	542
zaměstnanci v ozbrojených silách	3 702	347	52	33	198	85	31
nezjištěno	30 096	1 625	1 983	442	692	1 050	935

v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností							
Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
85 037	49 847	41 778	11 930	32 744	11 468	16 872	Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu
159 972	91 148	73 255	22 118	62 881	20 558	30 521	Počet obyvatel s místem bydliště k 26. 3. 2020 v obci obvyklého pobytu
162 748	92 969	73 459	22 242	63 609	20 885	31 027	Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:
2 884	1 334	1 286	387	855	285	485	v bytech
3 657	1 892	1 837	653	1 510	401	688	v zařízeních
88	21	28	13	42	28	10	mimo byty a zařízení
							osoby bez domova
Ekonomická aktivita							
90 875	48 856	38 622	11 888	32 408	11 139	15 942	Pracovní síla
86 847	46 616	36 171	11 250	30 527	10 588	15 191	zaměstnaní
8 331	4 533	3 457	1 250	3 246	964	1 427	pracující důchodci
4 771	1 769	1 318	385	1 053	363	549	pracující žáci a studenti
743	359	233	75	229	82	106	osoby na mateřské dovolené
73 002	39 955	31 163	9 540	25 999	9 179	13 109	ostatní zaměstnaní
4 028	2 240	2 451	638	1 881	551	751	nezaměstnaní
76 879	46 413	37 175	11 162	32 962	10 278	16 020	Osoby mimo pracovní sílu
34 315	22 699	19 659	5 502	17 472	5 205	8 110	nepracující důchodci
219	119	68	21	71	20	29	ostatní s vlastním zdrojem obživy
24 559	13 801	10 269	3 226	9 316	2 981	4 609	žáci, studenti
3 635	2 130	1 503	530	1 241	497	721	osoby na rodičovské dovolené
14 151	7 664	5 676	1 883	4 862	1 575	2 551	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby
67 259	36 422	28 827	8 895	23 873	8 697	12 390	Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:
965	506	373	133	412	109	175	zaměstnanci
10 330	5 407	3 688	1 336	3 889	1 016	1 538	zaměstnavatelé
8 293	4 281	3 283	886	2 353	766	1 088	osoby pracující na vlastní účet
1 861	2 078	1 139	580	1 336	679	654	nezjištěno
18 551	14 664	11 167	3 474	10 187	4 375	6 051	Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:
5 832	3 431	2 620	816	2 107	726	1 067	zemědělství, lesnictví a rybářství
10 891	5 090	4 385	1 136	3 192	917	1 452	průmysl
5 534	2 715	2 463	602	1 598	508	913	stavebnictví
3 152	1 318	981	293	1 301	217	382	velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
7 807	3 071	2 383	737	2 104	626	1 066	doprava a skladování
8 544	3 452	2 793	1 373	2 590	809	992	ubytování, stravování a pohostinství
449	343	314	74	230	92	90	vzdělávání
4 404	2 060	1 486	447	1 267	381	571	zdravotní a sociální péče
19 379	7 029	5 512	1 727	4 587	1 275	2 017	nezjištěno
14 650	7 082	6 121	1 643	4 638	1 537	2 235	Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání:
6 564	2 914	2 345	658	1 717	552	890	zákonodárci a řídící pracovníci
11 309	6 048	4 946	1 558	4 275	1 318	1 949	specialisté
524	632	308	177	469	159	166	techničtí a odborní pracovníci
8 402	6 430	4 889	1 625	4 541	1 765	2 447	úředníci
8 526	6 706	4 768	1 505	4 200	1 804	2 589	pracovníci ve službách a prodeji
3 622	2 170	1 719	598	1 624	617	792	kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
1 318	866	484	103	68	69	48	řemeslníci a opraváři
8 149	4 679	3 593	1 209	3 141	1 111	1 487	obsluha strojů a zařízení, montéři
							pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
							zaměstnanci v ozbrojených silách
							nezjištěno

3. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností					
		Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
Míra ekonomické aktivity (%) ²⁾	61,7	62,0	58,5	57,2	62,5	61,2	61,9
muži	69,2	69,9	66,3	65,1	69,9	68,1	69,3
ženy	54,6	54,3	51,1	49,4	55,3	54,5	54,3
Míra zaměstnanosti (%) ³⁾	58,5	59,3	53,7	54,8	59,1	59,1	59,1
muži	65,9	67,2	61,1	62,5	66,2	65,8	66,6
ženy	51,6	51,8	46,6	47,2	52,2	52,5	51,4
Vyjíždějící z adresy bydliště do zaměstnání ⁴⁾							
Vyjíždějící do zaměstnání celkem	209 771	11 151	9 324	3 477	5 077	8 387	5 957
v rámci obce	75 863	3 914	3 148	521	945	1 957	2 161
do jiné obce okresu	92 602	4 685	4 768	1 767	2 910	5 182	2 619
do jiného okresu kraje	21 869	559	300	683	774	946	868
do jiného kraje	17 408	1 884	838	458	415	253	269
do zahraničí	2 029	109	270	48	33	49	40
Vyjíždějící do zaměstnání 5x týdně a častěji	158 599	8 646	6 590	2 734	3 949	6 514	4 696
Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:							
automobil (řidič i spolucestující)	119 971	6 838	5 077	2 444	3 392	5 181	3 227
MHD	12 445	372	320	38	55	105	97
autobus (kromě MHD)	13 716	807	1 004	347	500	744	417
vlak	8 595	404	228	119	184	323	208
jízdní kolo	16 604	549	437	55	266	980	544
pouze pěšky	25 769	1 476	1 472	298	394	562	1 098
Vyjíždějící z obce podle věku:							
15–24 let	9 459	551	468	243	274	448	307
25–34 let	26 617	1 443	1 144	577	787	1 280	781
35–44 let	35 765	1 824	1 497	756	1 036	1 698	1 029
45–54 let	37 518	2 076	1 819	842	1 219	1 785	1 062
55–64 let	21 899	1 229	1 126	501	732	1 093	546
65 let a více	2 650	114	122	37	84	126	71
Vyjíždějící z obce podle odvětví:							
zemědělství, lesnictví a rybářství	4 720	226	257	187	154	294	172
průmysl	49 281	2 946	1 697	1 362	1 478	2 599	1 954
stavebnictví	6 057	345	373	121	238	232	107
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	13 031	655	511	227	428	573	249
doprava a skladování	8 555	438	386	147	255	376	249
vzdělávání	9 293	510	550	158	246	407	220
zdravotní a sociální péče	12 526	696	757	266	373	621	208
nezjištěno	229	16	19	6	4	4	5
Vyjíždějící z adresy bydliště do školy ⁵⁾							
Vyjíždějící do školy celkem	85 549	4 574	4 666	1 362	2 039	3 280	2 277
vyjíždějící 5x týdně a častěji	48 599	2 608	2 104	842	1 185	1 944	1 291
vyjíždějící z obce	37 049	2 248	2 328	908	1 086	1 688	1 075
Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:							
automobil (řidič i spolucestující)	9 064	419	395	182	213	363	221
MHD	7 200	245	234	42	59	138	67
autobus (kromě MHD)	15 775	997	1 019	568	640	845	484
vlak	7 452	650	368	69	151	349	300
jízdní kolo	936	18	35	3	8	69	12
pouze pěšky	16 146	759	707	155	294	502	409

²⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou

³⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou

⁴⁾ nezahrnuje osoby pracující na adrese obvyklého bydliště, osoby bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště; včetně pracujících žáků a studentů

⁵⁾ nezahrnuje osoby studující na adrese obvyklého bydliště a osoby s nezjištěným místem školy; bez pracujících žáků a studentů

v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností							
Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
65,0	61,3	60,0	61,6	58,7	61,6	59,8	Míra ekonomické aktivity (%) ²⁾
72,2	69,4	67,5	69,2	66,0	69,5	67,7	muži
58,4	53,7	52,9	54,4	51,8	54,1	52,3	ženy
62,1	58,5	56,2	58,3	55,3	58,5	56,9	Míra zaměstnanosti (%) ³⁾
69,0	66,6	63,6	65,5	62,3	66,1	64,6	muži
55,8	50,9	49,2	51,4	48,7	51,4	49,7	ženy
Vyjíždějící z adresy bydliště do zaměstnání ⁴⁾							
61 487	32 881	25 660	7 373	20 612	7 491	10 894	Vyjíždějící do zaměstnání celkem
30 374	10 312	8 835	2 327	6 623	2 304	2 442	v rámci obce
23 047	13 125	8 010	4 370	11 150	4 183	6 786	do jiné obce okresu
4 647	5 452	4 800	160	1 340	665	675	do jiného okresu kraje
2 952	3 678	3 803	431	1 250	278	899	do jiného kraje
467	314	212	85	249	61	92	do zahraničí
45 975	25 125	19 634	5 410	15 234	5 769	8 323	Vyjíždějící do zaměstnání 5x týdně a častěji
							Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:
32 146	20 247	14 331	4 243	11 794	4 447	6 604	automobil (řidič i spolucestující)
8 545	1 118	1 009	92	429	83	182	MHD
2 975	2 159	1 609	429	1 243	420	1 062	autobus (kromě MHD)
2 134	836	1 652	497	1 138	299	573	vlak
4 277	3 246	2 295	450	1 765	1 113	627	jízdní kolo
7 988	3 389	3 252	1 160	2 855	616	1 209	pouze pěšky
							Vyjíždějící z obce podle věku:
1 978	1 596	1 159	359	1 085	382	609	15–24 let
6 559	4 382	3 217	1 079	2 573	1 049	1 746	25–34 let
8 886	6 244	4 322	1 334	3 554	1 412	2 173	35–44 let
8 262	6 183	4 908	1 377	4 203	1 426	2 356	45–54 let
4 693	3 707	2 939	792	2 293	820	1 428	55–64 let
735	457	280	105	281	98	140	65 let a více
							Vyjíždějící z obce podle odvětví:
711	1 022	545	178	415	265	294	zemědělství, lesnictví a rybářství
9 378	8 164	5 946	1 722	5 606	2 312	4 117	průmysl
1 408	1 021	869	236	598	203	306	stavebnictví
							velkoobchod a maloobchod; opravy
3 628	2 190	1 687	484	1 332	418	649	a údržba motorových vozidel
2 058	1 481	1 252	331	812	275	495	doprava a skladování
2 559	1 456	1 070	346	966	275	530	vzdělávání
3 177	1 904	1 477	546	1 310	563	628	zdravotní a sociální péče
51	39	31	6	27	10	11	nezjištěno
Vyjíždějící z adresy bydliště do školy ⁵⁾							
24 236	13 573	10 067	3 200	8 856	2 962	4 457	Vyjíždějící do školy celkem
14 333	7 906	5 616	1 780	4 892	1 530	2 568	vyjíždějící 5x týdně a častěji
7 855	6 525	4 188	1 595	4 079	1 190	2 284	vyjíždějící z obce
							Vyjíždějící podle vybraného hlavního dopravního prostředku:
2 678	1 630	953	385	1 029	261	335	automobil (řidič i spolucestující)
4 076	935	708	102	326	76	192	MHD
2 733	3 056	1 721	538	1 464	585	1 125	autobus (kromě MHD)
1 457	798	953	473	1 077	350	457	vlak
267	147	103	11	162	78	23	jízdní kolo
5 113	2 556	2 085	538	1 741	455	832	pouze pěšky

3. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje
(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností					
		Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
	Domácnosti						
Hospodařící domácnosti celkem	280 121	14 472	16 722	4 305	6 369	9 743	8 111
v tom domácnosti:							
rodinné	170 521	9 142	9 510	2 814	4 066	6 397	5 055
tvořené 1 rodinou	166 342	8 900	9 286	2 724	3 940	6 179	4 921
úplné rodiny	136 049	7 313	7 496	2 294	3 251	5 153	4 070
z toho:							
bez závislých dětí	79 211	4 269	4 639	1 412	1 908	2 965	2 420
se závislými dětmi	56 838	3 044	2 857	882	1 343	2 188	1 650
sezdané páry	41 512	2 304	1 849	686	998	1 671	1 165
nesezdaná soužití	15 326	740	1 008	196	345	517	485
bydlící v bytech	134 511	7 197	7 407	2 268	3 200	5 118	4 031
neúplné rodiny	30 293	1 587	1 790	430	689	1 026	851
z toho:							
bez závislých dětí	12 740	727	719	256	311	476	382
se závislými dětmi	17 553	860	1 071	174	378	550	469
osamělý otec	2 290	112	128	28	54	82	64
osamělá matka	15 263	748	943	146	324	468	405
bydlící v bytech	29 477	1 543	1 731	420	675	1 013	832
tvořené 2 a více rodinami	4 179	242	224	90	126	218	134
nerodinné	109 600	5 330	7 212	1 491	2 303	3 346	3 056
domácnosti vícečlenné	4 540	187	254	62	83	139	118
domácnosti jednotlivců	105 060	5 143	6 958	1 429	2 220	3 207	2 938
z toho nepracující důchodci	43 949	2 140	3 000	684	941	1 433	1 279
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby:							
do 39 let	23 444	1 140	1 457	245	453	617	663
40–64 let	39 834	1 992	2 698	568	875	1 252	1 100
65 let a více	41 782	2 011	2 803	616	892	1 338	1 175
	Domy						
Domy celkem	145 651	7 849	9 375	4 666	4 306	6 951	4 748
obydlené	126 126	6 830	7 802	3 210	3 703	5 946	4 145
rodinné domy	112 416	6 149	6 711	3 090	3 442	5 586	3 740
bytové domy	11 594	555	840	82	205	294	332
neobydlené	19 525	1 019	1 573	1 456	603	1 005	603
Průměrné stáří obydlí domů (roky)	53,2	52,8	61,4	53,7	53,8	54,2	53,5
Obydlené domy s byty celkem	125 898	6 816	7 772	3 206	3 698	5 937	4 140
Obydlené domy s byty podle vlastníka:							
fyzická osoba	112 595	6 152	6 666	3 056	3 448	5 549	3 746
obec, stát	1 830	94	247	42	73	84	52
bytové družstvo	523	7	60	1	4	14	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	8 701	437	554	71	111	189	270
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí:							
kámen, cihly, tvárnice	100 276	5 796	6 315	2 288	2 971	4 463	3 318
stěnové panely	4 483	246	349	28	64	104	153
dřevo	2 327	82	318	42	47	101	77
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti:							
přípoj na kanalizační síť	79 498	4 105	4 068	313	2 388	2 648	1 912
vodovod	123 970	6 719	7 632	3 141	3 645	5 844	4 079
plyn	93 201	5 253	4 822	2 211	2 748	4 298	2 883
výtah ⁶⁾	2 450	107	79	-	32	27	54
Bydlící osoby v domech celkem	607 756	32 244	34 896	9 932	14 160	22 656	17 674
v domech s byty	595 703	31 633	33 590	9 759	14 046	22 298	17 438
v rodinných domech	339 342	19 293	19 566	8 614	10 069	17 033	10 971

⁶⁾ v domě se 4 a více nadzemními podlažími

v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností							
Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
Domácnosti							
77 891	43 038	35 367	10 439	30 130	9 529	14 005	Hospodařící domácnosti celkem
46 052	26 538	21 081	6 360	18 428	6 036	9 042	v tom domácnosti:
45 112	25 821	20 610	6 181	17 988	5 871	8 809	rodinné
36 765	21 055	16 880	5 038	14 564	4 829	7 341	tvořené 1 rodinou
							úplné rodiny
							z toho:
20 496	12 033	10 206	2 915	8 772	2 857	4 319	bez závislých dětí
16 269	9 022	6 674	2 123	5 792	1 972	3 022	se závislými dětmi
12 041	6 690	4 921	1 486	4 052	1 413	2 236	sezdané páry
4 228	2 332	1 753	637	1 740	559	786	nesezdaná soužití
36 346	20 825	16 700	4 967	14 392	4 799	7 261	bydlící v bytech
8 347	4 766	3 730	1 143	3 424	1 042	1 468	neúplné rodiny
							z toho:
3 215	2 001	1 618	482	1 440	488	625	bez závislých dětí
5 132	2 765	2 112	661	1 984	554	843	se závislými dětmi
590	397	284	103	262	66	120	osamělý otec
4 542	2 368	1 828	558	1 722	488	723	osamělá matka
8 107	4 647	3 612	1 116	3 339	1 021	1 421	bydlící v bytech
940	717	471	179	440	165	233	tvořené 2 a více rodinami
31 839	16 500	14 286	4 079	11 702	3 493	4 963	nerodinné
1 673	625	510	159	404	125	201	domácnosti vícečlenné
30 166	15 875	13 776	3 920	11 298	3 368	4 762	domácnosti jednotlivců
11 010	6 848	6 153	1 652	5 096	1 477	2 236	z toho nepracující důchodci
							Domácnosti jednotlivců podle věku osoby:
8 100	3 401	2 628	839	2 243	684	974	do 39 let
11 067	6 040	5 318	1 529	4 340	1 321	1 734	40–64 let
10 999	6 434	5 830	1 552	4 715	1 363	2 054	65 let a více
Domy							
30 575	25 875	16 567	5 490	15 606	5 209	8 434	Domy celkem
27 982	21 902	14 497	4 809	13 339	4 673	7 288	obydlené
23 942	20 014	12 971	4 231	11 606	4 199	6 735	rodinné domy
3 577	1 600	1 349	494	1 441	401	424	bytové domy
2 593	3 973	2 070	681	2 267	536	1 146	neobydlené
50,6	52,8	52,8	54,2	55,7	52,3	50,2	Průměrné stáří obydlých domů (roky)
27 926	21 875	14 477	4 798	13 311	4 663	7 279	Obydlené domy s byty celkem
							Obydlené domy s byty podle vlastníka:
24 259	20 138	12 956	4 293	11 487	4 147	6 698	fyzická osoba
275	245	178	97	219	104	120	obec, stát
62	258	27	17	37	18	18	bytové družstvo
2 783	936	1 101	312	1 325	291	321	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
							Obydlené domy s byty podle materiálu
							nosných zdí:
21 818	16 791	11 637	3 806	11 084	3 819	6 170	kámen, cihly, tvárnice
1 203	558	607	179	637	139	216	stěnové panely
513	332	106	145	302	124	138	dřevo
							Obydlené domy s byty podle
							technické vybavenosti:
21 908	12 789	10 210	2 944	8 436	3 268	4 509	přípoj na kanalizační síť
27 552	21 499	14 276	4 726	13 102	4 567	7 188	vodovod
23 144	18 490	11 770	2 882	7 325	3 597	3 778	plyn
1 002	265	437	62	251	45	89	výtah ⁶⁾
166 977	94 343	74 791	22 565	64 927	21 118	31 473	Bydlící osoby v domech celkem
162 748	92 969	73 459	22 242	63 609	20 885	31 027	v domech s byty
75 243	59 068	37 481	12 733	35 554	12 979	20 738	v rodinných domech

3. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Kraj celkem	v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností					
		Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
	Byty						
Byty celkem	309 906	16 050	18 756	5 787	7 150	11 043	8 937
obydlené	259 885	13 319	15 266	3 945	5 846	9 028	7 555
v rodinných domech	130 133	7 270	7 955	3 409	3 867	6 465	4 248
v bytových domech	124 779	5 848	6 863	489	1 827	2 447	3 118
neobydlené	50 021	2 731	3 490	1 842	1 304	2 015	1 382
Obydlené byty podle vlastníka domu:							
fyzická osoba	137 699	7 524	8 444	3 379	4 025	6 547	4 403
obec, stát	11 663	481	1 290	125	443	454	320
bytové družstvo	6 026	59	706	2	49	69	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	98 184	4 901	4 138	383	1 208	1 684	2 646
Obydlené byty podle právního důvodu užívání:							
ve vlastním domě	105 851	5 869	6 226	2 771	3 163	5 307	3 485
v osobním vlastnictví	66 674	3 479	2 799	279	865	1 198	1 816
nájemní/pronajatý	43 167	1 770	3 163	273	845	1 017	1 038
družstevní	4 804	80	544	1	41	112	32
Obydlené byty podle technické vybavenosti:							
plyn zaveden do bytu	195 365	10 670	10 581	2 639	4 416	6 557	5 271
vodovod v bytě	244 183	12 572	14 045	3 732	5 506	8 470	7 133
přípoj na kanalizační síť	201 321	9 636	10 270	499	4 318	4 814	4 854
žumpa, jímka	49 017	2 993	4 062	3 049	1 267	3 687	2 366
Obydlené byty podle způsobu vytápění:							
ústřední dálkové	71 211	2 438	1 884	15	1 083	1 417	2 197
ústřední domovní	52 193	4 045	4 624	759	979	1 749	1 328
ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)	100 340	5 286	5 928	2 308	2 738	4 393	3 026
lokální topidla/kamna v jednotlivých místnostech	19 632	714	1 370	552	616	826	572
Obydlené byty podle energie používané k vytápění:							
z kotelny mimo dům	71 235	2 438	1 886	15	1 084	1 417	2 197
uhlí, koks, uhelné brikety	10 024	513	1 185	246	229	506	607
plyn	107 010	5 770	6 492	1 578	2 613	3 942	2 426
elektrina	19 651	605	1 055	388	422	743	574
dřevo, dřevěné pelety	31 381	2 581	2 744	1 416	1 052	1 778	1 267
Počet osob na 1 obydlený byt	2,29	2,38	2,20	2,47	2,40	2,47	2,31
v rodinných domech	2,61	2,65	2,46	2,53	2,60	2,63	2,58
v bytových domech	1,99	2,04	1,91	2,09	2,04	2,06	1,98
Počet osob na 1 obytnou místnost							
4 m ² a více (včetně kuchyně)	0,58	0,58	0,54	0,55	0,57	0,57	0,57
v rodinných domech	0,56	0,56	0,52	0,54	0,55	0,56	0,55
v bytových domech	0,61	0,61	0,58	0,62	0,60	0,62	0,61
Celková plocha v m ² na 1 osobu	38,6	38,8	39,9	43,0	41,0	40,1	39,0
v rodinných domech	43,8	43,9	45,2	44,7	44,6	43,0	43,9
v bytových domech	31,6	30,7	32,3	29,7	31,5	30,3	30,3
Celková plocha v m ² na 1 byt	89,9	93,5	90,0	108,3	100,2	100,6	91,5
v rodinných domech	115,4	117,6	113,0	114,6	117,4	114,6	114,5
v bytových domech	63,9	63,8	63,6	64,3	65,4	63,9	61,5
Počet obytných místností							
4 m ² a více na 1 byt ⁷⁾	4,04	4,17	4,15	4,58	4,32	4,37	4,09
v rodinných domech	4,74	4,77	4,83	4,74	4,76	4,75	4,72
v bytových domech	3,34	3,43	3,40	3,48	3,48	3,38	3,31
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04

⁷⁾ včetně kuchyně

dokončení

v tom správní obvody obcí s rozšířenou působností							
Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
Byty							
85 336	48 400	38 019	11 083	33 410	10 110	15 825	Byty celkem
72 695	40 114	32 845	9 592	27 958	8 829	12 893	obydlené
28 344	22 735	14 508	4 925	13 744	4 890	7 773	v rodinných domech
42 891	16 568	17 856	4 486	13 721	3 781	4 884	v bytových domech
12 641	8 286	5 174	1 491	5 452	1 281	2 932	neobydlené
31 579	24 278	15 059	5 516	14 034	4 975	7 936	Obydlené byty podle vlastníka domu:
2 264	1 822	1 270	471	1 476	587	660	fyzická osoba
549	3 551	243	88	453	91	166	obec, stát
36 354	9 738	15 830	3 150	11 404	2 964	3 784	bytové družstvo
							spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
							Obydlené byty podle právního důvodu užívání:
22 943	18 671	12 012	4 140	11 057	3 942	6 265	ve vlastním domě
23 159	6 800	11 211	2 210	7 955	2 167	2 736	v osobním vlastnictví
15 386	6 041	4 802	1 665	4 153	1 246	1 768	nájemní/pronajatý
518	2 637	177	87	342	80	153	družstevní
							Obydlené byty podle technické vybavenosti:
56 770	33 759	26 518	6 160	17 430	6 934	7 660	plyn zaveden do bytu
68 487	37 614	31 051	8 958	26 186	8 192	12 237	vodovod v bytě
64 614	29 297	27 620	7 160	21 671	7 113	9 455	přípoj na kanalizační síť
6 194	9 447	4 085	2 057	5 301	1 523	2 986	žumpa, jámka
							Obydlené byty podle způsobu vytápění:
28 691	6 198	14 599	2 202	7 395	2 215	877	ústřední dálkové
10 716	10 136	4 054	1 694	5 441	1 558	5 110	ústřední domovní
25 424	17 816	9 880	4 310	10 687	3 621	4 923	ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)
4 201	3 129	2 567	713	2 499	836	1 037	lokální topidla/kamna v jednotlivých místnostech
							Obydlené byty podle energie používané k vytápění:
28 703	6 199	14 600	2 203	7 397	2 216	880	z kotleny mimo dům
641	440	490	571	2 683	316	1 597	uhlí, koks, uhelné brikety
29 712	22 538	10 607	3 640	8 697	3 629	5 366	plyn
5 336	2 997	2 249	856	2 461	619	1 346	elektrina
3 845	3 913	3 121	1 502	4 499	1 381	2 282	dřevo, dřevěné pelety
2,24	2,32	2,24	2,32	2,28	2,37	2,41	Počet osob na 1 obydlený byt
2,65	2,60	2,58	2,59	2,59	2,65	2,67	v rodinných domech
1,99	1,97	1,97	2,05	1,97	2,01	2,02	v bytových domech
							Počet osob na 1 obytnou místnost
0,60	0,58	0,57	0,58	0,57	0,58	0,58	4 m ² a více (včetně kuchyně)
0,57	0,56	0,55	0,57	0,56	0,57	0,57	v rodinných domech
0,62	0,62	0,59	0,60	0,59	0,61	0,60	v bytových domech
37,5	39,8	38,2	38,6	38,0	37,7	37,9	Celková plocha v m ² na 1 osobu
43,7	44,3	44,7	43,9	42,9	42,1	41,7	v rodinných domech
32,0	31,9	31,3	31,4	31,6	30,3	30,2	v bytových domech
85,3	93,6	86,5	90,9	88,0	91,2	92,8	Celková plocha v m ² na 1 byt
117,2	116,3	116,5	114,6	112,1	113,2	112,7	v rodinných domech
64,9	63,9	62,7	65,3	63,5	62,8	62,0	v bytových domech
							Počet obytných místností
3,83	4,07	4,00	4,06	4,07	4,16	4,23	4 m ² a více na 1 byt ⁷⁾
4,72	4,72	4,75	4,63	4,71	4,74	4,76	v rodinných domech
3,26	3,24	3,42	3,47	3,42	3,42	3,42	v bytových domech
1,03	1,04	1,03	1,04	1,04	1,04	1,05	Počet hospodařících domácností na 1 byt

4. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle měst**(sídla správních obvodů ORP) Olomouckého kraje**

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
Rozloha (km ²)	49,8	38,2	24,4	30,6	46,4	46,2
Počet částí obce	9	3	6	5	11	8
Počet základních sídelních jednotek	36	24	8	16	28	21
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	351	276	107	252	204	198
Počet obyvatel	17 469	10 543	2 605	7 710	9 459	9 141
z toho ženy	8 981	5 489	1 327	3 931	4 859	4 635
Obyvatelstvo podle věku:						
0–14 let	2 654	1 465	373	1 245	1 490	1 405
15–64 let	11 009	6 383	1 604	4 905	5 864	5 810
65 let a více	3 806	2 695	628	1 560	2 105	1 926
Průměrný věk	43,8	45,6	44,8	43,1	43,8	42,9
Počet obyvatel s místem bydliště v době narození v obci obvyklého pobytu	9 297	4 990	1 354	4 065	5 249	4 879
Obyvatelstvo podle náboženské víry:						
věřící	4 579	1 993	852	1 992	2 169	1 667
bez náboženské víry	7 621	5 505	933	3 274	4 397	4 867
neuvedeno	5 269	3 045	820	2 444	2 893	2 607
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle nejvyššího dosaženého vzdělání:						
základní vč. neukončeného	1 765	1 204	302	867	1 005	1 110
střední vč. vyučení (bez maturity)	4 627	2 982	877	2 068	2 857	2 720
úplné střední (s maturitou) včetně nástavbového a pomaturitního	4 923	2 739	653	2 051	2 521	2 399
vysokoškolské	2 473	1 375	241	995	1 000	946
Pracovní síla	8 988	5 238	1 245	3 964	4 858	4 794
zaměstnaní	8 569	4 847	1 190	3 705	4 707	4 557
zaměstnanci	6 730	3 555	941	2 814	3 853	3 878
zaměstnavatelé	106	73	14	50	57	47
osoby pracující na vlastní účet	886	723	125	425	489	347
nezaměstnaní	419	391	55	259	151	237
Osoby mimo pracovní sílu	8 315	5 157	1 333	3 667	4 534	4 291
z toho nepracující důchodci	4 206	2 864	738	1 767	2 262	2 183
Zaměstnaní podle vybraných odvětví ekonomické činnosti:						
průmysl	3 000	895	395	1 115	1 831	2 334
stavebnictví	582	418	93	343	297	173
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	948	564	124	407	480	407
vzdělávání	577	372	96	271	335	312
zdravotní a sociální péče	747	564	103	250	351	169
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	61,4	58,7	56,5	62,1	61,5	62,4
muži	69,0	66,5	63,3	70,4	68,8	69,8
ženy	54,2	51,6	50,0	54,2	54,7	55,3
Vyjíždějící v rámci obce do zaměstnání celkem ²⁾	3 314	1 698	219	769	1 397	1 756
Vyjíždějící z obce do zaměstnání celkem ³⁾	2 065	965	630	1 705	1 909	981
vyjíždějící 5x týdně a častěji	1 417	555	452	1 256	1 433	683
Dojíždějící do obce do zaměstnání celkem	6 424	2 491	461	2 008	2 373	5 330

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 let a více se zjištěnou ekonomickou aktivitou²⁾ nezahrnuje osoby pracující na adrese obvyklého bydliště, osoby bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště; včetně pracujících žáků a studentů³⁾ nezahrnuje osoby pracující v obci obvyklého bydliště, osoby bez stálého pracoviště a osoby s nezjištěným místem pracoviště; včetně pracujících žáků a studentů

Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
103,3	39,0	58,4	48,8	27,9	48,3	34,6	Rozloha (km ²)
26	7	13	5	1	9	5	Počet částí obce
91	41	53	25	30	24	23	Počet základních sídelních jednotek
1 026	1 118	702	267	903	227	390	Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)
106 063	43 666	41 019	13 007	25 182	10 964	13 479	Počet obyvatel
55 357	22 974	21 223	6 742	13 311	5 618	7 019	z toho ženy
							Obyvatelstvo podle věku:
16 735	6 519	5 861	2 014	3 698	1 575	2 092	0–14 let
68 383	27 287	25 160	8 039	15 234	6 950	8 187	15–64 let
20 945	9 860	9 998	2 954	6 250	2 439	3 200	65 let a více
42,0	44,1	45,3	43,8	45,1	44,6	44,4	Průměrný věk
							Počet obyvatel s místem bydliště v době
55 850	25 106	24 165	7 254	13 185	5 913	7 316	narození v obci obvyklého pobytu
							Obyvatelstvo podle náboženské víry:
25 275	10 111	9 530	2 510	4 916	2 284	3 374	věřící
51 359	20 574	18 995	6 553	12 713	5 279	5 968	bez náboženské víry
29 429	12 981	12 494	3 944	7 553	3 401	4 137	neuvedeno
							Obyvatelstvo ve věku 15 let a více
							podle nejvyššího dosaženého vzdělání:
9 039	4 136	4 146	1 562	2 674	1 377	1 486	základní vč. neukončeného
20 628	11 665	10 964	3 462	6 511	3 270	3 927	střední vč. vyučení (bez maturity)
							úplné střední (s maturitou) včetně
29 547	12 506	11 806	3 477	7 029	2 891	3 519	nástavbového a pomaturitního
24 062	6 174	5 572	1 609	3 641	1 056	1 578	vysokoškolské
57 875	22 477	20 825	6 658	12 455	5 693	6 659	Pracovní síla
55 095	21 330	19 334	6 332	11 716	5 381	6 284	zaměstnaní
42 252	16 428	15 390	4 977	9 219	4 430	5 064	zaměstnanci
587	216	197	79	152	56	82	zaměstnavatelé
6 511	2 453	1 872	751	1 386	485	643	osoby pracující na vlastní účet
2 780	1 147	1 491	326	739	312	375	nezaměstnaní
47 027	20 739	19 721	6 233	12 452	5 176	6 708	Osoby mimo pracovní sílu
21 150	10 665	10 706	3 188	6 828	2 743	3 526	z toho nepracující důchodci
							Zaměstnaní podle vybraných
							odvětví ekonomické činnosti:
9 979	6 267	5 814	1 888	3 552	2 310	2 290	průmysl
3 273	1 350	1 139	395	663	311	441	stavebnictví
							velkoobchod a maloobchod; opravy
6 975	2 576	2 501	746	1 337	511	673	a údržba motorových vozidel
5 496	1 532	1 324	474	932	333	512	vzdělávání
6 014	1 757	1 485	909	1 255	395	470	zdravotní a sociální péče
65,6	61,3	60,0	61,2	58,7	61,3	59,1	Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾
73,0	69,5	67,3	69,0	66,2	69,8	67,3	muži
59,1	54,0	53,5	54,1	52,2	53,4	51,7	ženy
							Vyjíždějící v rámci obce do zaměstnání
27 858	8 487	7 546	1 846	4 713	1 761	1 674	celkem ²⁾
							Vyjíždějící z obce do zaměstnání
9 663	5 509	5 430	2 166	2 548	1 804	2 529	celkem ³⁾
6 368	3 851	3 805	1 539	1 634	1 241	1 784	vyjíždějící 5x týdně a častěji
31 479	10 937	8 616	2 662	7 926	3 357	2 850	Dojíždějící do obce do zaměstnání celkem

4. Vybrané ukazatele ze Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2021 podle měst**(sídla správních obvodů ORP) Olomouckého kraje**

(podle obvyklého pobytu; všechny podíly jsou vypočteny z údajů se zjištěnou příslušnou charakteristikou)

	Hranice	Jeseník	Konice	Lipník nad Bečvou	Litovel	Mohelnice
Vyjíždějící do školy celkem ⁴⁾	2 368	1 295	355	1 038	1 316	1 132
vyjíždějící 5x týdně a častěji	1 151	545	177	522	699	576
vyjíždějící z obce	655	425	129	319	461	328
Hospodařící domácnosti celkem	8 134	5 275	1 141	3 542	4 238	4 307
v tom domácnosti:						
tvořené 1 rodinou	4 716	2 767	712	2 053	2 602	2 527
úplné rodiny	3 724	2 206	604	1 650	2 135	2 035
bez závislých dětí	2 210	1 389	370	969	1 276	1 222
se závislými dětmi	1 514	817	234	681	859	813
neúplné rodiny	992	561	108	403	467	492
bez závislých dětí	421	205	57	170	216	196
se závislými dětmi	571	356	51	233	251	296
tvořené 2 a více rodinami	85	36	18	64	63	48
vícečlenné domácnosti	117	82	19	44	61	70
domácnosti jednotlivců	3 216	2 390	392	1 381	1 512	1 662
Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	2,10	1,95	2,27	2,17	2,21	2,10
Domy celkem	2 840	1 565	1 037	1 702	2 183	1 752
obydlené	2 539	1 438	753	1 504	1 928	1 577
Obydlené domy s byty celkem	2 528	1 432	752	1 500	1 926	1 574
rodinné domy	2 059	1 027	698	1 301	1 706	1 319
Průměrné stáří obydlí domů (roky)	54,3	57,2	53,1	58,0	54,1	50,6
Obydlené domy podle vlastníka:						
fyzická osoba	2 102	1 038	698	1 324	1 697	1 341
obec, stát	21	24	6	54	45	19
bytové družstvo	3	37	-	3	3	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	353	267	39	84	133	186
Byty celkem	8 735	5 665	1 412	3 841	4 567	4 597
obydlené	7 576	4 920	1 055	3 258	3 966	4 070
v rodinných domech	2 436	1 326	767	1 472	2 003	1 518
v bytových domech	5 028	3 466	273	1 661	1 902	2 455
Obydlené byty podle právního důvodu užívání:						
ve vlastním domě	1 975	1 027	625	1 206	1 639	1 228
v osobním vlastnictví	3 164	1 639	163	776	1 035	1 452
nájemní/pronajatý	1 271	1 082	110	732	655	769
družstevní	36	460	-	40	77	32
Obydlené byty podle technické vybavenosti:						
plyn zaveden do bytu	6 742	4 436	781	2 494	3 357	3 113
vodovod v bytě	7 174	4 623	1 002	3 045	3 748	3 837
přípoj na kanalizační síť	6 860	4 701	210	2 826	2 895	3 395
Obydlené byty podle počtu obytných místností 4 m ² a více ⁵⁾ :						
1	131	128	28	110	80	176
2	562	470	62	229	269	360
3	2 130	1 258	177	656	903	1 083
4	2 872	1 897	304	1 109	1 375	1 349
5 a více	1 470	867	423	929	1 120	858
Celková plocha v m ² na 1 osobu	36,0	37,0	41,7	39,0	37,8	36,4
v rodinných domech	45,3	44,7	44,6	45,7	43,6	43,9
v bytových domech	30,5	33,2	30,6	31,5	30,0	30,1
Celková plocha v m ² na 1 byt	80,0	76,5	101,6	90,0	88,7	81,0
v rodinných domech	114,3	110,1	114,9	119,5	113,0	115,1
v bytových domech	63,2	63,6	61,9	65,2	63,0	60,5

⁴⁾ nezahrnuje osoby studující na adrese obvyklého bydliště a osoby s nezjištěným místem školy; bez pracujících žáků a studentů⁵⁾ včetně kuchyně

dokončení

Olomouc	Prostějov	Přerov	Šternberk	Šumperk	Uničov	Zábřeh	
14 232	5 852	5 123	1 745	3 085	1 385	1 729	Vyjíždějící do školy celkem ⁴⁾
8 064	2 971	2 602	873	1 488	602	872	vyjíždějící 5x týdně a častěji
1 760	1 019	1 039	511	583	363	501	vyjíždějící z obce
51 716	21 439	20 493	6 014	12 493	5 195	6 261	Hospodařící domácnosti celkem
							v tom domácnosti:
27 859	11 734	11 123	3 475	6 787	2 997	3 659	tvořené 1 rodinou
22 118	9 184	8 887	2 774	5 279	2 415	2 926	úplné rodiny
12 701	5 450	5 558	1 647	3 246	1 480	1 786	bez závislých dětí
9 417	3 734	3 329	1 127	2 033	935	1 140	se závislými dětmi
5 741	2 550	2 236	701	1 508	582	733	neúplné rodiny
2 028	943	874	287	585	256	268	bez závislých dětí
3 713	1 607	1 362	414	923	326	465	se závislými dětmi
369	162	150	85	96	52	57	tvořené 2 a více rodinami
1 330	352	327	103	200	71	108	vícečlenné domácnosti
22 158	9 191	8 893	2 351	5 410	2 075	2 437	domácnosti jednotlivců
2,01	2,01	1,99	2,13	1,98	2,08	2,10	Průměrný počet členů hospodařící domácnosti
11 569	6 321	4 640	2 522	2 763	1 763	2 362	Domy celkem
10 765	5 801	4 165	2 319	2 632	1 597	2 137	obydlené
10 724	5 780	4 157	2 312	2 616	1 590	2 132	Obydlené domy s byty celkem
7 488	4 391	3 032	1 953	1 657	1 247	1 822	rodinné domy
54,9	55,0	56,8	53,3	59,9	53,1	50,8	Průměrné stáří obydlí (roky)
							Obydlené domy podle vlastníka:
7 887	4 632	3 085	1 995	1 620	1 237	1 856	fyzická osoba
115	67	74	30	43	70	42	obec, stát
12	248	17	9	19	5	8	bytové družstvo
2 400	717	914	233	842	240	176	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)
56 692	23 132	21 238	6 318	13 152	5 343	6 944	Byty celkem
48 951	20 382	19 206	5 578	11 914	4 880	5 812	obydlené
9 428	5 340	3 477	2 360	2 213	1 474	2 098	v rodinných domech
38 392	14 526	15 523	3 087	9 472	3 311	3 588	v bytových domech
							Obydlené byty podle právního důvodu užívání:
7 382	4 289	2 848	1 894	1 633	1 130	1 711	ve vlastním domě
20 919	5 949	9 960	1 674	5 844	1 988	1 996	v osobním vlastnictví
13 307	4 689	3 686	1 136	2 334	947	1 203	nájemní/pronajatý
226	2 618	150	64	285	39	100	družstevní
							Obydlené byty podle technické vybavenosti:
38 746	18 102	16 543	4 555	10 894	4 230	4 354	plyn zaveden do bytu
46 260	19 277	18 212	5 264	11 239	4 544	5 527	vodovod v bytě
47 147	19 805	18 220	4 952	11 624	4 400	5 367	přípoj na kanalizační síť
							Obydlené byty podle počtu obytných místností 4 m ² a více ⁵⁾ :
2 369	741	489	150	340	52	174	1
7 168	2 629	1 765	532	1 176	445	564	2
12 979	6 254	5 786	1 249	3 304	1 423	1 455	3
16 964	6 542	7 565	1 962	4 728	1 709	2 023	4
6 739	3 075	2 588	1 367	1 680	906	1 315	5 a více
35,2	36,3	34,3	37,8	34,8	35,3	36,3	Celková plocha v m ² na 1 osobu
44,6	45,4	45,2	44,0	44,7	44,2	43,6	v rodinných domech
32,2	32,1	31,2	31,9	31,9	30,1	30,6	v bytových domech
74,3	76,4	71,4	85,7	72,3	78,3	80,8	Celková plocha v m ² na 1 byt
113,3	112,3	113,6	112,3	110,0	115,5	114,3	v rodinných domech
65,0	63,7	62,1	65,8	63,3	61,8	61,6	v bytových domech

5. Vývoj vybraných ukazatelů Olomouckého kraje podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v letech 1980–2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021;

do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

	1980	1991	2001	2011	2021
Sídlní struktura					
Obce celkem	310	372	397	399	402
v tom počet obcí ¹⁾ :					
do 199 obyvatel	22	44	50	48	50
s 200–499 obyvateli	94	122	133	130	132
s 500–999 obyvateli	83	92	96	102	101
s 1 000–4 999 obyvateli	96	101	105	106	106
s 5 000–19 999 obyvateli	11	9	9	9	9
s 20 000–49 999 obyvateli	2	1	3	3	3
s 50 000 a více obyvateli	2	3	1	1	1
v tom počet obyvatel v obcích ¹⁾ :					
do 199 obyvatel	3 304	6 389	7 060	6 859	6 944
s 200–499 obyvateli	32 290	42 230	45 219	43 466	43 999
s 500–999 obyvateli	58 709	62 815	64 482	68 349	66 752
s 1 000–4 999 obyvateli	192 914	185 831	190 047	190 414	188 700
s 5 000–19 999 obyvateli	127 350	112 752	108 425	102 382	97 463
s 20 000–49 999 obyvateli	81 472	30 422	125 984	115 955	109 867
s 50 000 a více obyvateli	152 377	206 911	102 607	101 003	106 063
Obyvatelstvo					
Počet obyvatel	648 416	647 350	643 824	628 428	619 788
muži	315 090	314 485	313 259	305 527	303 895
ženy	333 326	332 865	330 565	322 901	315 893
Obyvatelstvo podle věku					
muži					
0–14 let	81 443	71 612	54 323	46 208	50 118
15–64 let	200 799	212 376	225 535	217 750	198 543
65 let a více (včetně nezjištěného věku)	32 848	30 497	33 401	41 569	55 234
ženy					
0–14 let	76 916	68 679	51 951	44 190	48 046
15–64 let	205 158	214 177	224 749	216 824	190 363
65 let a více (včetně nezjištěného věku)	51 252	50 009	53 865	61 887	77 484
Obyvatelstvo podle národnosti ²⁾ :					
česká	617 755	430 155	564 771	365 091	320 710
moravská	.	188 410	49 717	76 280	52 844
slezská	.	796	202	247	442
slovenská	22 411	19 087	11 421	7 306	3 944
polská	780	784	734	587	388
německá	2 785	2 271	1 734	865	339
romská	.	2 172	886	363	330
neuvedeno	1 393	839	9 419	154 771	194 420
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře:					
věřící celkem	.	330 955	237 589	150 583	152 658
bez náboženské víry	.	211 072	347 010	202 052	281 458
neuvedeno	.	105 323	59 225	275 739	185 672
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více (vč. nezjištěno)	490 057	507 059	537 550	538 030	521 624
z toho podle rodinného stavu:					
muži					
svobodní	.	61 285	79 694	89 528	92 602
ženatí	162 834	161 023	150 324	134 797	120 208
rozvedení	.	12 727	20 125	26 744	32 087
ovdovělí	.	7 653	7 504	7 788	7 759

¹⁾ obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání²⁾ zahrnuje pouze osoby s jednou uvedenou národností

5. Vývoj vybraných ukazatelů Olomouckého kraje podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v letech 1980–2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021;

do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

1. pokračování

	1980	1991	2001	2011	2021
ženy					
svobodné	.	43 119	59 220	68 770	68 852
vdané	163 426	161 152	150 549	135 146	120 032
rozvedené	.	17 927	26 320	34 997	40 287
ovdovělé	.	41 853	41 298	39 504	37 744
Muži ve věku 15 let a více (vč. nezjištěno)	233 647	242 873	258 936	259 319	253 777
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:					
bez vzdělání	899	1 305	1 477	1 219	1 882
základní (vč. neukončeného)	80 443	60 548	43 286	35 392	25 742
střední vč. vyučení (bez maturity)	98 278	107 453	121 571	109 921	98 964
a nástavbového a vyšší odborné	39 558	51 000	64 544	71 183	73 344
vysokoškolské	13 429	19 631	25 203	31 529	37 980
nezjištěno	1 040	2 936	2 855	10 075	15 865
Ženy ve věku 15 let a více (vč. nezjištěno)	256 410	264 186	278 614	278 711	267 847
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:					
bez vzdělání	455	1 284	1 610	1 586	1 751
základní (vč. neukončeného)	143 819	110 632	83 850	63 820	41 181
střední vč. vyučení (bez maturity)	62 444	74 841	88 505	80 764	75 399
a nástavbového a vyšší odborné	41 048	61 811	83 875	93 807	94 377
vysokoškolské	7 299	12 167	18 288	29 951	43 815
nezjištěno	1 345	3 451	2 486	8 783	11 324
Ekonomická aktivita					
Pracovní síla	333 151	334 898	326 547	303 992	317 949
muži	175 042	175 667	178 867	165 509	173 072
ženy	158 109	159 231	147 680	138 483	144 877
v tom:					
zaměstnaní	333 151	327 169	287 794	268 014	301 779
muži	175 042	171 137	158 469	147 131	164 752
ženy	158 109	156 032	129 325	120 883	137 027
nezaměstnaní	-	7 729	38 753	35 978	16 170
muži	-	4 530	20 398	18 378	8 320
ženy	-	3 199	18 355	17 600	7 850
Osoby mimo pracovní sílu	315 265	312 452	313 625	300 694	295 909
muži	140 048	138 818	132 189	126 482	127 204
ženy	175 217	173 634	181 436	174 212	168 705
z toho nepracující důchodci	108 741	127 186	143 534	147 180	146 073
muži	37 753	45 827	52 893	56 091	58 376
ženy	70 988	81 359	90 641	91 089	87 697
Ekonomická aktivita nezjištěna	-	-	3 652	23 742	5 930
muži	-	-	2 203	13 536	3 619
ženy	-	-	1 449	10 206	2 311
Hospodařící domácnosti					
Hospodařící domácnosti celkem	231 084	242 477	255 760	257 964	280 121
z toho:					
domácnosti jednotlivců	51 256	63 949	71 523	78 801	105 060
tvořené 1 rodinou	169 509	172 658	177 164	164 554	166 342
Rodinné domácnosti podle typu:					
úplné rodiny	.	.	.	130 946	136 049
bez závislých dětí	.	.	.	76 313	79 211
se závislými dětmi	.	.	.	54 633	56 838
neúplné rodiny	.	.	.	33 608	30 293
bez závislých dětí	.	.	.	16 135	12 740
se závislými dětmi	.	.	.	17 473	17 553

5. Vývoj vybraných ukazatelů Olomouckého kraje podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v letech 1980–2021

(přepočteno na území kraje platné k 26. 3. 2021;

do roku 2001 podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu)

dokončení

	1980	1991	2001	2011	2021
	Domy				
Domy celkem	119 833	123 206	127 685	137 347	145 651
v tom:					
obydlené	110 673	108 782	111 197	118 883	126 126
neobydlené	9 160	14 424	16 488	18 464	19 525
Z obydlenných domů:					
rodinné domy	95 682	94 117	98 126	105 082	112 416
bytové domy	12 913	13 360	11 220	11 961	11 594
Podíl rodinných domů (%)	86,5	86,5	88,2	88,4	89,1
Obydlené domy podle vlastníka:					
fyzická osoba	94 529	92 774	97 640	101 294	112 624
obec, stát	12 321	11 524	4 540	2 768	1 883
bytové družstvo	2 473	3 181	2 278	1 473	524
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	-	-	-	9 109	8 701
	Byty				
Byty celkem	226 653	243 480	259 245	279 324	309 906
v tom:					
obydlené	213 447	223 857	232 052	243 624	259 885
neobydlené	13 206	19 623	27 193	35 700	50 021
Podíl neobydlených bytů (%)	5,8	8,1	10,5	12,8	16,1
Obydlené byty podle druhu domu:					
v rodinných domech	113 079	107 905	115 084	122 522	130 133
v bytových domech	97 616	114 144	114 731	118 373	124 779
Podíl bytů v rodinných domech (%)	53,0	48,2	49,6	50,3	50,1
Obydlené byty podle právního důvodu užívání:					
ve vlastním domě	99 357	97 448	95 744	100 046	105 851
v osobním vlastnictví	2 344	3 104	27 372	49 655	66 674
nájemní/pronajatý	67 540	67 385	50 574	44 529	43 167
družstevní	30 899	45 303	37 439	21 003	4 804
Obydlené byty podle způsobu vytápění:					
ústřední dálkové nebo domovní	98 540	120 646	170 032	198 998	123 404
ústřední s vlastním zdrojem (v bytě)	30 209	57 368	23 158	18 882	100 340
lokální topidla (kamna)	83 329	44 711	30 909	18 752	19 632
Počet osob na 1 obydlenný byt	3,01	2,87	2,73	2,52	2,29

